

NEDJELJNI MISAL

PRIREDIO

DR. DRAGUTIN KNIEWALD
SVEUČILIŠTNI PROFESOR

DRUGO IZDANJE

NAKLADNA KNJIŽARA „MARULIĆ", KAPTOL 29
ZAGREB 1944.

Broj 10.076/43.

Imprimatur

U Zagrebu, dne 9. studenoga 1943.

Dr. Josip Lach

Generalni Vikar

Tiskanje dopušteno odlukom Glavnog
ravnateljstva za promičbu
br. 1310 II.-I.-1944.

TISAK „TIPOGRAFIJE" ZAGREB

PREDGOVOR

Za one vjernike, koji se žele služiti Misalom u glavnom u nedjelju i zapoviedane blagdane, izdajemo, evo po drugi put, Nedjeljni Misal. Ovo će izdanje osobito dobro doći đacima viših razreda srednjih škola i sveučilištarcima.

Kao što je to učinjeno već kod prijašnjih izdanja, tako su i u ovom izdanju izostavljene različite rubricističke upute i povjestna razlaganja. Time je tekst samog misala postao kraćim i jednostavnijim, a njegova upotreba lakšom. Kalendarske će upute svaki vjernik lako naći u liturgijskom kalendaru, koji izlazi svake godine. Povjestna se razlaganja nalaze u naučnim i pučkim liturgijskim priručnicima, kojih već imademo i na hrvatskom jeziku.

Kao dobru duhovnu pripravu za upotrebu ovog misala mogu osobito preporučiti hrvatski prievod liturgijskih razmatranja O. Benedikta Baura O. S. B. »Rasvietli se«.

Osim dosljedno provedenog korienskog pravopisa nema u ovom izdanju većih promjena.

U Zagrebu, na Veliku Gospu 1943.

Dr. Dragutin Kniewald

POMIČNE SVETKOVINE 1944—1950.

Svetkovina	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
I. nedjelja došašća	3. XII.	2. XII.	1. XII.	30. X.	28. XI.	27. XI	3. XII.
Sedamdesetnica	6. II.	28. I.	17. II.	2. II.	25. I	13. II.	5. II.
Čista srieda	23. II.	14. II.	6. III.	19. II.	11. II.	2. III.	22. II.
Uzkrs	9. IV.	1. IV.	21. IV.	6. IV.	28. III.	17. IV.	9. IV.
Uzašašće	18. V.	10. V.	30. V.	15. V.	6. V.	26 V.	18. V.
Duhovi	28. V.	20 V.	9. VI.	25. V.	16. V.	5. VI.	28. V.
Tielovo	8. VI.	31. V.	20. VI.	5. VI	27. V.	16. VI	8. VI.
Blagdan Krista Kralja	29. X.	28. X.	27. X.	26. X.	31. X.	30. X.	29. X.
Nedjelje po Duhovima	26	27	24	26	27	24	26

KAKO SE »MOLI SV. MISA«

Osnovicu čitavog obreda svete mise sačinjava nepromjenljivi *Red i čin mise*. K tomu pridolaze promjenljive molitve i čitanja za pojedine dane. Nepromjenljivi se *Red i čin* mise nalazi u ovom misalu str. 7-30. Promjenljivi se *misni obrazci* nalaze u misalu iza Reda i čina mise str. 32. i dalje.

Sveta je misa dakle ovako građena:

PRISTUPNE MOLITVE str. 7-11.
ULAZ u misnom obrazcu.
KYRIE ELEISON str. 11.
SLAVA BOGU NA VISINI str. 11.
MOLITVA u misnom obrazcu.
POSLANICA u misnom obrazcu.
PJESMA NA STEPENICAMA u misnom obr.
EVANĐELJE u misnom obrazcu.
VJERUJEM str. 13.
PRIKAZANJE u misnom obrazcu.
PRIKAZNE MOLITVE str. 15-17.
TAJNA MOLITVA u misnom obrazcu.
PREDSLOVLJE str. 17-21 ili u misnom obr.
SVET str. 21.
ČIN MISE str. 21-25.
SV. PRIČEST str. 25-28.
PRIČESTNA MOLITVA u misnom obrazcu.
POPRIČESTNA MOLITVA u misnom obr.
ZAVRŠETAK SV. MISE str. 29-30.
MOLITVE POSLIJE SV. MISE str. 30-31.

Valja dakle otvoriti str. 7. i redom pratiti svetu misu do str. 31. nadopunjujući nepromjenljivi dio svete mise promjenljivim molitvama i čitanjima iz misnih obrazaca. Misni su obrazci poredani u

tri skupine. Prva skupina sadržaje sveta vremena liturgijske godine, t. j. nedjelje i blagdane u Božićnom i Uzkrsnom ciklusu, druga obuhvaća ponajglavnije nepromjenljive blagdane, a treća prigodne mise.

Sve se to dade u misalu nakon malo vježbe vrlo lako naći. Ipak će, osobito u početku, mnogi vjernik opaziti, da znatno zaostaje za svećenikom kod žrtvenika. No što se bude bolje snalazio u misalu, to će i ovo zaostajanje biti neznatnije. U početku će biti dobro, da prođemo s misalom u ruci *čitavu* sv. misu prateći svećenikove *čine* kod žrtvenika bez obzira na to, da li možemo pratiti i sve njegove molitve. Time ćemo dobiti dobar pregled sv. mise. Brzo ćemo se onda i lako snaći u tome, da uzmognemo pratiti i svećenikove *molitve* kod žrtvenika. Ne radi se o tomu, da naustice izmolimo ili da pročitamo svaki put čitav red i čin mise i čitav misni obrazac odnosnog dana. Mnogo je važnije i korisnije da proživimo Božje tajne u svojoj duši. Duh je Božji duh mira i slobode: ne žurimo se dakle, nego mirna i slobodna duha kušajmo, kako je dobar Gospodin svima, koji ga traže.

Ako dakle i nije prieko potrebno da svaki put, kad prisustvujemo sv. misi, izmolimo upravo čitavu misu, nego se možemo zaustaviti i kod razmatranja pojedine molitve ili odlomka Sv. Pisma, valja ipak uzeti u obzir, da Misal nije priručnik za razmatranje, već priručnik, pomoću kojega možemo pratiti i *moliti sv. misu*. Pobožno razmatranje pojedinih odlomaka valja dakle staviti u službu prvotnog cilja, kojemu služi ovaj prievod Rimskog Misala: da vjernici prate i mole čitavu sv. misu, kako je služi svećenik kod žrtvenika.

RED I ČIN SV. MISE

Priprava

Pred stepenicama žrtvenika moli svećenik (S) naizmjence s ministrantom (M) pristupne molitve:

S. † U ime Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen.	*Sacerdos:* † In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. — Amen.
S. Pristupit ću k Božjem žrtveniku.	Introibo ad altare Dei.
M. K Bogu,* koji razveseljuje moju mladost.	*Minister: Ad Deum, qui laetificat iuventutem meam* .
Ps. 42.[1] *S.* Sudi mi, Bože,* i vodi moju parbu protiv bezbožnog naroda: * izbavi me od nepravednih i lukavih ljudi.	Psalmus 42.[1] *S.* Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso erue me.
M. Niesi li Ti, Bože, krepost moja? * Zašto me dakle odbacuješ * i zašto idem sjetan, * dok me raztužuje neprijatelj?	*M. Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quare me repulisti, et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?*
S. Pošalji svoju svjetlost i svoju istinu. * Neka me izvedu na Tvoju svetu goru * i u Tvoje šatore.	*S.* Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.
M. I pristupit ću k Božjem žrtveniku, * k Bogu, koji razveseljuje moju mladost.	*M. Et introibo ad altare Dei, ad Deum, qui laetificat juventutem meam.*

---

[1] Ovaj se psalam izostavlja u misama za pokojne i u misama o sv. vremenu od gluhe nedjelje do velike subote.

S. I slavit ću te uz kitaru, Bože, Bože moj! * Zašto si žalostna moja dušo * i zašto se uznemiruješ?

M. Uzdaj se u Boga, jer ću Ga još slaviti: * On je moje spasenje i moj Bog!

S. Slava Otcu i Sinu i Duhu Svetomu.

M. Kako bijaše na početku * tako i sada i vazda i u vieke viekova. Amen.

S. Pristupit ću k Božjem žrtveniku.

M. K Bogu, * koji razveseljuje moju mladost.

S. † Pomoć je naša u imenu Gospodina.

M. Koji stvori nebo i zemlju.

S. Izpoviedam se Bogu svemogućemu, * blaženoj Mariji, vazda Djevici, * blaženomu Mihaelu arkanđelu, * blaženomu Ivanu Krstitelju, * svetim apostolima Petru i Pavlu, * svima svetima * i vama, braćo, * da sam vrlo mnogo sagriešio * mišlju, riečju i djelom * moj grieh, moj grieh, moj preveliki grieh! * Zato molim Blaženu Mariju vazda Djevicu, * blaženoga Mihaela arkanđela, * blaženoga Ivana Krstitelja, * svete apostole Petra i Pavla, * sve svete * i vas, braćo, * da se molite za me Gospodinu Bogu našemu.

S. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me?

M. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et Deus meus.

S. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

M. Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

S. Introibo ad altare Dei.

M. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

S. † Adjutorium nostrum in nomine Domini.

M. Qui fecit caelum et terram.

S. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaëli Archangelo beato Johanni Baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus sanctis et vobis, fratres, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem archangelum, beatum Johannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos et vos fratres, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

M. Smilovao ti se svemogući Bog, * odpustio ti griehe tvoje * i priveo te u život vječni.

S. Amen.

M. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam aeternam.

S. Amen.

M. Izpoviedam se Bogu svemogućemu, * blaženoj Mariji, vazda Djevici, * blaženomu Mihaelu arkanđelu, * blaženomu Ivanu Krstitelju, * svetim apostolima Petru i Pavlu, * svima svetima * i tebi, otče, * da sam vrlo mnogo sagriešio * mišlju, riečju i djelom * moj grieh, moj grieh, moj preveliki grieh! * Zato molim Blaženu Mariju vazda Djevicu, * blaženoga Mihaela arkanđela, * blaženoga

M. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Johanni Baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus sanctis et tibi, pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem archangelum, beatum Johannem Baptistam, sanctos Apostolos Pet-

Ivana Krstitelja, * svete apostole Petra i Pavla, * sve svete * i tebe, otče, * da se moliš za me Gospodinu Bogu našemu.

S. Smilovao vam se svemogući Bog, * odpustio vam griehe vaše * i priveo vas u život vječni.

M. Amen.

S. † Oproštenje, * odrješenje * i odpuštenje naših grieha * podao nam svemogući i milosrdni Gospodin!

M. Amen.

S. Bože, obazri se na nas i oživi nas;

M. Da se narod Tvoj veseli u Tebi.

S. Pokaži nam Gospodine, svoje milosrđe!

M. I daj nam svoje spasenje!

S. Gospodine, usliši molitvu moju!

M. I vapaj moj k tebi da dođe!

S. Gospodin s vama!

M. I s duhom tvojim!

rum et Paulum, omnes Sanctos et te, pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

S. Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris perducat vos ad vitam aeternam.

M. Amen.

S. † Indulgentiam, absolutionen et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

M. Amen.

S. Deus, tu conversus vivificabis nos.

M. Et plebs tua laetabitur in te.

S. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

M. Et salutare tuum da nobis.

S. Domine exaudi orationem meam.

M. Et clamor meus ad te veniat.

S. Dominus vobiscum.

M. Et sum spiritu tuo.

Uzlazeći k žrtveniku i cjelivajući kod druge molitve moći svetih, koje su pohranjene u žrtveniku, moli svećenik:

S. Pomolimo se. Uzmi od nas, molimo, Gospodine, naša bezakonja, da budemo dostojni čistih srdaca unići u svetinju nad svetinjama.

Molimo Te, Gospodine, po zaslugama Tvojih svetih, kojih se moći ovdje nalaze, da se dostojiš odpustiti sve moje griehe. Amen.

Svećenik ide na stranu Poslanice i tamo moli **Ulaz** (Introitus), koji se nalazi u misnom obrazcu, a zatim u sredini žrtvenika moli naizmjence s ministrantom:

S. Gospodine smiluj se!	*S.* Kyrie eleison.
M. Gospodine smiluj se!	*M. Kyrie eleison*
S. Gospodine smiluj se!	*S.* Kyrie eleison.
M. Kriste smiluj se!	*M. Christe eleison.*
S. Kriste smiluj se!	*S.* Christe eleison.
M. Kriste smiluj se!	*M. Christe eleison.*
S. Gospodine smiluj se!	*S.* Kyrie eleison.
M. Gospodine smiluj se!	*M. Kyrie eleison*
S. Gospodine smiluj se!	*S.* Kyrie eleison.

»Slava« se moli uviek, ako nije u misnom obrazcu napose iztaknuto, da se izpušta.

1. SLAVA BOGU NA VISINI * i na zemlji mir ljudima dobre volje.	GLORIA IN EXCELSIS DEO, et in terra pax hominibus bonae voluntatis.
2. Hvalimo Te.	Laudamus te,
1. Blagosiljamo Te.	benedicimus te,
2. Klanjamo Ti se.	adoramus te,
1. Slavimo Te.	glorificamus te,
2. Zahvaljujemo Ti, radi velike slave Tvoje.	gratis agimus tibi propter magnam gloriam tuam.
1. Gospodine Bože.	Domine Deus,
2. Kralju nebeski.	Rex caelestis,

1. BOŽE OTČE svemogući.	DEUS PATER omnipotens.
2. Gospodine, SINE JEDINOROĐENI * Isuse Kriste.	Domine, FILI UNIGENITE, Jesu Christe,
1. Gospodine Bože, Jaganjče Božji, * Sine Otčev.	Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris,
2. Koji uzimaš griehe svieta * smiluj nam se!	qui tollis peccata mundi, miserere nobis;
1. Koji uzimaš griehe svieta, * primi našu molitvu!	qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationen nostram;
2. Koji sjediš s desne Otcu, smiluj nam se!	qui sedes ad dexteram Patris miserere nobis;
1. Jer Ti si jedini svet.	Quoniam tu solus sanctus,
2. Ti si jedini Gospodin	tu solus Dominus, tu
1. Ti jedini Višnji, * Isuse Kriste.	solus Altissimus, Jesu Christe, †
2. Sa SVETIM DUHOM, * u slavi Boga Otca. Amen.	cum SANCTO SPIRITU in gloria Dei Patris. Amen.
S. Gospodin s vama!	*S.* Dominus vobiscum.
M. I s duhom tvojim!	*M. Et cum spiritu tuo.*
S. Pomolimo se!	*S.* Oremus!

Na strani Poslanice čita svećenik **Molitvu** (O r a t i o) iz misnog obrazca.

Na kraju molitve odgovara ministrant:

M. Amen.	*M. Amen.*

Sliedi **Poslanica** (E p i s t o l a). Poslanica se nalazi u misnom obrazcu. Na koncu poslanice odgovara ministrant:

M. Bogu hvala.	*M. Deo gratias.*

Zatim sliedi u misnom obrazcu **Pjesma na stepenicama** (G r a d u a l e), odnosno od sedamdesetnice do velike Subote **Tužna pjesma** ili **Zavlaka** (T r a c t u s), te **Posljednica** (S e q u e n t i a). Onda svećenik moli duboko sagnut u sredini oltara:

Očisti moje srdce i moje ustne, svemogući Bože, koji si ustne Izaije proroka očistio ognjenim kamenom, da očišćen Tvojom milosrdnom dobrotom dostojno naviestim Tvoje sveto evanđelje.

Dostoj me se, Gospodine, blagosloviti! Gospodin neka bude u mom srdcu i na mojim ustnama, da dostojno i prikladno naviestim njegovo evanđelje. Amen.

Sada sliedi **Evanđelje** (u misnom obrazcu) na strani evanđelja:

S. Gospodin s vama!	*S.* Dominus vobiscum.
M. I s duhom tvojim.	*M. Et cum spiritu tuo.*
S. † Sliedi sveto Evanđelje po . . .	*S.* † Sequentia sancti Evangelii secundum . . .
M. Slava tebi, Gospodine!	*M. Gloria tibi, Domine.*

Na koncu sv. Evanđelja veli svećenik:

S. Rieči sv. Evanđelja neka izbrišu u nama naše pogrješke.	*S.* Per evangelica dicta deleantur nostra delicta.
M. Slava tebi, Kriste!	*M. Laus tibi, Christe.*

U sve nedjelje i zapoviedane blagdane, kao i u mnoge druge svetkovine, moli svećenik nicejsko-carigradsko V j e r o v a n j e (C r e d o). Moli se uviek, kad je to napose zabilježeno u misnom obrazcu.

1. VJERUJEM u jednoga Boga:	CREDO in unum Deum,
2. OTCA SVEMOGUĆEGA, * stvoritelja neba i zemlje, * svega vidljivoga i nevidljivoga.	PATREM OMNIPOTENTEM, factorem caeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium.

1. I u jednoga Gospodina * ISUSA KRISTA, * jedinorođenog Sina Božjega, * rođenog od Otca prije svih vjekova.
2. Boga od Boga,* Svjetlost od Svjetlosti,* pravoga Boga od pravog Boga.
1. Koji nije bio stvoren, nego rođen, * jedne biti s Otcem, * po kojemu je sve stvoreno.
2. Koji je radi nas ljudi * i radi našega spasenja * sišao s nebesa.

1. I utjelovio se po Duhu Svetom u Djevici Mariji,* i postao čovjekom.
2. Razpet također za nas, * mučen pod Poncijem Pilatom * umro i pokopan.
1. I uzkrsnuo treći dan, * kako kaže Sveto Pismo.
2. I uzašao na nebo, * sjedi s desne Otcu.
1. I opet će doći sa slavom * da sudi žive i mrtve, * i njegovu kraljevstvu ne će biti kraja.
2. I *vjerujem* u DUHA SVETOGA, * Gospodina i davaoca života, * koji izlazi od Otca i Sina.

Et in unum Dominum JESUM CHRISTUM, Filium, Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia saecula,
Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero;
genitum non factum consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt;
qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de caelis.
Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est.
Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est.
Et resurrexit tertia die secundum Scripturas;
et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris;
et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos, cujus regni non erit finis.
Et in SPIRITUM SANCTUM, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit;

1. Koji se s Otcem i Sinom skupa časti i slavi * koji je govorio po prorocima.

2. *Vjerujem* u jednu, * svetu, * katoličku, * i apostolsku Crkvu.
1. Izpoviedam jedno krštenje za odpuštenje grieha.
2. I izčekujem uzkrsnuće mrtvih * i život budućega vieka. Amen.

qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur, qui locutus est per Prophetas.
Et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam.
Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum;
et expecto resurrectionem mortuorum, † et vitam venturi saeculi. Amen.

Žrtva

Svećenik poljubi oltar, okrene se k vjernicima i pozdravlja ih riečima:

S. Gospodin s vama!
M. I s duhom tvojim!
S. Pomolimo se!

S. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
S. Oremus.

Svećenik se opet okrene k oltaru.

Sada moli svećenik **Prikazanje** (offertorium), koje se nalazi u misnom obrazcu.

Nakon toga odkriva svećenik kalež, uzme zlatnu pliticu s hostijom, uzdigne je obim rukama i moli:

S. Primi, sveti Otče, svemogući vječni Bože, ovu neoskvrnjenu žrtvu, koju ja, nedostojni Tvoj sluga, prinosim Tebi, svomu živomu i pravomu Bogu za bezbrojne griehe, uvrede i nemarnosti svoje i za prisutne, kao i za sve kršćane, žive i mrtve, da meni i njima bude na spasenje u život vječni. Amen.

Postavivši hostiju na tjelesnik, ulieva svećenik na strani Poslanice u kalež vino i vodu i moli:

S. Bože, koji si divno sazdao dostojanstvo čovječjega bića i još ga divnije obnovio, daj, da se mi

otajstvom ove vode i vina združimo s Božanstvom Onoga, koji se udostojio biti dionikom našega čovječanstva, Isus Krist, Sin Tvoj, Gospodin naš, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, u sve vieke vjekova. Amen.

U sredini žrtvenika prinosi svećenik Gospodinu kalež i moli:

S. Prinosimo Ti, Gospodine, čašu spasenja, moleći Tvoju blagodat, da uziđe s ugodnim mirisom pred lice Tvoga božanskoga veličanstva za spasenje naše i svega svieta. Amen.

Stavivši i kalež na tjelesnik i pokrivši kalež moli:

S. U duhu poniznosti i u srdcu skrušenome primi nas, Gospodine, i tako neka bude danas naša žrtva pred Tobom, da ugodi Tebi, Gospodine Bože.

S. Dođi, posvetitelju, svemogući, vječni Bože i blagoslovi ovu žrtvu, pripravljenu Tvojemu svetomu imenu.

Umivajući ruke na strani Poslanice moli svećenik Psalam 25, 6—12.:

1. Umivam svoje ruke u nevinosti * i pristupam k Tvojemu žrtveniku, Gospodine, * da glasno Tebe hvalim i kazujem sva divna Tvoja djela.

2. Gospodine, volim Tvoj liepi dom * i mjesto, gdje boravi Tvoja slava.

1. Ne pogubi dakle, Bože, moje duše sa bezbožnicima, * ni moga života s krvopijama.

2. U njihovim su rukama bezakonja * i njihova je desnica puna mita.

1. A ja idem svojim putem nevin * i zato me izbavi u svojoj milosti.

2. Moji su koraci upravljeni putem pravde, usliši me * i ja ću te blagosiljati, Gospodine, u Tvojoj crkvi.

1. Slava Otcu i Sinu i Duhu Svetomu.

2. Kako bijaše u početku, tako i sada i vazda i u vieke vjekova. Amen.

U sredini oltara moli svećenik duboko sagnut:

S. Primi, sveta Trojice, ovaj prinos, koji Ti prikazujemo za spomen muke, uzkrsnuća i uzašašća Isusa Krista, Gospodine našega, i na čast blažene Marije, vazda Djevice, i blaženoga Ivana Krstitelja i svetih apostola Petra i Pavla, i ovih i svih svetih, da njima bude na čast, a nama na spasenje; da se oni dostoje posredovati za nas na nebesima, kojih se spominjemo na zemlji. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Poljubivši žrtvenik okrene se svećenik k vjernicima i poziva ih:

S. Molite, braćo, da bude moja i vaša žrtva ugodna Bogu, Otcu svemogućemu.	*S.* Orate fratres, ut meum ac vestrum sacrificium, acceptabile fiat apud Deum, Patrem omnipotentem.
M. Neka primi Gospodin žrtvu iz tvojih ruku * u hvalu i slavu svojeg imena, * na korist također našu * i svekolike svoje svete Crkve.	*M. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram totiusque ecclesiae suae sanctae.*
S. Amen.	*S. Amen.*

Tada moli svećenik **Tajnu molitvu** (Secreta) iz misnog obrazca i završuje s riečima:

S. Po sve vieke vjekova.	*S.* Per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.	*M. Amen.*

S. Gospodin s vama!	*S.* Dominus vobiscum.
M. I s duhom tvojim!	*M. Et cum spiritu tuo.*
S. Gore srdca.	*S.* Sursum corda.
M. Imamo kod Gospodina.	*M. Habemus ad Dominum.*
S. Hvalu uzdajmo Gospodinu Bogu našemu.	*S.* Gratias agamus Domino deo nostro.
M. Dostojno je i pravedno.	*M. Dignum et justum est.*

Nadovezujući na ove rieči moli svećenik **Predslovlje** (P r a e f a t i o), kako je označeno u misnom obrazcu.

Obće predslovlje.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodinu našemu, po kome veličanstvo Tvoje hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti, Nebesa Te i nebeske moći i blaženi serafini, zadružnim klicanjem zajedno slave. Zapovjedi, molimo, da se i naši glasovi združe s njihovima, smjernim izpoviedanjem govoreći:

Predslovlje presv. Trojstva.

Na blagdan i u misama presv. Trojstva, te u nedjelje kroz cielu godinu, koje nemaju vlastitog predslovlja.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, koji si sa Sinom svojim i s Duhom Svetim jedan Bog i jedan Gospodin: ne u jedinstvu osobe, nego u Trojstvu jedne biti. Jer sve, što po Tvojem odkrivenju vjerujemo o Tvojoj slavi, to bez razlike i razlučivanja mislimo i o Sinu Tvojemu i o Duhu

Svetomu. Izpoviedajući pravo i vječno Božanstvo, klanjamo se tako i vlastitosti u osobama i jedinstvu u biti i jednakosti u veličanstvu, koje hvale anđeli i arkanđeli, kerubini i serafini, koji ne prestaju klicati svakog dana jednoglasno govoreći:

Božićno predslovlje.

Govori se od Božića do Bogojavljenja, na blagdan Očišćenja bl. Dj. Marije, na Tielovo, na Preobraženje i na blagdan presv. Imena Isusova.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, jer je otajstvom utjelovljene Rieči očima naše duše zasjalo novo svietlo Tvoje sjajnosti, te nas Bog, dok ga spoznajemo u vidljivom obličju, privlači da ljubimo i nevidljive stvari. I zato pjevamo pjesmu Tvoje slave s anđelima i arkanđelima, s priestolima i s gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske govoreći bez prestanka:

Korizmeno predslovlje.

Od čiste sriede (pepelnice) do gluhe nedjelje (izključno).

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, koji *tjelesnim postom* obuzdavaš opačine, duh dižeš, daješ krepost i nagrade, po Kristu, Gospodinu našemu; po kojem veličanstvo Tvoje hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti, Nebesa Te i nebeske moći i blaženi Serafini zadružnim klicanjem zajedno slave. Zapovjedi, molimo, da se s njima smiju sjediniti i naši glasovi, koji govore u smjernom izpoviedanju:

Predslovlje sv. Križa.

Od gluhe nedjelje do velikog četvrtka uključivo, u misama sv. križa i gorke muke, na blagdan predragocjene Krvi.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodinu našemu: jer Ti si ustanovio spasenje ljudskog roda na drvetu križa, da odanle uzkrsne život, odakle je proizašla smrt, te onaj, koji je na drvetu iznio pobjedu, na drvetu bude i svladan po Kristu, Gospodinu našemu, po kojem veličanstvo Tvoje hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti, Nebesa Te i nebeske moći i blaženi Serafini zajedno slave, Zapovjedi, molimo, da se s njima smiju sjediniti i naši glasovi, koji govore u smjernom izpoviedanju:

Uzkrsno predslovlje.

Od velike subote do Uzašašća (izključno).

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da Tebi, Gospodine, pjevamo hvalu u svako doba, ali osobito svečano na današnji dan. *(u ovo vrieme)*, kad je žrtvovano naše vazmeno Janje, Isukrst; jer On je pravo janje, koje je uzelo griehe svieta. On je našu smrt uništio svojom smrću i svojim je uzkrsnućem obnovio naš život. Zato pjevamo pjesmu Tvoje slave s anđelima i s arkanđelima, s priestolima i s gospodstvima i sa svom silom nebeske vojske govoreći bez prestanka:

Predslovlje o prebl. Dj. Mariji.

Na praznike i u misama Majke Božje.

Uistinu je dostojno i pravedno, da uviek i svagdje Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući,

vječni Bože, zahvaljujemo i da Te hvalimo, slavimo i uzvisujemo o *(Pohodu, Prikazanju, Bezgrješnom Začeću, Navještenju, Uznesenju, Rođenju, svetkovini)* blažene Marije, vazda Djevice, koja je po Duhu Svetom začela jedinorođenoga Tvoga Sina i zadržavši slavu djevičanstva dala svietu vječno svietlo, Isusa Krista, Gospodina našega, po kome anđeli hvale Tvoje veličanstvo, klanjaju Ti se gospodstva, podlažu Ti se vlasti, slave Te nebesa i nebeske sile s blaženim Serafinima kličući u zajedničkoj radosti. A mi Te molimo, da nam zapovjediš s njima sjediniti naše glasove smjerno izpoviedajući:

SVET * svet, * svet, * Gospodin Bog nad vojskama.	SANCTUS, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth.
Puna su nebesa i zemlja Tvoje slave.	Pleni sunt caeli et terra gloria tua.
Hosana u visini!	Hosanna in excelsis.
Blagoslovljen, koji dolazi u ime gospodnje.	† Benedictus, qui venit in nomine Domini.
Hosana u visini.	Hosanna in excelsis.

Čin mise

S. Tebe dakle, preblagi Otče, smjerno molimo i ištemo *(poljubi oltar)*, po Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, Gospodinu našemu, da milostivo primiš i blagosloviš ove † darove, ove † poklone, ove † svete, neoskvrnjene žrtve, koje Ti prinosimo prije svega za Tvoju svetu katoličku Crkvu, da ju se dostojiš po svemu svietu umiriti, zakriliti, ujediniti i upravljati.

Spomeni se, Gospodine, svojih sluga i službenica I. . i svih prisutnih, kojih Ti poznaješ vjeru

i bogoljubnost, za koje Ti prinosimo, ili koji Ti prinose ovu žrtvu hvale za sebe i za sve svoje, za odkup svojih duša, za nadu svojega spasenja i zdravlja, i Tebi prikazuju svoje želje, Bogu vječnomu, životu i pravomu.

U zajednici[1] sa slugom Tvojim, Papom našim I..., i s biskupom našim I..., i sa svim pravjernim priznavaocima katoličke i apostolske vjere, te poštujući spomen najprije slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila Boga i Gospodina našega Isusa Krista, pa i blaženih apostola i Tvojih mučenika: Petra i Pavla, Andrije, Jakoba, Ivana, Tome, Jakoba, Filipa, Bartolomeja, Mateja, Šimuna, Tadeja, Lina, Kleta, Klementa, Ksista, Kornelija, Ciprijana, Lovre, Krizogona, Ivana i Pavla, Kuzme i Damjana; i svih Tvojih svetih, molimo: da po njihovim zaslugama i molitvama dopustiš, te nas u svemu utvrdi pomoć Tvoje zaštite. Po istom Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

Molimo Te dakle,[2] Gospodine, da umilostivljen primiš ovaj prinos naše službe i sve svoje obitelji i da naše dane razvedriš u svome miru i izbaviš nas od vječnog osuđenja i pribrojiš stadu Tvojih izabranih. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Molimo Te, Bože, udostoj se učiniti ovu žrtvu u svemu blago † slovenu, namie † njenu odo † brenu, razložnu i prijatnu, da nam postane Tie † lo, i † Krv preljubeznoga Tvoga Sina, Gospodina našega, Isusa Krista, koji[3] u predvečerje svoje muke uze hljeb u svete i častne svoje ruke i podigavši oči na nebo k Tebi, Bogu svomu, Otcu svemogućemu, Tebi zahvali, blago † slovi, prelomi i dade svojim učenicima govoreći: Uzmite i blagujte od ovoga svi:

Jer Ovo je tielo moje.

---

[1] Na **Božić** glasi ova molitva: U zajednici ..., i svetkujući presveti dan (**u ponoćki:** presvetu noć), kad je blažena i netaknuta Djevica Marija ovomu svietu rodila Spasitelja, te poštujući spomen najprije iste slavne Marije, vazda Djevice ...

Na **Bogojavljenje:** U zajednici ... i svetkujući presveti dan, kad se Jedinorođeni Tvoj, poput Tebe vječan u Tvojoj slavi, pojavio vidljiv u istini naše puti, te poštujući spomen slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila istoga Boga i Gospodina našega ...

Na **veliki četvrtak:** U zajednici ... i svetkujući presveti dan, kad je Isus Krist, Gospodin naš, za nas predan, te poštujući ...

Na **Uzkrs:** U zajednici ... i svetkujući presveti dan (na **veliku subotu:** presvetu noć) uzkrsnuća Gospodina našega Isusa Krista po tielu, te poštujući spomen slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila istoga Boga i Gospodina našega ...

Na **Uzašašće:** U zajednici ... i svetkujući presveti dan, kad je Gospodin naš, jedinorođeni Sin Tvoj, smjestio sjedinjenu sebi narav naše slabosti s desna slave Tvoje, te poštujući spomen slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila istoga Boga i Gospodina našega ...

Na **Duhove:** U zajednici ... i svetkujući presveti dan, kad se Duh Sveti apostolima pojavio u nebrojenim jezicima, te poštujući spomen slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila istoga Boga i Gospodina našega ...

[2] Na **veliki četvrtak:** Molimo Te, dakle, Gospodine, da umilostivljen primiš ovaj prinos naše službe i sve svoje obitelji, koji Ti prinosimo u dan, kad je Gospodin naš Isus Krist svojim učenicima predao da slave tajne Tiela i Krvi njegove. Molimo Te, da naše dane ...

Na **Uzkrs** i **Duhove** preporučuje svećenik u ovoj molitvi po starom običaju i novokrštenike osobitoj zaštiti Božjoj, pa u te dane i njihove osmine ova molitva glasi: Molimo Te, dakle, Gospodine, da umilostivljen primiš ovaj prinos naše službe i sve svoje obitelji, koji Ti prinosimo i za one, koje si se udostojao preporoditi vodom i Duhom Svetim podielivši im oproštenje svih grieha. Molimo Te, da naše dane ...

[3] Na **veliki četvrtak:** »... koji u predvečerje svoje muke, t.j. danas, uze ...«

Tako isto po večeri uzevši i ovu preslavnu čašu u svete i častne svoje ruke opet Tebi zahvali, blago † slovi i dade svojim učenicima govoreći: Uzmite i pijte iz nje svi:

Jer Ovo je čaša krvi moje novoga i vječnoga zavjeta, tajna vjere, koja će se za vas i za mnoge proliti za odpuštenje grieha.

Kolikogod puta ovo budete činili, činit ćete meni na spomen.

Zato sjećajući se, Gospodine, mi sluge Tvoji, ali i Tvoj sveti narod, blažene muke istoga Krista, Tvojega Sina, našega Gospodina, kao što i njegova uzkrsnuća od mrtvih i slavnoga uzašašća njegova, prinosimo preslavnom Tvojemu veličanstvu od Tvojih darova i poklona žrtvu † čistu, žrtvu † svetu, žrtvu † neoskvrnjenu, sveti hljeb † vječnoga života i čašu † vječnoga spasenja.

Dostoj se milostivim i vedrim licem pogledati ove žrtvene darove i primiti ih, kao što si se dostojao milostivo primiti poklone pravednoga svojega sluge Abela i žrtvu patrijarke našega Abrahama i žrtvu, koju Ti prinese Tvoj veliki svećenik Melhisedek, svetu žrtvu, neoskvrnjeni prinos.

Smjerno Te molimo, svemogući Bože, zapovjedi, da ovu žrtvu donesu ruke Tvojega svetoga anđela na Tvoj uzvišeni žrtvenik pred Tvoje božansko veličanstvo, da se svi, koji uzblagujemo od pričešća ovoga žrtvenika presveto tie † lo i † krv Tvojega Sina, napunimo svakoga nebeskoga blagoslova i milosti. Po istom Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

Spomeni se, Gospodine, i sluga i službenica svojih I. i I., koji otiđoše pred nama sa znamenjem vjere, i spavaju u snu mira. Njima, Gospodine, i svima, koji u Kristu počivaju, molimo, da

podaš mjesto razhlade, svjetlosti i mira, po istom Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

Dostoj se podati i nama grješnicima, Tvojim slugama, koji se uzdaju u množtvo Tvojih pomilovanja, neki dio i zajednicu s Tvojim svetim apostolima i mučenicima: s Ivanom, Stjepanom, Matijom, Barnabom, Ignacijem, Marcelinom, Petrom, Felicitom, Perpetuom, Agatom, Lucijom, Agnetom, Cecilijom, Anastazijom i sa svima Tvojim svetima. Molimo Te, dovedi nas u njihovu družbu ne procjenjujući naših zasluga, nego darivajući nam oproštenje po Kristu, Gospodinu našemu, po kojemu sva, Gospodine, vazda dobra, stvaraš, posve † ćuješ, oživlja † vaš, blago † silješ i podaješ nama: po † njemu i s † njime i u † njemu jest Tebi, Bogu Otcu † Svemogućemu, u jedinstvu Duha † Svetoga svaka čast i slava —

S. po sve vieke vjekova.	*S.* Per omnia saecula saeculorum.
M. Amen.	*M. Amen.*

Sv. pričest

S. Pomolimo se. Spasonosnim zapoviedima potaknuti * i božanskom naukom poučeni * usuđujemo se govoriti:	*S.* Oremus. Praeceptis salutaribus moniti et divina institutione formati audemus dicere:
Otče, naš, * koji jesi na nebesima. * Sveti se ime Tvoje. * Dođi kraljevstvo Tvoje * Budi volja Tvoja. * Kako na nebu, tako i na zemlji. * Kruh naš svagdanji daj nam danas. * I odpusti nam	Pater noster qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum, fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, et dimitte nobis de-

duge naše, * kako i mi odpuštamo dužnicima našim. * I ne uvedi nas u napast.	bita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem.
Nego izbavi nas od zla.	*M. Sed libera nos a malo.*
Amen.	*S.* Amen.

S. Izbavi nas, molimo, Gospodine, * svih prošlih, * sadašnjih i budućih zala * i podaj milostivo mir u naše dane * po zagovoru Blažene i slavne vazda Djevice Bogorodice Marije * i blaženih Tvojih apostola Petra i Pavla * i Andrije i svih svetih * da budemo pomoću Tvojega milosrđa od grieha vazda slobodni * i riešeni svake smetnje. * Po istom Gospodinu našem Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, * koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog: *

S. Po sve vieke vjekova.	*S. Per* omnia saecula saeculorum.
M. Amen.	*M. Amen.*

Svećenik spušta mali dio posvećene hostije u kalež:

S. Mir † Gospodnji † bio vazda † s vama.	*S.* Pax † Domini sit † semper vobis † cum.
M. I s duhom Tvojim.	*M. Et cum spiritu tuo.*

S. Ovo sjedinjenje i posvećenje * tiela i krvi Gospodina našega Isusa Krista * neka bude nama, * koji ga primamo, * u vječni život.

M. Amen.

S. Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj nam se!

S. Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj nam se!

S. Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, daruj nam mir.

U misama za pokojne moli se mjesto »smiluj nam se«; »daruj im mir« (dva put) i treći put: »daruj im vječni mir«.

U misama za pokojne izostavlja se prva od narednih molitava.

Gospodine Isuse Kriste, koji si rekao svojim apostolima: * »Ostavljam vam svoj mir, * dajem vam svoj mir«; * ne gledaj na moje griehe, * nego na vjeru svoje Crkve * i dostoj se njoj po svojoj volji * darovati mir i jedinstvo: * koji živiš i kraljuješ Bog po sve vieke vjekova.

Amen.

Gospodine Isuse Kriste, * Sine Boga živoga, * koji si svojom smrću oživio sviet * po volji Otca i sudjelovanjem Svetoga Duha; * izbavi me ovim presvetim tielom i krvlju svojom * od svih mojih bezakonja i od svakoga zla * i daj mi da uviek pristajem uz Tvoje zapoviedi * i ne dopusti * da se ikad od Tebe razstavim, * koji s istim Bogom Otcem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ * Bog u vieke vjekova.

Amen.

Gospodine Isuse Kriste, * neka mi blagovanje Tvojega tiela, * koje se ja nedostojan usuđujem primati, * ne bude na sud i propast, * nego neka mi po tvojoj milosti * brani i lieči dušu i tielo; * koji živiš i kraljuješ s Bogom Otcem * u jedinstvu Duha Svetoga Bog * po sve vieke vjekova.

Amen.

Uzet ću nebeski kruh i prizvat ću ime Gospodnje.

Držeći u lievoj ruci zlatnu pliticu sa sv. hostijom udara se svećenik u prsa i govori:

Gospodine, nisam dostojan, * da uđeš pod krov moj, * nego samo	Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tan-

reci rieč, * i ozdravit će duša moja.	tum dic verbo et sanabitur anima mea.
Gospodine, nisam dostojan, * da uđeš pod krov moj, * nego samo reci rieč, * i ozdravit će duša moja.	Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo et sanabitur anima mea.
Gospodine, nisam dostojan, * da uđeš pod krov moj, * nego samo reci rieč, * i ozdravit će duša moja.	Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo et sanabitur anima mea.

Svećenik se pričesti sa sv. hostijom.

Tielo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu moju za vječni život. Amen.

Što da uzvratim Gospodinu za sve, što mi je učinio?

Uzet ću čašu spasenja i prizvat ću ime Gospodnje. Hvaleći prizvat ću Gospodina i izbavit će me od mojih neprijatelja.

Svećenik se pričesti sv. krvlju:

Krv Gospodina našega Isusa Krista neka čuva moju dušu za vječni život. Amen.

Gospodine, daj da čistim srdcem čuvamo ono, što smo primili ustima * i ovaj vremeniti dar neka nam bude vječni spas.

Gospodine, neka Tvoje tielo, * koje sam primio * i krv, koju sam pio, * prione uz moje srdce. * Ne daj, da u meni, * koji sam okriepljen čistim i svetim tajnama * ostane ikakva grješna ljaga, * koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova. Amen.

Molitve za sv. pričest vjernikâ u dodatku na kraju misala.

Završetak

Pokrivši opet kalež moli svećenik na strani Poslanice **Pričestnu molitvu** (Communio), koja se nalazi u misnom obrazcu, a zatim pozdravlja vjerni puk:

S. Gospodin s vama.	*S.* Dominus vobiscum.
M. I s duhom tvojim.	*M.* *Et cum spiritu tuo.*
S. Pomolimo se!	*S.* Oremus.

Sada sliedi na strani Poslanice **Popričestna molitva** (Postcommunio), koja se nalazi u misnom obrazcu, a zatim svećenik opet pozdravlja vjernike:

S. Gospodin s vama.	*S.* Dominus vobiscum.
M. I s duhom tvojim.	*M.* *Et cum spiritu tuo.*
S. Idite misa je! (Aleluja); (Blagoslovimo Gospodina).	*S.* Ite missa est (Aleluja) (vel: Benedicamus Domino).
M. Bogu hvala (aleluja).	*M.* *Deo gratias (aleluja).*

Sagnut nad oltarom moli svećenik:

S. Neka Ti bude milo, sveta Trojice, djelo moje službe i podaj, da žrtva, što je prinesoh očima Tvojega veličanstva, bude Tebi prijatna, a na mene i na sve, za koje sam je prinesao, neka izlije Tvoj blagoslov. Po Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

Tada svećenik blagosilje vjernike:

S. Blagoslovio vas svemogući Bog, † Otac i Sin i Duh Sveti.	*S.* Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus.
M. Amen.	*M.* *Amen.*

Na koncu moli svećenik redovno početak sv. Evanđelja po Ivanu (ako nije određeno posebno evanđelje):

S. Gospodin s vama.	*S.* Dominus vobiscum.
M. I s duhom tvojim.	*M.* *Et cum spiritu tuo.*

S. † Početak sv. Evanđelja po Ivanu. (Iv. I. 1-14.).	*S.* † Initium sancti Evangelii secundum Johannem. (Joh. 1-14).
M. Slava tebi, Gospodine.	*M. Gloria tibi Domine.*

U početku bijaše Rieč, i Rieč bijaše kod Boga, i Bog bijaše Rieč. Ova bijaše kod Boga u početku. Sve postade po njoj, i bez nje ne postade ništa, štogod postade. U njoj bijaše život, i život bijaše svietlo ljudima. A svietlo u tami svietli, i tama ga nije obuhvatila. Bog posla čovjeka imenom Ivana. Ovaj dođe da svjedoči o svietlu kao svjedok, da svi vjeruju po njemu. On nije bio svietlo, nego da svjedoči o svietlu. Bilo je pravo svietlo, koje obasjava svakoga čovjeka, koji dolazi na ovaj sviet. Bio je na svietu, i sviet je postao po njemu, i sviet ga nije upoznao. Dođe k svojima, ali ga njegovi ne primiše. A onima, koji ga primiše, koji vjeruju u njegovo ime, dao je moć, da postanu djeca Božja: Ovi nisu rođeni ni od krvi ni od požude tiela ni od muževlje volje, nego od Boga. *(Ovdje se poklekne).* I Rieč je postala tielo, i stanovala je među nama, i vidjeli smo njezinu slavu, kao slavu Otčeva Jedinorođenca, puna milosti i istine.

M. Bogu hvala! *M. Deo gratias.*

Molitve poslije sv. mise

Iza mise moli svećenik s prisutnim vjernicima tri puta:

S. Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s Tobom, blagoslovena Ti među ženama i blagoslovен plod utrobe Tvoje, Isus.

Svi: Sveta Marijo, majko Božja, moli za nas grješnike sada i na čas smrti naše. Amen.

S. Zdravo Kraljice —

Svi: Majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše, zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi Evini, k tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje! O blaga, o mila, o sladka Djevice Marijo!

S. Moli za nas, sveta Bogorodice!

Svi: Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

S. Pomolimo se! Bože, utočište naše i krepošti, pogledaj milostivo na puk, koji k tebi vapie; te po zagovoru slavne i neoskvrnjene Djevice i Bogorodice Marije, s blaženim Josipom, njezinim Zaručnikom, blaženim Apostolima Tvojim Petrom i Pavlom i svim Svetima, molitve, koje prinosimo za obraćenje grješnika, za slobodu i uzvišenje svete Matere Crkve, milosrdno i dobrostivo usliši! Po istom Kristu, Gospodinu našem.

Svi: Amen.

S. Sveti Mihaele Arkanđele, brani nas u boju, proti pakosti i zasjedama đavolovim budi zaklon! Neka mu zapovjedi Bog, ponizno molimo: i ti, Vojvodo vojske nebeske, sotonu i druge duhove zlobne, koji svietom obilaze na propast dušâ, božanskom krepošću u pakao strovali!

Svi: Amen.

S. Presveto Srdce Isusovo.

Svi: Smiluj nam se.

S. Presveto Srdce Isusovo.

Svi: Smiluj nam se.

S. Presveto Srdce Isusovo.

Svi: Smiluj nam se.

CRKVENA GODINA

Crkvena se godina počinje s prvom nedjeljom došašća. Ova pada uviek u onu nedjelju, koja je najbliža svetkovini sv. Andrije apostola (30. studenoga). Iza došašća sliedi blagdan rođenja Isusova i Bogojavljenje sa šest nedjelja po Bogojavljenju. To je Božićni ciklus crkvene godine.

Za uzkrsno se doba počinjemo pripravljati predkorizmenim i korizmenim bogoslužjem. U velikom tjednu proživljujemo opet muku i smrt Isusovu, a na Uzkrs kličemo od radosti, što je Spasitelj uzkrsnuo. Kroz 40 dana poslije Uzkrsa promatramo Spasitelja, kako poučaje svoje apostole. Na Spasovo smo svjedoci njegova Uzašašća. To je uzkrsni ciklus, koji se završuje Duhovima i nedjeljama iza Duhova.

Crkvena je godina dakle tajanstveno prikazivanje i obnavljanje života, muke, smrti i proslavljenja Spasiteljeva u jednoj sunčanoj godini. Katolička se Crkva sjeća svake godine u svome bogoslužju glavnih događaja iz života Isusova slaveći godišnjicu rođenja, smrti, uzkrsnuća i uzašašća njegova, kao i godišnjicu poslanja Duha Svetoga. Ovom subjektivnom sjećanju daje osobitu snagu tajanstveno, ali stvarno obnavljanje muke i smrti Spasiteljeve u sv. misi i dieljenje plodova Spasiteljeve smrti kroz sv. sakramente.

Svetkovinu presv. Trojstva i svetkovine Spasiteljeve, osim muke i smrti, svetkuje Crkva u bjelini. Duha Svetoga slavi Crkva u crvenoj boji. U došašću i korizmi, kao i u dane muke Spasiteljeve, osim velikog petka, odieva se Crkva u pokorničko ruho ljubičaste boje. Smrt Sina Božjega oplakuje Crkva u žalobnom crnom ruhu. U nedjelje po Bogojavljenju i po Duhovima očekuje Crkva drugi dolazak Spasiteljev odjevena u zelenu boju i nade i izčekivanja.

BOŽIĆNO DOBA

Došašće

Četiri nedjelje prije Božićne svetkovine zovemo došašćem Gospodnjim ili adventom. Došašće je priprava za veliki Božićni dan, kad svekoliko kršćanstvo slavi uspomenu rođenja Isukrstova od Marije Djevice. U Betlehemskoj su se stajici izpunila tisućljetna proročanstva o dolazku Sina Božjeg i Spasitelja svieta.

Došašće je dakle vrieme pouzdane nade i radostnog izčekivanja, ali i vrieme ozbiljne samozataje i tihe pokore. Zato zabranjuje sv. Crkva u adventu bučne svečanosti. U znak pokore svećenik na oltaru oblači ljubičasto odielo. Orgulje su zamukle i ne pjeva se »Slava«. Dobar će kršćanin nastojati da se dostojno pripravi na dolazak Spasiteljev. U sv. izpoviedi očistit će dušu od grješne ljage, a na Božićni dan ne će se samo sjećati rođenja Spasiteljeva u Betlehemu, nego će primiti i sv. pričest, da se dragi Spasitelj otajstvenim načinom rodi i u njegovu srdcu.

I. nedjelja Došašća

Postaja kod sv. Marije Velike

Osviće danje svietlo Sunca Pravde, približuje se Spasitelj svieta. Probudi zato, kršćanska dušo, živu vjeru i zaufanu nadu u dolazak Spasiteljev. Moli Isusa, da dođe i u tvoje srdce, da i tebi bude Spasitelj, da te spase od pogibli grieha. Nastoj, da ga dostojno dočekaš i da ga primiš čistim srdcem.

ULAZ (Ps. 24, 1-3). K Tebi Gospodine *dižem dušu svoju;* Bože moj, u Te se ufam, da ne će zavladati nada mnom moji neprijatelji, jer tko Tebe čeka, ne će se zastidjeti. (Ps. isti) Pokaži mi, Gospodine, putove svoje, uči me ići stazama tvojim. Slava Otcu i Sinu i Duhu Svetomu: kako bijaše u početku, tako i sada i vazda i u vieke vjekova. Amen. K Tebi, Gospodine . . . zastidjeti.

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. (OREMUS). Molimo Te, Gospodine, probudi svoju moć i *dođi* da nas izbaviš od pogibli naših grieha, koje nam priete, te nas, oslobođene, Tvojom zaštitom privedi k spasenju: koji živiš i kraljuješ s Bogom Otcem u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vieke vjekova. Amen.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (13, 11-14). Braćo! Znate, već je doba da se probudimo, jer je *naš spas bliže* sada, nego kada povjerovasmo. Noć je odmakla, a približio se dan. Zato odbacimo tamna djela i oboružajmo se svjetlošću! Živimo pošteno kao po danu, ne u proždrljivosti i pijanstvu, ne

u ložnicama i nečistoći, ne u svađi i zavisti, nego obucite se u Gospodina Isusa Krista.

PJESMA NA STEPENICAMA (Ps. 24, 3-4). Gospodine, tko Tebe čeka, ne će se zastidjeti. Pokaži mi, Gospodine, putove svoje, uči me ići stazama tvojim. Aleluja, aleluja (Ps. 84, 8). Pokaži nam, Gospodine, svoje milosrđe i daj nam svoje spasenje. Aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO LUKI (21, 25-33). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Bit će znaci na suncu i mjesecu i zviezdama, a na zemlji i među narodima tjeskoba radi silne buke mora i valova. Ljudi će ginuti od straha i očekivanja onoga, što će doći na sav svjet. Jer će se pokrenuti nebeske sile, i tada će vidjeti Sina čovječjega, gdje dolazi na oblaku s velikom moću i slavom. Kad se ovo počne događati, ohrabrite se i *dignite svoje glave, jer se približuje vaš odkup.* I reče im prispodobu: Gledajte smokvu i sve drveće! Kad već počne iz sebe izvoditi plod, znate, da je blizu ljeto. Tako i vi, kad vidite, da se ovo događa, znajte, da je *blizu kraljevstvo Božje.* Zaista vam kažem, da ovaj naraštaj ne će proći, dok se sve ne izpuni. Nebo će i zemlja proći, ali ne će proći moje rieči.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 24, 1-3). K Tebi, Gospodine, *dižem dušu svoju;* Bože moj, u Te se ufam, da ne će zavladati nada mnom moji neprijatelji, jer tko Tebe čeka, ne će se zastidjeti.

TAJNA MOLITVA. Molimo Te, Gospodine, da nas ove svetinje moćnom krepošću očiste i čišće dovedu k svome početku; po Gospodinu našem Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, koji s Tobom

živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vieke vjekova. Amen.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 84, 13). Gospodin će dati svoj blagoslov, a *zemlja će naša dati plod svoj.*

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, da primimo Tvoje milosrđe usred Tvoga hrama: te se dostojnim poštivanjem pripravimo za skore svetkovine našega spasenja; po G. n. I. K., Sinu Tvojemu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vieke vjekova. Amen.

II. nedjelja Došašća

Postaja kod sv. Križa u Jeruzalemu.

U koga se uzdaš, dušo moja, u koga išteš pomoći i utjehe? Gdje tražiš spas i mir: u naručju Isusovu — ili u požudama svjetskim? Ili možda živiš od dana u dan i ne trebaš nikoga, koji bi ti dao spas i sreću? Uzdigni se krilima vjere i gledaj: evo dolazi obećani Spasitelj i Dobrotvor! Pripravi mu put u svoje srdce i pođi k Njemu zaufano i radostno.

ULAZ (Izai. 30, 30). Narode sionski, evo *Gospodin će doći spasti narode* i čut će se slava rieči Gospodnje na veselje srdca vašega (Ps. 79, 2). Čuj, pastiru izabranog naroda, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu! Slava Otcu... Narode sionski...

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Potakni, Gospodine, naša srdca, da *priprave putove jedinorođenomu Sinu Tvomu,* te budemo dostojni Tebi služiti očišćenim dušama po došašću Onoga, koji s Tobom živi i kraljuje...

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (15, 8-13). Braćo! Štogod je bilo pisano, bilo je pisano nama na pouku, da *se nadamo* po ustrpljivosti i utjehi Pisma. A Bog ustrpljivosti i utjehe dao vam, da međusobno isto

mislite po Isusu Kristu i da jednodušno, jednim ustima slavite Boga i Otca Gospodina našega Isusa Krista. Zato primajte jedan drugoga kao što je i Krist vas primio na slavu Božju. Jer kažem, da je Isus Krist bio sluga obrezanih radi istinitosti Božje, da potvrdi *obećanja dana otcevima*, a narodi da slave Boga radi *milosrđa*, kao što je pisano: Zato ću te, Gospodine, slaviti među narodima, i pjevat ću tvomu imenu. I opet govori: Veselite se narodi s njegovim pukom! I opet: Hvalite Gospodina svi narodi i uzvisujte ga sva plemena! Izaija pak kaže: Bit će korien Jesejev, i narodi će se uzdati u onoga, koji ustaje da vlada nad narodima. A Bog nade napunio vas svakom radošću i mirom u vjeri, da obilujete u nadi i jakosti Duha Svetoga.

NA STEPENICAMA (Ps. 49, 2, 3, 5). Sa Siona sjaji ljepota krasote njegove, *Bog će se ukazati u svom sjaju*. Skupite oko njega njegove vjerne, koji su s njime sklopili savez po žrtvi. ALELUJA, aleluja (Ps. 121, 1). Radujem se, kad mi govore: *Idemo u dom Gospodnji*. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (11, 2-10). U ono vrieme, kad je Ivan u tamnici čuo za Kristova djela, posla dvojicu svojih učenika, da ga upitaju: *Jesi li ti onaj, koji ima doći, ili da čekamo drugoga?* A Isus im odgovori: Idite i javite Ivanu, što ste čuli i vidjeli: Sliepi vide, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se propovieda evanđelje;[1] a blago onomu, koji se ne sablazni nada mnom. Kad oni otiđoše, poče Isus narodu govoriti o

1 Proročanstvo proroka Izaije o Isusu, Izai. 35, 5; 61, 1.

Ivanu: što ste izišli u pustinju da vidite? Trstiku, koju ljulja vjetar? Ili što ste izišli da gledate? Čovjeka, koji je obučen u mekušaste haljine? Oni, koji nose mekušaste haljine, u kraljevskim su dvorovima. Ili što ste izišli vidjeti? Proroka? Da, kažem vam, još više nego proroka, jer je o njemu pisano: Eto, ja šaljem svoga anđela pred tvojim licem, *koji će pred tobom pripraviti put tvoj*.[2]

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 84, 7, 8). Bože, obrati se k nama i oživi nas, da se puk Tvoj raduje u Tebi. Pokaži nam, Gospodine, svoje milosrđe i *daj nam svoje spasenje*.

TAJNA. Molimo Te, Gospodine, umilostivi se smjernim našim molitvama i žrtvama, i jer nemamo vlastitih zasluga, priteci nam u pomoć Tvojim okriljem, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Baruh 5. 5, 5; 36). Jeruzaleme, ustaj i stani na visini i gledaj radost, koja će ti *doći od Boga tvoga*.

POPRIČESTNA. Okriepljeni duhovnom hranom, smjerno Te molimo, Gospodine, da nas naučiš po pričešćenju ove tajne prezirati zemaljske stvari, a ljubiti nebeske. Po G. n. I. K.

III. nedjelja Došašća

Postaja kod sv. Petra.

Danas čujemo kod sv. mise opet svečani zvuk orgulja. Sv. Crkva ne može više posve zatajiti radostnog uzhićenja nad blizkim dolazkom Spasiteljevim. No Spasitelj još nije došao, još se ne pjeva anđeoski slavopjev (Slava Bogu na visini), svećenik na oltaru još je odjeven ruhom pokorničke boje.

2 Mal. 3, 1.

Radujem li se i ja dolazku Spasiteljevu? Gdje tražim svoje veselje? Radujem li se u v i e k u Gospodinu?

ULAZ (Fil. 4, 4-6). Radujte se uviek u Gospodinu, opet vam kažem: radujte se! Vaša smjernost neka bude poznata svima ljudima: *jer Gospodin je blizu.* Ništa se ne uznemirujte, nego sve svoje molbe očitujte pred Bogom po molitvi. (Ps. 84). *Blagoslovio si, Gospodine, zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo.* — Slava Otcu... Radujte se...

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Prikloni, molimo, Gospodine, uho svoje našim molitvama i *milošću svoga pohoda* prosvietli tmine naše duševnosti; koji živiš i kraljuješ...

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA FILIPLJANIMA (4, 4-7). Braćo! Radujte se uviek u Gospodinu, opet kažem: Radujte se! Vaša smjernost neka bude poznata svim ljudima! *Gospodin je blizu.* Ništa se ne uznemirujte, nego sve svoje molbe očitujte pred Bogom po molitvi i prošnji sa zahvalom. I mir Božji, koji nadvisuje svaki um, neka čuva vaša srdca i vaše misli u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 79, 2, 3). Gospodine, koji stoluješ nad kerubinima, pokaži svoju silu i *dođi!* Čuj, pastiru izabranog naroda, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu! ALELUJA, aleluja. Probudi, Gospodine, silu svoju i *dođi da nas spasiš!* Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (1, 19-28). U ono vrieme Židovi iz Jeruzalema poslaše svećenike i levite k Ivanu da ga upitaju: Tko si ti? On je priznao i nije zatajio, i priznao je: Ja niesam Krist! i upitaše ga: Što dakle? Jesi li Ilija? I reče: Niesam. Jesi li prorok? I odgovori: Ne. Tada mu reknu: Tko si, da odgovorimo onima, koji nas poslaše. Što kažeš o sebi? On reče: Ja sam glas onoga, koji viče u pustinji: Poravnajte put Gospodnji, kao što je kazao prorok Izaija. A bili su to poslanici farizeja. I upitaše ga: Zašto dakle krstiš, kad niesi ni Krist, ni Ilija ni prorok? Ivan im odgovori: Ja krstim vodom, a među vama stoji, koga vi ne znate. On je bio prije mene, a doći će za mnom. Ja niesam dostojan da mu odriešim remenje njegove obuće. Ovo se dogodilo u Betaniji preko Jordana, gdje je Ivan krstio.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 84, 2). *Blagoslovio si, Gospodine, zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo, oprostio si bezakonje puku svojemu.*

TAJNA. Podaj, molimo Te, Gospodine, da Ti bez prekida prinosimo žrtvu pobožnosti, koja neka izvrši ustanove svete tajne i u nama divno izradi *Tvoje spasenje,* po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Izai, 35, 4). Naviештajte malodušnima da budu jaki i da se ne boje, jer gle, *naš će Bog doći* i spasit će nas.

POPRIČESTNA. Ponizno molimo, Gospodine, Tvoju blagost, da nas ove božanske tajne očiste od grieha i priprave za blagdane, koji se približuju po G. n. I. K.

Gospodin s vama!

POMOLIMO SE! Pohiti, molimo, Gospodine, nemoj kasniti i pokreni nam pomoć višnje moći, da oni, koji se uzdaju u Tvoju blagost, budu uz-

dignuti utjehom Tvoga dolazka, koji živiš i kraljuješ s Bogom Otcem, u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vieke vjekova. Amen.

ČITANJE IZAIJE PROROKA (7, 10-15) kao u zornici, strana 36.

NA STEPENICAMA kao u 4. nedjelju došašća, str. 53. bez aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO LUKI (1, 26-38) kao u misi zornici, str. 37.

PRIKAZANJE (Isai, 35, 4). Ohrabrite se i ne bojte se više: jer Bog će naš suditi i doći će, da nas spasi!

TAJNA. Molimo, Gospodine, da Tebi budu prijatni naši postovi, a mi da njima okajemo svoje griehe i postanemo vriedni Tvoje milosti, te nas dovedu do vječnih obećanja, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE OBĆE.

PRIČESTNA (Isai. 7, 14). Evo, Djevica će začeti i rodit će Sina i dat će mu ime Emanuel.

POPRIČESTNA. Nahranjeni darom Tvoga spasenja ponizno Te molimo, Gospodine, da nas obnovi djelovanje onoga, što uživamo s radošću, po G. n. I. K.

IV. nedjelja Došašća

Postaja kod 12 sv. apostola.

Žudnja je za Spasiteljem stigla na vrhunac: »rosite nebesa i oblaci (u starom zavjetu simbol Boga), podajte nam Pravednika. A iz orošene zemlje (simbola djevičanstva) neka nikne Spasitelj!« I tisućljetna se čežnja svega stvorenja izpunila! U evanđelju svečano naviešta sv. Luka — uz točnu naznaku vremena i mjesta — pojavu i propovied predteče Spasitelja svieta.

Moli danas i ti, kršćanska dušo, sa sv. Crkvom: dođi, Gospodine i ne kasni! I vidjet ćeš i ti spasenje Božje.

ULAZ (Azai. 45, 8). *Rosite, nebesa, s visine i oblaci neka dažde Pravednika! Neka se otvori zemlja i neka iz nje nikne Spasitelj!* (Ps. 18, 2). Nebesa pričaju slavu Božju i djela ruku njegovih naviešta svod nebeski. Slava Otcu... Rosite...

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Probudi, molimo, Gospodine svoju moć i *dođi* i velikom nam moći priteci, da pomoću Tvoje milosti oproštenje Tvoga smilovanja pospješi spasenje, koje prieče naši griesi; koji živiš i kraljuješ...

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA KORINĆANIMA (I, 4, 1-5). Braćo! Svaki neka nas tako drži kao Kristove sluge i djelitelje Božjih tajna. Od djelitelja se traži, da bude vjeran. Meni je vrlo malo do toga, što me sudite vi ili ljudi, a ja ne sudim ni sama sebe, a savjest mi ništa ne predbacuje. Ali tim ja još nisam opravdan: Gospodin je onaj, koji me sudi. Zato nemojte suditi prije vremena, dok *ne dođe Gospodin,* koji će i razsvietliti, što je sakriveno u tami, i objaviti nakane srdaca, i tada će svaki primiti pohvalu od Boga.

NA STEPENICAMA (Ps. 144, 18, 21). *Blizu je Gospodin* svima, koji ga zazivaju, koji ga zazivaju u istini. Usta će moja zboriti hvalu Božju *i svaki čovjek neka blagosiva njegovo sveto ime.* ALELUJA, aleluja, *Dođi* Gospodine i ne kasni; odpusti zloće puku svome odabranom. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (3, 1-6). Gospodin pozva Ivana, sina Zaharijina, u pustinji petnaeste godine vladanja cara Tiberija, kad je Poncije Pilat bio upravitelj Judeje i Herod četverovlastnik Galileje, a njegov brat Filip četverovlastnik Itureje i Trahonitide i Lisanije četverovlastnik Abilene, za velikih svećenika Ane i Kaife. I on je prolazio svom okolinom Jordana i

propoviedao je krst pokore za oprost grieha, kao što je pisano u knjizi govora proroka Izaije: Glas onoga, koji viče u pustinji: *Pripravite put Gospodnji,* poravnajte njegove staze. Svaka dolina neka se izpuni, i neka se slegne svaka gora i brieg. Neka se izpravi što je krivo, i hrapavi putevi neka postanu gladki. *I svi će ljudi vidjeti spas Božji.*[1]

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Lk. 1, 28). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s Tobom: blagoslovena Ti među ženama i blagosloven plod utrobe Tvoje.

TAJNA. Molimo Te, Gospodine, dostoj se umilostivljen pogledati ove žrtvene darove, da uvećaju našu bogoljubnost i privedu nas spasenju, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Izai. 7, 14). Evo, *djevica* će zatrudnjeti i rodit će sina i zvat će se ime njegovo Emanuel.

POPRIČESTNA. Primivši Tvoje darove molimo, Gospodine, da ponavljanjem ovih tajna poraste u nama učinak *našega spasenja,* po G. n. I. K.

Božić

Rođenje Gospodina našega Isusa Krista od Djevice Marije.

U doba, koje je prorekao Daniel, u Olimpijadi 194. godine 752. od sagrađenja Rima, godine 42. vladanja Oktaviana Augusta, kad je čitavim svietom vladao mir, rodio se u Betlehemu od Marije Djevice Isus Krist, vječni Sin vječnoga Otca, začet po Duhu Svetomu i posta čovjekom.

---

[1] Izai. 40, 3, 5.

Ponoćka

Postaja kod sv. Marije Velike.

U spomen trovrstnog rođenja Isusova: od vieka od Boga Otca, u betlehemskoj stajici od Djevice-Majke i u našoj duši po posvetnoj milosti, može danas svaki svećenik služiti tri sv. mise. Ponoćka se i danja misa pjeva u Rimu u najljepšoj crkvi Majke Božje: Sv. Marija Velika, gdje se od najstarijih vremena čuvaju i časte ostatci betlehemskih jaslica.

ULAZ (Ps. 2, 7). Gospodin mi reče: *Ti si Sin moj ja Te danas rodih* (Ps. 2, 1). Zašto se uzbuniše neznabožci i narodi pomisliše tašta? Slava Otcu . . . Gospodin . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si ovu noć razsvietlio sjajem pravoga svietla: učini, molimo Te, da spoznavši na zemlji tajne ovoga svietla, i na nebu uzmognemo uživati njegove radosti, koji s Tobom živi i kraljuje . . .

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA TITU (2, 11-15). Predragi! *Milost Boga našega Spasitelja objavila se svim ljudima* učeći nas, da se odrečemo bezbožnosti i svjetovnih želja, te da živimo na ovomu svietu triezno i pravedno i pobožno, i čekamo blaženu nadu i *slavni dolazak velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista.* On sebe dade za nas, da nas odkupi od svakoga bezakonja i da sebi očisti izabrani narod, koji revnuje oko dobrih djela. Ovo govori i potiči u Isusu Kristu Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 109, 3, 1). U Tebe je vlast na dan Tvoje moći u sjaju svetih, koji Te prate. *Iz krila svoga rodio sam Te prije danice.* Reče Gospodin Gospodinu mojemu: sjedi meni s desna, dok položim Tvoje neprijatelje za podnožje nogama Tvojim. ALELUJA, aleluja (Ps.

2, 7). Gospodin mi reče: *Ti si Sin moj, ja te danas rodih.* Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (2, 1-14). U ono vrime iziđe naredba od cara Augusta, da se izvrši popis svega svieta. Ovaj prvi popis bi izvršen, kad je Kvirin upravljao Sirijom. I polazili su svi da se jave, svaki u svoj grad. Tako i Josip iz grada Nazareta u Galileji pođe sa svojom zaručenom ženom Marijom, koja je bila trudna, javiti se u Judeju, u Betlehem, grad Davidov, jer je bio iz doma i porodice Davidove. Kad su bili ondje, dođe joj vrieme, da rodi. I rodi svoga prvorođenca, i povi ga u pelenice i položi u jasle, jer nisu imali mjesta u gostionici. A bili su u onom kraju pastiri, koji su bdjeli i stražili noću nad svojim stadom. I stade do njih anđeo Gospodnji i obasja ih Božja svjetlost i vrlo se prestrašiše. A anđeo im reče: Nemojte se bojati! Evo, javljam vam veliku radost, koja će biti za sav narod: *U Davidovu vam se gradu danas rodio Spasitelj, koji je Krist Gospodin.* I eto vam znaka: Naći ćete diete povijeno u pelenice i položeno u jasle. I najednom se s anđelom nađe mnogo nebeske vojske, koja je hvalila Boga riečima: Slava na visini Bogu, i na zemlji mir ljudima dobre volje.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 95, 11-13). Neka se vesele nebesa i raduje zemlja pred licem Gospodnjim, *jer je došao.*

TAJNA. Neka Ti bude prijatan, Gospodine, žrtveni dar današnje svetkovine i podaj, da se Tvojom izdašnom milošću po ovom presvetom zajedničtvu uzvisimo do Onoga, u kome je naša

narav s Tobom sjedinjena, koji s Tobom živi i kraljuje...

PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (Ps. 109, 3). U sjaju svetih, iz krila svoga *rodio sam Te prije danice.*

POPRIČESTNA. Podaj nam, molimo Te, Gospodine, Bože naš, da radujući se svetkovanju otajstva rođenja Gospodina našega Isusa Krista dostojnim vladanjem zavriedimo dospjeti u družbu njegovu, koji s Tobom živi i kraljuje...

Danja misa

Postaja kod sv. Marije Velike.

ULAZ (Izai. 9, 6). *Diete* nam se rodilo i *sin* nam je darovan; na svojim ramenima nosi znak svoje vlasti, a njegovo je ime: *Anđeo velikoga savjeta* (Ps. 97, 1). Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, jer učini divne stvari! Slava Otcu... Diete...

SLAVA.

MOLITVA. Podaj, molimo Te, svemogući Bože, da nas od staroga robstva i grješnoga jarma po svom novom rođenju u tielu oslobodi Tvoj vječni jedinorođeni Sin, koji s Tobom, Bogom Otcem, živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vieke vjekova. Amen.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA HEBREJIMA (1, 1-12). Mnogo puta i na različite načine Bog je nekada govorio otcima po prorocima, na koncu je u ove dane *nama progovorio po Sinu,* kojega je učinio podpunim baštinikom, po kojemu je stvorio i sviet. On, jer je *odsjev slave i prava slika njegova bivstva,* te sve drži svojom moćnom riečju i čisti od grieha, sjedi s desne strane višnjega veličanstva. Toliko je

uzvišeniji od anđela, koliko je slavnije ime baštinio od njih. Jer kojemu od anđela ikada reče (Bog): *Ti si moj Sin, ja sam te danas rodio?* I opet: Ja ću njemu biti Otac, a on meni Sin. I kad opet uvodi na sviet svoga prvorođenca, kaza: Neka mu se poklone svi anđeli Božji. Anđelima pak reče: On čini vjetrove svom glasnicima i ognjeni plamen svojim slugama. A *Sinu:* Tvoje priestolje, *Bože,* ostaje u vieke vjekova, žezlo pravde i žezlo je tvoga kraljevstva. Ljubio si pravdu i mrzio bezzakonje, zato te, o *Bože,* Bog tvoj pomaza uljem radosti više nego tvoje drugove. I još: Ti si, Gospodine, u početku udario temelj zemlji, i nebo je djelo tvojih ruku. Ona će proći, a ti ćeš ostati, i sve će ostarjeti kao haljina. I kao plašt izmienit ćeš ih i promienit će se, a ti si onaj isti i ne će nestati tvojih godina.

NA STEPENICAMA (Ps. 97, 3, 2). *Svi krajevi zemlje vidješe spasenje Boga našega:* zato neka kliče sva zemlja! Jer je očitovao Gospodin svoje spasenje: objavio je pravdu svim narodima. ALELUJA, aleluja. Zasjao nam je sveti dan: dođite, narodi, i poklonite se Gospodinu, jer je *danas sašla velika svjetlost na zemlju.* Aleluja.

† POČETAK SVETOG EVANĐELJA PO IVANU (1, 1-14). U početku bijaše Rieč, i Rieč bijaše kod Boga, i Bog bijaše Rieč. Ova bijaše kod Boga u početku. Sve postade po njoj, i bez nje ne postade ništa, štogod postade. U njoj bijaše život, i život bijaše svietlo ljudima. A svietlo u tami svietli, i tama ga nije obuhvatila. Bog posla čovjeka imenom Ivana. Ovaj dođe da svjedoči o svietlu kao svjedok, da svi vjeruju po njemu. On nije bio svietlo, nego da svjedoči o svietlu. Bilo je pravo svietlo, koje obasjava svakoga čovjeka, koji dolazi na ovaj sviet. Bio je na svietu, i sviet je postao po njemu, i sviet ga nije upoznao. Dođe k svojima, ali ga njegovi ne primiše. Onima, koji vjeruju u njegovo ime, dao je moć, da postanu djeca Božja: Ovi nisu rođeni ni od krvi ni od požude tiela ni od muževlje volje, nego od boga. *(Ovdje se poklekne).* I Rieč je postala tielo, i stanovala je među nama, i vidjeli smo njezinu slavu, kao slavu Otčeva Jedinorođenca, puna milosti i istine.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 88, 12-15). Tvoja su nebesa i Tvoja je zemlja; Ti si osnovao zemaljski krug i sve što je na njemu; Pravednost je osnov Tvojemu priestolju.

TAJNA. Novim rođenjem Tvoga Jedinorođenoga posveti, Gospodine, darove, koje Ti prinosimo i očisti nas od ljaga naših grieha. Po istom G.. n. I. K....

PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (Ps. 97, 3). Vidješe svi krajevi zemlje spasenje Boga našega.

POPRIČESTNA. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam danas rođeni Spasitelj svieta daruje besmrtnost, kao što nam je darovao božanstveno rođenje (po milosti), koji s Tobom živi i kraljuje . . .

Kao posljednje evanđelje čita se mjesto običajnog početka po sv. Ivanu:

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (2, 1-12). Kad se Isus rodio u Betlehemu Judinu u vrieme kralja Heroda, došli su s iztoka mudraci u Jeruzalem i pitali su: Gdje je židovski kralj, koji se rodio? Jer smo vidjeli na iztoku njegovu zviezdu i došli smo mu se pokloniti. Kad

je Herod to čuo, preplaši se i s njim sav Jeruzalem. I sabra sve svećeničke poglavare i narodne književnike, te ih je izpitivao, *gdje se ima roditi Krist.* A oni mu odgovore: U Betlehemu Judinu, jer je ovako napisao prorok: I ti, Betleheme, zemljo Judina, nipošto nisi najmanji među Judinim kneževskim gradovima, jer će iz tebe izići vođa, koji će vladati nad mojim narodom Izraelom. Herod tada potajno dozove mudrace, te ih točno propita za vrieme, kad im se pojavila zviezda. I posla ih u Betlehem i reče: Pođite, i razpitajte točno za diete. A kad ga nađete, javite mi, da i ja dođem, te mu se poklonim. Kad su oni čuli kralja, otiđoše. I gle, zviezda, koju su vidjeli na iztoku, išla je pred njima, dok nije došla i stala nad mjestom, gdje je bilo diete. A kad ugledaše zviezdu, vrlo se poveseliše. I ušavši u kuću, nađu diete s Marijom, njegovom majkom, i padoše ničice *(ovdje se poklekne),* te mu se pokloniše. I otvoriše svoje blago, *i obdariše ga zlatom, tamjanom i dragocjenom masti.* I u snu opomenuti, da se ne vraćaju k Herodu, vratili su se drugim putem u svoju zemlju.

Nedjelja u božićnoj osmini

ULAZ (Mudr. 18, 14-15). Kad je sve obuzimala duboka tišina i kad se noć nalazila u sredini svoga tieka, *sašla je s neba, Gospodine, Tvoja svemoguća Rieč s kraljevskog priestolja* (Ps. 92, 1). Gospodin caruje, okružen veličanstvom, odjeven jakošću i opasan snagom. Slava Otcu . . . Kad je . . .

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, upravljaj našim činima kako je Tebi pravo, da zavriedimo

obilovati dobrim djelima u ime ljubljenoga Sina Tvoga, koji s Tobom živi i kraljuje . . .

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA GALAĆANIMA (4, 1-7). Braćo! Baštinik, dok je diete, ni u čemu se ne razlikuje od sluge, premda je gospodar svega, nego je pod vlašću skrbnika i upravitelja sve do vremena, koje je odredio otac. Tako i mi, kad smo bili maleni, služili smo počelima svieta. Ali *kad je nastupila punina vremena, Bog je poslao svoga Sina,* koji je postao od žene i bio podložan zakonu da odkupi one, koji su bili pod zakonom, da primimo posinačtvo. A jer ste sinovi, Bog je u vaša srdca poslao Duha svog Sina, koji viče: Abba, Otče! Nisi dakle više sluga, nego sin, a ako si sin, i baštinik si po Bogu.

NA STEPENICAMA (Ps. 44, 3, 2). Najljepši si među sinovima čovječjim, razlilo se milje po usnama Tvojim. Srdce moje kipi dobrom rieči, posvećujem djela svoja Kralju! Jezik je moj kao pero pisara, što brzo piše. ALELUJA, aleluja (Ps. 92, 1). Gospodin caruje, odjeven u slavu, Gospodin se obuče u jakost i prepojasa se snagom, Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (2, 33-40). U ono su se vrieme Josip i Marija, Isusova majka, divili tomu, što se govorilo za njega. A Šimun ih blagoslovi i reče Mariji, njegovoj majci: Evo, ovaj je postavljen za propast i uzkrsnuće mnogih u Izraelu, i za znak, kojemu će se protiviti. A tebi će samoj mač probosti dušu, da se odkriju nakane mnogih srdaca! I bila je proročica Ana, kći Fanuelova, od plemena Aserova. Ona je bila odmakla u dobi. Živjela je sa svojim mužem sedam godina od svoga djevojačtva, i ostala je udovica do osamdeset i četiri

godine. Ona se nije udaljivala od hrama i služila je Bogu noć i dan postom i molitvom. I ona došavši u taj čas, slavila je Gospodina i o njemu je govorila svima, koji su očekivali odkup Izraela. I kad su izvršili sve po Gospodnjem zakonu, vrate se u Galileju, u svoj grad Nazaret. A diete je raslo i jačalo puno mudrosti, i bila je na njemu milost Božja,

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 92, 1-20). Bog je utvrdio krug zemaljski i ne će se uzkolebati. Tvoj je priesto, Gospodine, od vieka, a Ti si vječan.

TAJNA. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam žrtva, što je prinosimo očima Tvoga veličanstva, izhodi milost pobožne bogoljubnosti i steče učinak blažene vječnosti, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (Mat. 2.20). Uzmi diete i majku njegovu i idi u zemlju Izraelsku, jer su umrli, koji su tražili život djeteta.

POPRIČESTNA. Molimo, Gospodine, neka se djelovanjem ovog otajstva očiste naše opačine i izpune pravedne želje, po G. n. I. K.

Blagdan Obrezanja Gospodinova

Postaja kod sv. Marije Velike.

U stara su se vremena čitale na današnji dan tri sv. mise: jedna u čast Božićne osmine, druga u slavu djevičanske Bogorodice, a treća u spomen obrezanja Isusova. Danas se u sv. misi osobito slavi Ime Isusovo.

ULAZ (Izai. 9, 6). Diete nam se rodilo i sin nam je darovan; na svojim ramenima nosi znak svoje vlasti, a njegovo je ime: *Anđeo velikoga savjeta* (Ps. 97, 1). Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, jer učini divne stvari! Slava Otcu . . . Diete . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si ljudskome rodu po plodnom djevičanstvu blažene Marije udielio nagrade vječnoga spasenja, podaj, molimo, da osjetimo zagovor one, po kojoj smo zaslužili primiti početnika života, G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. APOSTOLA TITU (2, 11-15). Predragi! Milost Boga našega Spasitelja objavila se svim ljudima učeći nas, da se odrečemo bezbožnosti i svjetovnih želja, te da živimo na ovomu svietu triezno i pravedno i pobožno, i čekamo blaženu nadu i slavni dolazak velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista. On sebe dade za nas, da nas odkupi od svakoga bezzakonja i da sebi očisti izabrani narod, koji revnuje oko dobrih djela. Ovo govori i potiči u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 97, 3, 2). *Svi krajevi zemlje vidješe spasenje Boga našega:* zato neka kliče sva zemlja! Jer je očitovao Gospodin svoje spasenje; objavio je pravdu svim narodima.

ALELUJA, aleluja. Zasjao nam je sveti dan: dođite, narodi, i poklonite se Gospodinu, jer je *danas sašla velika svjetlost na zemlju.* Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (2, 21). U ono vrieme, kad se navršilo osam dana, da obrežu dječaka, *dadoše mu ime Isus,* kako ga je anđeo bio nazvao prije začeća.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 88. 12-15). Tvoja su nebesa i Tvoja je zemlja: Ti si osnovao zemaljski krug i sve što je na njemu; Pravednost je osnov Tvojemu priestolju.

TAJNA. Primi, molimo, Gospodine, naše molitve i darove, očisti nas svojim svetim tajnama i usliši nas, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (Ps. 97, 3). Vidješe svi krajevi zemlje spasenje Boga našega.

POPRIČESTNA. Ova nas pričest, Gospodine, očistila od opačina i zagovorom bl. Djevice i Bogorodice Marije učinila dionicima nebeske okrepe, po istom G. n. I. K.

Bogojavljenje

Postaja kod sv. Petra.

Bogojavljenje je svetkovina kršćanskog iztoka, kojom se spominjemo, kako se Isus objavio kao Bog mudracima s iztoka, a izbranom narodu i svojim učenicima prigodom svoga krštenja u Jordanu, te pretvarajući vodu u vino na gostbi u Kani Galilejskoj. Sv. misa stoji sasvim pod dojmom mudraca s iztoka.

Današnji je blagdan svetkovina pozvanja svih naroda u kraljevstvo Božje, pa je zato namienjena misijama među poganskim narodima.

Moli za misije i žrtvuj nešto za njih!

ULAZ (Malak. 3, 1). Eto *dođe vladalac Gospodin:* kraljevska je čast u ruci njegovoj i gospodstvo. (Ps. 71. 1). Bože, daj kralju suđenje svoje i pravdu svoju Sinu kraljevom! Slava Otcu... Eto dođe...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si na današnji dan po zviezdi, koja ih je vodila, *neznabožcima odkrio Jedinorođenoga svoga,* podaj milostivo, da mi, koji Te već vjerom spoznasmo, budemo privedeni do gledanja krasote visosti Tvoje po istom G. n. I. K. Sinu Tvojem...

ČITANJE PROROKA IZAIJE (60. 1-6). Ustani, zasvietli Jeruzaleme, jer je *došlo tvoje svietlo* i obasjala te Gospodnja slava. Jer evo, tama će pokriti zemlju i mrak narode, a nad tobom će zasjati Gospodin i na tebi će se vidjeti njegova slava. *I hodat će narodi u tvom svietlu i kraljevi, kada sine tvoje svietlo.* Digni svoje oči i gledaj: Svi su se oni skupili i dolaze k tebi. Tvoji će sinovi doći izdaleka i tvoje će kćeri ustati sa strane. Tada ćeš vidjeti i sjati od dragosti, snebivat će se i širiti tvoje srdce, kad množtvo s mora krene prema tebi, kada k tebi dođe sila naroda. Množtvo deva pokrit će te, dromedari iz Medijana i Efe[1], svi će dolaziti iz Sabeje i *donosit će zlato i tamjan i navieštat će hvalu Gospodnju.*

NA STEPENICAMA (Il. 60, 6). Svi će iz Sabe doći, *zlato i tamjan prinoseći* i hvalu Gospodinu javljajući. Ustani, zasvietli Jeruzaleme: jer slava te Gospodnja obasja. ALELUJA, aleluja. (Mat. 2, 2.) *Vidjesmo zviezdu njegovu na iztoku i dođosmo s darovima da se poklonimo Gospodinu, aleluja.*

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (2, 1-12). Kad se Isus rodio u Betlehemu Judinu u vrieme Kralja Heroda, došli su s iztoka mudraci u Jeruzalem i pitali su: Gdje je židovski kralj, koji se rodio? Jer smo vidjeli na iztoku njegovu zviezdu i došli smo mu se pokloniti. Kad je Herod to čuo, preplaši se i s njim sav Jeruzalem. I sabra sve svećeničke poglavare i narodne književnike, te ih je izpitivao, *gdje se ima roditi Krist.* A oni mu odgovore: U Betlehemu Judinu, jer je ovako napisao prorok: I ti, Betleheme, zemljo Judina, nipošto niesi najmanji među Judinim kneževskim gradovima, jer će iz tebe izići vođa, koji će vladati nad mojim narodom Izraelom[2] Herod tada potajno dozove mudrace, te ih točno propita za vrieme, kad im se pojavila zvi-

[1] Pokrajine u Arabiji.
[2] Mik. 5; 1. 3.

ezda. I posla ih u Betlehem i reče: Pođite, i raz-pitajte točno za diete. A kad ga nađete, javite mi, da i ja dođem, te mu se poklonim. Kad su oni čuli kralja otiđoše. I gle, zviezda, koju su vidjeli na iztoku, išla je pred njima, dok nije došla i stala nad mjestom, gdje je bilo diete. A kad ugledaše zviezdu, vrlo se poveseliše. I ušavši u kuću, nađu diete s Marijom, njegovom majkom, i padoše ničice *(ovdje se poklekne)*, te mu se pokloniše. I otvoriše svoje blago *i obdariše ga zlatom tamjanom i dragocjenom masti.* I u snu opomenuti, da se ne vraćaju Herodu, vratili su se drugim putem u svoju zemlju.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps 71, 10-11). *Kraljevi* će Tarsa *darove prikazati,* kraljevi će arabski donieti poklone; njemu će se pokloniti svi kraljevi zemaljski, svi će narodi služiti njemu.

TAJNA. Obazri se, molimo, Gospodine, milostivo na darove svoje Crkve, u kojima se više ne iznosi zlato, tamjan i smirna, nego se žrtvuje onaj, koji se tim darovima očituje, Isus Krist, Sin Tvoj, Gospodin naš, koji s Tobom živi i kraljuje. .

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, jer nas je Tvoj Jedinorođeni obnovio novim svietlom svoje neumrlosti, kad se ukazao u biti naše smrtnosti. I toga radi pjevamo pjesmu Tvojoj slavi s anđelima i s arkanđelima, s priestolima i gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

PRIČESTNA: (Mat. 2, 2). *Vidjesmo zviezdu njegovu na iztoku i dođosmo s darovima da se poklonimo Gospodinu.*

POPRIČESTNA. Podaj, molimo, svemogući Bože, da naša očišćena duša shvati svete tajne, što ih svečano slavimo, i dostigne njihov učinak po G. n. I. K.

Nedjelja u osmini Bogojavljenja

Blagdan sv. Obitelji stavlja kršćanskim porodicama pred oči divan primjer i uzor, svetu obitelj: Isusa, Mariju i Josipa. I što više sviet nastoji da razori kršćansku porodicu i da raztrga one svete veze, koje ju povezuju, to će kršćanski otcevi, majke i djeca više nastojati, da od svoje kuće učine mali Nazaret.

ULAZ (Prov. 23, 24, 25). Radostno kliče Otac Pravednika, raduje se Otac Tvoj i Majka Tvoja, radostno kliče, koja Te rodila. (Ps. 83, 2, 3). Kako su mili Tvoji stanovi, Gospodine nad vojskama! Čezne i gine duša moja za dvorima Gospodnjim. Slava Otcu . . . Radostno.

SLAVA.

MOLITVA. Gospodine Isuse Kriste, koji si, podložan Mariji i Josipu, neizrecivim krepostima *posvetio obiteljski život,* daj, da se njihovom pomoću ugledamo u primjer Tvoje svete Obitelji i da s njom postignemo vječno zajedničtvo, koji živiš i kraljuješ . . .

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KOLOŠANIMA (3, 12-17). Braćo! Kao Božji izabranici, sveti i ljubljeni, budite od srdca milosrdni, blagi, ponizni, čedni, strpljivi. Podnosite jedan drugoga, i kao što je i Gospodin vama oprostio, tako i vi praštajte jedan drugomu, ako tko ima kakvu tužbu protiv drugoga. *Nada sve pak imajte ljubav, koja je veza savršenstva. I Kristov mir, na koji ste pozvani, neka zavlada u vašim srdcima* kao u jednom tielu. Budite i zahvalni! Kristova rieč neka se u vama nastani

obilno, u svakoj mudrosti, da se učite i opominjete jedan drugoga psalmima, himnima i duhovnim pjesmama zahvalno pjevajući Bogu u svojim srdcima. I sve, štogod govorite ili činite, sve neka bude u ime Gospodina Isusa Krista zahvaljujući Bogu i Otcu po njemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 26, 4). Za jedno samo molim Gospodina, samo to ištem, da stanujem u domu Gospodnjemu sve dane života svoga. (Ps. 83, 5). Blago onima, koji prebivaju u kući Tvojoj. Gospodine, oni Te hvale u vieke vjekova. ALELUJA, aleluja. (Iz 45, 15). Doista, Ti si tajnoviti kralj. Ti si naš Bog i Spasitelj, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (2, 42-52). Kad je Isusu bilo dvanaest godina, njegovi roditelji pođoše po običaju blagdana u Jeruzalem. Kad su prošli blagdani i oni se vraćali, dječak Isus ostade u Jeruzalemu, a da niesu znali njegovi roditelji. A jer su mislili, da je s družtvom, pošli su dan hoda i pitali za njega rođake i znance. I kad ga ne nađoše, vrate se u Jeruzalem da ga traže. I poslije tri dana nađu ga u hramu, gdje sjedi među učiteljima, kako ih sluša i pita. I svi, koji su ga čuli, divili su se njegovoj mudrosti i odgovorima. I kad ga opaze, začude se, a njegova mu majka reče: Sinko, što si nam tako učinio? Evo, tvoj otac i ja tražili smo te žalostni! On odgovori: Zašto ste me tražili? Zar nieste znali, *da ja treba da budem u kući svojega Otca?* A oni niesu razumjeli, što im je kazao. *I siđe s njima, i dođe u Nazaret,* i bio *im je pokoran.* Njegova je majka sve ovo čuvala u svom srdcu, a Isus je napredovao u mudrosti i dobi i milosti kod Boga i ljudi.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Lk. 2, 22). Donieše Isusa u Jeruzalem, da ga prikažu Gospodinu.

TAJNA. Gospodine, prikazujemo Ti žrtvu pomirnicu i ponizno Te molimo, da zagovorom djevičanske Bogorodice i svetog Josipa *utvrdiš naše obitelji u svojem miru i milosti,* po istom G. i. I. K., Sinu Tvomu, koji s Tobom živi i kraljuje . . .

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, jer nas je Tvoj Jedinorođeni obnovio novim svietlom svoje neumrlosti, kad se ukazao u biti naše smrtnosti. I toga radi pjevamo pjesmu Tvojoj slavi s anđelima i arkanđelima, s priestolima i gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

PRIČESTNA (Lk 2. 51). Siđe Isus s njima i dođe u Nazaret i bio im je pokoran.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine Isuse Kriste, koji nas oživljuješ ovim tajnama, da se *uviek ugledamo u primjer Tvoje svete Obitelji,* te zavriedimo, da nam u smrtnom času dođe ususret slavna Djevica sa svetim Josipom, a Ti da nas primiš u vječni nebeski dom, koji živiš i kraljuješ s Bogom Otcem . . .

I. nedjelja po Bogojavljenju.

Velika se misao Bogojavljenja iztiče i dalje razvija u svih šest nedjelja poslije svetkovine svetih triju Kralja. U poslanicama govori apostol naroda sv. Pavao. A u današnjem se evanđelju javlja dvanaestgodišnji Isus kao Sin nebeskoga Otca, kao Mudrost Božja.

Budući da se po odredbi Pape Pija XI. u nedjelju u osmini Bogojavljenja slavi svetkovina sv. Obitelji, to se današnja nedjelja spominje samo u molitvama, a čitav se ovaj misni obrazac čita u misi narednoga

dana. Padne li' ova nedjelja na dan 13. siečnja (osmina Bogojavljenja), tada se čita 19. siečnja.

ULAZ. Na uzvišenom priestolju vidjeh gdje sjedi muž, kome se klanja množtvo anđela jednoglasno pjevajući: evo onoga, kojega je kraljevstvo vječno! (Ps. 99, 1). Poklikni Bogu sva zemljo, služite Gospodinu veselo! Slava Otcu... Na uzvišenom...

SLAVA.

MOLITVA. Molimo, Gospodine, prati prošnje naroda, koji se moli, nebeskom milostivošću, da vide, što treba činiti i da ojačaju, te mogu vršiti ono, što vide, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (12, 1-5). Braćo! Zaklinjem vas Božjim milosrđem, da svoja tjelesa prikažete Bogu kao žrtvu živu, svetu, Bogu dragu, da bude razumna vaša služba. I nemojte se izjednačivati s ovim svietom, nego se promienite obnovom svoga uma, da dokažete, što je po Božjoj volji dobro, ugodno i savršeno. Jer po milosti, koja mi je dana, kažem svima, koji su među vama: Ne cienite sebe više nego treba, nego se cienite triezno i po mjeri vjere, koju je Bog udielio pojedincu. Jer kao što imamo mnogo udova u jednomu tielu, a svi udovi nemaju jedne službe tako smo mnogi u Kristu jedno tielo, a pojedini udovi jedan drugomu u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 71, 18, 3). Blagoslovljen Gospodin Bog, koji čini velika i divna djela dovieka. Neka bregovi donesu mir puku Tvome, a brežuljci pravdu. ALELUJA, aleluja (Ps. 99, 1). Poklikni Bogu sva zemljo, služite Gospodinu u radosti. Aleluja.

EVANĐELJE kao na blagdan sv. Obitelji str. 56.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 99. 1, 2). Poklikni Bogu sva zemljo, služite Gospodinu veselo! Idite pred lice njegovo s klicanjem, jer je Gospodin sam Bog.

TAJNA. Neka nas, Gospodine, žrtva, Tebi prikazana, sveđer oživljava i štiti, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE BOGOJAVLJENJA.

PRIČESTNA (Lk. 2, 48, 49). Sine, što učini nama tako? Evo, otac Tvoj i ja žalostni smo Te tražili! Zašto ste me tražili? Niste li znali, da *meni treba biti u kući Otca mojega?*

POPRIČESTNA. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, da onima, koje kriepiš svojim otajstvima, blagostivo dopustiš, da Ti služe i ugode svojim življenjem, Po G. n. I. K.

II. nedjelja po Bogojavljenju.

U nastajne tri nedjelje pokazuje nam sv. Crkva Isusa kao velikog čudotvorca, koji vrhunaravnim djelima potvrđuje istinitost svoga Božanstva i svoje nauke.

Crkveni otci naziru u prvom Isusovu čudu znak, da će Isus moću svoje rieči i svojih čudesa oplemeniti čitav sviet i napose neznabožačke narode, koje sv. Pismo više puta uzpoređuje s vodom.

ULAZ (Ps. 65, 4). *Sva zemlja* neka Ti se klanja, Bože, i neka pjeva Tebi, neka pjeva psalme Tvojemu imenu, Višnji! (Ps. 65, 1, 2) Poklikni Bogu *sva zemljo,* pjevajte psalme imenu njegovu, dajte mu hvalu sa slavom! Slava Otcu... Sva zemlja...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, koji upravljaš i nebeskim i zemaljskim stvarima, usliši

milostivo molitve puka svoga i podaj mir svoj vremenima našim, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (12, 6-16). Braćo! Imamo različite darove prema milosti, koja nam je dana: Ako koji ima proročtvo, neka bude po mjeri vjere; ako službu, neka služi; ako je koji učitelj, neka uči; ako opominje, neka opominje; koji daje, neka daje iskreno; koji upravlja, neka to čini brižno; koji izkazuje milosrđe, neka čini s veseljem. Ljubav neka buđe nehinjena. Mrzite zlo, držite se dobra. Ljubite jedan drugoga bratskom ljubavlju, pretječite jedan drugoga sa štovanjem, u skrbi ne budite lieni, revnujte duhovno, služite Gospodinu, radujte se u nadi, u nevolji budite strpljivi, u molitvi postojani. Svetima pomažite u potrebama, budite gostoljubljivi, blagoslivljajte one, koji vas progone, blagoslivljajte, a nemojte proklinjati. Radujte se s onima, koji se raduju, a plačite s onima, koji plaču. Jednako mislite među sobom. Ne težite za visokim stvarima, nego se zadovoljite neznatnima!

NA STEPENICAMA (Ps. 106, 20, 21). Posla Gospodin Rieč svoju i izcieli ih i izbavi ih od pogibli. Zato neka slave milosrđe Gospodnje i divna djela njegova nad sinovima ljudskim. ALELUJA, aleluja. (Ps. 48, 2) Hvalite Gospodina svi anđeli njegovi, hvalite ga sve nebeske sile njegove, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (2, 1-11). U ono vrieme bila je svadba u Kani Galilejskoj i bila je ondje Isusova majka. A bio je pozvan na svadbu i Isus i njegovi učenici. I kad je nestalo vina, reče Isusu njegova majka: Nemaju vina! A Isus joj reče: Što je meni i tebi, ženo? Još nije došao moj čas. Njegova majka reče slugama: Učinite, štogod vam rekne! A stajalo je ondje šest kamenih sudova za vodu, koji su bili postavljeni za židovsko čišćenje i svaki je hvatao po dvie ili tri mjere. Isus im reče: Napunite sudove vodom! I napuniše ih do vrha. Nato im reče Isus: Sada zahvatite i nosite nadstojniku stola. I odnieli su. A kad nadstojnik stola okusi vino, koje je postalo od vode, jer nije znao, odkuda je, a sluge, koji su zagrabili vodu, znali su, nadstojnik stola pozove mladoženju i reče mu: Svaki čovjek iznosi najprije dobro vino, a kad se ponapiju, onda slabije, a ti si čuvao dobro vino sve do sada. Ovaj početak čudesa učini Isus u Kani Galilejskoj, i objavi svoju slavu, i njegovi učenici povjerovaše u njega.

[1] Ne težite za visokim položajem. Ne prezirite malene i neznatne stvari, poslove, položaj.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 65, 1, 2, 16). Poklikni Bogu *sva zemljo,* pjevajte psalme imenu njegovu! Dođite, čujte svi, koji štujete Boga, da vam pripoviedam, što je učinio duši mojoj, aleluja.

TAJNA. Posveti, Gospodine, prikazane darove, a nas očisti od ljage naših grieha, po G.n.I.K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Iv. 2, 7-11). Reče Gospodin: Napunite vrčeve vodom i nosite nadstojniku stola! A kad je nadstojnik stola okusio od vode, koja je postala vino, reče mladoženji: čuvao si dobro vino do sada. Ovo učini Isus početak čudesa pred svojim učenicima.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, umnoži u nama djelovanje svoje moći, da se okriepljeni božanskim otajstvima pripravimo po Tvo-

joj milosti primiti ono, što obećavaju, po G. n. I. K.

III. nedjelja po Bogojavljenju

Isus je voljan očistiti me od grieha moćnom svojom rieči — samo ako ja hoću. Hoću li doista da se riešim grieha i bližnje grješne prigode?

ULAZ (Ps. 96, 7, 8). Klanjaju se Bogu svi anđeli njegovi; čuje i veseli se Sion, i kliknću kćeri izabranog naroda. (Ps. 96, 1) Gospodin kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Slava Otcu ... Klanjaju ...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, obazri se milostivo na našu nemoć i *pruži desnicu svojega veličanstva* da nas zaštitiš, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (12, 16-21). Braćo! Ne gradite se premudrima, Ne vraćajte nikomu zla za zlo. Nastojte oko dobra ne samo pred Bogom, nego i pred svima ljudima. Koliko je do vas, ako je moguće, budite u miru sa svima ljudima. Predragi, ne osvećujte se sami, nego dajte mjesto srčbi, jer je pisano: Osveta je moja, ja ću je vratiti, kaže Gospodin. Nego, ako je tvoj neprijatelj gladan, nahrani ga, ako je žedan, napoji ga. Jer ako to učiniš, zgrnut ćeš žeravicu na njegovu glavu. Ne daj, da te nadvlada zlo, nego zlo svladaj dobrim.

NA STEPENICAMA. (Ps. 101, 16, 17). Narodi će štovati ime Tvoje, Gospodine, i svi kraljevi zemaljski slavu Tvoju, kad Gospodin sagradi Sion i javi se u slavi svojoj. ALELUJA, aleluja. (Ps. 96, 1) Gospodin kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (8, 1-13). U ono vrieme, kad je Isus sišao s gore,

išlo je za njim mnogo naroda. I dođe gubavac, koji mu se klanjao i reče: Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti! A *Isus pruži ruku,* dotače ga se i reče: Hoću, budi čist! I odmah se očisti od svoje gube. A Isus mu reče: Pazi, nikomu ne kazuj, nego idi, pokaži se svećeniku i prinesi dar, koji je zapovjedio Mojsije njima za svjedočanstvo. A kad je ušao u Kafarnaum, pristupi k njemu stotnik, i zamoli ga: Gospodine, moj sluga leži u kući uzet i težko se muči. Tada mu Isus reče: Ja ću doći i izliečit ću ga. Nato stotnik odgovori: Gospodine, niesam dostojan, da uđeš pod moj krov, nego samo reci rieč, i ozdravit će moj sluga. Jer i ja sam čovjek pod vlašću, te imam pod sobom vojnike, pa kažem ovomu: Idi, i on ide, i drugomu: Dođi, i on dođe, a svomu sluzi: Učini to, i on učini. Kad je Isus to čuo, zadivi se i reče onima, što su išli za njim: Zaista vam kažem, da toliko vjere niesam našao u Izraelu. Zato vam kažem, da će *mnogi doći s iztoka i zapada i sjesti će za stol u nebeskom kraljevstvu s Abrahamom, Izakom i Jakobom,* a sinovi će kraljevstva biti izbačeni u skrajnju tamu, gdje će biti plač i škripa zubi. A stotniku reče: Idi, i neka ti bude, kako si vjerovao. I u taj čas ozdravi sluga.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 117. 16, 17). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi: ne ću umrieti, nego živjeti i kazivat ću djela Gospodnja.

TAJNA. Molimo, Gospodine, neka ova žrtva očisti naša zlodjela i posveti tielo i dušu Tvojih službenika, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Lk. 4, 22). Svi su se divili riečima, koje su izlazile iz ustiju Božjih.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, dostoj se učiniti nas dostojnima da primimo velike učinke tolikih tajna, kod kojih dopuštaš da sudjelujemo, po G. n. I. K.

IV. nedjelja po Bogojavljenju.

Usred najžešćih bura i valova, koji navaljuju na lađicu Crkve Kristove i duše naše, bdije nad nama, čuva nas i pazi dobri i moćni Isus.

Promisli prošlost Crkve Kristove i prošlost svoju: koliko Te puta moćna desnica Isusova spasla iz očite pogibli duše i tiela!

Uzdaj se u Božju volju i valova bieg —
U budućnost gledaj bolju, k nebu digni stieg!

ULAZ (Ps. 96, 7, 8). Klanjaju se Bogu svi anđeli njegovi; čuje i veseli se Sion, i klikću kćeri izabranog naroda. (Ps. 96, 1). Gospodin kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Slava Otcu . . . Klanjaju . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, Ti znaš, da ljudske slaboće radi ne možemo *odolievati* tolikim *pogiblima;* podaj nam, dakle, molimo, zdravlje duše i tiela, da *pomoću Tvojom* nadvladamo ono, što zaradi grieha naših trpimo, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (13, 8-10). Braćo! Nikomu ništa ne dugujte, osim da se međusobom ljubite, jer koji ljubi bližnjega, izpunio je zakon. Jer: Ne čini preljuba, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ne poželi, i ako ima još kakva zapovied, uglavljuje se u ovoj: Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe. Tko ljubi bližnjega, ne čini zla. Izvršenje, dakle, zakona je ljubav.

NA STEPENICAMA (Ps. 101, 16, 17). Narodi će štovati ime Tvoje, Gospodine, i svi kraljevi zemaljski slavu Tvoju, kad Gospodin sagradi Sion i javi se u slavi svojoj. ALELUJA, aleluja. (Ps. 96, 1). Gospodin kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (8, 23-27). U ono vrieme, kad je Isus ušao u lađu, pošli su za njim njegovi učenici. I nasta na moru velika oluja, tako, da su valovi prekrivali lađu, a on je spavao. I njegovi učenici pristupiše k njemu i probude ga govoreći: Gospodine, izbavi nas, pogibosmo! A Isus im reče: Što se plašite, malovjerni? Nato ustane, *zapovjedi vjetrovima i moru, i nasta velika tišina.* A ljudi su se čudili i pitali. Tko je ovaj, da ga slušaju vjetrovi i more?

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 117, 16, 17). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi: ne ću umrieti, nego živjeti i kazivat ću djela Gospodnja.

TAJNA. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da prikazani dar ove žrtve slabost našu od svakog zla čisti vazda i brani, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Lk. 4, 22). Svi su se divili riečima, koje su izlazile iz ustiju Božjih.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine Bože, da nas Tvoji darovi odalečuju od zemaljskih razkoši i nebeskom nas krepošću uviek obnavljaju, po G. n. I. K.

V. nedjelja po Bogojavljenju

U posljedje dvie nedjelje poslije Bogojavljenja predočuje nam sv. Crkva Isusa kao velikog Naučitelja roda ljudskoga, kao svietlo svieta.

Bdij i budi na oprezu! Ili — zar smo stalni, da neprijatelj nije usijao i u naše srdce zlo sjeme krivih nauka ili zlih strasti?

ULAZ (Ps. 96, 7, 8). Klanjaju se Bogu svi anđeli njegovi; čuje i veseli se Sion, i klikću kćeri izabranog naroda. (Ps. 96, 1) Gospodin kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Slava Otcu . . . Klanjaju . . .

SLAVA.

MOLITVA. Čuvaj, molimo, Gospodine, obitelj svoju neprestanim pomilovanjem, pa jer se oslanja samo na nadu nebeskih milosti, zaštićuj je vazda svojim okriljem, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KOLOŠANIMA (3, 12-17). Kao Božji izabranici, sveti i ljubljeni, budite od srdca milosrdni, blagi, ponizni, čedni, strpljivi. Podnosite jedan drugoga, i kao što je i Gospodin vama oprostio, tako i vi praštajte jedan drugomu, ako tko ima kakvu tužbu protiv drugoga. *Nada sve pak imajte ljubav, koja je veza savršenstva. I Kristov mir, na koji ste pozvani, neka zavlada u vašim srdcima* kao u jednom tielu. Budite i zahvalni! Kristova riečneka se u vama nastani obilno, u svakoj mudrosti, da se učite i opominjete jedan drugoga psalmima, himnima i duhovnim pjesmama zahvalno pjevajući Bogu u svojim srdcima. I sve, štogod govorite ili činite, sve neka bude u ime Gospodina Isusa Krista zahvaljujući Bogu i Otcu po njemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 101, 16, 17). Narodi će štovati ime Tvoje, Gospodine, i svi kraljevi zemaljski slavu Tvoju, kad Gospodin sagradi Sion i javi se u slavi svojoj. ALELUJA, aleluja. (Ps. 96, 1) Gospodin kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (13, 24, 30). U ono vrieme reče Isus narodu ovu prispodobu: Nebesko je kraljevstvo kao čovjek, koji sije dobro sjeme na svojoj njivi. Kad su ljudi zaspali, dođe njegov neprijatelj, posija kukolj po pšenici i otiđe. A kad usjev uzraste i donese plod, pokaza se tada i kukolj. I dođoše gospodarevi sluge i rekoše mu: Gospodaru, zar ti niesi posijao dobro sjeme na svojoj njivi? Odkuda dakle kukolj? A on im reče: To je učinio neprijatelj. Tada ga sluge upitaše: Hoćeš li, da idemo i da ga poberemo? Odgovori im: Ne, da ne bi sabirući kukolj izčupali zajedno i pšenicu. Pustite, da oboje raste do žetve, a u vrieme žetve reći ću žeteocima: Poberite najprije kukolj i vežite ga u snopove, da se spali, a pšenicu skupite u moju žitnicu!

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 117, 16, 17). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi: ne ću umrieti, nego živjeti i kazivat ću djela Gospodnja.

TAJNA. Prinosimo Ti, Gospodine, žrtvu pomirnicu, da nam u svom smilovanju oprostiš zlodjela i naša srdca, koja se kolebaju, da Ti upravljaš, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Lk. 4, 22). Svi su se divili riečima, koje su izlazile iz ustiju Božjih.

POPRIČESTNA. Molimo Te, svemogući Bože, da doista postignemo spasenje, kojega smo zalog primili u ovim otajstvima, po G. n. I. K.

VI. nedjelja po Bogojavljenju

Čovjek što su ga smatrali i zvali sinom Josipovim, preporodio je sviet sa svojih 12 učenika. Crkva Kristova obratila je ljude i narode od idolopoklonstva k pravomu Bogu, pa je time znatno unapriedila i obći prosvjetni razvitak. Ova spoznaja dovodi i danas velike učenjake i umjetnike u krilo katoličke Crkve. Radujmo se, što smo katolici i molimo božanskog Učitelja, da pomogne onima, koji traže svietlo, da im olakša put do istine. Pa i sami budimo ponajpače svojim životom i primjerom Kristovi apostoli poput Solunjana, o kojima govori sv. Pavao u poslanici.

ULAZ (Ps. 96, 7, 8). Klanjaju se Bogu svi anđeli njegovi; čuje i veseli se Sion, i klikću kćeri izabranog naroda. (Ps. 96, 1). Gospodin kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Slava Otcu ... Klanjaju ...

SLAVA.

MOLITVA. Podaj, molimo, svemogući Bože, da težimo uviek za onim, što je duhovno, i da riečima i djelima vršimo ono, što je Tebi ugodno, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA SOLUNJANIMA (I, 1, 2-10). Braćo! Zahvaljujemo uviek Bogu za sve vas, spominjući vas u svojim molitvama, bez prestanka se sjećajući vaše djelotvorne vjere, truda i ljubavi i postojane nade u Gospodina našega Isusa Krista pred Bogom i Otcem našim, jer znamo, od Boga ljubljena braćo, da ste izabrani. Jer naše evanđelje nije k vama došlo samo po riečima, nego i po sili i po Duhu Svetom i punom uvjerenju, kako znate, kakvi smo među vama bili radi vas.

Vi ste se ugledali u nas i u Gospodina, kad ste u velikoj nevolji primili nauku s radošću Duha Svetoga, tako, da ste postali uzorom svim vjernima u Macedoniji i Ahaji. Jer se Gospodinova rieč razglasila od vas ne samo po Macedoniji i Ahaji, nego se vaša vjera u Boga proširila svuda, tako, da nam ne treba ništa govoriti. Oni sami propoviedaju o nama, kako smo ušli k vama i kako ste se *obratili k Bogu od idola, da služite živomu i pravomu Bogu i očekujete s neba Isusa, njegova Sina* (kojega je uzkrisio od mrtvih), koji nas je izbavio od buduće srdbe.

NA STEPENICAMA (Ps. 101, 16, 17). Narodi će štovati ime Tvoje, Gospodine, i svi kraljevi zemaljski slavu Tvoju, kad Gospodin sagradi Sion i javi se u slavi svojoj. ALELUJA, aleluja. (Ps. 96, 1) Gospodin kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (13, 31-35). U ono vrieme reče Isus narodu ovu prispodobu: Nebesko je kraljevstvo kao zrno gorušice, koje čovjek uzme i posije na svojoj njivi. Ono je doduše najmanje od svega sjemenja, ali kad uzraste, veće je od svega povrća i postane stablom, tako, da dolaze ptice nebeske i stanuju na njegovim granama. Reče im drugu prispodobu: Nebesko je kraljevstvo kao kvasac, koji žena uzme i pomieša s tri mjere brašna, dok sve ne uzkisa. Isus je sve ovo govorio narodu u prispodobama. I nije mu govorio bez prispodoba, da se izpuni, što je rekao prorok: Otvorit ću svoja usta u prispodobama i objavit ću, što je bilo sakriveno od postanka svieta.[1]

---

[1] Ps. 77, 2.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 117, 16, 17). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me gospodnja uzvisi: ne ću umrieti, nego živjeti i kazivat ću djela Gospodnja.

TAJNA. Molimo, Gospodine, da nas ovaj prinos čisti, obnavlja, upravlja i štiti, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Lk. 4, 22). Svi su se divili riečima, koje su izlazile iz ustiju Božjih.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, dopusti nam, da okriepljeni nebeskom gostbom vazda težimo za svetim tajnama, koje nam daju pravi život, po G. n. I. K.

UZKRSNO DOBA

Predkorizmeno bogoslužje

Za pape su Pelagija I. († 560.) i Ivana III. († 573.) provalili novi barbarski narodi u Italiju, opustošili su tu liepu i bogatu zemlju i zaprietili su se i samom Rimu. U toj se nevolji uteče rimski biskup i puk pomoći Božjoj i zagovoru sv. Petra i Pavla i sv. Lovre — triju mučenika, koji su i danas još u Rimu osobito čašćeni. Strah pred provalom divljih barbara (naroda) stvorio je i nadahnuo misne obrazce za nedjelju sedamdesetnicu, šestdesetnicu i petdesetnicu. Tako su ove nedjelje, koje su već odprije bile kao neka priprava za korizmu, dobile posve pokornički značaj. Sv. se misa služi u ljubičastoj boji. Orgulje šute. Ne moli se anđeoski slavospjev: »Slava«. Radostni se uzklik »aleluja« ne čuje. Čuju se samo smrtni uzdisaji i bolni vapaji, ozbiljne opomene i gorki priekori.

Zašto je Crkva ove misne obrazce ostavila da se i dalje čitaju, premda je davno već nestalo njihova časovitog motiva: seobe naroda? Dok bude ljudi, dotle će biti nesreća i patnja za pojedince i za čitave narode. Zato nas Crkva svake godine kroz tri nedjelje upozoruje na prave uzroke svih naših nevolja.

Vremenske nesreće i neprijatelji zemaljske naše sreće nisu drugo, no slika neprijatelja naše duše, koji neprestano vrebaju, ne bi li je uhvatili u svoje mreže i oteli joj vrhunaravni život.

Nedjelja sedamdesetnica

Postaja kod sv. Lovre izvan zidina.

Prvi su se kršćani pripravljali za Uzkrs četrdesetdnevnim postom. Korizma (kvadragezima, četrdesetnica) zvalo se ovo čitavo razdoblje od 40 dana. Prva nedjelja u korizmi znači prvu nedjelju u tom razdoblju od 40 dana. No na nekim je mjestima trajao post po 50, 60, 70 dana, pa su se zato nedjelje u ovim razdobljima prozvale sedamdesetnica, šestdesetnica, petdesetnica.

Osjećaš li, kršćanska dušo, težinu grieha, blizinu i veličinu pogibli, kojima te okružuje i napastuje sviet upravo u ovo pokladno doba? Raduj se — ali u Gospodinu! Čednost tvoja neka bude poznata svim ljudima!

ULAZ (Ps. 17, 5-7). Obuzeše me *uzdasi smrtni,* obkoliše me *podzemne boli.* U tjeskobi svojoj prizvah Gospodina i on usliša glas moj iz hrama svetoga svoga. (Ps. 17, 2, 3). Ljubim Te, Gospodine, krepost moja; *Gospodin je tvrđava moja,* zaklon moj i izbavitelj moj! Slava Otcu . . . Obuzeše . . . Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Molimo Te, Gospodine, usliši milostivo molitve puka svoga, da mi, koji *pravedno trpimo radi svojih grieha,* milosrdno budemo izbavljeni radi slave imena Tvoga, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (I, 9, 24-27. 10, 1-5). Braćo! Zar ne znate, da oni, koji trče u trkalištu, zaista svi trče, ali jedan dobiva nagradu. *Tako trčite, da dostignete.* A kojigod se bori, uzdržava se od svega; oni, da dobiju razpadljiv vienac, a mi nerazpadljiv. A ja tako trčim, ne kao bez cilja, tako se borim, ne kao onaj, koji mlati vjetar, nego obuzdavam svoje tielo i dogonim u po-

kornost, da, dok drugima propoviedam, ne bih možda sam bio osuđen. Jer ne ću vam, braćo, tajiti, kako su naši otci bili svi pod oblakom, i svi su prešli preko mora, i svi su bili kršteni po Mojsiji u oblaku i u moru; svi su jeli isto duhovno jelo, i svi pili isto duhovno piće (Pili su naime od duhovne stiene, koja ih je pratila, a ta stiena bio je Krist). Ali se *većina od njih nije svidjela Bogu.*

NA STEPENICAMA (Ps. 9, 10, 11, 19, 20). Ti si pomoćnik u nevolji, u pravo vrieme, neka se, dakle, uzdaju u Te svi, koji Te znadu, jer nikad ne ostavljaš onih, koji Te traže, Gospodine! Jer ne će do vieka ostati u zaboravi biednik, nada ubogih ne će biti zauviek prevarena; ustani, Gospodine, da se čovjek ne ponese!

ZAVLAKA (Ps. 129, 1-4). Iz dubina vapim k Tebi, Gospodine, Gospodine usliši glas moj! Nek slušaju uši Tvoje glas molitve moje. Ako gledaš na bezakonja, Gospodine, Gospodine, tko će obstati? No u Tebe je oproštenje i radi zakona Tvoga čekam Tebe, Gospodine.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (20, 1-16). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima ovu prispodobu: Nebesko je kraljevstvo kao domaćin, koji iziđe rano ujutro, da najmi radnike za svoj vinograd. Iziđe i oko treće ure[1] i vidi druge, gdje stoje na trgu bez posla i reče im: Idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo, dat ću vam. I oni pođu. Opet iziđe oko šeste i devete ure[2] i učini tako. Kad je izišao oko jedanaeste,[3] nađe druge, gdje stoje, i upita ih: Što

[1] Oko 9 sati izjutra po našem računu.
[2] Oko 12, odnosno 15 sati po našem računu.
[3] Oko 17 sati po našem računu.

stojite ovdje cieli dan bez posla? Oni mu odgovoriše: Jer nas nije nitko najmio. Reče im: Idite i vi u moj vinograd. A kad bi navečer, reče gospodar vinograda svomu upravitelju: Dozovi radnike i izplati im počevši od posljednjih do prvih. Kad su došli oni, koji su ušli oko jedanaeste ure, primiše po dinar. A kad su došli i prvi, mislili su, da će dobiti više. Ali i oni primiše po dinar. A kad su primili, stanu mrmljati protiv domaćina govoreći: Ovi posljednji radili su jednu uru i izjednačio si ih s nama, koji smo podnosili teret dana i žegu. A on odgovori jednomu od njih: Prijatelju, ne činim ti krivo. Zar se nisi sa mnom pogodio po dinar? Uzmi svoje, pa idi, jer hoću i ovom posljednjemu dati kao i tebi. Ili zar ja da ne radim, što hoću? Zar si ti zavidan, što sam ja dobar? Tako će posljednji biti prvi, a prvi posljednji; jer je *mnogo zvanih, a malo izabranih.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 91, 2). Dobro je slaviti Gospodina i pjevati imenu Tvojemu, Višnji.

TAJNA. Primivši naše žrtvene darove i molitve, molimo, Gospodine, očisti nas nebeskim tajnama i blagostivo usliši, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 30, 17, 18). Pokaži svietlo lice svoje sluzi svojemu, spasi me po milosrđu svojemu, Gospodine, ne daj, da budem postiđen, jer Tebe prizivljem!

POPRIČESTNA. Molimo Te, Bože, da se Tvoji vjernici ovim darovima učvrste, te da ih i primajući traže i tražeći bez prestanka primaju, po G. n. I. K.

Nedjelja šestdesetnica

Postaja kod sv. Pavla.

Hvalimo Gospodinu sa sv. Pavlom, ako nam je dosudio, da poput njega trpimo. Udobnost i bogatstvo ugušuju u nama smisao za duhovni život i odviše nas vežu za ovu zemlju. A bolovi i patnje dižu nam srdce k Bogu.

»Pasivne« su kreposti, osobito strpljivost, veće i teže od »aktivnih« — i zato na njih mnogi mrze ili ih podcjenjuju.

ULAZ (Ps. 43, 23-26). *Ustani,* što spavaš, Gospodine! *Ustani,* i ne odbaci nas do kraja! Zašto odvraćaš lice svoje od nas, zar zaboravljaš nevolju našu? Poniženi smo do praha zemaljskog, ustani, Gospodine, pomozi nam i izbavi nas! (Ps. 43, 2) Bože, svojim smo ušima slušali, otci su nam naši kazivali! Slava Otcu . . . Ustani . . .

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Bože, koji vidiš, da se ne uzdamo ni u koje vlastito djelo, daruj nam milostivo, da nas od svih suprotivština brani zaštita Učitelja naroda,[1] po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (II, 11, 19-33; 12, 1-9). Braćo! Rado podnosite bezumne, kad ste sami mudri. Dà podnosite, ako vas tko zasužnjuje, ako vas tko proždire, ako uzima vaše, ako se tko podiže, ako vas tko bije po obrazu. Kažem od stida, kao da smo bili u tomu slabi. Čimgod se tko ponosi (govorim kao bezumnik), tim se ponosim i ja. Jesu li oni Hebreji? I ja sam. Jesu li Izraelci? I ja sam. Jesu li potomci Abrahamovi? I ja sam. Jesu li sluge Kristovi? (Kažem kao manje mudar:) Ja sam još više. Trpio sam više

[1] Sv. Pavla apostola, jer se u Rimu svečana sv. misa na današnji dan služila (a služi se i danas) na grobu sv. Pavla.

u naporima, više u tamnicama, izbijen preko mjere, više puta u smrtnoj pogibelji. Od Hebreja primio sam pet puta po četrdeset manje jedan udarac.[2] Triput su me šibali, jedanput kamenovali, triput sam doživio brodolom, noć i dan proveo sam u morskoj dubini, često na putovanjima u pogibeljima od rieka, u pogibeljima od razbojnika, u pogibeljima od suplemenjaka, u pogibeljima od neznabožaca, u pogibeljima u gradu, u pogibeljima u pustinji, u pogibeljima na moru, u pogibeljima od lažne braće. U trudu i muci, u mnogom bdijenju, u gladu i žeđi, u mnogom postu, u zimi i golotinji, osim onoga, što je izvana, dnevno navale na me i brige za sve crkve. Tko je slab, a da ja ne budem slab? Tko se sablažnjava, a da mene ne pali? Ako se treba hvaliti, ja ću se hvaliti svojoj slabosti. Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji je u vieke blagoslovljen, zna, da ne lažem. U Damasku tražio je namjestnik kralja Arete da me uhvati, i spustiše me kroz prozor u košari po zidu. Tako izbjegoh njegovim rukama. Ako se treba hvaliti (ali ne ide), prieći ću na ukazanja Gospodnja i objave. Znam čovjeka u Kristu, koji je prije četrnaest godina (da li u tielu, ne znam, ili izvan tiela, ne znam, Bog zna) bio odnesen do trećega neba. I znam, da je taj čovjek (da li u tielu ili izvan tiela ne znam, Bog zna) bio odnesen u raj, i da je čuo tajinstvene rieči, kojih čovjek ne smije govoriti. *Radi toga ću se hvaliti, a ne ću se hvaliti sobom, osim svojim slabostima.* Jer i kad bih se htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih govorio istinu. Ali puštam, da me ne bi tko više cienio, nego što vidi na meni ili što čuje o meni. A da se ne bih uzdi-

[2] Kažnjenik je smio biti udaren samo 39 puta.

gao radi uzvišenosti objava, dan mi je žalac moga tiela, anđeo sotonin, da me ćuška. Molio sam zato triput Gospodina, da odstupi od mene. I odgovori mi: Dosta ti je moja milost, jer se jakost učvršćuje u slaboći. Zato ću se rado hvaliti svojim slabostima, da se u meni nastani jakost Kristova.

NA STEPENICAMA (Ps. 82, 19, 14). *Neka znadu narodi* da Ti je ime Bog, da si Ti jedini Višnji nad svom zemljom! Bože moj, učini ih kao kolo i kao slamu pred licem vjetra.

ZAVLAKA (Ps. 59, 4, 6). *Potresao si zemljom* i razvalio je. Zacieli razsjekline njezine, jer će se srušiti. (Molimo Te) da izabrani Tvoji pobjegnu izpred lûka i da se izbave!

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (8, 4-15). U ono vrieme, kad se sabralo vrlo mnogo naroda, koji je hrlio k Isusu iz gradova, govorio je u priskodobi: Iziđe sijač da sije svoje sjeme. I kad je sijao, jedno padne kraj puta i bi pogaženo i pozobaše ga ptice nebeske. A drugo padne na kamen, i kad je niklo, osuši se, jer nije imalo vlage. I drugo padne u trnje, i uguši ga trnje, koje je uzraslo zajedno. A drugo padne na dobru zemlju, iznikne i dade stostruki plod. Kad ovo izreče povika: Tko ima uši, da sluša, neka čuje! Tada ga upitaše njegovi učenici: Kakva je ta prispodoba? On im odgovori: Vama je dano da razumiete tajne Božjega kraljevstva, a drugima u prispodobama, da, dok gledaju, ne vide, i dok slušaju, ne razumiju. A ova prispodoba znači: Sjeme je rieč Božja. Koji su kraj puta, to su oni, koji slušaju; zatim dolazi đavao i uzima rieč iz njihova srdca, da ne bi povjerovali i spasili se. A koji su na kamenu, to su oni, koji dok slušaju, primaju radostno rieč, ali nemaju koriena, nego vjeruju kroz neko vrieme i odpadnu u vrieme kušnje. Koje pade u trnje, to su oni, koji su čuli, ali se na putu života guše od briga i bogatstva i naslada života i ne daju ploda. A koje je palo u dobru zemlju, to su oni, koji slušaju i čuvaju rieč u dobru i savršenu srdcu i daju plod u *postojanosti.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 16, 5-7). Upravi korake moje samo putovima Tvojim, da se ne pokolebaju stope moje. Prigni uho svoje i usliši rieči moje, pokaži divna smilovanja svoja, Gospodine, Ti izbavljaš one, koji se u Te ufaju!

TAJNA. Žrtva, koju smo Ti prinieli, neka nas, Gospodine, vazda oživljava i štiti, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 42, 4). Pristupit ću k Božjem žrtveniku, k Bogu, koji razveseljuje moju mladost.

POPRIČESTNA. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, da nas nebeskom hranom, koju smo primili, obraniš od svih suprotivština, po G. n. I. K.

Nedjelja petdesetnica

Postaja kod sv. Petra.

Isus naviešta svoju muku i smrt i vraća sliepcu vid. Jesam li i ja, ili koji od mojih prijatelja, sliep kod očiju? Vidim li put Isusov i put moj? Zar je i meni križ Isusov ludost? Stidim li se u ovim danima jasno priznati i činom dokazati, da sam kršćanin, a ne poganin: učenik Razpetoga Isusa, a ne pijanoga Baka i razbludne Venere?

Vrati zdravi pogled kojemu od svojih poznatih. To je najveće dobročinstvo, koje mu možeš izkazati. Podaj u ovim danima Isusu zadovoljštinu za uvrede, kojima ga vrieđa sviet. Primi u naknadu za te griehe sv. pričest.

ULAZ (Ps. 30, 3, 4). Budi mi Bog *zaštitnik* i kuća utočišta, da me spasiš, jer Ti si utočište moje. Radi imena svoga vodi me i brani me (Ps. 30, 2). U Tebe, se, Gospodine, uzdam, o, da ne budem postiđen do vieka, po pravdi svojoj izbavi me! Slava Otcu ... Budi mi ...

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Molitve naše, molimo, Gospodine, milostivo usliši i odriešivši nas od grješnih veza čuvaj nas od svake protivnosti, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (I, 13, 1-13). Braćo! Kad bih govorio ljudskim i anđeoskim jezicima, a ne bih imao ljubavi, bio bih kao mjed, koja ječi ili praporac, koji zveči. I kad bih imao dar proročtva i razumio sve tajne i sve znanje, i kad bih imao vjeru, da bih prenosio gore, a ne bih imao ljubavi, bio bih ništa. I kad bih razdielio sve svoje imanje za hranu siromaha, i kad bih predao svoje tielo tako, da se sažeže, a ne bih imao ljubavi, ne bi mi koristilo ništa. Ljubav je strpljiva, blagotvorna, ljubav ne zavidi, ne hvali se, ne nadimlje se, ne hlepi za čašću, ne traži svoje, ne uzrujava se, ne misli zla, ne veseli se nepravdi, a raduje se istini, sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. Ljubav ne prestaje nikada, ako i prestanu proročtva, ako i umuknu jezici, ako i nestane znanja. Jer djelomično znamo i djelomično prorokujemo. A kada dođe ono, što je savršeno, prestat će ono, što je djelomično. Kad sam bio diete, govorio sam kao diete, sudio sam kao diete, mislio sam kao diete. A kada sam postao muž, odbacio sam ono, što je bilo djetinje. Sada gledamo kroz ogledalo u zagonetki, a tada ćemo licem u lice. Sada poznajem djelomično, a tada ću

poznati, kako sam i poznat. I sada ostaje ovo troje: vjera, ufanje i ljubav, ali najveća je među njima ljubav.

NA STEPENICAMA (Ps. 76, 15, 16). Ti si jedini Bog, koji činiš čudesa, pokazao si među neznabožcima svoju moć. Snažnom si rukom oslobodio narod svoj, sinove Izraelove i Josipove.

ZAVLAKA (Ps. 99, 1-3). Poklikni Bogu sva zemljo, služite Gospodinu veselo! Idite pred lice njegovo s klicanjem; znajte, da je Gospodin sam Bog, on nas je stvorio i mi smo njegovi, mi smo narod njegov i ovce paše njegove.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (18, 31-43). U ono vrieme uze Isus sa sobom dvanaestoricu i reče im: Evo idemo u Jeruzalem i izvršit će se sve, što su proroci pisali o Sinu čovječjem: *Bit će predan neznabožcima, koji će mu se izrugivati i bičevat će ga i popljuvati. A kad ga izbičuju, ubit će ga, i treći će dan uzkrsnuti.* Ali oni nisu razumjeli ništa od toga i taj im je govor ostao sakriven i nisu dokučili, što im je bilo rečeno. Kad se približio Jerihonu, kraj puta je sjedio i prosio neki sliepac. I čuvši, kako narod prolazi, upita: Što je to? Odgovoriše mu: Prolazi Isus Nazarećanin. A on stane vikati: Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se! A koji su išli sprieda, korili su ga, neka šuti. On je na to još više vikao: Sine Davidov, smiluj mi se! A kad je Isus stao, zapoviedi, da ga dovedu k njemu. Kad se približio, upita ga Isus: Što hoćeš, da ti učinim? On odgovori: Gospodine, da progledam! Isus mu reče: *Progledaj!* Spasila te je tvoja vjera. I odmah ozdravi i išao je za njim veličajući Boga. I sav narod, kad je vidio, hvalio je Bogu.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 118, 12, 13). Blagoslovljen si, Gospodine, uči me naredbama svojim! Javljam ustima svojim sve sudove usta Tvojih.

TAJNA. Molimo, Gospodine, da ovaj žrtveni dar očisti naše opačine i da posveti tielo i dušu Tvojih slugu za svetkovanje žrtve, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 77, 29, 30). Blagovaše i nasitiše se vrlo: želju im njihovu izpuni Gospodin i ne prevariše se u težnji svojoj.

POPRIČESTNA. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, podaj, da Ti ugodnim vladanjem dostojno služe u životu, koje kriepiš svojim svetotajstvima, po G. n. I. K.

Korizma.

Korizma je priprava za svetkovanje novozavjetnog Vazma, za spomen-dan muke, smrti i uzkrsnuća Spasiteljeva. Za prvih viekova primali su odrastli katekumeni u uzkrsnoj noći sv. krst, a odmah zatim sv. pričest i sv. potvrdu. Crkva je tako odredila, jer sv. Pavao veli da oni, koji primaju sv. krst, umiru svietu i ustaju s Isusom na nov život u Bogu. Početkom bi korizme izabrao biskup u prijašnjim vremenima one katekumene, koji su o Uzkrsu željeli primiti sv. krst. Izabranici su tada i u obične dane marljivo pribivali poučnom dielu službe Božje (do prikazanja), jer je bilo potrebno, da budu dobro poučeni u vjerskim istinama, od kojih su se neke — n. pr. euharistijska žrtva i pričest — dosad pred njima krile. Kroz 40 je dana biskup tumačio izabranim katekumenima glavne vjerske istine, zatim Vjerovanje i Otče naš. Velik je dio biblijskih čitanja i molitava u korizmenom bogoslužju izabran upravo za pouku katekumenima, koji se pripravljaju na sv. krst. No ta se priprava nije sastojala samo u pouci. Trebalo je, da se izabrani katekumeni oduče od poganskog života i priuče kršćanskim krepostima. Stoga su izabranici uz vjersku pouku i uztrajnu molitvu i oštro postili, a morali su se podvrći i skrutinijima, t. j. izpitima, obredima i eksorcizmima. Ovi su obredi i eksorcizmi djelovali na sastav bogoslužja.

Osim priprave izabranih katekumena na sv. krst djelovala je na sastav misnih obrazaca u korizmi i skrb sv. Crkve za grješnike i javne pokornike. Čista je srieda bila dan izključenja pokornika iz Crkve, a veliki četvrtak dan pomirbe i vraćanja u crkvenu zajednicu. U međuvremenu su pokornici u jednom samostanu vršili, kako bismo mi danas rekli, vrlo stroge duhovne vježbe.

Katolička je liturgija upravo u korizmi najviše zadržala svoj prvotni značaj, ali zato ipak nije zastarjela za moderno doba. Jer — bez obzira na neznabožačke krajeve — moderni se čovjek nije oslobodio đavoljih napasti i svjetskih pohota. Ta ne natječu li se umne i ćudoredne zablude XX. stoljeća sa predkršćanskim poganstvom?

Korizmeno je bogoslužje i danas još, kao i pred 16 stoljeća, od osobite važnosti za svakog kršćanina. Crkvena nas zapovied veže, da o Uzkrsu pristupimo k stolu Gospodnjem. Valja da umremo svietu i griehu i da sa Spasiteljem uzkrsnemo na nov život u Bogu. Stoga treba da u sv. izpoviedi operemo svoju dušu od ljage grieha. Što je katekumenima bio sv. krst, to je nama sv. izpovied. Valja dakle da poput katekumena korizmu upotriebimo kao pripravu za sv. izpovied i sv. pričest. Valja da više i pobožnije molimo, da češće polazimo u crkvu, da izpitujemo svoju savjest, da se kajemo za svoje griehe, da činimo za njih pokoru, da obdržavamo post u određene dane i da se klonimo svih bučnih zabava i veselica.

Zakon posta i nemrsa veže sve kršćane od navršene 21. do započete 60. godine na pepelnicu, petkom i subotom u korizmi, a zakon samoga posta u sve korizmene dane osim nedjelje. (Can. 1252. § 2. 4.). Na veliku subotu poslije podne prestaje post i nemrs. (Can. 1252. § 4.). Vidi potanke odredbe pojedinih biskupa svake godine.

Čista srieda (pepelnica)

Postaja kod sv. Sabine.

Sve do XII. stoljeća izključivali su se na čistu sriedu javni pokornici od bogoslužja. Prije toga posuo bi im biskup glavu pepelom u znak ništavila i prolaznosti ovoga svieta i njegovih radosti.

I za nas je već došlo vrieme, da se očistimo od grieha i da mislimo o spasenju svoje duše. Prigni danas glavu pred licem Gospodnjim i sjeti se, da si prah i pepeo i da ćeš se u prah pretvoriti.

ULAZ (Mudr. 11, 24-27). Gospodine, Ti se svemu smiluješ i ne mrziš ni na što, što si učinio; Ti ne gledaš na griehe ljudske, ako čine *pokoru* i praštaš im tada, jer Ti si Gospodin Bog naš (Ps. 56, 2). Smiluj mi se, Bože, smiluj mi se, jer se u Te ufa duša moja! Slava Otcu ... Gospodine ...

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Podaj, Gospodine, vjernicima svojim, da častno svetkovanje postova započnu dostojnom bogoljubnošću i da ga sprovedu nesmetanom pobožnošću, po G. n. I. K.

ČITANJE JOELA PROROKA (Joel 2, 12-19). Ovo govori Gospodin: *Obratite se k meni svim srdcem svojim posteći i plačući i tugujući!* Razderite srdca svoja a ne haljine svoje, i obratite se Gospodinu Bogu svojemu; jer on je dobrostiv, milostiv i strpljiv i veće je njegovo milosrđe, nego pakost ljudska. Tko zna, ne će li se povratiti i oprostiti i ostaviti blagoslov, žrtvu i paljenicu za Gospodina Boga vašega? Trubite u trubu na Sionu, posvetite post, sazovite sabor! Saberite narod, posvetite obćinu, skupite starce, saberite djecu i dojenčad! Ženik neka iziđe iz svoje klieti i nevjesta iz ložnice svoje! Između triema i oltara neka plaču svećenici, sluge Gospodnje, i neka reku: Prosti, Gospodine, prosti narodu svojemu, i ne daj nasljedstva svojega pod sramotu, da njih obvladaju neznabožci! Zašto da reku u narodima: Gdje je Bog njihov? Revnuje Gospodin za zemlju svoju, i prašta narodu svojemu. Odgovori Gospodin i reče narodu svojemu: Evo, ja ću vam poslati žita i vina i ulja, i bit ćete ga siti; i ne ću vas više dati pod sramotu među neznabožcima, kaže Gospodin svemogući.

NA STEPENICAMA (Ps. 56, 2, 4). Smiluj mi se, Bože, smiluj mi se, jer se u Te ufa duša moja. Šalje mi (Gospodin) s neba spasenje, zastiđuje one, koji me gaze.

ZAVLAKA (Ps. 102, 10). Ne postupaj s nama, Gospodine, po našim griesima i ne vraćaj nam po našim nepravdama (Ps. 78, 8, 9). Ne opominji se, Gospodine, prеđašnjih naših bezakonja, već neka nas brzo preteče Tvoje milosrđe, jer smo postali veoma ubogi. *(Poklekni.)* Pomozi nam, Bože, spasitelju naš i radi slave imena svoga izbavi nas, Gospodine, i očisti nas od grieha naših radi imena svoga.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (6, 16-21). U ono vrieme reče Isus učenicima svojim: Kad postite, ne budite tužni kao licemjeri, jer nagrđuju lica svoja, da ih ljudi vide, gdje poste. Zaista vam kažem: primili su plaću svoju. A ti kad postiš, namaži glavu svoju i operi lice svoje, da te ne vide ljudi gdje postiš, nego Otac tvoj, koji je u tajnosti; i Otac tvoj, koji gleda u tajnosti, naplatit će ti. Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje ga moljac i rđa ništi i gdje tati podkopavaju i kradu. Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ne ništi i gdje tati ne podkopavaju, niti kradu. Jer gdje je tvoje blago, ondje je i srdce tvoje.

PRIKAZANJE (Ps. 29, 2-3). Slavim Te, Gospodine, jer si me očuvao i nisi dao neprijateljima mojim da se vesele nada mnom. Gospodine, k Tebi sam vapio i izcielio si me.

TAJNA. Učini, molimo, Gospodine, da se dostojno pripravimo za prinos ovih darova, kojima slavimo početak ove svete tajne, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE KORIZMENO.

PRIČESTNA (Ps. 1, 2-3). Blažen, koji promatra zakon Gospodnji dan i noć, doniet će rod svoj u svoje vrieme.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, neka nam tajne, koje smo primili, pomognu, da naš post bude Tebi ugodan, a nama koristan za spasenje, po G. n. I. K.

MOLITVA NAD PUKOM. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Pogledaj, Gospodine, na one, koji se sagiblju pred Tvojim veličanstvom i koji su okriepljeni božanskim darom, te ih dalje hrani nebeskim pomoćima, po G. n. I. K.

I. nedjelja u korizmi (Čista)

Postaja kod sv. Ivana na Lateranu.

Čitav je naš život neprestana borba protiv nečistoga duha, protiv grieha i svieta. U poslanici pokazuje sv. Pavao, kako valja da se borimo: ne smijemo se samo braniti, nego moramo prieći i u navalu trapeći sebe i čineći upravo ono, što nam nije ugodno. Ugodnostima, častima i bogatstvom vabi đavao ljude u svoje mreže. To nam jasno opisuje današnje evanđelje, koje nam ujedno daje u ruke pouzdano oružje, kako ćemo svladati đavolske kušnje: sliedimo primjer Isusov u izvršavanju Božje volje, u poniznosti, postu i molitvi! Ako nam to više puta bude i težko, znajmo, da nismo ostavljeni: Bog i njegovi anđeli čuvaju nas i paze.

ULAZ (Ps. 90, 15, 16). Kad me zazove uslišat ću ga, izbavit ću ga i proslavit ću ga, dat ću mu da dugo živi. (Ps. 90, 1) Koji živi u zaklonu Višnjega, pod zaštitom Boga nebeskoga prebiva. Slava Otcu... Kad...

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Bože, koji svoju Crkvu svake godine čistiš četrdesetdnevnim postom, daj obitelji svojoj, da dobrim djelima dostigne, što od Tebe nastoji dobiti odricanjem, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (II, 6, 1-10). Braćo! Opominjemo vas, da ne primate uzalud Božje milosti. Jer on kaže: Uslišao sam te u vrieme dobre volje i pomogao sam ti u dan spasa! *Evo, sada je vrieme milosti, sada je dan spasa.* Nemojmo sablažnjavati nikoga, da se ne kudi naša služba. Nego se u svemu držimo kao Božji sluge s mnogo strpljivosti u nevoljama, u potrebama. u tjeskobama, u udarcima, u tamnicama, u pobunama, u naporima, u bdienjima, u postovima, u čistoći, u znanju, u mukotrpnosti, u ljubkosti, u Duhu Svetomu, u nehinjenoj ljubavi, u istinitoj rieči, u sili Božjoj, s oružjem pravde na desno i na lievo, sa slavom i sramotom, zlim i dobrim glasom; kao zavodnici, a istini, kao nepoznati, a poznati, *kao oni, koji umiru, a evo živimo,* kao kažnjeni, a ne ubijani, kao žalostni, a uviek veseli, kao siromašni, a koji obogaćuju mnoge, kao oni, koji nemaju ništa, a imaju sve.

NA STEPENICAMA (Ps. 90, 11, 12) *Anđelima* je svojim zapovjedio za Tebe, da Te čuvaju na svim putovima Tvojim. Na rukama će Te nositi, da ne zapneš gdje za kamen nogom svojom.

ZAVLAKA (Ps. 90, 1-7, 11-16). Koji živi u zaklonu Višnjega, pod zaštitom Boga nebeskoga prebiva. Govori Gospodinu: Ti si zaštitnik moj, i utočište moje, Bog moj, u koga se uzdam. Jer on me izbavlja od zamke lovačke i od ljute kuge. Zasjenjuje Te krilima svojim i pod krilima nje-

govim nalaziš utočište. Kao štitom okružuje Te istina njegova, ne ćeš se bojati strahote noćne, ni striele, koja leti danju, ni kuge, koja ide po mraku, ni pomora, koji mori o podne. Past će uza Te tisuća i deset tisuća s desne Tvoje, a k Tebi se ne će približiti. Jer je anđelima svojim zapovjedio za Tebe, da Te čuvaju na svim putovima Tvojim. Na rukama će Te nositi, da ne zapneš gdje za kamen nogom svojom. Po zmiji ljutici i poskoku hodit ćeš i gazit ćeš lava i zmaja. Jer se u me uzdao, oslobodit ću ga, zaklonit ću ga, jer je poznao ime moje. Kad me zazove uslišat ću ga, s njim ću biti u nevolji, izbavit ću ga i proslavit ću ga. Dat ću mu da dugo živi i pokazat ću mu spasenje svoje.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (4, 1-11). U ono vrieme Duh odvede Isusa u pustinju, da ga kuša đavao. I kad je *postio četrdeset dana i četrdeset noći,* ogladni. I dođe k njemu napastnik i reče mu: Ako si Sin Božji, reci, da ovo kamenje postane kruhom. On odgovori: Pisano je: Ne živi čovjek o samom kruhu, nego o svakoj rieči, koja izlazi iz Božjih usta. Tada ga đavao uze u sveti grad i postavi ga na rub hrama i reče mu: Ako si sin Božji, baci se dolje, jer je pisano. Anđelima je svojim zapovjedio za tebe, i nosit će te na rukama, da gdje ne zapneš o kamen svojom nogom. Isus mu odgovori: Ali je pisano: Ne kušaj Gospodina svojega Boga! Đavao ga još uze na vrlo visoku goru, pokaza mu sva kraljevstva svieta i njihovu slavu i reče mu: Dat ću ti sve ovo, ako padneš i meni se pokloniš. Isus mu na to reče: Odlazi, sotono, jer je pisano: Klanjaj se Gospodinu svojemu Bogu i služi njemu

jedinomu! Đavao ga tada ostavi, a *dođu anđeli i služili su mu.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 94, 4, 5). Zasjenjuje Te krilima svojim i pod krilima njegovim nalaziš utočište, kao štitom okružuje Te istina njegova.

TAJNA. Svečano Ti, Gospodine, prinosimo žrtvu o početku korizmenog posta moleći Te, da se, sustežući se od jela, odvratimo i od grješnih strasti, po G. n.

PREDSLOVLJE KORIZMENO.

PRIČESTNA (Ps. 90, 4, 5). Zasjenjuje Te krilima svojim i pod krilima njegovim nalaziš utočišta, kao štitom okružuje Te istina njegova.

POPRIČESTNA: Neka nas, Gospodine, sudjelovanje Tvojim otajstvima obnovi i oslobodivši nas staroga čovjeka neka nam dade da učestvujemo u tajni našega spasenja, po G. n.

II. nedjelja u korizmi

Postaja kod sv. Marije in Domnica.

Sv. Pavao traži od nas uzdržljivost, čednost, sv. čistoću. A u nedjeljnom evanđelju gledamo nagradu čistoga života: Preobraženje. Kako je liep čisti naraštaj u svojoj sjajnosti!

ULAZ (Ps. 24, 6, 3, 22). Opomeni se samilosti svoje, Gospodine, i milosrđa svoga, što je od vieka, da nikad *ne zavladaju nad nama neprijatelji naši;* izbavi nas, Bože, iz svih naših tjeskoba! (Ps. 24, 1, 2). K Tebi, Gospodine, dižem dušu svoju, Bože moj, u Te se ufam, ne daj, da se zastidim! Slava Otcu . . . Opomeni se . . .

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Bože, koji vidiš, da smo bez svake snage, čuvaj nas izvana i iznutra, te nas obrani

od svih tjelesnih suprotivština i očisti nam duše od svih zlih misli, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA SOLUNJANIMA (I, 4, 1-7). Braćo! Molimo vas i opominjemo u Gospodinu Isusu, da živite tako, kao što ste naučili od nas, kako vam treba živjeti i ugađati Bogu, da više napredujete. Jer znate, kakve sam vam dao zapoviedi u Gospodinu Isusu. *Božja volja je vaša svetost;* da se čuvate bludnosti, da svaki od vas zna svoje tielo držati u svetosti i časti, ne u strasti požude kao neznabožci, koji ne poznaju Boga. A neka nitko ne zaskoči i ne prevari svoga brata, jer je Gospodin osvetnik za sve ovo, kako vam i prije rekosmo i zasvjedočismo. Jer nas Bog nije pozvao na nečistoću, nego na svetost u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 24, 17, 18). Umnožile su se nevolje srdca mojega, iz tjeskoba mojih izbavi me, Gospodine! Vidi poniženje moje i muku moju i oprosti mi sve griehe moje.

ZAVLAKA (Ps. 105, 1-4). Slavite Gospodina, jer je dobar, jer je dovieka njegovo milosrđe! Tko će pripoviedati moćna djela Gospodnja, tko će pjevati njegovu slavu? Blaženi oni, koji su izpravni i čine pravdu u svako doba. Sjeti nas se, Gospodine, u svojoj brizi za svoj narod, i posjeti nas svojim spasenjem!

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (17, 1-9). U ono vrieme uze Isus Petra i Jakoba i njegova brata Ivana, i povede ih nasamo, na visoku goru, i preobrazi se pred njima. I lice mu zasja kao sunce, a njegove haljine postadoše biele kao snieg. I ukazaše im se Mojsije i Ilija govoreći s njim. Tada Petar reče: Gospodine, dobro nam je biti ovdje. Ako hoćeš, načinit ćemo tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiju i jednu Iliji. Dok je on još govorio, zasjeni ih uto sjajan oblak. I glas s neba progovori: *Ovo je moj ljubljeni Sin, koji mi je omilio: njega slušajte!* Kad su to čuli njegovi učenici, padoše ničice i silno se prepadoše. I pristupi im Isus, dotače ih se i reče im: Ustanite i ne bojte se! A kad su podigli svoje oči, niesu nikoga vidjeli, nego samo Isusa. I dok su silazili s gore, Isus im zabrani: Nikomu ne govorite o viđenju, dok Sin čovječji ne uzkrsne od mrtvih.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 118, 47, 48). Promatrat ću zapoviedi Tvoje, koje veoma ljubim i ruke ću svoje uzdići k Tvojim zakonima, jer ih ljubim.

TAJNA. Pogledaj, Gospodine, molimo Te, milostivo na ove žrtve i podaj, da koriste i našoj pobožnosti i spasenju, po G. n.

PREDSLOVLJE KORIZMENO.

PRIČESTNA (Ps. 5, 2-4). Razumij vapaj moj, jer se Tebi molim.

POPRIČESTNA. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, podaj, da Ti ugodnim vladanjem dostojno služe u životu, koje kriepiš svojim svetotajstvima, po G. n.

III. nedjelja u korizmi

Postaja kod sv. Lovre izvan zidina.

Bog napunja našu dušu mirom i zadovoljstvom, a đavao unosi u našu duševnost nemir. Tko vlada mojom dušom: Bog ili nečisti duh? Jesam li miran u duši? Što mi je otelo moje zadovoljstvo? Reci to izpovjedniku! Ili ćeš biti niem? Bit će tada sve gore i strašnije u srdcu, kojim vlada đavao i strast. A u duši, u kojoj vlada Bog, prebiva Božji mir — uza sve težkoće ovoga života.

ULAZ (Ps. 24, 15, 16). Oči su moje uviek upravljene Gospodinu, jer on vadi iz zamke noge moje. Pogledaj me i smiluj se meni, jer sam osamljen i ubog! (Ps. 24, 1, 2). K Tebi, Gospodine, dižem dušu svoju, Bože moj, u Te se ufam i ne ću se zastidjeti! Slava Otcu . . . Oči su moje . . .

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Obazri se, molimo, Gospodine, na prošnje poniznih i pruži desnicu svoga veličanstva na našu obranu, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA EFEŽANIMA (5, 1-9). Braćo! Ugledajte se u Boga kao predraga djeca i ljubite se, kao što je i Krist nas ljubio i sebe predao za nas kao prinos i žrtvu Bogu na sladak miomiris. A bludnosti niti kakve nečistoće i škrtosti neka se među vama ni ne spominju, kao što dolikuje svetima; tako ni bezstidnosti ni ludog govora ili nepristojne šale, što ne dolikuje, nego radije zahvaljivanje. Jer znajte ovo i razumijte: Nijedan bludnik ili nečistnik ili škrtac, što je *idolopoklonstvo,* ne će imati baštine u Kristovu i Božjem kraljevstvu. Neka vas nitko ne zavodi izpraznim riečima, jer radi toga dolazi Božja srčba na nepokornu djecu. Nemojte dakle s njima sudjelovati! *Jer ste nekada bili tama, a sada ste svjetlost u Gospodinu. Živite kao djeca svjetlosti,* jer plod svjetlosti je svaka dobrota i pravda i istina.

NA STEPENICAMA (Ps. 9, 20, 4). Ustani, Gospodine, da se ne ponese čovjek, budi sudac nad narodima! Ti si potisnuo moje neprijatelje, obnemogli su i poništeni su pred licem Tvojim.

ZAVLAKA (Ps. 122, 1-3). K Tebi uzdižem oči svoje, koji stoluješ na nebesima. Evo, oči su naše upravljene na Gospodina Boga našega, kao oči slugu na gospodara i oči službenica na gospodaricu njihovu, dok im se ne smiluje. Smiluj nam se, Gospodine, smiluj nam se!

† SLIEDI SVETO EVANĐENLJE PO LUKI (11, 14-28). U ono vrieme *izgonio je Isus đavla,* koji je bio niem. I kad iztjera đavla, progovori niemi, i divio se narod. A neki od njih reknu: On izgoni đavle po Belzebubu, đavolskom poglavici. A drugi kušajući ga zatraže od njega znak s neba. On, jer je razumio njihove misli, reče im: Svako kraljevstvo, koje je pociepano u sebi, opustjet će i pasti će kuća na kuću. Ako je dakle i đavao u sebi zavađen, kako će se uzdržati njegovo kraljevstvo, kad kažete, da ja izgonim đavle po Belzebubu? Ako ja izgonim đavle po Belzebubu, po komu ih izgone vaši sinovi? Zato će vam oni biti sudci. Ali ako ja izgonim đavle Božjom jakošću, zaista je došlo k vama kraljevstvo Božje. Kad jaki naoružan čuva svoj dvor, u miru je sve, što ima. A kad dođe jači od njega i nadvlada ga, uzme sve njegovo oružje, u koje se uzdao, i razdieli njegov plien. Tko nije sa mnom, protiv mene je, i prosiplje, tko ne sabire sa mnom. Kad nečisti duh izađe iz čovjeka, ide po pustim mjestima tražeći pokoja; ali kad ga ne nađe, reče: Vratit ću se u svoju kuću, odkuda sam izašao. I kad dođe, nađe je pometenu i nakićenu. Tada otiđe i uzme sa sobom sedam drugih duhova gorih od sebe, uniđu i nastane se ondje. I na koncu s tim čovjekom bude gore nego na početku. Kad je on to govorio, reče mu glasno neka žena iz naroda: Blago tielu, koje te je nosilo i prsima, koja su te dojila. On na to odgovori: Još više blago onima, koji slušaju rieč Božju i drže je.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 18, 9-12). Sudovi su Gospodnji pravedni, razveseljuju srdca, slađi su od meda; Tvoj ih sluga izvršuje!

TAJNA. Molimo, Gospodine, da ova žrtva očisti naše krivice i da posveti tielo i duše Tvojih podložnika za svetkovanje žrtvovanja, po G. n.

PREDSLOVLJE KORIZMENO.

PRIČESTNA (Ps. 83, 4, 5). I vrabac nalazi sebi kuću i grlica sebi gniezdo, gdje stavlja svoje ptiće: a ja tražim Tvoje oltare, Gospodine nad vojskama, Kralju moj i Bože moj! Blago onima, koji prebivaju u kući Tvojoj, oni Te hvale u vieke vjekova!

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, koji nam darivaš, da budemo dionici tolikih tajna, oslobodi nas milostivo od svih grieha i pogibli, po G. n.

IV. nedjelja u korizmi

Postaja kod sv. Križa u Jeruzalemu.

Priprava izabranih katekumena za sveti krst postigla je svoj vrhunac. U sriedu je znameniti skrutinij »in apertione aurium« (zadržan i u sadašnjem obredu sv. krsta). Izabranicima će biti predano i raztumačeno Vjerovanje i »molitva vjernih«: Otče naš. Stoga se Crkva danas raduje pođmlatku djece božje. A i izabranici se raduju, što će doskora unići u Jeruzalem N. Z. i primiti sv. pričest. Svi lirski dielovi današnje mise odjekuju istom radošću. Evanđelje govori o velikom množtvu, koje je Spasitelj naučavao i nahranio čudesno umnoženim hljebom — simbolom presv. euharistije.

U znak radosti, što će izabrani katekumeni doskora primiti sv. krst i tako unići u crkvu Božju i primiti sv. pričest, obučen je svećenik u odielo ružičaste boje. U Rimu običaje danas sv. Otac Papa blagosloviti zlatnu ružu, koju daje na dar jednoj po Crkvu zaslužnoj vladarskoj osobi.

Može li se tvoja majka, sv. Crkva, radovati tvojem duhovnom napredku? Raduješ li se svome duhovnom preporodu i sjedinjenju sa Spasiteljem?

ULAZ (Izai. 66, 10, 11). Veseli se, Jeruzaleme, i okupite se svi, koji ga ljubite, *radujte se u veselju, koji ste bili žalostni,* da se uzradujete i nasitete od obilja vaše utjehe! (Ps. 121, 1) Radujem se, kad mi govore: *idemo u dom Gospodnji!* Slava Otcu... Veseli se...

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Podaj, molimo, svemogući Bože, da odahnemo utjehom Tvoje milosti, koji stradamo zbog svojih čina; po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA GALAĆANIMA (4, 22-31). Braćo! Pisano je, da je Abraham imao dva sina, jednoga od robkinje, a drugoga od slobodne. Ali onaj od robkinje bio je rođen po tielu, a po obećanju onaj od slobodne. To je rečeno u slici. *Ovo su dva zavjeta.* Jedan, dakle, na gori Sinaju, koji rađa za robstvo, to je Agara. Jer Sinaj je gora u Arabiji, povezana sada s Jeruzalemom, koji robuje sa svojom djecom. *A onaj Jeruzalem odozgo, slobodan je, i taj je naša majka.* Jer je pisano: Veseli se, nerodkinjo, koja ne rađaš, kliči i viči, koja se ne mučiš bolovima, jer napuštena ima mnogo više djece nego ona, koja ima muža. A mi smo, braćo, po Izaku *sinovi obećanja.* Ali kako je tada onaj, koji se rodio po tielu, progonio onoga, koji je po duhu, tako i sada. A što kaže Pismo? Iztjeraj robkinju i njezina sina, jer sin robkinje ne će biti baštinik sa sinom slobodne. Zato, braćo, nismo djeca robkinje, nego slobodne; *tu slobodu darovao nam je Krist.*

NA STEPENICAMA (Ps. 121, 1, 7). Radujem se, kad mi govore: idemo u dom Gospodnji! Neka vlada mir u tvojim utvrdama i sigurnost u tvojim tornjevima!

ZAVLAKA (Ps. 124, 1, 2). Koji se uzdaje u Gospodina, ne će se uzkolebati, kao ni Sion-gora, koja stoji u vieke. Kao što bregovi obkoljuju Jeruzalem, tako je Gospodin unaokol svoga puka odsad i uvieke.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (6, 1-15). U ono vrieme pođe Isus preko Galilejskoga mora, a to je Tiberijadsko. I išlo je za njim vrlo mnogo naroda, jer su vidjeli čudesa, koja je činio na bolestnicima. Isus uzađe na goru i sjedne ondje sa svojim učenicima. A bio je blizu Vazam, židovski blagdan. Kad Isus podiže oči i ugleda, da *k njemu dolazi mnogo naroda,* upita Filipa: Gdje ćemo kupiti kruha, da ovi jedu? Ovo reče, da ga kuša, jer je sam znao, što će učiniti. Filip mu odgovori: Nije dosta kruha za dvjesta dinara, da svaki dobije po malo. Jedan od njegovih učenika, Andrija, brat Šimuna Petra, reče mu: Ovdje je jedan dječak, koji ima pet ječmenih hljebova i dvie ribe. Ali što je to za tolike? Isus nato reče: Kažite ljudima, da sjednu. A bilo je ondje mnogo trave. Posjedalo je dakle oko pet tisuća mužkaraca. *Tada Isus uze kruh i kada zahvali, razdieli* onima, koji su posjedali. Tako i od riba, koliko su htjeli. A kad su se nasitili, reče svojim učenicima: Skupite komade, što su preostali, da ne propadnu. I skupiše i napuniše dvanaest košarica komada od pet ječmenih hljebova, što su preostali onima, koji su jeli. Kad su ovi ljudi vidjeli čudo, koje učini Isus, rekoše: Ovo je zaista prorok, koji ima doći na sviet. A Isus, kad je razumio, da će doći, da ga uhvate i učine kraljem, otide opet sam u goru.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 134, 3, 6). Hvalite Gospodina, jer je dobrostiv, pjevajte njegovu imenu, jer je blag. Sve, što htjede, učini na nebu i na zemlji.

TAJNA. Pogledaj, molimo, Gospodine, blago na ovu žrtvu, da uzkoristi i našoj bogoljubnosti i spasenju, po G. n.

PREDSLOVLJE KORIZMENO.

PRIČESTNA (Ps. 121, 3). Jeruzaleme, sazidan si kao grad, u kojem se sve drži skupa. *Tamo se penju plemena, plemena Gospodnja,* da slave ime Gospodnje.

POPRIČESTNA. Daj nam, molimo, milosrdni Bože, da izkazujemo iskreno poštovanje Tvojim svetim tajnama i da ih uviek primamo vjernim srdcem, po G. n.

Gluha nedjelja

Postaja kod sv. Petra.

Poslije tihe radosti, kojom je Božji hram odzvanjao u prošlom tjednu, zastire sv. Crkva u subotu na večer svoje lice. Sve slike na žrtvenicima, pa i sami križevi, zastrti su ljubičastom koprenom u spomen, što se Isus sakrio pred Židovima, da ga ne kamenuju (Evanđelje). U sve se dane, osim svetačkih, odsad izpušta i »Slava Otcu« na koncu psalma kod ulaza i prikazanja, jer su se židovi težko ogriešili o slavu Božju proganjajući i huleći Sina Božjega (Evanđelje). U pristupnim molitvama ne moli svećenik psalam »Sudi mi«, jer se ovaj psalam moli danas u Ulazu. Sv. Pavao upozoruje naime katekumene u poslanici da svoje izbavljenje i poziv u kraljevstvo Božje imadu zahvaliti velikom svećeniku N. Z., koji je vlastitom krvlju jednom unišao u Svetište Vječnoga Spasenja. Ovaj veliki svećenik moli dakle danas: »Sudi mi Bože . . . i pristupit ću k žrtveniku Božjem . . .«

Isus je neokaljani Jaganjac Božji, koji trpi radi naših grieha. A mi? Krotimo li mi svoje tielo? Niesmo li još uviek razmaženi udovi pod glavom, koja je trnjem krunjena?

ULAZ (Ps. 42, 1, 2). Sudi mi, Bože, i vodi moju parbu protiv bezbožnog naroda; izbavi me od nepravednih i lukavih ljudi, jer Ti si, Bože, krepost moja. (Ps. 42, 3) Pošalji svoju svjetlost i svoju istinu, neka me izvedu na Tvoju svetu goru i u Tvoje šatore. Sudi mi...

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Molimo, svemogući Bože, pogledaj blago svoju obitelj, te je po Tvojem daru upravljaj u tielu i Tvojom zaštitom čuvaj u duši, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA HEBREJIMA (9, 11-15). Braćo! Krist kao *veliki svećenik budućih dobara* dođe po većem i savršenijem šatoru, koji nije učinjen rukama, to jest od ovih stvorova, niti s krvlju jaraca ili junaca, uđe jedanput u svetište i steče vječni odkup, *nego vlastitom krvlju.* Jer ako krv jaraca i junaca i posuti pepeo junice posvećuje okaljane na čistoću tiela, koliko će više krv Kristova, koji *samoga sebe neokaljana prinese Bogu Duhom Svetim,* očistiti našu savjest od mrtvih djela, da služimo živomu Bogu? I zato je on posrednik Novoga Zavjeta, da po smrti, koju je podnio za odkup učinjenih prestupaka u prvom Zavjetu, prime obećanu vječnu baštinu oni, koji su pozvani u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 142, 9, 10). Izbavi me od mojih neprijatelja, Gospodine; nauči me vršiti volju Tvoju. (Ps. 17, 48, 49). Odkupitelju moj od ljutih neprijatelja, uzdigao si me nad sve one, koji nasrću na me, oslobodio si me od čovjeka nepravedna.

ZAVLAKA (Ps. 128, 1-4). Napadali su na me od mladosti moje, ali me ne svladaše! Na mojim leđima kovali su grješnici, produžiše nepravde svoje, no pravedni Gospodin skrši šije grješnicima.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (8, 46-59). U ono vrieme reče Isus židovskomu narodu: *Tko će me od vas okriviti za grieh?* Ako vam govorim istinu, zašto mi ne vjerujete? Tko je od Boga, sluša Božje rieči; vi zato ne slušate, jer nieste od Boga. Nato mu Židovi odgovoriše:Ne kažemo li mi pravo, da si Samaritanac i da imaš đavla? Isus odgovori: Ja nemam đavla, nego poštujem svoga Otca, a vi me pogrdiste. Ali ja ne tražim svoje slave, jer ima, koji traži i sudi. Zaista, zaista vam kažem: Tko održi moju rieč, ne će umrieti nikada. Židovi mu nato rekoše: Sada znamo, da imaš đavla. Abraham je umro i proroci, a ti kažeš: Tko održi moju rieč, ne će umrieti nikada. Zar si ti veći od našega Otca Abrahama, koji je umro? I proroci su umrli. Što misliš: Tko si ti? Isus odgovori: Ako ja sam sebe slavim, moja slava nije ništa; koji mene slavi, Otac je moj, za kojega vi kažete, da je vaš Bog. Ali vi ga ne poznajete, a ja ga znam. Kad bih rekao, da ga ne znam, bio bih lažac kao i vi. Nego znam ga i držim njegovu rieč. *Abraham, vaš otac, obradova se, da vidi moj dan; i vidio ga je i radovao se.* Tada mu rekoše Židovi: Još nemaš ni petdeset godina i vidio si Abrahama? Isus im odgovori: Zaista, zaista vam kažem: *Prije nego je Abraham postao, ja jesam.* Tada pograbiše kamenje, da bace na njega, ali se Isus sakri i izađe iz hrama.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 116, 17, 107). Slavit ću Te, Gospodine, iz svega srdca svoga; dopusti

svome sluzi da živi, i držat ću rieči Tvoje: oživi me, Gospodine, po rieči svojoj!

TAJNA. Molimo, Gospodine, da ovi darovi razrieše okove naše zloće i navrate na nas darove Tvoga smilovanja, po G. n.

PREDSLOVLJE SV. KRIŽA.

PRIČESTNA (I. Kor. 11, 24). Ovo je tielo moje, koje se za vas predaje. Ovaj je kalež Novi Zavjet u mojoj krvi, kaže Gospodin. To činite, kadgod budete pili, na moj spomen.

POPRIČESTNA. Pomozi nam, Gospodine, Bože naš, i štiti vječnom obranom nas, koje si okriepio svojim tajnama, po G. n.

Nedjelja cvjetnica

Postaja kod sv. Ivana na Lateranu.

U velike nas tajne velikog tjedna uvodi sv. Crkva svečanim obhodom s blagoslovenim paomama i maslinama u spomen svečanog ulaza Sina Davidova u Jeruzalem. Paoma nas sjeća pobjede i slave Isusove, a maslina je znak mira, što nam ga pribavi Isus svojom mukom i smrću. Procesija s blagoslovenim grančicama sjeća nas svečanog ulaza Isusova u Jeruzalem. Sv. misa posve odgovara blizkoj muci Isusovoj.

Nakon blagoslova razdiele se blagoslovljene paome.

Djakon se okrene k narodu i poziva ga:

Pođimo u miru.

Zbor odgovara:

U ime Kristovo. Amen.

Tada kreće obhod s paominim ili maslinovim grančicama. Dok traje obhod pjevaju se ove antifone, po izboru:

Kad se približavaše Gospodin Jeruzalemu, posla dvojicu od svojih učenika veleći: Idite u selo, što je prema vama, i naći ćete mladog oslića privezana, na kome nije sjedio nitko od ljudi; odriešite ga i dovedite k meni. Ako bi vas

tko upitao, recite: Treba Gospodinu. Odriešiše i dovedoše k Isusu i postaviše na nj haljine svoje, a on sjede na njega. Jedni prostirahu haljine svoje po putu, a drugi sterahu granje sa drveća, i koji iđahu za njim, klicahu: Hosana, blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje. Blagoslovljeno kraljevstvo Otca našega Davida, Hosana na visini. Smiluj se nama, sine Davidov.

Kada začu narod da Isus dolazi u Jeruzalem, uzeše grane palmine i izиđoše mu ususret, a djeca klicahu govoreći: Ovaj je spasenje naše i odkupljenje Izraelovo. Koliki je on, kad mu Priestolja i Gospodstva idu ususret! Nemoj se bojati, kćeri sionska, evo Kralj tvoj ide k tebi sjedeći na mladom osliću, kao što je pisano: Zdravo, Kralju, sazdatelju svieta, koji si došao da odkupiš nas.

Šest dana prije svetkovine vazmene, kada dođe Gospodin u grad Jeruzalem, izađoše mu ususret djeca i u rukama nošahu grane palmine i vikahu iza glasa govoreći: Hosana u visini; blagoslovljen, koji si došao u velikom milosrđu: Hosana u visini.

Ususret ide množtvo s cviećem i palmama Odkupitelja i pobjednika slavnoga dostojno počašćuje; Sina Božjega ustima slave narodi, i u slavu Kristovu grme kroz oblake glasovi: Hosana!

Množtvo veliko, koje se skupi u dan svečani, klicaše Gospodinu: blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje, Hosana u visini.

Kad se vraća obhod, uđu dva ili četiri pjevača u crkvu, zatvore vrata, i stojeći licem prema obhodu počnu pjevati »Slava, čast« i pjevaju dva redka, a svećenik ih ponovi skupa s drugima izvan crkve.

Slava, čast i hvala ti, Spasitelju, Kralju, Kriste,
Kom Hosana klicahu mala usta djece čiste.
Slava, čast.

Izraelov kralj si ti, Davidov oj svietli sine,,
Što u ime Gospodnje dolaziš nam pun miline.
Slava, čast.

Zborovi te hvale svi u nebeskim dvorovima.
Smrtan čovjek ujedno, i stvorenja, što ih ima.
Slava, čast.

Puk židovski nekada s palmama je tebe sreto,
S pjesmom, željom, molitvom, dolazimo mi ti eto.
Slava, čast.

Oni te veličahu još u smrtnom tielu tvomu,
Mi ti sada pjevamo kao Kralju preslavnomu.
Slava, čast.

Milo njih si primio, i naš poklon primi tako,
Kralju dobar, milostiv, koji ljubiš dobro svako.
Slava, čast.

Zatim udari subdjakon držkom od križa, što ga nosi, u vrata crkve, ona se odmah otvore, a obhod ulazi u crkvu pjevajući:

Kada je ono Gospodin ulazio u sveti grad, mališi židovski oglašivahu uzkrsnuće života. S granama palminim: Hosana, vikahu, u visini! Kada je čuo narod, da Isus dolazi u Jeruzalem, izađoše mu ususret s granama palminim: Hosana, vikahu, u visini!

ULAZ (Ps. 21, 20, 22). Gospodine, ne udaljuj pomoći svoje od mene, pohiti mi na obranu! Spasi me od lavovskih usta i od rogova jednorogâ mene nevoljnika. (Ps. 21, 2) Bože, Bože moj, pogledaj na me, zašto me ostavljaš? Uzdišem, i daleko je od mene moje spasenje, Gospodine, ne udaljuj . . . .

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, koji si odredio, da Odkupitelj naš uzme tielo i pretrpi smrt na križu, te ljudski rod nasljeduje primjer poniznosti, podaj milostivo, da i mi zavriedimo ugledati se u njegovu strpljivost i biti dionicima uzkrsnuća, po istom G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA FILIPLJANIMA (2, 5-11). Braćo! Imajte u sebi iste osjećaje, kako je imao Isus Krist, koji, jer je bio u bivstvu Božjem, nije držao nepravdom, da bude jednak Bogu, nego je poništio sam sebe, kad je primio bivstvo sluge, te je postao kao i drugi ljudi i izvana se pokazao kao čovjek. *Sam sebe ponizi postavši poslušan do smrti, i to smrti na križu.* Zato ga Bog uzvisi i dade mu ime, koje je nad svakim imenom, da se na Isusovo ime prigne *(ovdje se poklekne)* svako koljeno onih, koji su na nebu, na zemlji i pod zemljom, i svaki jezik da prizna, da je Gospodin Isus Krist u slavi Boga Otca.

NA STEPENICAMA (Ps. 72, 24, 1-3). Ti držiš moju desnicu i upravljaš me po svojoj volji i sa slavom me primaš. Kako je dobar Bog onima, koji su čista srdca! A moje noge umalo da ne posrnuše, umalo da se ne omaknuše moje stope, jer sam se uznemirio gledajući kako je dobro bezbožnicima.

ZAVLAKA (Ps. 21, 2-9, 19, 22, 24. 32). Bože, Bože moj, pogledaj na me, zašto si me ostavio. Uzdišem i daleko je od mene moje spasenje. Bože moj, vapiem danju, i ne slušaš, noću, i nemam počinka. Pa ipak Ti prebivaš u svetištu, slavo naroda svoga! U Tebe su uzdali naši otci, uzdali su se i Ti si ih izbavio. Tebe su prizivali i spasavali su se, u Tebe su se uzdali i nisu

se postidjeli. *A ja sam crv, a ne čovjek,* ruglo ljudima i izmet narodu. Svi, koji me vide, rugaju mi se, razvaljuju usta i mašu glavom: »Uzdao se u Gospodina, neka ga izbavi, neka ga spasi, ako mu je po volji!« Zure i promatraju me, diele među se moje haljine i za moju odjeću bacaju kocke.[1] Spasi me od lavovskih usta i od rogova jednoroga mene nevoljnika. Koji se bojite Gospodina, hvalite ga, svi potomci Jakovljevi, slavite ga! Pripoviedat će o Gospodinu budući naraštaj, nebesa će javljati pravdu njegovu puku, koji će se roditi, koga je stvorio Gospodin.

MUKA GOSPODINA NAŠEGA ISUSA KRISTA PO MATEJU (26, 1-75, 27, 1-66). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Znate, da će do dva dana biti Vazam i predat će Sina čovječjega, da ga razapnu. Tada se sabraše svećenički poglavari i narodni starješine u dvoru velikoga svećenika, koji se zvao Kaifa, i dogovoriše se, da Isusa prievarom uhvate i ubiju. Ali su govorili: Ne na blagdan, da se ne bi narod pobunio. A kad je Isus bio u Betaniji u kući Šimuna gubavca, pristupi k njemu žena s posudom od alabastra, punom dragocjene pomasti, koju mu izli na glavu, dok je sjedio za stolom. A kad to vidješe učenici, razsrde se i reknu: Čemu ta šteta? Jer se ovo moglo skupo prodati i dati siromasima. Isus je to znao i reče im: Što smetate ovoj ženi? Ona je prema meni učinila dobro djelo, jer siromaha imate uviek sa sobom, a mene nemate uviek. Kad je izlila ovu pomast na moje tielo, učinila mi je to za ukop. Zaista vam kažem: Gdjegod se bude po cielomu svietu propoviedalo

---

[1] Uzp. k ovom psalmu, što ga je Isus molio na križu, Mt. 27: 31, 39, 43, 46. Mk. 15: 29, 34. Iv. 19, 23.

ovo evanđelje, govorit će se, i što je učinila, njoj na uspomenu. Tada jedan od dvanaestorice, Juda Iškariotski, otiđe k svećeničkim poglavarima i reče im: Što ćete mi dati, ako vam ga ja izdam? Oni mu odrede trideset srebrnjaka. I od tada je tražio zgodu, da ga izda. I u prvi dan bezkvasnih hljebova pristupiše učenici k Isusu i upitaše: Gdje hoćeš, da ti pripravimo da jedeš Vazam? Isus im odgovori: Idite u grad k tomu i tomu i recite mu: Učitelj kaže: Vrieme je moje blizu, kod tebe ću svetkovati Vazam sa svojim učenicima. I učenici učine, kako im je naredio Isus i priprave Vazam. Kad bi uvečer, sjedio je za stolom s dvanaestoricom svojih učenika. I dok su jeli, on reče: Zaista vam kažem: Jedan će me od vas izdati! Oni su vrlo ožalošćeni pitali jedan za drugim: Jesam li ja, Gospodine? A on odgovori: Izdat će me, koji umače sa mnom rukom u zdjelu. Sin čovječji, istina, ide, kako je o njemu pisano, ali težko onomu čovjeku, koji izda Sina čovječjega: bilo bi mu bolje, da se ni rodio nije taj čovjek. Juda, njegov izdajica, upita: Jesam li ja, Učitelju? On mu odgovori: Dà, ti si! Kod večere uze Isus kruh, blagoslovi ga, prelomi i dade svojim učenicima govoreći: Uzmite i jedite: Ovo je moje tielo. I uze kalež, zahvali i dade im govoreći: Pijte iz njega svi, jer je ovo moja krv Novoga Zavjeta, koja će se proliti za mnoge na oprost grieha. Kažem vam: Od sada ne ću piti od ovog trstova ploda sve do onoga dana, kad ga nova budem pio s vama u kraljevstvu svoga Otca. I kad su odpjevali zahvalnu pjesmu, izađu na Maslinsku goru. Tada im reče Isus: Vi ćete se svi noćas sablazniti nada mnom, jer je pisano: Udarit ću pastira i razbjeći će se stado ovaca. Ali kad

uzkrsnem, poći ću pred vama u Galileju. A Petar mu reče: I ako se svi sablazne nad tobom, ja se nikada ne ću sablazniti. Reče mu Isus: Zaista ti kažem, noćas ćeš me tri put zatajiti prije nego zapjeva pietao. Reče mu Petar: Ne ću te zatajiti, ako bi trebalo i umrieti s tobom. Tako reknu i svi drugi učenici. Isus tada pođe s njima u zaselak Getsemani, i reče svojim učenicima: Sjedite ovdje, dok ja odem onamo i pomolim se. I uze Petra i oba Zebedejeva sina i poče se žalostiti i plašiti. Tada im reče: Moja je duša žalostna do smrti; ostanite ovdje i bdijte sa mnom! I malo se udalji, padne na lice i molio je: Otče moj, ako je moguće, neka me mimoiđe ovaj kalež; ali ne, kako ja hoću, nego kako hoćeš ti! I dođe k svojim učenicima, te ih nađe, gdje spavaju. I reče Petru: Tako! Zar nieste mogli čas probdjeti sa mnom? Bdijte i molite, da ne padnete u napast! Duh je, istina, pripravan, ali tielo je slabo. Pođe opet po drugiput i molio je: Otče moj, ako me ne može mimoići ovaj kalež, da ga ne pijem, neka bude tvoja volja! I kad se povrati, nađe ih, gdje spavaju, jer su im se sklapale oči. Ostavi ih i pođe trećiput, pomoli se govoreći one iste rieči. Tada dođe k svojim učenicima i reče im: Spavajte samo i počivajte. Evo, približilo se vrieme i Sin čovječji bit će predan grješnicima u ruke. Ustanite, idimo! Evo, stigao je moj izdajica. I dok je on još govorio, dođe Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim velika četa s mačevima i toljagama, poslana od svećeničkih poglavara i narodnih starješina. A njegov im je izdajica dao znak govoreći: Onaj je, kojega ja poljubim. Držite ga! I odmah pristupi k Isusu i reče: Zdravo,

Učitelju! I poljubi ga. Isus ga nato upita: Prijatelju, zašto si došao? Tada pristupiše, digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga. A jedan od onih, koji su bili s Isusom, poteže rukom, trže svoj mač, te udariv slugu velikoga svećenika odsieče mu uho. Tada mu Isus reče: Vrati svoj mač na njegovo mjesto, jer svi oni, koji se mača hvataju, poginut će od mača. Ili misliš, da ja ne mogu umoliti svoga Otca, da mi odmah dade više od dvanaest legija anđela? Ali kako bi se izpunila Pisma, jer tako mora biti? U taj čas reče Isus množtvu: Izišli ste na me kao na razbojnika s mačevima i toljagama, da me uhvatite. Svaki sam dan sjedio kod vas u hramu i učio, i nieste me uhvatili. A sve se ovo dogodilo, da se izpune pisma proroka. Tada ga ostave svi učenici i pobjegnu. A oni, koji su uhvatili Isusa, odvedu ga k velikom svećeniku Kaifi, gdje su bili sabrani književnici i starješine. A Petar je izdaleka išao za njim do dvora velikoga svećenika, te je ušavši unutra sjedio sa slugama, da vidi svršetak. A svećenički poglavari i cielo vieće tražili su lažno svjedočanstvo protiv Isusa, da ga osude na smrt. Ali niesu našli, iako je pristupilo mnogo lažnih svjedoka. Najposlije dođu dva lažna svjedoka i kažu: Ovaj je rekao: Mogu razvaliti Božji hram i sagraditi ga opet za tri dana. Tad ustane veliki svećenik i reče: Zar ništa ne odgovaraš na to, što ovi svjedoče protiv tebe? A Isus je šutio. Tada mu veliki svećenik reče: Zaklinjem te živim Bogom, da nam kažeš, jesi li ti Krist, Sin Božji? Isus mu odgovori: Da, jesam! A kažem vam: Od sada ćete vidjeti Sina čovječjega, gdje sjedi s desne strane Svemogućega i dolazi na oblacima ne-

beskim. Tada veliki svećenik razdere svoje haljine i reče: Pohulio je! Što će nam više svjedoci? Evo čuli ste hulu! Što vam se čini? Oni svi odgovore: Zaslužio je smrt! Tada su mu pljuvali u lice, ćuškali ga, a drugi su ga tukli po licu i govorili: Proreci nam, Kriste, tko te je udario? A Petar je sjedio u dvorištu. I k njemu pristupi jedna služkinja i reče mu: I ti si bio s Isusom Galilejcem. A on zataji pred svima: Ne znam, što govoriš! I kad je izlazio na vrata, ugleda ga druga služkinja i prisutnima reče: I ovaj je bio s Isusom Nazarećaninom! I opet zataji sa zakletvom: Ne znam toga čovjeka! A malo kasnije pristupiše prisutni k Petru i rekoše mu: Zaista i ti si jedan od njih, jer te odaje i tvoj govor. Tada poče proklinjati i zaklinjati se: Ne poznam toga čovjeka! I odmah zapjeva pietao. A Petar se sjeti Isusovih rieči: Prije nego pietao zapjeva, ti ćeš me zatajiti triput. Izađe van i zaplače. A čim je svanulo, ugovore svi svećenički poglavari i starješine protiv Isusa, da ga usmrte. I odvedu ga svezana i predadu upravitelju Ponciju Pilatu. Kad je Juda, njegov izdajica, vidio, da su ga osudili, pokaja se i povrati trideset srebrnjaka svećeničkim poglavarima i starješinama i reče: Sagriešio sam, što sam izdao nevinu krv. A oni odgovoriše: Što se nas tiče? To je tvoja stvar. I baci srebrnjake u hram, iziđe i otiđe, da se objesi. A svećenički poglavari uzeše srebrnjake i rekoše: Ne smijemo ih metnuti među darove, jer su ciena krvi. Dogovore se i kupe za njih lončarevu njivu, da bude strancima za groblje. Zato se ona njiva sve do sada zove Hakeldama, to jest, njiva krvi. Tada se izvršilo, što je kazao prorok Jeremija:

I uzeše trideset srebrnjaka, cienu procienjenoga, kojega su procienili sinovi Izraelovi, i dadoše ih za lončarevu njivu, kako mi je naredio Gospodin.[1] A Isusa staviše pred upravitelja. I upita ga upravitelj: Jesi li ti židovski kralj? Isus mu odgovori: Da, jesam! I ništa nije odgovarao, dok su ga tužili svećenički poglavari i starješine. Tada mu rekne Pilat: Zar ne čuješ, što ovi svjedoče protiv tebe? I ne odgovori mu ni na jednu rieč, tako, da se upravitelj silno čudio. A bio je običaj da o blagdanu upravitelj pusti narodu jednoga utamničenika, koga oni htjednu. Tada je imao zloglasnog utamničenika Barabu. I kad se sabraše, upita ih Pilat: Koga hoćete, da vam pustim: Barabu ili Isusa, koji se zove Krist? A znao je, da su ga predali iz zavisti. Dok je on sjedio u sudnici, poruči mu njegova žena: Ne miešaj se ti ništa u stvari toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo trpjela radi njega. A svećenički su poglavari i starješine nagovorili narod, da traži Barabu, a Isusa da pogube. Tada ih upravitelj upita: Koga od ove dvojice hoćete, da vam pustim? Oni odgovore: Barabu! Pita ih Pilat: Što ću učiniti s Isusom, koji se zove Krist? Oni odgovore: Neka se razapne! Reče im upravitelj: A kakvo je zlo učinio? Oni su još više vikali: Neka se razapne! Kad je Pilat vidio, da ništa ne pomaže, nego da nastaje još veća buna, uzme vode, opere ruke pred narodom i reče: Ja sam nevin u krvi ovoga pravednika. Vi ćete odgovarati! I odgovori sav narod: Njegova krv na nas i na našu djecu! Tada im pusti Barabu, a Isusa dade bičevati i preda im, da ga razapnu. A upraviteljevi vojnici uzeše Isusa u

---

[1] Jer. 32, 6.

sudnički dvor, skupe oko njega cielu četu, svuku ga i ogrnu skrletnim plaštem. I spletu vienac od trnja, metnu mu na glavu i dadu mu trstiku u desnicu. I klanjali su se pred njim, rugali mu se i govorili: Zdravo, židovski kralju! I pljuvali su na njega, uzeli mu trstiku i udarali ga po glavi. I kad su mu se narugali, skinu s njega plašt, obuku ga u njegove haljine i povedu, da ga razapnu. I na izlazu iz grada našli su Šimuna Cirenca, kojega su prisilili, da mu ponese križ. I kad su došli na mjesto, koje se zove Golgota, što znači Kalvarija, dadnu mu piti vino pomiešano sa žuči. Kad je okusio, ne htjede piti. *I kad ga razapeše, razdieliše njegove haljine baciv kocke,* da se izpuni, što je rekao prorok: Razdieliše si moje haljine, a za moju odjeću baciše kocke. I sjedili su i čuvali ga. A nad njegovu glavu metnuli su nadpis o njegovoj krivici: Ovo je Isus, židovski kralj. Tada s njim razapeše dva razbojnika, jednoga s desne strane, a drugoga s lieve. A prolaznici su ga psovali, mahali su svojim glavama i govorili: Ti, koji razvaljuješ Božji hram i za tri ga dana opet sagrađuješ, pomozi sam sebi; ako si Sin Božji, siđi s križa! Tako su mu se rugali i svećenički poglavari s književnicima i starješinama i govorili: Drugima je pomogao, a sebi ne može pomoći. Ako je Izraelski kralj, neka sada siđe s križa, pa ćemo mu vjerovati. *Uzdao se u Boga, neka ga sada oslobodi, ako mu je po volji, jer je rekao: Ja sam Sin Božji.* Isto tako rugali su mu se i razbojnici, koji su bili s njim razapeti. A nastala je tama po svoj zemlji od šeste do devete ure.[1] A oko devete ure povika Isus jakim glasom: Eli, Eli, lama sabaktani? Što znači: *Bože, moj,*

Bože moj, zašto si me ostavio? A neki od onih, koji su ondje stajali, kad su čuli, rekoše: Ovaj zove Iliju. I jedan od njih potrči, uzme spužvu, napuni je octom, natakne na trstiku i davao mu da pije. A ostali reknu: Pusti, da vidimo, hoće li doći Ilija da ga spasi. A Isus ponovno povika jakim glasom i *izpusti dušu. (Ovdje se poklekne i učini kratka stanka).* I zastor se u hramu razdere na dvoje od vrha do dna, zemlja se potrese, pećine se razpukoše, grobovi se otvoriše i uzkrsnuše mnoga tjelesa svetih, koji su bili usnuli. I izađu iz grobova, a po njegovu uzkrsnuću dođu u sveti grad i pokazaše se mnogima. A stotnik i koji su s njim čuvali Isusa, kad su vidjeli, da se zemlja trese i sve što se događa, vrlo se prestraše i reknu: Zaista je ovaj bio Sin Božji. I ondje su izdaleka stajale mnoge žene, koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu. Među njima bila je Marija Magdalena i Marija, majka Jakovljeva i Josipova, i majka Zebedejevih sinova. A uvečer dođe bogati čovjek, Josip iz Arimateje, koji je i sam bio Isusov učenik. On pristupi k Pilatu i zamoli ga za Isusovo tielo. Pilat tada zapovjedi, da mu dadu tielo. A Josip uze tielo, zavi ga u čisto platno i položi u svoj novi grob, što ga je bio izsjekao u stieni. Navali veliki kamen na ulaz groba i otiđe. Marija Magdalena i druga Marija bile su ondje i sjedile su prema grobu.

Drugi dan, koji je poslije Priprave, sabraše se svećenički poglavari i farizeji kod Pilata i rekoše: Gospodaru, sjetili smo se, da je onaj zavodnik rekao još za života: Poslije tri dana

---

[1] Šesta ura po tadašnjem vremenu odgovara našem podnevu, a deveta trećem satu poslie podne.

ću uzkrsnuti! Zato zapovjedi, da se čuva grob do trećega dana, da ne bi došli njegovi učenici i ukrali ga i kazali narodu: Uzkrsnuo je od mrtvih; i posljednja će zabluda biti gora od prve. Pilat im odgovori: Imate stražu, idite, čuvajte, kako znate. A oni odu i utvrde grob stražom i zapečate kamen.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 68, 21, 22). Prepuno je srdce moje poruge i nevolje. Čekao sam, tko bi sa mnom tugovao i nije ga bilo, tražio sam, tko bi me utješio, i nikoga ne nađoh; za jelo mi dadoše žuč i u žeđi me mojoj napojiše octom.

TAJNA. Dopusti, molimo Te, Gospodine, da dar, što ga prikazasmo očima Tvoga veličanstva, i milost nam pobožnosti poluči i učinak blažene vječnosti zadobije po G. n.

PREDSLOVLJE SV. KRIŽA.

PRIČESTNA (Mt. 26, 42). Otče, ako me ne može ova čaša mimoići, da je ne pijem, neka bude volja Tvoja!

POPRIČESTNA. Molimo, Gospodine, neka se djelovanjem ovoga otajstva očiste naše opačine i izpune pravedne želje, po G. n.

Uzkrsna nedjelja

Postaja kod sv. Marije Velike.

Radujmo se i mi sa sv. Crkvom i veličajmo ovaj dan slave Isusove! Operimo svoju dušu u krvi Spasiteljevoj, kao što su je novokrštenici očistili vodom, koja je iztekla iz prsiju njegovih! Obnovimo krstni zavjet: odrecimo se đavla i njegovih djela i razkoši! Budimo dionici svete uzkrsne gostbe, blagujmo vazmenog Jaganjca, zalog našeg uzkrsnuća i vječne slave!

ULAZ (Ps. 138, 18, 6). *Uzkrsnuh* i s tobom sam, Aleluja; postavio si svoju ruku na me, Aleluja; divno se očitovala Tvoja mudrost, Aleluja, Aleluja (Ps. 138, 1). Gospodine, Ti si me kušao, Tebi je poznat moj počinak i moje uzkrsnuće, Slava Otcu... Uzkrsnuh... Aleluja, Aleluja.

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si nam na današnji dan po svojem Jedincu, pobjedniku smrti, opet otvorio vrata vječnosti, izpuni svojom moću naše želje, koje nam udahnjuješ svojom milošću. Po istom G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (I, 5, 7-8). Braćo! Očistite *stari* kvasac, da, kao što ste bezkvasni, postane *novo* tiesto, jer je *žrtvovan Krist, naše vazmeno janje*. Zato gostimo se: ne u starom kvascu niti u kvascu zlobe i bezakonja, nego u bezkvasnom kruhu iskrenosti i istine.

NA STEPENICAMA (Ps. 117, 24, 1). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospodin, kličimo i radujmo se. Hvalite Gospodina, jer je dobar, jer je dovieka milosrđe njegovo. *Aleluja.* Žrtvovano je naše vazmeno janje, Krist!

POSLJEDNICA

Svetoj Žrtvi uzkrsnici
dajte slavu krštenici!
Janje ovce oslobodi,
Krist nas grješne preporodi.
Sa Životom smrt se sasta
i čudesna borba nasta:
Vođa živih pade tada
i živ živcat opet vlada.
Marija, o reci, što je?
Što ti oko vidjelo je?

»Grob ja vidjeh Krista Boga,
Svietlu slavu uzkrsloga.
Anđele i platno bielo
u kom bješe sveto tielo.
Ufanje mi uzkrslo je,
Krist, moj Gospod, i sve moje;
Pred vama će tamo, gdje je
cvjetna strana Galileje«.
Znamo da si doistine
uzkrsnuo Božji Sine;
Pobjedniče, Kralju divan,
budi nama milostivan!
Amen. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MARKU (16, 1-7). U ono vrieme kupile su Marija Magdalena i Marija Jakovljeva pomasti, da odu i pomažu Isusa. I prvoga dana po suboti vrlo rano, kad je sunce već izašlo, dođoše k grobu. Govorile su među sobom: Tko će nam odvaliti kamen s vrata groba? I kad pogledaše, vidješe, da je odvaljen kamen, koji je bio vrlo velik. I uđoše u grob i vidješe u bielu haljinu obučena mladića, gdje sjedi s desne strane i uplašiše se. On im reče: Nemojte se plašiti! Vi tražite Isusa Nazarećanina, razpetoga. Uzkrsnuo je, nema ga ovdje! Evo mjesta, kamo su ga položili. Nego idite, kažite njegovim učenicima i Petru, da ide pred vama u Galileju. Tamo ćete ga vidjeti, kako vam je rekao.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 75, 9, 10). Zemlja je potrese i umuknu, kad *usta Bog,* da izvrši pravdu. Aleluja.

TAJNA. Primi, molimo, Gospodine, molitve svoga puka, koji Ti prinosi ove žrtve, da nam

posvećene vazmenim otajstvima po Tvojem djelovanju budu na vjekovitu pomoć, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE UZKRSNO *(na današnji dan).*

PRIČESTNA (I. Kor. 5, 7, 8). Naše je žrtveno janje Krist, Aleluja. Dakle svetkujmo; ne u starom kvascu, niti u kvascu zloće i pakosti, nego u bezkvasnom kruhu iskrenosti i istine. Aleluja.

POPRIČESTNA. Ulij nam, Gospodine, duh svoje ljubavi, da svojom milostivošću učiniš složnima, koje si nahranio vazmenim tajnama, po G. n.

Uzkrsni ponedjeljak

ULAZ (Izl. 1, 3, 5, 9). Uveo vas je Gospodin u zemlju, kojom teče mlieko i med, Aleluja, da zakon njegov uviek bude u ustima vašim, Aleluja (Ps. 104, 1). Slavite Gospodina i zazivajte ime njegovo, navieštajte među narodima djela njegova. Slava Otcu . . . Uveo vas je . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si vazmenom svečanošću okriepio sviet, prosliedi, molimo, darivati puku svome nebeske darove, da zasluži dostići podpunu slobodu i unići u vječni život, po G. n.

ČITANJE DJELA APOSTOLSKIH (10, 37-43). U one je dane Petar stao među narodom i govorio: Ljudi, braćo! Vi znate što se dogodilo po svoj Judeji: Počev od Galileje poslije krsta, koji je propoviedao Ivan, kako je Bog Duhom Svetim i silom pomazao Isusa iz Nazareta, koji je prolazio naokolo čineći dobro i liečeći sve obsjednute od đavla, jer je Bog bio s njim. A mi smo svjedoci svega, što je učinio u židovskoj zemlji i Jeruzalemu. Njega su ubili razpevši ga na križ. Ali Bog ga uzkrisi treći dan i dade mu,

da se pokaže, ali ne svemu svietu, nego nama, odabranim od Boga svjedocima, koji smo s njim jeli i pili, kad je uzkrsnuo od mrtvih. I zapovjedio nam je, da propoviedamo narodu i svjedočimo, da je on od Boga postavljen sudcem živih i mrtvih. Za njega svjedoče svi proroci, da svi, koji vjeruju u njega, u njegovo ime primaju oprost od grieha.

NA STEPENICAMA (Ps. 11, 24, 2). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospodin, kličimo i radujmo se. Neka reče Izrael: on je dobar, dovieka je milosrđe njegovo! ALELUJA, aleluja (Mt. 28, 2). Anđeo je Gospodnji sašao s neba i odvalivši kamen, sjeđaše nad njim.

POSLJEDNICA kao na Uzkrs.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (24, 13-35). U ono vrieme dva su Isusova učenika išla onaj isti dan u selo Emaus, udaljeno od Jeruzalema šestdeset stadija. Oni su se među sobom razgovarali o svemu, što se dogodilo. I dok su se razgovarali i među sobom razpravljali, približi im se Isus i išao je s njima. Ali njihove su oči bile zapriečene, da ga nisu prepoznali. I upita ih: Kakve to razgovore vodite među sobom na putu i zašto ste žalostni? A Kleofa, jedan od dvojice, odgovori mu: Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu i ne znaš, što se u njemu dogodilo ovih dana? A on ih zapita: Što? Kažu mu za Isusa Nazarećanina, koji je bio prorok, silan na djelu i rieči pred Bogom i svim narodom, i kako su ga svećenički poglavari i naši knezovi predali, da bude osuđen na smrt i kako su ga razpeli. A mi smo se nadali, da će on osloboditi Izraela. I sada je poslije svega toga već treći dan, odkad

se to dogodilo. A uplašile su nas i neke žene od naših, koje su prije zore bile kod groba, i jer nisu našle njegova tiela, došle su nam kazati, da su im se ukazali i anđeli, koji kažu, da je on živ. I otišli su neki od naših do groba i našli su, kako su rekle žene, a njega nisu našli. Na to im on reče: O bezumni i spora srdca, da vjerujete sve, što su govorili proroci! Zar nije trebalo da Krist to pretrpi i tako uđe u svoju slavu? I počev od Mojsija i svih proroka tumačio im je, što ima o njemu u svim Pismima. I približe se selu, u koje su išli, a on se pričini kao da ide dalje. I ustavljali su ga silom govoreći: Ostani s nama, jer je blizu večer i već se mrači. I uđe s njima. I kad je bio s njima za stolom, uze kruh, blagoslovi, prelomi i dade im. I otvoriše im se oči, te ga poznaše, a njega nestade izpred njihovih očiju. I rekoše jedan drugomu: Nije li gorjelo naše srdce u nama, kad nam je na putu govorio i tumačio Pisma? I ustavši isti čas vratiše se u Jeruzalem, gdje su našli sakupljenu jedanaestoricu i one, koji su bili s njima. Ovi su govorili: Zaista je Gospodin uzkrsnuo i ukazao se Šimunu. A oni su pripoviedali, što se dogodilo na putu, i kako su ga poznali, kad je lomio kruh.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Mt. 28, 2, 5, 6). Anđeo je Gospodnji sašao s neba i reče ženama: Uzkrsnuo je onaj, koga tražite, kako je rekao, aleluja.

TAJNA. Primi, molimo, Gospodine, molitve svoga puka, koji Ti prinosi ove žrtve, da nam posvećene vazmenim otajstvima po Tvojem djelovanju budu na vjekovitu pomoć, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE UZKRSNO.

PRIČESTNA (Lk. 24, 34). Uzkrsnu Gospodin i pokaza se Petru, aleluja.

POPRIČESTNA. Ulij nam, Gospodine, duh svoje ljubavi, da svojom milostivošću učiniš složnima, koje si nahranio vazmenim tajnama, po G. n.

Biela nedjelja.

Postaja kod sv. Pankracija.

Na osmi su dan po Uzkrsu ili »Bielu nedjelju« zamienili novokrštenici svečane biele haljine običnim odielom. U Rimu su išli obhodom u crkvu sv. Pankracija, zaštitnika nedužnosti i čuvara prisege, da njegovim zagovorom mogu ostati vjerni krstnom zavjetu i sačuvati krstnu nevinost. Na to smjera i današnja molitva. Ulaz i Poslanica iztiče novo rođenje djece Božje, a Poslanica i Evanđelje vjeru u Isusa, prvorođenca Božjeg. Ulaz ima i pričestno značenje: kušajte, da je sladak Gospodin, kao što je sladko mlieko i med!

ULAZ (I. Petr. 2, 2). Kao *novorođena djeca* aleluja, budite željni duhovnoga i čistoga mlieka, aleluja, aleluja, aleluja! (Ps. 80, 2). Radujte se Bogu, pomoćniku našemu, kličite Bogu Jakovljevu. Slava Otcu . . . Kao novorođena . . .

SLAVA.

MOLITVA. Daj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji proslavismo uzkrsne svetkovine, Tvojim ih darom zadržimo u vladanju i životu, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. IVANA APOSTOLA (I, 5, 4-10). Predragi! Sve, što je rođeno od Boga, pobjeđuje sviet; naša vjera je ta pobjeda, koja pobjeđuje sviet. Tko je, koji pobjeđuje sviet, nego onaj, koji vjeruje, da je Isus Sin Božji? On je, koji je došao u vodi i krvi, Isus Krist: ne samo u vodi, nego u vodi i krvi. I Duh je, koji svjedoči, da je Krist istina. Jer su tri, koji svjedoče na nebu: Otac, Rieč i Duh Sveti, i ova su tri jedno. I troje je, što svjedoči na zemlji: duh i voda i krv; i ovo je troje jedno. Ako primamo svjedočanstvo ljudi, Božje je svjedočanstvo, koje je veće, da svjedoči za svoga Sina. Tko vjeruje u Božjega Sina, ima u sebi Božje svjedočanstvo.

ALELUJA, aleluja (Mt. 28, 7). U dan svoga uzkrsnuća ići ću pred vama u Galileju, veli Gospodin, aleluja (Iv. 20, 26). Poslije osam dana dođe Isus, kad su vrata bila zatvorena i stade na sredinu među učenike svoje i reče: Mir vama, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (20, 19-31). U ono vrieme *uvečer prvoga dana po suboti,* kad su od straha pred Židovima bila zatvorena vrata, gdje su se bili sabrali učenici, dođe Isus, stade u sredinu i reče im: *Mir vama!* I kad ovo reče, pokaza im ruke i bok. A učenici se obradovaše videći Gospodina. Isus im opet reče: Mir vama! Kao što je Otac poslao mene, tako i ja šaljem vas. Kad to izreče, dahnu u njih i reče: Primite Duha Svetoga: kojima oprostite griehe, bit će oprošteni, a kojima zadržite, bit će zadržani.[1] A Toma blizanac, jedan od dvanaestorice, nije bio s njima, kad je došao Isus. Drugi mu učenici reknu: Vidjeli smo Gospodina. On im odgovori: Ne ću vjerovati, dok ne vidim na njegovim rukama rana od čavala, i ne metnem svoga prsta u mjesto čavala i ne metnem svoje ruke u njegov bok. *I poslije osam dana bili su opet njegovi učenici unutra i s njima Toma.* Isus dođe, dok su vrata bila zatvorena, stade u sredinu i reče: Mir vama! Zatim kaže Tomi: Metni ovamo svoj prst, i vidi moje ruke, i pruži svoju ruku i

[1] Tim riečima ustanovio je Isus tajnu pokore i postavio apostole i njihove nasljednike za duhovne sudce.

metni u moj bok, i *ne budi nevjeran, nego vjeran!* Toma odgovori: Gospodine moj i Bože moj![2] Isus mu reče: Povjerovao si, kad si me vidio. *Blago onima, koji ne vide, a vjeruju!* Isus je pred svojim učenicima učinio još mnogo drugih čudesa, koja nisu napisana u ovoj knjizi. Ova su napisana, da vjerujete, da je Isus Krist Sin Božji, i da *po vjeri imate u njemu život.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Mt. 28, 2, 5, 6). Anđeo je Gospodnji sašao s neba i rekao ženama: Uzkrsnuo je onaj, koga tražite, kao što je rekao, aleluja.

TAJNA. Primi, molimo, Gospodine, darove radostne Crkve i daruj joj plod vječnog veselja, jer si joj podao uzrok tolike radosti, po G. n.

PREDSLOVLJE UZKRSNO *(u ovo vrieme).*

PRIČESTNA (Iv. 20, 27). Pruži ruku svoju i upoznaj mjesta od čavala i ne budi nevjeran, nego vjeran, aleluja, aleluja.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, Bože naš, da nam ove presvete tajne, koje si nam darovao za utvrđenje našeg preporoda, budu na liek sada i vazda, po G. n.

II. nedjelja po Uzkrsu

Oduševljeni Božjom dobrotom i dirnuti prevelikom ljubavlju dobrog Pastira naših duša slavimo Gospodina i dajmo se hraniti nebeskom hranom!

ULAZ (Ps. 32, 5-6). *Milosrđa je Gospodnjega* puna zemlja; riečju Gospodnjom utvrđena su nebesa, aleluja, aleluja (Ps. 32, 1). Radujte se, pravednici, u Gospodinu, čestitima dolikuje pohvala. Slava Otcu . . . Milosrđa . . .

---

[2] Toma poražen pada pred veličanstvom Uzkrsnuloga te kratko i jezgrovito naglašuje Mesijansko i Božansko dostojanstvo Isusovo.

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si poniznošću svojega Sina podigao oboreni sviet, dopusti svojim vjernicima vječno veselje i učini, da uživaju vjekovite radosti, koje si izbavio od nevolja vječne smrti, po istom G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PETRA APOSTOLA (I, 2, 21-25). Predragi! Krist, koji ne učini grieha, niti se nađe prievara u njegovim ustima, trpio je za nas i ostavio vam primjer, da sliedite njegove stope. Kad su ga psovali, nije uzvraćao s psovkom, kad je trpio, nije prietio, nego se predao u ruke onomu, koji ga je sudio nepravedno. Na svojemu tielu ponese naše griehe na drvo, da umremo griesima, a živimo pravdi. Izliečili ste se njegovom modricom. Jer ste bili *kao zalutale ovce, sada ste se obratili k pastiru i čuvaru svojih duša.*

ALELUJA, aleluja (Lk. 24, 35). Prepoznali su učenici Gospodina u lomljenju kruha, aleluja. (Iv. 10, 14). Ja sam dobri pastir i poznajem svoje ovce, a one, koje su moje, poznaju mene, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (10, 11-16). U ono vrieme reče Isus farizejima: *Ja sam dobri pastir.* Dobri pastir polaže svoj život za svoje ovce. A najamnik, koji nije pastir, koji nema svojih ovaca, kad vidi, da dolazi vuk, ostavlja ovce i bježi, a vuk ih grabi i razgoni. Najamnik bježi, jer je najamnik i nije mu stalo do ovaca. *Ja sam dobri pastir* i poznajem svoje ovce, a moje poznaju mene. Kao što mene poznaje Otac, i ja poznajem Otca, i svoj život polažem za svoje ovce. Imam i drugih ovaca, koje nisu iz ovog ovčinjaka. Ali i one treba da

dovedem, i slušat će moj glas i bit će jedno stado i jedan pastir.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 62, 2, 5). Bože, Bože moj, k Tebi rano ranim i u Tvoje ime dižem svoje ruke, aleluja.

TAJNA. Sveti prinos neka nam, Gospodine, vazda prinese spasonosni blagoslov, da krepošću izvrši, što čini otajstvom, po G. n.

PREDSLOVLJE UZKRSNO *(u ovo vrieme).*

PRIČESTNA (Iv. 10, 14). Ja sam pastir dobri i poznajem ovce moje i one, koje su moje, poznaju mene, aleluja, aleluja.

POPRIČESTNA. Podaj nam, molimo, svemogući Bože, da se vazda hvalimo Tvojim darom, kojim smo dostigli milost novoga života u Tebi, po G. n.

III. nedjelja po Uzkrsu

Treća je, četvrta i peta nedjelja po Uzkrsu neprekinuti odjek uzkrsnoga aleluja. U Poslanicama nas opominje sv. Petar i sv. Jakob da se odvratimo od zla i da činimo dobro, kako se dostoji kršćaninu. Evanđelja su uzeta iz 16. poglavlja sv. Ivana: Isus obećaje apostolima Duha Svetoga i pripravlja ih na svoje Uzašašće.

Klonim li se svega, što je protivno kršćanskom imenu?

ULAZ (Ps. 65, 1, 2). Poklikni Bogu sva zemljo, pjevajte psalme imenu njegovu, aleluja; dajte mu hvalu sa slavom, aleluja, aleluja, aleluja (Ps. 65, 3). Recite Bogu: kako su uzvišena djela Tvoja, Gospodine! Radi velike slave Tvoje, moraju Ti se pokloniti i neprijatelji Tvoji. Slava Otcu . . . Poklikni . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji pokazuješ svietlo istine onima, što lutaju, da se uzmognu vratiti na stazu

pravde, daj onima, koji se broje u kršćansku izpoviest, da *odbace sve, što se protivi tomu imenu,* a teže na ono, što mu dolikuje, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PETRA APOSTOLA (I, 2, 11-19). Predragi! Molim vas, da se kao stranci i putnici uzdržavate od tjelesnih požuda, koje vojuju protiv duše. *Vaše vladanje među neznabožcima neka bude dobro,* da bi po tomu, čim vas napadaju kao zločince, motreći vaša dobra djela, slavili Boga u dan pohoda. Pokoravajte se zato radi Boga svakoj ljudskoj uredbi: bilo kralju kao najodlučnijemu, bilo knezovima, koje on šalje, da kazni zločince, a pohvali dobre. Jer tako je volja Božja, da neznanje bezumnika ušutkate dobrim djelima vi kao slobodni, a ne kao oni, kojima je sloboda pokrivalom zloće, nego kao Božje sluge. Sve poštujte, braću ljubite, Boga se bojte, kralja štujte! Sluge, pokoravajte se sa svim strahom gospodarima, ne samo dobrima i blagima, nego i surovima, jer je ovo milost u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

ALELUJA, aleluja (Ps. 110, 9). Gospodin posla izbavljenje svojemu puku, aleluja (Lk. 24, 46). Trebalo je, da Krist trpi i uzkrsne iz mrtvih i tako da uđe u svoju slavu. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (16, 16-22). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Malo i više me ne ćete vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti, jer idem k Otcu. A neki od njegovih učenika pitali su se nato među sobom: što je to, što nam kaže: Malo i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti, jer idem k Otcu. Pitali su dakle: što je to, što kaže: Malo? Ne znamo, što govori. Isus je razumio, da su ga htjeli pitati, zato im reče: Pitate se među so-

bom o tomu, što sam rekao: Malo i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti. Zaista vam kažem, *da ćete vi plakati i jaukati, a sviet će se radovati, vi ćete se žalostiti, ali vaša će se žalost okrenuti u radost.* Žena, kad rađa, u tuzi je, jer joj je došao čas, ali kad rodi diete, ne sjeća se više muke od radosti, što se čovjek rodio na sviet. Tako se i vi sada žalostite, ali ću vas ja opet vidjeti, te će se radovati vaše srdce, i vaše radosti ne će nitko uzeti od vas.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 145, 2). Hvali, dušo moja, Gospodina; hvalit ću Gospodina za života svojega, psalme ću pjevati Bogu svojemu, dok me bude, aleluja.

TAJNA. Ovim nam, Gospodine, tajnama podaj, da kroteći želje zemaljske, naučimo se ljubiti nebeske. Po G. n.

PREDSLOVLJE UZKRSNO *(u ovo vrieme).*

PRIČESTNA (Iv. 16, 16). Malo, i ne ćete me vidjeti, aleluja; opet malo, pa ćete me vidjeti, jer idem k Otcu. Aleluja, aleluja.

POPRIČESTNA. Tajne, što ih primismo, molimo, Gospodine, neka nas obnove duhovnim okrepama i zaštite tjelesnim pomoćima, po G. n.

IV. nedjelja po Uzkrsu

»Ljudskom krdcu uviek nešto treba, zadovoljno nikad posve nije: čim željenog cilja se dovreba, što mu želja opet iz njeg klije« — doklegod hlepi za zemaljskim dobrima i užitcima.

ULAZ (Ps. 97, 1, 2). Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, aleluja; jer je učinio divne stvari, aleluja; pred licem je narodâ objavio svoju pravdu, aleluja, aleluja, aleluja (Ps. 97, 1). Spasila nas

desnica njegova, spasila nas ruka sveta njegova! Slava Otcu... Pjevajte...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji činiš, da duše vjernih Tvojih budu *jedne volje,* daj svojim narodima, da ljube *što Ti zapoviedaš,* da žele, što Ti obećavaš, te *u svjetskim promjenama naša srdca prionu, gdje su prave radosti,* po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. JAKOBA APOSTOLA (1, 17-21). Predragi! Svaki dobar dar i svaki savršen poklon odozgo je dolazeći od Otca svietla, u koga nema promjene ni sjenke od miene. On nas je dragovoljno rodio po rieči istine, da budemo kao prvenci njegovih stvorova. Znajte, moja predraga braćo: neka bude svaki čovjek hitar da sluša, spor da govori, i spor na srčbu. Jer u srčbi ne čini čovjek, što je pravedno pred Bogom. Zato odbacite svaku nečistoću i višak zlobe, u krotkosti prihvatite usađenu riec, koja može spasiti vaše duše.

ALELUJA, aleluja (Ps. 117, 16). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi, aleluja (Rim. 6, 9). Krist uzkrsnuvši od mrtvih više ne umire, smrt više ne vlada nad njime, aleluja!

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO IVANU (16, 5-14). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Idem k onomu, koji me posla, i nitko me od vas ne pita: Kamo ideš? A jer sam vam ovo rekao, žalošću se napuni vaše srdce. Ali ja vam kažem istinu: Bolje vam je, da ja idem; jer ako ne otiđem, poslat ću ga k vama. A kada On dođe, prekorit će sviet radi grieha, pravde i suda. Radi grieha, jer nisu vjerovali u mene; radi pravde, jer idem k Otcu i ne ćete me više vidjeti; radi

suda, jer je već osuđen poglavica ovoga svieta. Imam vam kazati još mnogo, ali sada ne možete nositi. A kada dođe on, Duh istine, poučit će vas svu istinu, jer ne će govoriti od sebe, nego će vam govoriti, što čuje, i objavit će vam buduće stvari. On će mene proslaviti, jer će uzeti od mojega, i objavit će vam.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 65, ,1 12, 16). Poklikni Bogu sva zemljo, pjevajte pjesmu njegovu imenu; dođite i slušajte svi, koji se Boga bojite, i kazivat ću vam, koliko Gospodin učini mojoj duši. Aleluja.

TAJNA. Bože, koji si nas častnim sudjelovanjem kod ove žrtve učinio zajedničarima jedinog previšnjeg Božanstva, podaj, molimo, kao što znamo Tvoju istinu, da je tako i dostojnim vladanjem dostignemo, po G. n.

PREDSLOVLJE UZKRSNO *(u ovo vrieme).*

PRIČESTNA (Iv. 16, 8). Kad dođe *Tješitelj, Duh istine,* on će pokarati sviet za grieh i za pravdu i za sud, aleluja, aleluja.

POPRIČESTNA. Bliz nam budi, Gospodine, Bože naš, da se ovim svetinjama, koje vjerno primismo, i očistimo od opačina i od svih pogibli izbavimo, po G. n.

V. nedjelja po Uzkrsu

Kršćanstvo valja da zavlada č i t a v i m čovjekom. Praktični kršćanin misli, čuvstvuje i radi uviek onako, kako to Bog i sv. Crkva želi.

ULAZ (Izai, 48, 20). Radostnu rieč naviештajte, da se čuje, aleluja; navieštajte do na kraj zemlje: Gospodin je oslobodio puk svoj. Aleluja, aleluja (Ps. 65, 1, 2). Poklikni Bogu sva zemljo,

pjevajte pjesmu njegovu imenu; dajte slavu njegovoj hvali. Slava Otcu . . . Radostnu rieč . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, od kojega izhode sva dobra, podaj moliteljima svojim, da po Tvojemu nadahnuću što je pravo *mislimo,* i po Tvojoj upravi i *činimo,* po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. JAKOBA APOSTOLA (1, 22-27). Predragi! Budite *izvršitelji rieči,* a ne samo slušaoci, koji varaju sami sebe. Jer ako tko sluša rieč, a ne izvršuje, sličan je čovjeku, koji promatra u ogledalu svoje prirodno lice, koji, kad se ogleda i udalji, odmah zaboravi, kakav je bio. Blažen će biti u svojem djelu onaj, koji se temeljito ogleda u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, jer ne će biti kao zaboravljiv slušalac, nego izvršitelj djela. Ako tko misli, da je pobožan, a ne zauzdava svoga jezika, nego zavodi svoje srdce, njegova je pobožnost izprazna. Čista i neokaljana pobožnost pred Bogom je i Otcem ova: brinuti se za sirote i udovice u njihovoj nevolji i čuvati se neokaljan od ovoga svieta.

ALELUJA, aleluja. Uzkrsnuo je Krist i zasja nama, koje odkupi krvlju svojom, aleluja (Iv. 16, 28). Izišao sam od Otca i došao na sviet; opet ostavljam sviet i idem k Otcu, Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (16, 23-30). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Zaista vam kažem, ako što zamolite Otca u moje ime, dat će vam. Do sada nieste ništa molili u moje ime. Molite i primit ćete, da vaša radost bude podpuna. Ovo sam vam govorio u prispodobama. Dolazi vrieme, kad vam više ne ću govoriti u prispodobama, nego ću vam obja-

viti otvoreno o Otcu. U onaj dan molit ćete u moje ime. I ne kažem vam, da ću ja Otca moliti za vas. Jer sam Otac vas ljubi, jer ste vi ljubili mene i vjerovali ste, da sam izašao od Otca. Izašao sam od Otca i došao sam na sviet, opet ostavljam sviet i odlazim k Otcu. Tada mu kažu njegovi učenici: Eto, sada govoriš otvoreno i ne kazuješ nikakve prispodobe. Sada znamo, da znaš sve i ne treba, da te tko pita. Zato vjerujemo, da si izašao od Boga.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 65, 8, 9, 20). Blagosivajte, narodi, Boga našega, razglasite hvalu njegovu. On je mojoj duši darovao život i nije dao, da mi se omaknu noge. Blagoslovljen Gospodin, koji nije uklonio molitve moje, ni milosrđa svojega od mene. Aleluja.

TAJNA. Primi, Gospodine, molitve vjernih s prinosima žrtava, da ovim službama pobožne odanosti prieđemo u nebesku slavu, po G. n.

PREDSLOVLJE UZKRSNO *(u ovo vrieme)*.

PRIČESTNA (Ps. 95, 2). Pjevajte Gospodinu, aleluja; pjevajte Gospodinu i blagosiljajte njegovo ime, naviještajte iz dana u dan njegovo spasenje, aleluja, aleluja.

POPRIČESTNA. Udieli, Gospodine, nama, koji smo nahranjeni krepošću nebeskoga stola, da žudimo što je pravo, i žuđeno da primimo, po G. n.

Spasovo

Postaja kod sv. Petra.

Četrdeseti je dan poslije Uzkrsnuća ostavio Spasitelj apostole, da mjesto njega vladaju katoličkom Crkvom, a on je sam uz slavospjev anđeoskih korova uzašao na nebo. Radujmo se slavlju Isusovu, koji je kao predstavnik ljudskoga roda pošao na nebo, da nama pripravi stan. Isusovo slavlje jest slavlje čitavoga ljudskoga roda. Radi grieha bili su izključeni svi ljudi od vječnoga blaženstva. No Isus je na križu dao zadovoljštinu svome nebeskome Otcu, koji je za uzvrat otvorio vrata nebeskog kraljevstva svima, koje sv. krst pokora učini dionicima zasluga Isusovih.

ULAZ (Dj. Ap. 1, 11). Ljudi Galilejci, što stojite gledajući na nebo? Aleluja. Ovaj Isus, koji se od vas uznio na nebo, tako će doći, kao što ste gledali da ide na nebo. Aleluja, aleluja, aleluja (Ps. 46, 2). Svi narodi plješčite rukama, pokliknite Bogu radostnim glasom. Slava Otcu ... Ljudi ...

SLAVA.

MOLITVA. Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji vjerujemo, da je Jedinorođeni Tvoj, Odkupitelj naš, na današnji dan *uzašao na nebesa, i sami duhom obitavamo u nebesima.* Po istom Gospodinu ...

ČITANJE DJELA APOSTOLSKIH (I, 1-11). Prvo sam djelo, o Teofile, sastavio o svemu, što je Isus činio i učio, od početka pa sve do dana, kad je uzašao davši zapoviedi apostolima, koje je izabrao po Duhu Svetomu. Njima se poslije svoje muke pokazivao živ u mnogo dokaza, javljao im se kroz četrdeset dana i govorio o kraljevstvu Božjem. I kad je bio s njima za stolom, zapovjedi im, da ne idu iz Jeruzalema, nego da čekaju Otčevo obećanje, koje ste čuli (reče) od mene. Jer, istina, Ivan je krstio vodom, ali vi ćete biti kršteni Duhom Svetim ne dugo poslije ovih dana. A oni, koji su se bili sabrali, upitaše ga: Gospodine, hoćeš li sada obnoviti izraelsko kraljevstvo? On im odgovori: Vama ne treba znati vremena ili časova, koje je Otac ostavio u svojoj vlasti. Nego primit ćete silu Duha Sve-

toga, koji će doći na vas, i *bit ćete mi svjedoci* u Jeruzalemu, po cieloj Judeji i Samariji i sve *do kraja zemlje.* I kad to izreče, *diže se, dok su oni gledali, i uze ga oblak s njihovih očiju.* I kad su gledali, kako ide na nebo, stadoše kraj njih dva čovjeka u bielim haljinama, koji im rekoše: Ljudi Galilejci, što stojite i gledate na nebo, isto će tako doći, kako ste ga vidjeli da ide na nebo.

ALELUJA, aleluja (Ps. 46, 6). *Uziđe Bog* u klicanju, i Gospodin uz glas trube, Aleluja. (Ps. 67, 18, 19). Gospodin na Sinaju u svetinji *ulazi u visinu* vodeći roblje. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MARKU (16, 14-20). U ono vrieme ukaza se Isus jedanaestorici, kad su sjedili za stolom, te ih prekori radi njihove nevjere i tvrda srdca, jer niesu vjerovali onima, koji su ga vidjeli, da je uzkrsnuo. I reče im: Idite po *svemu svietu* i propoviedajte evanđelje svakomu stvoru. Tko bude vjerovao i pokrstio se, spasit će se, a tko ne bude vjerovao, osudit će se. A one, koji budu vjerovali, pratit će ovi znakovi: U moje će ime izgoniti đavle, govorit će novim jezicima, uzimat će zmije, i ako popiju što zadaje smrt, ne će im naškoditi, ruke će polagati na bolestnike, i oni će ozdravljati. I Gospodin Isus, kad im je to rekao, bi *uzet na nebo i sjede Bogu s desne.* A oni su otišli i svagdje propoviedali, a Gospodin im je pomogao i čudesima, koja su sliedila, potvrđivao je njihove rieči.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 46, 6). *Uziđe Bog* u klicanju, Gospodin uz glas trube. Aleluja.

TAJNA. Primi, Gospodine, darove, što ih prinosimo o slavnom uzašašću Tvojega Sina, da se oslobodimo od sadašnjih pogibli i dopremo do vječnoga života, po istom Gospodinu...

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi. Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodinu našem, jer On se poslije svoga uzkrsnuća očito ukazao svim svojim učenicima i njima se na očigled uzdignuo na nebo, da tako, po njegovom daru, budemo zajedničari Njegova Božanstva. I toga radi pjevamo pjesmu Tvoje slave s anđelima i s arkanđelima, s priestolima i s gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

PRIČESTNA (Ps. 67, 33, 34). Pjevajte Gospodinu, koji *uziđe nad nebesa, nebesa iskonska,* aleluja.

POPRIČESTNA. Podaj nam, molimo, svemogući i milostivi Bože, da primivši svetotajstva vidljivim načinom, postignemo nevidljivi učinak svetih tajna, po G. n.

Nedjelja u osmini Spasova

Spasitelj je uzašao na nebo, ali nas nije ostavio same. Poslat će nam Duha Svetoga Tješitelja. A i On je sam među nama do konca svieta u presv. Oltarskoj tajni. Uzdajmo se u Božju pomoć i pođimo često k stolu Gospodnjemu, osobito, kad nas sviet progoni ili tište nevolje.

ULAZ (Ps. 26, 7-8). Čuj, Gospodine, glas moj, kojim k Tebi vapiem, aleluja; Tebi govori moje srdce, Tebe traži moje lice, lice Tvoje, Gospodine, tražim; ne odvrati od mene svojega lica, aleluja, aleluja (Ps. 26, 1). Gospodin je svjetlost moja i spasenje moje, koga da se bojim? Slava Otcu... Čuj, Gospodine...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, daj, da Ti vazda budemo i pobožnom voljom odani i da iskrenim srdcem služimo Tvojemu veličanstvu, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PETRA APOSTOLA (I, 4, 7-11). Predragi! Budite mudri i budni u molitvama. Prije svega trajno se ljubite među sobom, jer ljubav pokriva množtvo grieha. Budite među sobom gostoljubivi bez prigovora. Kao dobri djelitelji mnogovrstne Božje milosti poslužujte jedan drugoga onim darom, koji je svaki primio. Ako ima dar jezika, neka govori kao Božje rieči, ako tko služi, neka služi po moći, koju daje Bog, da se *u svemu slavi Bog po Isusu Kristu, Gospodinu našemu.*

ALELUJA, aleluja (Ps. 46, 9). Zavlada Gospodin svim narodima; Bog sjedi na svojemu svetomu priestolu, aleluja. (Iv. 14, 18). Ne ću vas ostaviti sirote, doći ću k vama, i radovat će se vaše srdce, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (15, 26-27, 16, 1-4). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Kada dođe Utješitelj, kojega ću vam ja poslati od Otca, Duh istine, koji izlazi od Otca, on će svjedočiti o meni. I vi ćete svjedočiti, jer ste od početka sa mnom. To sam vam kazao, da se ne sablaznite, jer će vas goniti iz sinagoga, a ide vrieme, kad će svaki, koji vas ubije, misliti, da služi Bogu. A to će vam činiti, jer ne poznaju Otca ni mene. Ovo sam vam rekao zato, da se sjetite, da sam vam ja rekao, kada dođe to vrieme.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 46, 6). Uziđe Bog u klicanju i Gospodin uz glas trube, aleluja.

TAJNA. Neka nas očiste, Gospodine, neoskvrnjene žrtve i neka dadu našim dušama snagu višnje milosti po G. n.

PREDSLOVLJE: Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodinu našem, jer On se poslije svoga uzkrsnuća očito ukazao svim svojim učenicima i njima se na učigled uzdignuo na nebo, da tako, po njegovom daru, budemo zajedničari Njegova Božanstva. I toga radi pjevamo pjesmu Tvoje slave s anđelima i s arkanđelima, s priestolima i s gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

PRIČESTNA (Iv. 17, 12, 13, 15). Otče, dok bijah s njima, ja čuvah one, koje si mi dao, aleluja, a sad dolazim k Tebi; ne molim te, da ih uzmeš sa svieta, nego da ih čuvaš od onoga, koji je zao, aleluja, aleluja.

POPRIČESTNA. Primivši, Gospodine, presvete darove, daj, molimo Te, da Ti vazda ostanemo zahvalni, po G. n.

Duhovi

Postaja kod sv. Petra.

U obliku je gorućih jezika sašao Duh Sveti nad apostole, da užeže i utvrdi njihovu požrtvovnu ljubav. Zato se danas čita sv. misa u crvenom odielu. Za spomen dolazka Duha Svetoga diele danas biskupi u svojim stolnim crkvama sv. potvrdu, koja nas čini vojnicima Kristovim i njegovim suradnicima u apostolstvu spasavanja ljudskih duša. Za spomen, što je na današnji blagdan oko 3000 ljudi vjerovalo riečima sv. Petra i

poslušalo njegov poziv da se pokrste, dieli danas još sv. Crkva na Duhove svečanim načinom sv. krst.

Obnovimo danas krstni zavjet i prisegu vjernosti Isusu Kristu i molimo Duha Svetoga, da s njegovom pomoću uztrajemo u borbi za Kristovo kraljevstvo u našim dušama, u našim porodicama i u svemu posebničkom i javnom životu, da Kristov mir vlada u Kristovu Kraljevstvu.

ULAZ (Mudr. 1, 7). *Duh Gospodnji napunja svemir,* Aleluja; i onaj, koji sve obuhvaća, čuje svaku rieč, Aleluja, Aleluja, Aleluja. (Ps. 67, 2). Nek ustane Bog i nek se razaspu neprijatelji njegovi i neka pobjegnu od njegova lica, koji mrze na nj. Slava Otcu . . . Duh Gospodnji.

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si današnji dan svjetlošću Svetoga Duha poučio srdca vjernih, daj, da u istom Duhu što je pravo mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po Gospodinu našem . . . u jedinstvu istoga Duha . . .

ČITANJE DJELA APOSTOLSKIH (2, 1-11). Kad su se navršili dani Petdesetke, bili su svi učenici zajedno na istomu mjestu. I najedanput ču se s neba huka kao kad duva silan vjetar, *i napuni svu kuću, gdje su sjedili.* I pojave im se *razdieljeni jezici kao od ognja i spuste se na pojedinoga od njih. I svi se napuniše Duha Svetoga* i počeše govoriti tuđim jezicima, kako im je davao govoriti Duh Sveti. A u Jeruzalemu su boravili Židovi, pobožni ljudi od svakoga naroda pod nebom. I kad puče taj glas, skupi se mnogo naroda i smete se, jer ih je svaki pojedinac čuo govoriti svojim jezikom. Svi su se snebivali, čudili i pitali: Niesu li svi ovi, što govore, Galilejci? Kako da svaki od nas čuje svoj materinski jezik? Parćani i Međani i Elamljani i stanovnici Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta i

Azije, Frigije i Pamfilije, Egipta i krajeva Libije, koja je kod Cirene, i pridošlice Rimljani, Židovi i obraćenici, Krećani i Arapi, čujemo ih da govore našim jezicima o divnim Božjim djelima.

ALELUJA! (Ps. 103, 30). Šalješ Duh svoj, i postaju i obnavljaš lice zemlje.

Ovdje se poklekne.

Dođi, Duše sveti, napuni srdca svojih vjernih i zapali u njima oganj svoje ljubavi.

POSLJEDNICA.

Dođi, Duše presveti,
Sa neba nas posjeti
Zrakom svoje milosti.
Dođi, Otče ubogih,
Davaoče dara svih,
Dođi, srdca svjetlosti.
Tješitelju tako blag,
Ti nebeski Goste drag,
Pun milosti hlade tih.
Umornima odmore,
U vrućini lahore,
Razgovore žalostnih.
Sjaju svietla blaženog,
Sjaj u srdcu puka svog,
Napuni nam dušu svu.
Bez Božanstva Tvojega
Čovjek je bez ičega,
Tone sav u crnom zlu.
Nečiste nas umivaj,
Suha srdca zalivaj
Vidaj rane ranjenim.
Mekšaj ćudi kamene,
Zagrij grudi ledene,
Ne daj nama putem zlim.

Svim, što vjeru imaju,
Što se u Te ufaju,
Sedam svojih dara daj.
Daj nam krepost zaslužnu,
I smrt liepu blaženu,
Daj vjekovit svima raj.
Amen. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (14, 23-31). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Tko mene ljubi, držat će moju rieč i ljubit će ga moj Otac; k njemu ćemo doći i nastanit ćemo se kod njega. Tko mene ne ljubi, ne drži mojih rieči. A rieč, koju ste čuli, nije moja, nego Otca, koji je mene poslao. Ovo sam vam govorio, dok sam bio s vama. *A Utješitelj Duh Sveti, kojega će Otac poslati u moje ime, poučit će vas o svemu* i napomenut će vam sve, što sam vam ja rekao. Ostavljam vam svoj mir, a ne dajem vam, kao što daje sviet. Neka se ne plaši niti boji vaše srdce! Čuli ste, da sam vam ja kazao: Idem i doći ću k vama. Kad bi vi mene ljubili, svakako bi se radovali, što idem k Otcu, jer je Otac veći od mene. I rekao sam vam sada, prije nego se dogodi, da vjerujete, kada se dogodi. Ne ću više s vama mnogo govoriti, jer dolazi poglavica ovoga svieta, ali na meni nema ništa, nego neka sviet pozna, da ljubim Otca i da tako radim, kako mi je zapovjedio Otac.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 67, 29, 30). Utvrdi, Bože, što si djelovao u nama; neka dođu kraljevi i prinesu Ti darove u Tvojem hramu u svetomu gradu.

TAJNA. Molimo, Gospodine, posveti prikazane darove i očisti naša srdca prosvjećenjem Duha Svetoga, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE: Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi. Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodinu našem, koji je uzašao nad sva nebesa i sjeo s desne Tvoje i na današnji dan izlio obećanoga Duha Svetoga na Božje posinke. Zato kliče čitav sviet i svemir pun veselja. A i višnje moći i anđeoske vlasti pjevaju pjesmu Tvoje slave govoreći bez prestanka:

PRIČESTNA (Dj. ap. 2, 2, 4). Najedanput postade šum s neba kao da puše silan vjetar i napuni svu kuću gdje su sjedili, Aleluja; i napuniše se svi Duha Svetoga navieštajući veličanstvena djela Božja. Aleluja, Aleluja.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, da dolazak Duha Svetoga očisti naša srdca i oplodi ih unutarnjom blagošću svoje rose. Po G. n. I. K.... u jedinstvu istoga Duha...

Duhovski ponedjeljak

Postaja kod sv. Petra u lancima.

ULAZ (Ps. 80, 11). Nahranio ih je pšeničnom srži, aleluja, i medom iz stiene nasitio ih je, aleluja, aleluja. (Ps. 80, 2) Radujte se Bogu, pomoćniku našemu, kličite Bogu Jakovljevu. Slava Otcu... Nahranio ih je...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si svojim apostolima dao Duha Svetoga, dopusti puku svomu, da dostigne, što pobožno moli, te daruj mir onima, kojima si dao da vjeruju, po G. n.... u jedinstvu istoga Duha...

ČITANJE DJELA APOSTOLSKIH. (10, 42-48). U one dane progovori Petar: Ljudi, braćo! Gospodin nam je zapovjedio, da narodu propoviedamo i svjedočimo, da je on postavljen od Boga za sudca živima i mrtvima. Svi proroci svjedoče za njega, da svi, koji vjeruju u njega, dobivaju po njemu oprost od grieha. Dok je još Petar govorio ove rieči, *siđe Duh Sveti na sve, koji su slušali govor*. I vjernici od obrezanika, koji su došli s Petrom, začudiše se, što se i na neznabožce izlila milost Duha Svetoga, jer su ih čuli, gdje govore jezicima i veličaju Boga. Tada Petar reče: Može li tko uzkratiti vodu, da se ne krste ovi, koji su primili Duha Svetoga kao i mi? I zapovjedi, da budu kršteni u ime Gospodina Isusa Krista.

ALELUJA, aleluja (Dj. ap. 2, 4). Stadoše apostoli govoriti tuđim jezicima o divnim djelima Božjim aleluja.

Ovdje se poklekne.

Dođi, Duše Sveti, napuni srdca svojih vjernih i zapali u njima oganj ljubavi svoje.

POSLJEDNICA kao na Duhove str. 133.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (3, 16-21). U ono vrieme reče Isus Nikodemu: Bog je tako ljubio sviet, da je dao svoga Jedinorođenca, da ne pogine nijedan, koji vjeruje u njega, nego da ima život vječni. Jer Bog nije poslao svoga Sina na sviet, da sudi svietu, nego da se sviet spasi po njemu. Tko u njega vjeruje, ne sudi mu se, a tko ne vjeruje, već je osuđen, jer ne vjeruje u Božjega Jedinorođenca. A to je osuda, što je svjetlost došla na sviet, ali ljudi su ljubili više tamu nego svjetlost, jer su bila opaka njihova djela. Svaki, koji čini zlo, mrzi svjetlost i ne ide na svjetlost, da se ne pokažu njegova djela. A onaj, koji živi po istini, dolazi na svjetlost, da se očituju njegova djela, jer su učinjena u Bogu.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 17, 14 16). Zagrmio je s neba Gospodin i Višnji je dao glas svoj i pokazaše se žive vode, aleluja.

TAJNA. Molimo, Gospodine, posveti milostivo ove darove i primivši prikazanje duhovne žrtve učini i nas same sebi vječnim darom, po G. n.

PREDSLOVLJE kao na Duhove str. 135.

PRIČESTNA (Iv. 14, 26). Duh će vas Sveti poučiti, aleluja, u svemu, što vam kažem, aleluja, aleluja.

POPRIČESTNA. Bliz budi, molimo, Gospodine, puku svomu, i brani od neprijateljskoga biesa one, koje si napunio nebeskim tajnama, po G. n.

Blagdan presvetog Trojstva

(I. nedjelja po Duhovima).

U poduhovsko nas doba nade, rada i priprave za sretnu smrt nije mogla sv. Crkva ljepše uvesti nego stavivši nam najprije pred oči Veličanstvo Trojednoga Boga. »Tko vjeruje, spasit će se!« Isus je donio svietu vjeru u jedinoga pravoga Boga: Otca, Sina i Duha Svetoga i odkrio nam neizrecivu tajnu vječnoga života presvetoga Trojstva. Ovu vjeru propovieda i danas još katolički misionar biednome poganinu. Ova je vjera stožerna os kršćanskog života i temeljni preduvjet blažene vječnosti. Čuvajmo je dakle kao zjenicu oka svoga. Ne dopustimo nikada, da se pred nama govori proti Bogu i vjeri. Ne držimo i ne čitajmo knjiga i novina, koje napadaju ili vrieđaju naše vjerske svetinje!

ULAZ (Tob. 12, 6). Blagoslovljeno budi *sveto Trojstvo i nerazdieljeno jedinstvo*, slavimo ga, jer učini s nama svoje milosrđe. (Ps. 8, 2).

Gospodine, Gospodine naš, kako je divno Tvoje ime po svoj zemlji. Slava Otcu... Blagoslovljeno...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, koji si dao svojim vjernima, *da u izpoviedanju prave vjere spoznaju slavu vječnoga Trojstva,* i da se u moći veličanstva klanjaju *jedinstvu:* molimo, da nas čvrstoćom iste vjere uviek obraniš od svih protivnosti, po G. n.

Spomen I. nedjelje po Duhovima.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA RIMLJANIMA (11, 33-36). O dubino Božjega bogatstva, mudrosti i znanja! Kako su nedokučivi njegovi sudovi i neiztraživi njegovi putevi! Jer tko pozna misao Gospodnju? Ili tko mu je bio savjetnikom? Ili tko ga je pretekao darom, i on da mu ne uzvrati? jer je sve od njega i po njemu: njemu slava u vieke, Amen.

NA STEPENICAMA (Dan. 3, 55, 56). Blagoslovljen si Gospodine, koji gledaš bezdna i stoluješ nad kerubinima: Blagosloven si, Gospodine, u svodu nebeskom i pun slave u vjekove. ALELUJA, aleluja. Blagosloven si, Gospodine, Bože otaca naših, i pun slave u vjekove, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (28, 18-20). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite, dakle, i naučavajte sve narode, krstite ih u ime *Otca i Sina i Duha Svetoga,* i učite ih, da drže sve moje zapoviedi. I evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svieta.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Tob. 12, 6). Blagosloven da je Bog *Otac,* i jedinorođeni *Sin Božji, Sveti* također *Duh,* jer učini s nama svoje milosrđe.

TAJNA. Posveti, molimo, Gospodine, Bože naš, po zazivanju svojega svetoga imena žrtvu ovoga prinosa i po njoj nas same sebi savrši za svoj vječni dar, po G. n.

Spomen I. nedjelje po Duhovima.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Tob. 12, 6). Blagosivajmo Boga nebeskoga i slavimo ga pred svima, što živu, jer učini s nama svoje milosrđe.

POPRIČESTNA. Koristilo nam zdravlju tiela i duše, Gospodine, Bože naš, primanje ove tajne i izpoviedanje *vječnoga svetoga Trojstva* i istoga nerazdjeljivoga *jedinstva,* po Gospodinu...

Spomen I. nedjelje po Duhovima.

POSLJEDNJE EVANĐELJE, str. 141.

Poduhovsko doba

Uzlazeći na nebo, naložio je Spasitelj apostolima: »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Otca i Sina i Duha Svetoga; učeći ih, da drže sve, što sam vam zapovjedio« (Mt. 28, 18). Kao što je nebeski Otac poslao Isusa, da svojom smrću na križu spase sviet i da nevjernom izraelskom narodu propovieda vjeru u presveto Trojstvo, tako je i Isus puninom vlasti, dobivenom od Otca, poslao apostole, da nastave njegov rad i propoviedaju čitavom svietu. U 24 nedjelje poslije Duhova gledamo blagotvorni rad i naučavanje katoličke Crkve od dolazka Duha Svetoga do drugog slavnog Došašća Isusa-Sudca.

Crkvena je boja u to doba zelena i znači nadu našeg spasenja.

I. nedjelja po Duhovima

Ova se misa moli na prvi slobodni dan iza blagdana presv. Trojstva.

ULAZ (Ps. 12, 6). Gospodine, uzdao sam se u Tvoje milosrđe, klicalo je moje srdce rádi spasenja Tvojega; pjevat ću Gospodinu, koji mi daje dobro (Ps. 12, 1). Dokle ćeš me, Gospodine, sasvim zaboravljati, dokle ćeš odvraćati svoje lice od mene? Slava Otcu . . . Gospodine . . .

MOLITVA. Bože, jakosti onih, koji se u Te uzdaju, bliz budi milostivo našim zazivanjima, pa jer bez Tebe ništa ne može ljudska nemoć, podaj nam pomoć svoje milosti, da Ti i voljom i činom ugađamo, vršeći Tvoje zapoviedi. Po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. IVANA APOSTOLA (I, 4, 8-21). Predragi! Bog je ljubav. Božja se ljubav k nama očitovala u tom, što je na sviet poslao svoga Jedinorođenca, da živimo po njemu. U tom je ljubav: ne kao da smo mi ljubili Boga, nego je on nas prije ljubio i poslao svoga Sina na pomirbu za naše griehe. Predragi! Kad nas je Bog ovako ljubio, i mi moramo ljubiti jedan drugoga. Nikada nitko nije vidio Boga. Ako ljubimo jedan drugoga, Bog ostaje u nama, i njegova je ljubav u nama savršena. Po tom poznajemo, da ostajemo u njemu i on u nama, što nam je dao od svojega Duha. I mi smo vidjeli i svjedočimo, da je Otac poslao svoga Sina, Spasitelja svieta. Tkogod prizna, da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu, a on u Bogu. I mi smo upoznali i povjerovali ljubavi, koju ima Bog prema nama. Bog je ljubav, i koji ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu i Bog u njemu. Savršena ljubav Božja s nama je u tom, da se uzdamo za sudnji dan, jer kao što je on, i mi smo na ovom svietu. U ljubavi nema straha, jer savršena ljubav izgoni strah zato, što strah zadaje bol, a tko se boji, nema savršene ljubavi. Mi, dakle, ljubimo Boga, jer je on nas prije ljubio. Lažac je, ako tko reče: Ljubim Boga, a mrzim svoga brata. Jer tko ne ljubi svoga brata, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi. A od Boga imamo ovu zapovied: Tko ljubi Boga, neka ljubi i svoga brata!

NA STEPENICAMA (Ps. 40, 5, 2). Ja velim: Gospodine, smiluj mi se, ozdravi moju dušu, jer sam Tebi sagriešio. Blago onome, koji razumije siromaha i ubogoga, u dan zao izbavit će ga Gospodin.

ALELUJA, aleluja (Ps. 5, 2). Čuj, Gospodine, moje rieči, razumij vapaj moj, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (6, 36-42). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Budite milosrdni kao što je milosrdan i vaš Otac. Ne sudite i ne ćete biti osuđeni, opraštajte, i vama će biti oprošteno. Dajte, i dat će vam se u krilo mjera dobra, stresena, zbijena, prevršena, jer istom mjerom, kojom vi budete mjerili, odmjerit će se i vama. A reče im i prispodobu: Može li sliepac voditi sliepca? Ne će li obadva pasti u jamu? Nije učenik nad učiteljem, i svatko će biti savršen, ako bude kao njegov učitelj. Zašto vidiš trun u oku svoga brata, a ne vidiš grede u svom oku? Ili kako možeš reći svomu bratu: Pusti, brate, da ti izvadim trun iz oka, a ne vidiš grede u svom oku. Najprije izvadi, licumjerče, gredu iz svoga oka, pa ćeš tada vidjeti da izvadiš trun iz oka svoga brata.

PRIKAZANJE (Ps. 5, 3, 4). Pazi na glas moje molitve, Kralju moj i Bože moj, jer se Tebi molim, Gospodine.

TAJNA. Molimo, Gospodine, uzmi umilostivljen žrtve, Tebi namienjene i daj, da nam budu na vječnu zaštitu, po G. n.

PREDSLOVLJE OBĆE.

PRIČESTNA (Ps. 9, 2, 3). Pripoviedat ću sva divna Tvoja djela, radovat ću se i klicat ću u Tebi, psalme ću pjevati Tvojemu imenu, višnji.

POPRIČESTNA. Podaj, molimo, Gospodine, da primivši tolike spasonosne darove nikad ne prestanemo Tebe hvaliti, po G. n.

Tielovo

Na poticaj Augustinke sv. Julijane namienio je papa Urban IV. 1264. današnji blagdan svetkovanju ustanove presv. oltarskog otajstva. Isti papa povjeri najvećemu kršćanskom učenjaku, sv. Tomi Akvincu, da sastavi sv. misu i svećenički časoslov za tielovski blagdan i njegovu osminu. Pod konac XIII. st. počele su se uvoditi po čitavom katoličkom svietu procesije s Presvetim. Sve bogatstvo žive i nežive prirode i sav sjaj ljudske umjetnosti stupio je u službu euharistijskog Spasitelja, da mu s anđelima pjeva pjesan slave. Prinesimo i mi štogod više možemo vanjskom sjaju današnje svečanosti. Ali taj vanjski sjaj da bude odraz nutarnje ljubavi i pobožnosti. Izkažimo se danas u svemu: ne radi svieta ni iz radoznalosti, nego jedino zato, da slavimo i hvalimo predragoga Isusa, koji pod prilikama kruha prebiva među nama. I prije svega: pristupimo danas čista srdca k stolu Gospodnjemu!

ULAZ (Ps. 80, 17). *Nahranio ih je pšeničnom srži,* aleluja, i nasiti ih šumskim medom, aleluja, aleluja (Ps. 80, 1). Kličite Gospodinu, pomoćniku našemu, radostno kličite Bogu Jakovljevu. Slava Otcu . . . Nahrani ih . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si nam pod Sakramentom čudesnim *uspomenu muke svoje ostavio;* daj nam, molimo, tako štovati sveta *otajstva Tiela i Krvi Tvoje:* da plod odkupljenja Tvojega vazda u sebi osjećamo. Koji živiš i kraljuješ.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINČANIMA (I, 11, 23-29). Braćo! Ja sam od Gospodina primio, što sam vam predao: Gospodin Isus one noći, kad je bio izdan, *uze kruh,* zahvaljujući prelomi i reče: Uzmite i jedite, *ovo je moje tielo,* koje će se predati za vas. Ovo činite na moju uspomenu. *Tako i kalež* po večeri i reče: *Ovaj kalež je Novi Zavjet u mojoj krvi;* kadgod budete jeli ovaj kruh i pili ovaj kalež, navieštat ćete Gospodnju smrt, dok ne dođe. Zato, tkogod bude jeo ovaj kruh ili pio Gospodnji kalež nedostojno, bit će krivac tiela i krvi Gospodnje. Neka se zato svaki čovjek izpita, i onda neka jede ovaj kruh i pije kalež. Jer tko jede i pije nedostojno, jede i pije sebi osudu, što ne razlikuje tiela Gospodnjega.

NA STEPENICAMA (Ps. 144, 15, 16). K Tebi smo, Gospodine, svi uzdigli svoje oči i Ti nam *daješ hranu* na vrieme; otvaraš svoju ruku i napunjaš blagoslovom sve, što živi. ALELUJA, aleluja (Iv. 6, 56, 57). Tielo je moje doista jelo i krv je moja doista piće; tko blaguje moje tielo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu.

POSLJEDNICA

Hvali, Sion, Spasitelja,
Vođu svog i Učitelja
Pjesmama i popievkom.

Uzdiži ga iznad svega,
Ne ćeš preveć hvalit njega
Niti kojom pohvalom.

Slava evo velika je:
Živi Kruh, što život daje
  Častit nam je ovaj dan:

Kruh, što bi kod svetog stola,
Među dvanaest apostola,
  Podieljen i blagovan.

Pojmo punom, jasnom rieči,
Neka milo klikće, ječi,
  Srdaca nam skladan glas.

Blagdan slavni svetkujemo,
Ustanovu spominjemo
  Gostbe, što je dade Spas.

Novog Kralja stol je ovo,
Na njem evo Janje novo,
  Starom Vazmu dođe kraj.

Nesta slika toga trena,
Izpred zbilje minu sjena
  Tminu progna sunčan sjaj.

Što sam stvori ono veče,
Krist to isto tvorit reče,
  Dovieka na spomen svoj.

Poučeni kako treba,
Prinosimo dare neba
  U žrtvi spasonosnoj.

Nauke nam svete glase:
Kruh u tielo pretvara se,
  Vino u krv Gospodnju.

Ne shvaćamo, ne gledamo,
Al' po jakoj vjeri znamo
  Što van reda biva tu.

U dva lika tu se taje
Silne stvari, kojima je
  Tek vanjština razlikom.

Tielo hrana, Krv je piće,
Kristovo je ipak biće
  Sve pod svakom prilikom.

Kad ga primaš, nije dio,
Nije križka, nego cio
  Ljudima se predaje.

Jeo jedan, jelo trista,
Svaki prima svega Krista,
  Nit ga jelom nestaje.

Dobar, opak, blaguju ga,
Kob je ipak svakom druga:
  Život ili smrtni mrak.

Smrt je zlima, dobrim žiće,
Gledaj: isti Kruh i Piće,
  Plod toliko nejednak.

Kad je Tajna razlomljena,
Znaj, da čest joj odieljena
Ko cjelina vriedi njena,
  Jer u svakoj sav je dar.

Nit se mienja što pri tome
Stas il' stanje sakritome:
Prilike se samo lome
  Ne trga se sama stvar.

Anđeoske eto hrane,
Putnici se njome hrane;
To je kruh za odabrane,
  Ne daje se svietu zlom.

Davno mu je spominjanje
Izakovo žrtvovanje
Izraelskog Vazma janje,
Mana, hrana pustinjom.

Dobar pastir, pravo jelo,
Smiluj nam se, Janje bielo,
Daj nam hranu, svoje Tielo,
Brani, vodi stado cielo
K strani žića blaženog.

Silni Bože, što nam jesti,
Na zemaljskoj daješ cesti,
Daj nam ondje s Tobom sjesti,
Među svetce Ti nas smjesti
U nebu kod stola svog. Amen.
Aleluja

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (6, 56-59). U ono vrieme reče Isus židovskomu narodu: Moje je tielo zaista jelo, i moja je krv zaista piće. *Tko jede moje tielo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu.* Kao što je mene poslao živi Otac, i ja živim po Otcu, tako i tko mene jede, živjet će po meni. Ovo je kruh, koji je sišao s neba. Ne kao što su jeli vaši otci manu i pomrli, nego *tko jede od ovoga kruha, živjet će u vieke.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Levit, 21, 6). Svećenici će Gospodnji prikazivati Bogu kâd i hljebove; i zato će biti sveti Bogu svojemu i ne će oskvrnuti njegova imena. Aleluja.

TAJNA. Molimo, Gospodine, milostivo dopusti svojoj Crkvi darove jedinstva i mira, koji su u ovoj žrtvi otajstveno označeni kruhom i vinom. Po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (I. Kor. 11, 26). Kadgod budete jeli ovaj kruh i pili ovaj kalež: smrt Gospodnju naviještajte, dok ne dođe. Dakle, kojigod bude nedostojno jeo ovaj kruh ili pio kalež Gospodnji, bit će kriv tielu i krvi Gospodnjoj. Aleluja.

POPRIČESTNA. Učini, molimo, Gospodine, da se napunimo vječnim uživanjem Tvojega Božanstva, što ga predoznačuje vremenito primanje dragocjenoga tiela i krvi Tvoje, koji živiš i kraljuješ . . .

II. nedjelja po Duhovima

»Tko ne blaguje Tiela Sina Čovječjega i ne pije krvi njegove ne će imati života u sebi« (Iv. VI. 54.). Isus nam i sv. Crkva nalaže i zapovieda, da blagujemo Tielo Gospodnje. Ali koliki su kršćani hladni, koliki odbijaju poziv! A zašto? Samo zato, jer vole služiti svietu i strastima svojih osjetila. Kako često polazim ja k svetoj pričesti?

Isus se žrtvuje za nas u sv. pričesti. Sliedimo i mi primjer njegove ljubavi!

ULAZ (Ps. 1,7 19). Gospodin je moj zaštitnik i izvede me na širinu; spase me, jer me ljubi. (Ps. 17, 2) *Ljubim Te, Gospodine,* kreposti moja; Gospodin je moja tvrđava i moj zaklon i moj *izbavitelj.* Slava Otcu . . . Gospodin . . .

SLAVA.

MOLITVA. Učini, Gospodine, da sveudilj poštujemo i ujedno ljubimo tvoje sveto ime, jer nikad bez svoje uprave ne ostavljaš onih, koje utvrđuješ u svojoj ljubavi, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. IVANA APOSTOLA (I, 3, 13-18) Predragi! Ne čudite se, ako vas sviet mrzi. Mi znamo, da smo iz smrti pre-

neseni u život, jer ljubimo braću. Tko ne ljubi, ostaje u smrti. Ubojica je, tko mrzi svoga brata. A znate, da nijedan ubojica nema u sebi vječnoga života. U tom smo *upoznali ljubav Božju,* što se on žrtvovao za nas. I mi smo dužni žrtvovati se za braću. Tko ima dobra ovoga svieta i vidi svoga brata u potrebi, te pred njim zatvori svoje srdce, kako ostaje u njemu ljubav Božja? Sinci moji, *ne ljubimo riečju i jezikom, nego djelom i istinom.*

NA STEPENICAMA (Ps. 119, 1, 2). U svojoj tjeskobi vapiem Gospodinu i on me sluša. Gospodine, izbavi moju dušu od usana bezbožnih i od jezika lukavoga. ALELUJA, aleluja. (Ps. 7, 2). Gospodine, Bože moj, u Tebe se uzdam, spasi me od svih, koji me progone, i izbavi me, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (14, 16-24). U ono vrieme reče Isus farizejima ovu prispodobu: Neki čovjek priredi veliku večeru i pozove mnoge. I kad je bilo vrieme večere, pošalje svoga slugu, neka kaže uzvanicima, da dođu, jer je sve pripravljeno. *I počnu se izgovarati svi zajedno.* Prvi mu reče: kupio sam zaselak, i moram poći da ga vidim; molim te, izpričaj me! A drugi reče: Kupio sam pet jarmova volova, i idem, da ih okušam; molim te, izpričaj me! A treći reče: Oženio sam se i zato ne mogu doći. I kad se sluga vratio, javi to svomu gospodaru. Nato domaćin ljutit zapovjedi svome sluzi: Idi brzo na trgove i gradske ulice, i uvedi ovamo siromahe i slabe i sliepe i hrome. I reče sluga: Gospodaru, učinjeno je, kako si zapovjedio, ali još ima mjesta. Tada gospodar reče sluzi: Iziđi na puteve i među ograde, pa prisili, da dođu,

da mi se napuni kuća. A kažem vam, da nijedan od onih, koji su bili pozvani, ne će okusiti moje večere.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 6, 5). Povrati se, Gospodine, i izbavi dušu moju; spasi me poradi svoga milosrđa.

TAJNA. Očistio nas, Gospodine, prinos, koji će se Tvojemu imenu namieniti, i prenosio nas dan po dan u djelovanje nebeskoga života, po Gospodinu n.

PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (Ps. 12, 6). Pjevat ću Gospodinu, koji mi udieli dobra, i psalmom ću hvaliti ime Gospodina višnjega.

POPRIČESTNA. Blagovavši častne darove, molimo, Gospodine, da čestim izvršivanjem otajstva poraste učinak našega spasenja, po G. n.

Blagdan Presvetog Srdca Isusova

Na 16. lipnja 1675. prikazao se Spasitelj sv. Mariji Margareti Alacoque, koja je klečala pred Presvetim u samostanskoj crkvi u Paray-le-Monial. Pokazavši joj svoje presveto Srdce, probodeno kopljem, okrunjeno trnovom krunom, a iz Srdca je plamtio oganj Božanske ljubavi, reče: »Gle ovo srdce, koje je tako ljubilo ljude, a oni su tako nezahvalni!« I zapovjedi joj, da se postara, da se u svoj katoličkoj crkvi uvede blagdan presvetoga Srdca za spomen prevelike ljubavi Isusove k nama, a za zadovoljštinu ljudske nezahvalnosti. Sv. Otac papa Pijo IY. uvede taj blagdan u čitavu Crkvu, a po nalogu Lava XIII. posveti se na početku XX. stoljeća sav katolički sviet presvetom Srdcu Isusovu.

Kršćanska dušo! Posveti se i Ti presvetomu Srdcu, koje je za Tebe živjelo i umrlo, koje je za Tebe i mrtvo već bilo probodeno, koje i danas još kuca iz ljubavi prama Tebi u presv. oltarskom otajstvu! Vrati presv. otajstvu ljubav ljubavlju. Podaj mu zadovoljštinu za tvoju dosadašnju nezahvalnost i za nezahvalnost drugih ljudi.

ULAZ (Ps. 32, 11, 10). *Misli srdca* njegova od koljena do koljena, da izbavi njihove duše od smrti i da ih nahrani u doba gladi. (Ps. 32, 1). Kličite, pravedni, Gospodinu, pravednici treba da hvale Gospodina. Slava Otcu... Misli srdca njegova...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji se dostojiš milostivo nam darivati neizmjerno blago *ljubavi svoje u Srdcu Sina svoga,* ranjenoga našim griesima, dopusti, molimo, da mu prinosimo čast naše odane pobožnosti i ujedno izvršimo dužnost dostojne zadovoljštine, po istom G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA EFEŽANIMA (3, 8-19). Braćo! Meni, najmanjemu od svih svetih, dana je ova milost, da navješćujem neznabožcima *nedokučivo Kristovo bogatstvo,* i da svima javim, kakva je uredba tajne, koja je od vieka sakrivena u Bogu, koji je sve stvorio. Da po Crkvi doznaju za nebeska poglavarstva i vlasti, mnogovrstnu mudrost Božju, po vječnoj odredbi, koju je izvršio u Isusu, Gospodinu našemu. U njemu imamo pouzdanje i slobodu po njegovoj vjeri. Zato vas molim, da ne klonete radi mojih nevolja, koje trpim za vas, što je vaša slava. Zato prigibam svoja koljena pred Otcem Gospodina našega Isusa Krista, po kojemu postaje svaka obitelj na nebu i na zemlji, da se po njegovu duhu pojaćate za unutrašnjega čovjeka, *da po vjeri Krist stanuje u vašim srdcima.* Da ukorienjeni i utvrđeni u ljubavi sa svima svetima možete dokučiti, koja je širina i dužina i visina i dubina i da možete poznati Kristovu ljubav, koja prelazi svako znanje, da se napunite svakim Božjim obiljem.

NA STEPENICAMA (Ps. 24, 8, 9). Dobar je i pravedan Gospodin, stoga daje zakon onima, koji zalaze s puta. On vodi smjerne pravo i uči blage svojim putovima. ALELUJA, aleluja. (Mt, 11, 29). Uzmite na sebe moj jaram i učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srdca i naći ćete mir svojim dušama, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (19, 31-37). U ono vrieme, jer je bio dan Priprave, da ne bi tjelesa ostala na križu u subotu (a bio je veliki dan ona subota), Židovi zamoliše Pilata, da im se prebiju noge i da se skinu. Vojnici dođu i prebiju noge jednomu i drugomu, koji je bio s njim razpet. Ali kad su došli do Isusa i vidjeli, da je već umro, niesu mu prebijali kostiju, nego mu jedan od vojnika kopljem otvori bok i odmah poteče krv i voda. I posvjedočio je onaj, koji je vidio, a njegovo je svjedočanstvo istinito. On zna, da govori istinu, da i vi vjerujete. Jer se to dogodilo, da se izpuni Pismo: Ne ćete prebiti nijedne od njegovih kostiju.[1] I opet kaže drugo Pismo: Vidjet će, koga su proboli.[2]

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 68, 21). *Slomljeno je moje srdce* od sramote i boli; čekao sam, da bi tkogod imao smilovanja sa mnom i ne bješe ga, tko bi me utješio, i ne nađoh ga.

TAJNA. Molimo Te, Gospodine, pogledaj na neizrecivu ljubav Srdca svoga ljubljenoga Sina i podaj, da naša žrtva bude Tebi prijatni dar i okajanje naših grieha, po istom G. n.

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazdà i svagdje

---

1 II. Mojs. 12, 46. 2 Zak. 12, 10.

zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, koji si htio da vojničko koplje probode Jedinorođenoga Tvoga, kad je visio na križu, te njegovo otvoreno srdce, ovo svetište božanske darežljivosti, izlije na nas struje milosrđa i dobrote, i postane mirom pobožnih i uviek otvoreno utočište pokajnicima, jer nikad ne prestaje goriti od ljubavi prama nama. I zato pjevamo pjesmu slave Tvoje s anđelima i s arkanđelima, s priestolima i gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

PRIČESTNA (Iv. 19, 34). Jedan je vojnik kopljem otvorio njegova rebra i odmah poteče krv i voda.

POPRIČESTNA. Razpalile, Gospodine Isuse, Tvoje svetinje u nama božansku revnost, te primivši sladkoću Tvoga sladkoga srdca uzmognemo prezreti zemaljsko i ljubiti ono, što je nebesko, koji živiš i kraljuješ . . .

III. nedjelja po Duhovima

Bog i đavao u neprestanoj su borbi o moju dušu. Bog me prati, brani, pazi i traži kao dobri pastir zalutalu ovcu. A đavao obilazi kao ričući lav i nastoji da otme pastiru nestašnu ovčicu.

Grješna dušo! Zašto sama srćeš u propast, zašto se ne vratiš dobrome pastiru, zašto mu se otimaš, zašto ne činiš pokoru za svoje griehe?

ULAZ (Ps. 24, 1, 16, 18). Pogledaj me i smiluj se, jer sam osamljen i ubog. Vidi moje poniženje i moju muku, i oprosti mi sve moje griehe, Bože, moj. (Ps. 24, 1). K Tebi, Gospodine, dižem dušu svoju; Bože moj, u Tebe se uzdam, ne daj da se zastidim. Slava Otcu . . . Pogledaj . . .

SLAVA.

MOLITVA. Zaštitniče onima, koje se u Te uzdaju, bez kojega nije ništa krepko, ništa sveto, umnoži nad nama svoje *milosrđe,* da pod Tvojom upravom i pod Tvojim vođenjem *tako prođemo kroz dobra vremenita, te ne izgubimo vječnih,* po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PETRA APOSTOLA (I, 5, 6-11). Predragi! Ponizite se pod jakom rukom Božjom, da vas uzvisi u vrieme pohoda. *Prepustite njemu svu svoju brigu,* jer se on brine za vas. Budite triezni i bdijte, jer đavao, vaš protivnik, obilazi kao ričući lav, i traži da koga proždere. Njemu se oduprite jaki vjerom znajući, da vaša braća u svietu podnose iste patnje. A Bog svake milosti, koji nas je pozvao na svoju vječnu slavu u Isusu Kristu, usavršit će nas, pojačati i utvrditi poslije kratka trpljenja. Njemu slava i vlast u vieke vjekova, Amen.

NA STEPENICAMA. (Ps. 54, 23). Baci svoju misao na Gospodina i on će te podkriepiti. Kad sam se utjecao Gospodinu, uslišio je moj glas pred onima, koji se u zloj nakani približuju meni. ALELUJA, aleluja (Ps. 7, 12). Bog je pravedan sudac, jak i strpljiv; gotov, da se razgnjevi (na neprijatelje svoje) aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (15, 1-10). U ono vrieme približiše se carinici i grješnici k Isusu, da ga čuju. A farizeji i književnici mrmljali su i govorili: Ovaj čovjek prima grješnike i s njima jede. Zato im Isus kaza ovu prispodobu: Koji od vas, ako ima stotinu ovaca i *izgubi jednu od njih,* ne ostavi devetdeset i devet u pustinji, *i ide tražiti izgubljenu, dok je ne nađe?* I kad je nađe, veseo je digne na svoja

ramena i došav kući, pozove prijatelje i susjede i reče im: Radujte se sa mnom, *jer sam našao svoju izgubljenu ovcu!* Kažem vam, da će tako biti na nebu veća radost za jednoga grješnika, koji čini pokoru, nego za devetdeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore. Ili koja žena, ako ima deset drahma, kad izgubi jednu, ne zapali svjetiljke i ne pomete kuću i marljivo ne traži, dok ne nađe? I kad je nađe, pozove prijateljice i susjede i reče: Radujte se sa mnom, jer sam našla izgubljenu drahmu. Tako će, kažem vam, biti pred anđelima Božjim radost *za jednoga grješnika, koji čini pokoru.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE. (Ps. 9, 11-13). Neka se uzdaju u Tebe svi, koji poznaju Tvoje ime, Gospodine, jer ne ostavljaš onih, koji Te traže. Pjevajte Gospodinu, koji nastava u Sionu, jer nije zaboravio moljenja ubogih.

TAJNA. Pogledaj, Gospodine, na darove Crkve, koja se moli i podaj, da bude na spasenje vjernih, što se ima sveudiljnim posvećivanjem primati, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Luk. 15, 10). Velim vam, radost je anđelima Božjima za jednoga grješnika, koji čini pokoru.

POPRIČESTNA. Svetinje Tvoje, Gospodine, koje primismo, neka nas ožive i očistivši nas neka nas priprave za vječno smilovanje, po G. n.

IV. nedjelja po Duhovima

I mi smo često čitave dane i noći zaposleni, a bez uspjeha: sav nam je rad i napor uzaludan, jer ne stizavamo željenoga cilja. Nije li možda tome razlog, što se naše želje ne slažu s Božjom uredbom svieta? Bog je tako uredio sviet, da sve na zemlji ima jedan jedini konačni cilj: Božju slavu i spasenje naših duša. Letimo li dakle previsoko — ili prenizko?

ULAZ (Ps. 26, 1). Gospodin je moja svjetlost i moje spasenje; koga da se bojim? Gospodin je branitelj moga života, od koga da strepim? Neprijatelji moji, koji me muče, sami iznemažu i padaju. (Ps. 26, 3). Da se utabori protiv mene vojska, ne uplaši se moje srdce. Slava Otcu... Gospodin...

SLAVA.

MOLITVA. Upravljaj, molimo, Gospodine, tečaj svieta mirno Tvojim redom i podaj, da se Tvoja Crkva mirnom pobožnošću raduje, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (8, 18-23). Braćo! Držim, da trpljenja sadanjega vremena nisu ništa prema slavi, koja će se objaviti u nama. Jer stvorovi željno očekuju, da se pojave sinovi Božji. Jer su stvorovi podvrgnuti izpraznosti, ali ne po svojoj volji, nego radi onoga, koji ih je pokorio u nadi, da će se i sami stvorovi osloboditi robstva razpadljivosti na *slavnu slobodu Božje djece.* A znamo, da svi stvorovi uzdišu i svi se do sada previjaju od bolova. Ali ne samo oni, nego i mi, koji imamo prvenstvo Duha, i mi sami uzdišemo u sebi očekujući Božje posinačtvo, odkup svoga tiela u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 78, 9, 10). Milostiv budi, Gospodine, našim griesima, da možda ne reknu neznabožci: Gdje je njihov Bog? Pomozi nam, Bože, Spasitelju naš, i radi slave svojega imena, Gospodine, izbavi nas. ALELUJA, aleluja (Ps. 9, 5). Bože, koji sjediš na priestolju i sudiš pravo, budi utočište ubogima u nevolji. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (5, 1-11). U ono vrieme, kad je narod nagrnuo k Isusu, da čuje rieč Božju, on je stajao kraj Genezaretskoga jezera. I vidje dvie lađe uz obalu, a ribari su bili izašli i izpirali su mreže. I uđe u Šimunovu lađu, te ga zamoli, da malo otisne od zemlje. Kad je sjeo, učio je narod iz lađe. A kad je prestao govoriti, reče Petru: Povezi na dubinu i bacite mreže za lov! Šimun mu odgovori: Učitelju, *mučili smo se svu noć i niesmo ulovili ništa, ali na tvoju rieč bacit ću mrežu. I kad su to učinili, ulove vrlo mnogo riba, da im je pucala mreža.* I drugovima, koji su bili u drugoj lađi, dadnu znak, da dođu i pomognu im. I dođoše i napuniše obadvie lađe tako, da su skoro tonule. Kad je to vidio Šimun Petar, padne do Isusovih nogu i reče: Gospodine, otiđi od mene, jer sam ja grješnik; jer je snebivanje obuzelo njega i sve njegove drugove radi lova riba, koje su ulovili. Tako i Jakoba i Ivana, Zebedejeve sinove, koji su bili Šimunovi drugovi. Tada Isus reče Šimunu: Ne boj se! Odsad ćeš loviti ljude. I izvukav lađe na suho, ostave sve i pođu za njim.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 12, 4). Prosvietli moje oči, da ne zaspim na smrt, da ne reče neprijatelj moj: Nadvladao sam ga.

TAJNA. Primivši naše prinose, molimo, Gospodine, ublaži se i prinudi k sebi milostiv naše volje, ako i jesu odmetničke, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 17, 3). Gospodin je moja tvrđava, moj zaklon, i moj izbavitelj, Bog moj, pomoćnik moj.

POPRIČESTNA. Blagovane tajne, molimo, Gospodine, neka nas očiste i svojim darom zakriljuju, po G. n.

V. nedjelja po Duhovima

Pravi kršćanin ne čini samo izvanjih dobrih djelâ, već sve, što čini, izlazi iz nutarnjega uvjerenja, iz dobrote srdca. Sve je drugo nekršćansko licemjerstvo.

ULAZ (Ps. 26, 7). Usliši, Gospodine, moj glas, kojim vapih k tebi; budi mi pomoćnik, ne zapusti me i ne prezri me, Bože, spasenje moje (Ps. 26, 1). Gospodin je moja svjetlost i moje spasenje, koga da se bojim? Slava Otcu... Usliši...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si onima, koji Te ljube, pripravio nevidljiva dobra, *ulij u naša srdca prijazan svoje ljubavi,* da ljubeći Tebe u svemu i nada sve dostignemo Tvoja obećanja, koja nadilaze svaku želju, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PETRA APOSTOLA (I, 3, 8-15). Predragi! Budite u molitvi jednodušni, milostivi, *ljubite se kao braća,* milosrdni, čedni i ponizni. Ne vraćajte zla za zlo niti psovke za psovku, nego naprotiv blagoslivljajte, jer ste na to i pozvani, da baštinite blagoslov. Jer tko rado živi i želi vidjeti dobrih dana, neka obuzda svoj jezik od zla i njegova usta neka ne govore prievare. Neka se kloni zla, a čini dobro, neka traži mir i ide za njim, jer Gospodin milo gleda pravednike i sluša njihove molitve, a odvraća svoje lice od onih, koji čine zlo. I, tko da vam naškodi, ako se natječete oko dobra? Blago vama, ako što i trpite radi pravde! Ne bojte se njihova zastrašivanja i ne plašite

se, *nego blagoslivljajte u svojim srdcima Krista Gospodina.*

NA STEPENICAMA (Ps. 83, 10). Zaštitniče naš, Bože, pogledaj i vidi lice pomazanika, sluge svojega; Gospodine, Bože nad vojskama, usliši molitvu slugu svojih. ALELUJA, aleluja (Ps. 20, 1). Gospodine, u jakosti Tvojoj radovat će se kralj i veoma će kliktati radi spasenja Tvojega. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (5, 20-24). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Ako ne budete pravedniji od književnika i farizeja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Čuli ste, da je bilo rečeno starima: Ne ubij; jer koji ubije, bit će kriv sudu. A ja vam kažem, da će biti osuđen kao krivac svaki, koji se srdi na svojega brata. A tko rekne svojemu bratu: raka, osudit će ga vieće, a tko rekne: budalo, bit će osuđen u pakleni oganj. Ako dakle prinosiš svoj dar na oltar, i sjetiš se, da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi ondje pred oltarom svoj dar *i idi, da se prije izmiriš sa svojim bratom,* i tada se vrati i prinesi svoj dar.[1]

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 15, 7, 8). Blagosivam Gospodina, koji mi daje razum; svagda imam pred sobom Gospodina, on mi je s desne strane, da ne posrnem.

TAJNA. Umilostivi se, Gospodine, prošnjama

[1] Gospodin nije namjeravao odrediti posebne kazni za grješnu srčbu i njezine izljeve, nego nas je poučio, da je već grješna srčba kažnjiva pred Bogom. Prilagodivši se židovskom kaznenom postupku, upozorio je, da postoje razni stupnjevi srčbe i prema tomu veći ili manji griesi, dosljedno i veće i manje kazne, a nepomirljivima prieti vječnim mukama.

našim, i dobrostivo primi prinose svojih slugu i službenica, da što pojedinci prikazaše na čast Tvojemu imenu, svima uzkoristi za spasenje, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 26, 4). Za jedno samo molim, Gospodine, samo to ištem, da stanujem u domu Gospodnjem sve dane života svoga.

POPRIČESTNA. Podaj, molimo, Gospodine, da se mi, koji si nahranio nebeskim darom, od svojih grieha očistimo i od neprijateljskih oslobodimo zasjeda, po G. n.

VI. nedjelja po Duhovima

»Žao mi je naroda« reče Isus i umnoži 7 hljebova tako, te se njima nahranilo 4000 ljudi, koji su pošli za Isusom, da čuju njegov nauk. Ovim velikim čudom htjede Spasitelj pokazati svoju moć da nam olakša vjerovanje u nepojmljivo čudo sv. euharistije i da nas upozori na blagotvorno djelovanje sv. pričesti kao hrane našoj duši. Tako isto katolička Crkva od početka vrši izvanja djela milosrđa i prednjači njima čitavome svietu. Ali konačna svrha nije život tiela, nego život duše u Isusu.

ULAZ (Ps. 27, 8, 8). Gospodin je krepost naroda svojega i zaštitnik, koji spasava pomazanika svoga. Spasi svoj narod i blagoslovi svoju baštinu i vladaj njima sve do vieka! (Ps. 27, 1). K tebi, Gospodine, vičem, Bože moj, ne daj, da bih bio kao oni, koji silaze u grob. Slava Otcu . . . Gospodin je . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože kreposti, kojega je sve, što je najbolje, usadi nam u grudi ljubav imena svojega i daj, da u nama poraste bogoljubnost, te podržavaj, što je dobro i u pobožnoj revnosti čuvaj, što podržavaš, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (6, 3-11). Braćo! Kojigod smo kršteni u Isusu Kristu, kršteni smo u njegovoj smrti, jer smo po krstu s njim ukopani na smrt. Kao što je Krist uzkrsnuo na slavu Otčevu, *tako da i mi živimo novim životom.* Jer ako smo s njim združeni sličnošću njegove smrti, bit ćemo i uzkrsnuća. Ovo znajmo, da je naš stari čovjek bio s njim razpet zato, da uništi grješno tielo, da više ne robujemo griehu. Jer koji je umro, opravdan je od grieha. A ako smo umrli s Kristom, vjerujemo, da ćemo i *živjeti zajedno s Kristom* znajući, da Krist, jer je uzkrsnuo od mrtvih, više ne umire, smrt ne će više vladati nad njim; jer što je umro za grieh, umro je jedanput, a što živi, živi za Boga. Tako i vi držite, da ste mrtvi griehu, a *živite za Boga u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.*

NA STEPENICAMA (Ps. 89, 13, 1). Povrati se, Gospodine, ponešto, i budi milostiv slugama svojim. Gospodine, Ti si nam utočište od koljena do koljena. ALELUJA, aleluja (Ps. 30, 2, 3). U Tebe se, Gospodine, ufam: o da ne budem postiđen do vieka, po pravdi svojoj izbavi me; prikloni k meni uho svoje, pohiti, da me izbaviš. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MARKU (8, 1-9). U ono vrieme, kad je uz Isusa bilo mnogo naroda, koji nije imao ništa da jede, dozove svoje učenike i reče im: Žao mi je naroda! Jer su sa mnom već tri dana i nemaju što jesti, a ako ih gladne odpustim njihovim kućama, klonut će na putu, jer su neki od njih došli izdaleka. I odgovoriše mu njegovi učenici: A odkuda bi ih tko mogao nasititi kruhom ovdje u pustinji? I upita ih: Koliko imate hljebova? Odgovore: Sedam. I zapovjedi ljudima, da posjedaju po zemlji. Uze sedam hljebova, zahvali, prelomi i dade svojim učenicima, da razdiele. I oni postaviše pred ljude. A imali su i malo ribica, i njih blagoslovi i zapovjedi, da se razdiele. I jeli su i nasitili su se, i od komada, što su preostali, nakupiše sedam košara. A bilo je oko četiri tisuće onih, koji su jeli, i odpusti ih.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 16, 5-7). Utvrdi moje stope na Tvojim stazama, da ne zađu moji koraci. Prikloni svoje uho i usliši moje rieči. Pokaži divne milosti svoje, koji izbavljaš one, koji se u Te uzdaju, Gospodine.

TAJNA. Milostiv budi, Gospodine, našim molbama i dobrostivo primi prinose svoga naroda, i da ničija želja ne bude prazna, ničija prošnja uzaludna, podaj, da uspješno dostignemo, što vjerno ištemo, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 26, 6). Obilazim oltar i prinosim u njegovu šatoru svečanu žrtvu, pjevam i govorim psalme Gospodinu.

POPRIČESTNA. Nahranjeni, Gospodine, Tvojim darovima, molimo Te, da nas očistiš njihovim djelovanjem i zaštitiš njihovom pomoću, po G. n.

VII. nedjelja po Duhovima

Bog, a i naš bližnji, ne mjeri toliko zamašaj naših rieči, koliko vriednost naših djela. Pitajmo se dakle: jesu li djela naša, taj plod srdca našega, klica života ili smrti vječne?

ULAZ (Ps. 46, 2). Svi narodi plještite rukama, slavite Boga glasno kličući (Ps. 46, 3). Jer

Gospodin je uzvišen i strašan, kralj velik po svoj zemlji. Slava Otcu... Svi narodi...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, kojega se promisao u svojem upravljanju ne vara, Tebe prikloniti molimo, da sve štetno ukloniš i sve, što će nam biti za korist, pokloniš, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (6, 19-23). Braćo! Govorim vam kao čovjek radi slabosti vašega tiela, da kao što ste (nekad) svoje udove dali, da robuju nečistoći i nepravdi na bezakonje, tako sada dajte svoje udove, da služe pravdi na posvetu. Vi ste bili daleko od pravde, dok ste robovali griehu. Kakav ste dakle imali plod od onih stvari, kojih se sada stidite? *Jer je smrt njihov svršetak.* Kad ste se sada oslobodili grieha i postali Božjim slugama, kao svoj plod imate posvetu, a *svršetak vječni život.* Jer smrt je plaća za grieh, a milost Božja je vječni život u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 33, 12, 6). Dođite, sinci, poslušajte me; naučit ću vas štovanju Gospodina. Pristupite k njemu i prosvietlite se, i lice se vaše ne će zastidjeti. ALELUJA, aleluja (Ps. 46, 2). Svi narodi plještite rukama, slavite Boga glasno kličući. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (7, 15-21). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Čuvajte se lažnih proroka, koji k vama dolaze u ovčjem odielu, a iznutra su grabežljivi vuci. *Poznat ćete ih po njihovim plodovima.* Da li se grožđe bere s trnja, ili smokve s bodljike? Tako svako plemenito stablo rađa dobre plodove, a zlo stablo rađa zle plodove. Ne može plemenito stablo rađati zlih plodova, niti zlo stablo dobrih plodova. Svako stablo, koje ne rađa dobra ploda, posjeći će se i baciti u oganj. Ne će ući u kraljevstvo nebesko svaki onaj, koji mi govori: Gospodine, Gospodine! Nego će onaj ući u kraljevstvo nebesko, koji vrši volju moga nebeskog Otca.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Dan. 3, 40). Kao u paljenicama jaraca i bikova i kao u tisućama pretilih jaganjaca, tako da je žrtva naša danas pred Tobom, da Ti ugodi; jer se ne će postidjeti, koji se u Tebe uzdaju, Gospodine.

TAJNA. Bože, koji si različnost zakonskih žrtava posvetio savršenošću jedne žrtve, primi žrtvu od pobožnih svojih slugu i posveti jednakim blagoslovom, kao i Abelove darove, te što pojedinci prikazaše na čast Tvojega veličanstva, da svima uzkoristi za spasenje, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 30, 1). Prigni svoje uho, pohiti da me izbaviš.

POPRIČESTNA. Tvoje nam Gospodine, spasonosno djelovanje *milostivo oprostilo naše opačine* i k onomu, što je pravo, dovelo, po G. n.

VIII. nedjelja po Duhovima

Djeca su ovoga svieta mudrija od djece svietla. Kako znadu robovi ovoga svieta sve tako udesiti, da postignu svoj cilj! A zar oni, koji hoće da budu djeca Božja, uviek upravljaju sve misli samo na nebesku baštinu? Traže li sebi prijatelje među siromasima, koji će im na nebu vratiti darovano?

ULAZ (Ps. 47, 10). Primili smo, Bože, Tvoje milosrđe usred Tvojega hrama. Kao što Tvoje ime, Bože, tako i Tvoja hvala dopire do krajeva

zemaljskih; pravde je puna Tvoja desnica (Ps. 47, 2). Velik je Gospodin i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj. Slava Otcu... Primili smo . . .

SLAVA.

MOLITVA. Daruj nam, molimo, Gospodine, milostivo sveudilj *duh,* da mislimo i radimo što je pravo, te, koji bez Tebe ne možemo biti, budemo vrstni po Tebi živjeti, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (8, 12-17). Braćo! Ne dugujemo tielu, da živimo po tielu. Jer ako budete živjeli po tielu, umriet ćete, a živjet ćete, ako budete duhom morili tjelesna djela. Božja su djeca oni, koje vodi *Duh Božji.* Jer nieste primili duha robstva, da se opet bojite, nego ste primili *Duha posinačtva,* kojim nazivamo: Abba, Otče! Ovaj isti Duh svjedoči našemu duhu, da smo *Božja djeca.* Ako smo djeca, onda smo i baštinici: baštinici Božji i subaštinici Kristovi.

NA STEPENICAMA (Ps. 30, 3). Budi mi Bog zaštitnik i kuća utočišta da me spasiš. Bože, u Tebe se uzdam; Gospodine, ne ću se postidjeti u vieke. ALELUJA, aleluja (Ps. 47, 2). Velik je Gospodin, i slavan veoma, u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (16, 1-9). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Bio je neki bogataš, koji je imao upravitelja. Ovaj je bio kod njega obtužen kao da rasipa njegova dobra. I dozove ga i reče mu: Što to čujem o tebi? Položi račun, kako si upravljao, jer više ne možeš biti upravitelj. Tada upravitelj rekne u sebi: Što ću učiniti, jer mi moj gospodar

oduzimlje upravu? Kopati ne mogu, a stidim se prositi. Znam, što ću učiniti, da me prime u svoje kuće, kad me uklone od uprave. I pozove redom dužnike svojega gospodara i upita prvoga: Koliko duguješ mojemu gospodaru? On mu odgovori: Sto bačava ulja. Rekne mu: Uzmi svoju obveznicu, brzo sjedi i napiši petdeset. Upita zatim drugoga: A koliko duguješ ti? Ovaj odgovori: Sto mjera pšenice. Reče mu: Uzmi svoju zadužnicu i napiši osamdeset. I gospodar pohvali nepravednog upravitelja, da je radio pametno, jer su *sinovi ovoga svieta pametniji u svomu naraštaju od sinova svietla.* I ja vam kažem: Stecite sebi prijatelje nepravednim bogatstvom, da, kada klonete, prime vas u vječne stanove.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 17, 28, 32). Spasit ćeš, Gospodine, narod ponizan, a ponizit ćeš oči oholih: jer tko je Bog, osim Tebe, Gospodine?

TAJNA. Primi, molimo, Gospodine, darove, što ih prinosimo od Tvoje darežljivosti; da nas ove presvete tajne djelovanjem tvoje krepke milosti i posvete krepostnim življenjem sadašnjega života i dovedu u radosti vječne, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 33, 9). Kušajte i vidite, kako je sladak Gospodin; blago čovjeku, koji se uzda u nj.

POPRIČESTNA. Bilo nam nebesko otajstvo, Gospodine, obnova duše i tiela, da oćutimo učinak onoga, što poštujemo i izvršujemo, po G. n.

IX. nedjelja po Duhovima

Veličanstvena je tajna Božje Providnosti odredila svakome od nas dan i vrieme, kad nas pohađa milostima i daje nam zgodu obraćenja. Težko onomu, koji je u toj zgodi sliep, koji je promašio ovu priliku, koji ne vidi dubljega značenja različitih svagdašnjih — često na oko vrlo neznatnih događaja. Molimo Gospodina, da ovaj dan, koji je za mir naš, ne ostane sakriven od naših očiju.

ULAZ (Ps. 53, 6). Gle, Bog mi pomaže, Gospodin je branič duše moje. Obrati zlo na moje neprijatelje, razprši ih svojom istinom, zaštitniče moj, Bože! (Ps. 53, 3). Bože, imenom svojim spasi me i krepošću svojom opravdaj me. Slava Otcu... Gle, Bog...

SLAVA.

MOLITVA. Neka budu otvorene uši Tvoga milosrđa, Gospodine, prošnjama molbenika, i da bi moliteljima žuđeno poklonio, učini, da ištu, što je Tebi ugodno, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (I, 10, 6-13). Braćo! Ne želimo zala, kao što su željeli oni. Ne budite idolopoklonici kao neki od njih, kako je pisano: Sjede narod da jede i pije, i ustanu da igraju. I ne griešimo bludno, kao što su neki od njih griešili i u jedan ih dan padne dvadeset i tri tisuće. *I ne izkušavajmo Krista* kao što su izkušavali neki od njih, te su izginuli od zmija. Ne mrmljajte, kao što su mrmljali neki od njih, pa su izginuli od zatirača. Sve se ovo njima događalo u slici, a pisano je za opomenu nama, kojima je došao svršetak vremena. Tko misli, da stoji, neka pazi, da ne padne. Samo čovječja kušnja vas je zahvatila, jer Bog je vjeran, i ne dopušta, da budete kušani više nego možete, a da biste mogli podnesti, učinit će kraj kušnji.

NA STEPENICAMA (Ps. 8, 2). Gospodine, Gospodine naš, kako je divno Tvoje ime po svoj zemlji! Jer se podigla Tvoja slava više nebesa. ALELUJA, aleluja. (Ps. 58, 2). Izbavi me od mojih neprijatelja, Bože moj, i oslobodi me od onih, koji ustaju na me, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (19, 41-47). U ono vrieme kad se Isus približio Jeruzalemu, ugleda grad i zaplače nad njim: O, kad bi ti znao i to *baš u ovaj dan, što je za tvoj mir!* Ali sada je sakriveno tvojim očima. Doći će za te dani, kada će te okružiti tvoji neprijatelji obkopom, i obkolit će te i pritisnuti sa svih strana. Satrt će tebe i tvoju djecu, koja su u tebi, i ne će u tebi ostaviti ni kamena na kamenu, jer *nisi poznao vremena svoga pohoda.* A kad uđe u hram, poče izgoniti one, koji su prodavali i kupovali i reče im: Pisano je: Kuća je moja kuća molitve, a vi ste je učinili razbojničkom špiljom. I svaki je dan učio u hramu.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 18, 9-12). Zapoviedi su Gospodnje pravedne, one vesele srdca, i sudovi njegovi slađi od meda i saća, zato ih Tvoj sluga čuva.

TAJNA. Podaj nam, molimo, Gospodine, da dostojno izvršujemo ova otajstva; jer kadgod se slavi spomen ove žrtve, izvršava se djelo našega odkupljenja, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Iv. 6, 57). Tko blaguje moje tielo i pije moju krv, u meni ostaje, i ja u njemu, veli Gospodin.

POPRIČESTNA. Pričešćenje Tvoje tajne, molimo Gospodine, da nam udieli očišćenje i poda jedinstvo, po G. n.

X. nedjelja po Duhovima

Budi ponizan! Sve što jesi, što imaš, što znaš, sve je to dar Božji. Ni izgovoriti samo ne možeš dostojno presvetog imena Isusova bez milosti Duha Svetoga. Sve dobro, što vidiš na sebi, priznaj, da je milosrđe Božje. A sve grješno — to je naše.

ULAZ (Ps. 54, 17-23). Kad sam vapio ka Gospodinu, uslišao je moj glas i oslobodio me od onih, koji mi se približavahu i ponizio ih je onaj, koji je prije vjekova i ostaje u vieke; Gospodinu prepusti svoje brige i on će te obraniti. (Ps. 54, 2) Usliši, Bože, moju molitvu, i ne prezri moje prošnje, pazi na me i saslušaj me. Slava Otcu ... Kad sam ...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji *svemogućnost* svoju najviše očituješ *opraštajući i milujući,* umnoži nad nama svoje milosrđe, da učiniš dionicima nebeskih darove one, koji idu za tvojim obećanjima, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (I, 12, 2-11). Braćo! Znate, dok ste bili neznabožci, da ste išli, kako su vas vodili, k niemim idolima. Zato vam javljam, da nitko, koji govori u Božjem Duhu, ne kaže: Anatema Isusu. *I nitko ne može kazati: Gospodin Isus, nego u Duhu Svetomu.* Darovi su različiti, ali je isti Duh. I službe su različite, ali je isti Gospodin. I djela su različita, ali jedan te isti Bog djeluje u svima. A objava se Duha daje svakomu na korist. Jednomu se po Duhu daje rieč mudrosti, a drugomu rieč znanosti po istomu Duhu. Jednomu vjera u istom Duhu, a drugom milost, da lieči u jednom Duhu. Jednomu, da tvori čudesa, a drugomu se daje dar proročtva, jednomu, da razlikujemo duhove, drugomu, da govori različitim jezicima, drugomu, opet, da tumači govore. A sve ovo čini *jedan isti Duh,* koji svakomu dieli, kako hoće.

NA STEPENICAMA (Ps. 16, 2). Čuvaj me, Gospodine, kao zjenicu oka, zakloni me sjenom svojih krila. Sud moj neka iziđe od Tvojega lica; Tvoje oči neka gledaju pravdu. ALELUJA, aleluja. (Ps. 64, 2) *Tebi, Bože, pripada hvala u Sionu,* Tebi neka se izvršuje zavjet u Jeruzalemu. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (18, 9-14). U ono vrieme, kad su neki sebe držali pravednima, a druge su prezirali, reče Isus ovu prispodobu: Ušla su u hram, da se pomole dva čovjeka: jedan farizej, a drugi carinik. Farizej je stao i ovako u sebi molio: Hvala ti, Bože, što niesam kao drugi ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubnici, ili kao i ovaj carinik. Postim dva puta u tjednu, od svega, što imam, dajem desetinu. A carinik, koji je stajao izdaleka, nije htio ni očiju podignuti prema nebu, nego se udarao u prsa i govorio: *Bože, budi milostiv meni grješniku!* Kažem vam, da se ovaj vratio opravdan svojoj kući, a ne onaj. Jer svaki, koji se uznosi, ponizit će se, a koji se ponizuje, uzvisit će se.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 24, 1-3). K Tebi, Gospodine, dižem svoju dušu; Bože moj, u Tebe se ufam, ne daj da se zastidim i da mi se pod-

smjehivaju moji prijatelji, jer, koji Te čekaju, ne će se zastidjeti.

TAJNA. Da se izvrše Tebi, Gospodine, najmilije žrtve, koje dade da se prinose na čast Tvojemu imenu; podaj, da nas one i okriepe, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 50, 21). *Primit ćeš žrtvu pravde,* prinose i paljenice na svojem žrtveniku, Gospodine.

POPRIČESTNA. Molimo, Gospodine, Bože naš, da ne ostaviš, dobrostiv, bez svojih pomoći onih, koje ne prestaješ obnavljati božanstvenim tajnama, po G. n.

XI. nedjelja po Duhovima

Srdce je mnogih ljudi gluho i niemo za Božanske stvari, za vječne istine. Oni se gube u malenkostima svagdašnjega života, a da i ne misle na vječni život. Samo nam Bog može moćnom svojom rieči otvoriti srdce i razsvietliti razum. On to čini vanjskim znakovima u sv. sakramentima, a često dira dušu našu nevidljivom i nečujnom svojom milošću. Molimo Gospodina, da i naše srdce učini osjetljivim za božanske glasove u našoj nutrinji! A jesmo li kršćani po srdcu Božjem, tada priznajmo: milošću smo Božjom ono, što jesmo!

ULAZ (Ps. 67, 6, 36). Bog je u svetomu stanu svojem; Bog daje zapuštenima naselje, on će dati krepost i jakost svojemu puku (Ps. 67, 2). Nek ustane Bog i nek se razaspu njegovi neprijatelji, i neka pobjegnu od njegova lica, koji mrze na nj. Slava Otcu ... Bog je ...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, koji obiljem svoje milostivosti nadvisuješ i zasluge i želje molbenika: izlij na nas svoju milost, da oprostiš, od čega se savjest boji i dodaš, što se ne usuđujemo moliti, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (I, 15, 1-10). Braćo! Dozivljem vam u pamet evanđelje, koje sam vam propoviedao, koje ste i primili, u kojem ste i postojani, po kojem ćete se i spasiti, ako držite, kako sam vam propoviedao, osim ako ste uzalud vjerovali! A predao sam vam najprije ono, što sam i primio, da je Krist umro za naše griehe, prema Pismima. I da se javio Kefi i zatim jedanaestorici. Iza toga vidjelo ga je zajedno više od pet stotina braće, od kojih mnogi još žive i danas, a neki su usnuli. Javio se zatim Jakobu, onda svim apostolima, a poslije svih javio se i meni, kao nedonoščetu. Jer među apostolima najmanji sam ja, koji niesam dostojan da se zovem apostolom, jer sam progonio Božju crkvu. *Ali Božjom milošću jesam, što jesam,* i njegova milost nije bila u meni bez ploda.

NA STEPENICAMA (Ps. 27, 7, 1). U Boga se uzda srdce moje i pomože mi; *i procvjeta tielo moje* i od volje svoje slavit ću ga. K Tebi, Gospodine, vapih, Bože moj, nemoj šutjeti, ne odstupi od mene. ALELUJA, aleluja (Ps. 80, 7, 1). Radujte se Bogu, pomoćniku našemu, kličite Bogu Jakovljevu, počnite ugodnu pjesmu uz kitaru. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MARKU (7, 31-37). U ono vrieme, kada je Isus izašao iz krajeva Tirskih, dođe preko Sidona do Galilejskoga mora usred Desetogradskih krajeva. I dovedu mu gluhoniemoga i zamole ga, da metne na nj ruku. I uze ga nasamo od naroda, dotače svojim prstom njegove uši, pljunu i dotaknu se

njegova jezika i pogleda na nebo, uzdahnu i reče mu: Efeta! Što znači: Otvori se! I odmah mu se otvoriše uši i odrieši mu se sapeti jezik i progovori pravo. I zabrani im ikomu govoriti. Ali kolikogod im je on više branio, oni su sve više propoviedali i sve više diveći se govorili: *Sve je učinio dobro,* gluhima je povratio sluh, a niemima govor.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 29, 2-3). Uzvisivat ću Te, Gospodine, jer si me izbavio i nisi dao, da se obraduju neprijatelji moji nada mnom; Gospodine, k Tebi vapih *i izcielio si me.*

TAJNA. Obazri se, Gospodine, molimo, milostivo na našu službu, što je prinosimo, da Tebi bude ugodan dar, a našoj nejakosti pomoć, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Prov. 3, 9). Časti Gospodina od svojega imetka i od prvina svojih plodova i napunit će se tvoje žitnice do sita i vinom će se točila prelievati.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, da primanjem Tvoje tajne *nađemo pomoć duši i tielu,* te se spaseni u jednom i drugom hvalimo puninom nebeske pomoći, po G. n.

XII. nedjelja po Duhovima

Djelotvorna i požrtvovna ljubav prema Bogu i bližnjemu nije laka stvar. A ipak je prieko potrebna svakomu, koji hoće da dođe u život vječni. Naše sile ne dostaju, ali dostaju Božje. Molimo dakle pouzdano: Bože, u pomoć mi priteci!

ULAZ (Ps. 69). Bože, u pomoć mi priteci, *Gospodine, pohiti da mi pomogneš!* nek se smetu i postide moji neprijatelji, koji traže moju dušu

(Ps. 69, 4). Nek se odvrate natrag i zastide, koji mi hoće zlo. Slava Otcu... Bože...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući i milosrdni Bože, od Tvojega dara dolazi, da Ti Tvoji vjernici dostojno i pohvalno služe: podaj nam, molimo, da k Tvojim obećanjima bez poticaja hrlimo, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (II, 3, 4-9). Braćo! Takvo pouzdanje po Kristu imamo u Boga, ne kao da bi mogli što prosuđivati sami od sebe, nego je *naša snaga od Boga,* koji nas je učinio sposobnim slugama Novoga Zavjeta: Ne po slovu, nego po Duhu, jer slovo ubija, a Duh daje život. Ako je služba smrti, izražena slovima na kamenju, bila tako slavna, da Izraelovi sinovi niesu mogli gledati Mojsijeva lica radi prolazne slave njegova lica, kako da ne bude slavnija služba Duha? Jer ako je slavna služba osude, daleko je slavnija služba pravde.

NA STEPENICAMA (Ps. 33, 2-3). Blagosiljat ću Gospodina u svako doba, vazda je njegova hvala u mojim ustima. U Gospodinu će se hvaliti moja duša, neka čuju krotki, pa neka se raduju. ALELUJA, aleluja (Ps. 87, 2). Gospodine, Bože mojega spasenja, danju i noću vapiem pred Tobom. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (10, 23-37). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Blago očima, koje vide, što vi vidite! Jer kažem vam, da su mnogi proroci i kraljevi željeli vidjeti, što vi vidite, i niesu vidjeli, i čuti, što vi čujete, a niesu čuli. Tada ustade neki zakonodavac, da ga kuša i reče: *Učitelju, što moram činiti, da zadobijem vječni život?* A on ga

upita: što je pisano u zakonu? Kako čitaš? On mu odgovori: Ljubi Gospodina Boga svoga svim srdcem svojim, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom i svim umom svojim, a svoga bližnjega kao samoga sebe. I reče mu: Pravo si odgovorio; to čini i živjet ćeš! Ali ovaj hoteći se opravdati upita Isusa: A tko je moj bližnji? Prihvativ Isus reče: Neki je čovjek silazio iz Jeruzalema u Jerihon i upadne među razbojnike, koji ga opljačkaše, izraniše i otiđoše, a njega ostave na po mrtva. Onim je putem silazio neki svećenik, vidje ga i prođe. Tako i levita, kad je bio kraj toga mjesta, vidje ga i prođe. A putujući neki Samaritanac dođe do njega, vidje ga i sažali mu se. I pristupi k njemu, zavi mu rane, zali uljem i vinom, posadi ga na svoje živinče, dovede ga u gostionicu i pobrinu se za njega. I sutradan izvadi dva dinara, dade ih gostioničaru i reče: Brini se za njega, i što više potrošiš, platit ću ti, kad se vratim. Što misliš: Koji je od ove trojice bio bližnji onomu, koji je upao među razbojnike? A on odgovori: Koji mu se smilovao! I reče mu Isus: *Idi, i ti čini tako!*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Izl. 32, 11-14). Molio je Mojsije Gospodina Boga svoga govoreći: Zašto izlievaš, Gospodine, svoju srčbu na svoj narod? Ublaži srčbu svoju i sjeti se Abrahama, Izaka i Jakoba, kojima si se zakleo, da ćeš im dati zemlju, kojom teče mlieko i med. I ublažio je Gospodin svoju srčbu.

TAJNA. Molimo, Gospodine, pogledaj dobrostivo žrtve, što ih na svetim žrtvenicima prinosimo, da nama darujući oproštenje podaju čast Tvojemu imenu, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 103, 12-15). Plodom se Tvojih djela, Gospodine, siti zemlja, da izvedeš hljeb iz zemlje i vino da veseli čovječje srdce; da mu se lice sja od ulja i da kruh kriepi srdce čovječje.

XIII. nedjelja po Duhovima

Premnogi se u svojim bolestima i nevoljama utiču Gospodinu i vapiju pomoć. Ali koliki to čine u duhu žive vjere? Koliki zahvaljuju Gospodinu na podieljenim milostima? U današnjem evanđelju samo jedan, pa i taj je Samaritanac . . .

ULAZ (Ps. 73, 29). Pogledaj, Gospodine, na svoj zavjet i duše ubogih svojih ne zapusti do kraja. Ustani, Gospodine, i sudi moju pravdu, i ne zaboravi vapaj onih, koji Te ištu (Ps. 73, 1). Zašto, Bože, otjera do kraja, zašto se izli Tvoj gnjev na ovce paše Tvoje? Slava Otcu . . . Pogledaj . . .

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, umnoži nam vjeru, ufanje i ljubav i da zaslužimo dostignuti, što obećavaš, učini, da ljubimo, što zapoviedaš, po Gospodinu našemu.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA GALAĆANIMA (3, 16-22). Braćo! Obećanja bila su dana Abrahamu i njegovu potomku. Ne kaže: I potomcima, kao o mnogima, nego kao o jednomu: I tvojemu potomku, koji je Krist. Ovo pak kažem: Zakon, koji je postao poslije četirista i trideset godina, zavjeta, *koji je potvrđen od Boga,* ne ukida tako, da bi uništio obećanje. Jer ako je nasljedstvo po zakonu, tada već nije po obećanju. A Abrahamu je darovao Bog po obećanju. Čemu dakle zakon? Po-

stavljen je radi prestupka do dolazka potomka, kojemu je dano obećanje i objavljen je po anđelima preko posrednika. A posrednik nije posrednik samo za jednoga, dok je Bog jedan. Je li dakle zakon protiv Božjih obećanja? Nikako. Jer da je postavljen zakon, koji bi mogao davati život, pravda bi zaista ovisila o zakonu. Ali po Pismu sve je podložno griehu, da se *onima, koji vjeruju, dade obećanje po vjeri u Isusa Krista.*

NA STEPENICAMA (Ps. 73, 19-22). Pogledaj, Gospodine, na svoj zavjet, ne zaboravi do kraja duše svojih ubogih. Ustani, Gospodine, i sudi razpru svoju, opomeni se pogrde svojih slugu. ALELUJA, aleluja (Ps. 89, 1). Gospodine, postao si nama utočište od koljena do koljena, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (17, 11-19). U ono vrieme, kad je Isus putovao u Jeruzalem, prolazio je kroz Samariju i Galileju. I kad je ulazio u neko selo, susretne ga deset gubavaca, koji su podalje stajali i vikali: Isuse, učitelju, smiluj nam se! Kad ih je vidio, reče: Idite, pokažite se svećenicima! I dok su išli, očistiše se. Kad jedan od njih opazi, da se očistio, povratio se i na sav glas hvaleći Boga padne ničice preda nj i zahvali mu; a taj je bio Samaritanac. Isus tada upita: Zar ih se nije očistilo deset? A gdje je ostalih devet? Nitko se ne nađe, da se vrati i zahvali Bogu, osim ovoga tuđinca. Nato mu reče: Ustani, idi, jer ti je pomogla vjera!

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 30, 15, 16). U Tebe se, Gospodine, uzdam; rekoh: Ti si Bog moj, u Tvojim su rukama dani moji.

TAJNA. Milostiv budi, Gospodine, svojemu narodu, milostiv budi darovima, da nam ublažen ovim prinosom i oproštenje dadeš, i što ištemo, udieliš, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Mudr. 16, 20). Hljeb s nebesa dade nam Gospodine, koji svaku slast ima u sebi i svaki okus ljubkosti.

POPRIČESTNA. Primivši, Gospodine, nebeske tajne, molimo, da u nama sve više umnažaš milost vječnog odkupljenja, po G. n.

XIV. nedjelja po Duhovima

Naše tielo i duša u vječnom su boju. Tu nema primirja, nema nagodbe: ili jedno ili drugo mora pobiediti. Ili ćemo služiti pohotama našega tiela, ili će u nama nadvladati duh Kristov. Da preuzmemo na se ovu ljutu borbu do pobjede duha, preslabi smo mi biedni ljudi bez pomoći Božje milosti. Molimo Gospodina, da nam pomogne težiti prije svega za kraljevstvom Božjim i povjerimo se pouzdanom vodstvu Božje Providnosti!

ULAZ (Ps. 83, 10, 11). Bože, zaštitniče naš, pogledaj i vidi lice svojega pomazanika! Jer više vriedi jedan dan u Tvojim dvorovima od tisuće (drugdje). (Ps. 83, 12) Kako su mili Tvoji stanovi, Gospodine nad vojskama! Čezne i gine moja duša za dvorima Gospodnjim. Slava Otcu . . . Bože . . .

SLAVA.

MOLITVA. Čuvaj, Gospodine, molimo, svoju Crkvu vjekovitim smilovanjem i jer *bez Tebe posrće čovječanska umrlost,* neka se Tvojim vazda pomoćima i odbija od štetnih stvari i smjera k spasonosnima, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA GALAĆANIMA (5, 16-24). Braćo! Živite po duhu i nemojte zadovoljavati tjelesnim požudama. *Jer tielo teži protiv duha, a duh protiv tiela*; jer se oni protive jedan drugomu, da ne činite, što hoćete. Ako vas dakle vodi duh, nieste pod zakonom. A jasno je, da su ovo tjelesna djela: bludnost, nečistoća, bezstidnost, razuzdanost, idolopoklonstvo, vračanje, neprijateljstvo, svađe, prepirke, srčba, spletke, razdori, sljedbe, zavisti, ubojstva, pijanstva, žderanja i ovima slične stvari, za koje vam unapried kažem, kako sam vam već kazao, koji što takva čine, ne će postići Božjega Kraljevstva. Dok je plod duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, dugotrajnost, krotkost, vjera, čednost, uzdržljivost, čistoća. Protiv ovih nema zakona. *A koji su Krištovi, svoje su tielo razpeli s manama i požudama.*

NA STEPENICAMA (Ps. 117, 8, 9). Bolje je oslanjati se na Gospodina, nego li se oslanjati na čovjeka. Bolje je ufati se u Gospodina, nego ufati se u knezove. ALELUJA, aleluja. (Ps. 94, 1) Dođite, zapjevajmo Gospodinu Bogu, Spasitelju našemu, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (6, 24-33). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: *Nitko ne može služiti dvojici gospodara*, jer ili će mrziti jednoga, a ljubiti drugoga, ili će pristajati uz jednoga, a prezirati drugoga. Ne možete služiti Bogu i mamoni. Zato vam kažem: *Ne brinite se tako za svoj život*, što ćete jesti, niti za svoje tielo, u što ćete se obući. Zar ne vriedi život više nego jelo, i tielo više nego odielo? Pogledajte ptice nebeske, koje ne siju niti

žanju niti sabiru u žitnice, a hrani ih vaš nebeski Otac! Niste li vi mnogo vrjedniji od njih? A tko od vas može, kad se brine, dodati svojemu rastu jedan lakat? I za odielo, što se toliko brinete? Gledajte ljiljane u polju, kako rastu: ne trude se niti predu, a kažem vam, da se ni Salamon u svem svojem sjaju nije odievao kao jedan od njih. Pa ako Bog tako odieva travu na polju, koja danas jest, a sutra se baca u peć, koliko više ne će vas, malovjerni? Ne brinite se, dakle, toliko, i ne govorite: Što ćemo jesti ili što ćemo piti ili čim ćemo se odjenuti, *jer sve ovo traže neznabožci*. Zna vaš Otac, da vam treba sve to. *Tražite najprije kraljevstvo Božje i njegovu pravdu, a sve ostalo će vam se dodati.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 33, 8, 9). Anđeo Gospodnji svojom zaštitom lebdi oko onih, koji štuju Gospodina i izbavit će ih; kušajte i vidite, kako je sladak Gospodin.

TAJNA. Podaj nam, Gospodine, molimo, da ovo spasonosno posvetilište bude i očišćenje naših krivica i pomirenje Tvoje vlasti, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA. (Mat. 6, 33). *Tražite najprije kraljevstvo Božje* i sve će vam se dodati, kaže Gospodin.

POPRIČESTNA. Da nas očišćavaju vazda i utvrđuju Tvoje tajne, Bože, i privode učinku vječnoga spasenja, po G. n.

XV. nedjelja po Duhovima

Dok je vremena, činimo dobro, a osobito braći u vjeri! Prvi kršćani razumjeli su i oživili ovaj poziv velikoga revnitelja za vjeru. A mi? U što trošimo svoje

blago i svoju brigu? Revnujemo li za vjeru pomažući slabe, bolestne i siromašne?

Sv. Pavao poziva nas danas da vršimo djela milosrđa — ali ne samo tjelesna, već u prvom redu duhovna. Nastojmo osobito, da po primjeru Spasiteljevu uzkrisimo naše bližnje, a osobito mladež, od smrti grieha i opačine.

ULAZ (Ps. 85, 1-3). Prikloni, Gospodine, svoje uho i usliši me; spasi slugu svojega, Bože moj, koji se uzda u Tebe; smiluj mi se, Gospodine, jer k Tebi vapiem cio dan. (Ps. 85, 4). Razveseli dušu sluge svojega, jer k Tebi, Gospodine, podižem dušu svoju. Slava Otcu . . . Prikloni . . .

SLAVA.

MOLITVA. Crkvu svoju, Gospodine, neprestanim smilovanjem pročišćuj i zakriljuj, i, jer bez Tebe ne može zdrava postojati, neka se Tvojim vazda upravlja darom, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA GALAĆANIMA (5, 25-26, 6, 1-10). Braćo! Ako živimo po duhu, i hodajmo po duhu! Ne žudimo za taštom slavom, da izazivamo jedan drugoga i zavidimo jedan drugomu. Braćo! Ako čovjek i upadne u kakav prestupak, vi, koji ste duhovni, takvoga krotko poučite pazeći na sebe, da ne budeš i ti kušan. Podnosite breme jedan drugoga, i tako ćete izpuniti Kristov zakon. Jer ako tko misli, da je nešto, a nije ništa, vara samoga sebe. Svatko neka izpituje svoja djela, pa će samo tako imati slavu u sebi, a ne u drugomu, jer će svaki nositi svoje breme. Koji je poučavan u nauci, onomu, koji ga je poučavao, neka dadne od svojih dobara. Ne varajte se, Bog se ne da izsmjehavati. Što tko posije, ono će i žeti, jer tko sije za svoje tielo, žeti će po tielu razpadljivost, a tko sije za duh, žeti će po duhu vječni život. Ne sustajmo čineći dobro, jer ako ne klonemo, žeti ćemo u svoje vrieme. Dakle, dok imamo vremena, *činimo dobro svima,* a najviše domaćima u vjeri.

NA STEPENICAMA (Ps. 91, 2, 3). Dobro je slaviti Gospodina, i pjevati Tvojemu imenu, Višnji. Da se naviešta jutrom Tvoje milosrđe i Tvoja istina noću ALELUJA, aleluja. Jer Gospodin je veliki Bog i moćni Kralj nad svom zemljom, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (7, 11-16) U ono vrieme išao je Isus u grad Naim. A išli su s njim njegovi učenici i mnogo naroda. Kad se približio gradskim vratima, iznosili su mrtva jedinca u majke, koja je bila udovica. A izlazilo je s njom iz grada mnogo naroda. Kad je ugleda Gospodin, sažali mu se i reče joj: Ne plači! I pristupi, dotače se nosila, a nosioci stadoše. Tada on reče: *Mladiću, kažem ti: Ustani!* I sjedne onaj, koji je bio mrtav, i poče govoriti, a on ga dade njegovoj majci. I sve obuze strah, i hvalili su Boga govoreći: Ustao je među nama velik prorok i Bog je pohodio svoj narod.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 39, 2-4). Dugo sam čekao Gospodina i prignuo se k meni i uslišao je moje molbe i metnuo je u moja usta novu pjesmu, hvalu Bogu našemu.

TAJNA. Tvoje nas, Gospodine, tajne čuvale i vazda branile od đavolskih nasrtaja, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA. (Iv. 6, 52). Kruh, koji ću ja dati, tielo je moje za život svieta.

POPRIČESTNA. Duše naše i tiela neka obuzme, molimo, Gospodine, djelovanje nebeskoga

dara, da ne sliedimo naših strasti, nego da sva naša djela uviek pretječe u nama učinak ovog otajstva, po G. .n

XVI. nedjelja po Duhovima

Patnje sv. Pavla mogle su vrlo lako smutiti mlade kršćanske obćine. Zar Bog toliku revnost i požrtvovnost plaća samo okovima i šibama? Stoga sv. Pavao želi, da krepost Duha Svetoga napuni kršćane u Efezu, te uzmognu dublje motriti, i u svakoj nezgodi i poniženju gledati sredstvo svoga spasenja.

ULAZ (Ps. 85, ,3 5). Smiluj mi se, Gospodine, jer k Tebi vapiem cio dan; jer Ti si, Gospodine, blag i dobar i veoma milostiv svima, koji Te zazivaju. (Ps. 85, 1). Prikloni, Gospodine, svoje uho i usliši me, jer sam ubog i siromah. Slava Otcu... Smiluj mi se...

SLAVA.

MOLITVA. Tvojom nas, molimo, Gospodine, milošću uviek i pretječi i prati da vazda prežemo za dobrim djelima, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA EFEŽANIMA (3, 13-21. Braćo! Molim vas, da ne klonete radi mojih nevolja, koje trpim za vas, što je vaša slava. Zato prigibam svoja koljena pred Otcem Gospodina našega Isusa Krista, po kojemu postaje svaka obitelj na nebu i na zemlji, da vam po svojoj obilnoj slavi i dobroti dadne, da se po njegovu duhu pojačate za unutrašnjega čovjeka, da po vjeri Krist stanuje u vašim srdcima. Da ukorienjeni i utvrđeni u ljubavi sa svima svetima možete dokučiti, koja je širina i dužina i visina i dubina i da možete poznati *Kristovu ljubav, koja prelazi svako znanje,* da se napunite svakim Božjim obiljem. On može po moći, koja djeluje u nama, učiniti neizmjerno više, nego što mi molimo ili razumijemo. Njemu neka bude slava u Crkvi i u Isusu Kristu od svih naraštaja u vieke vjekova. Amen.

NA STEPENICAMA (Ps. 101, 16, 17). Bojat će se narodi imena Tvojega, Gospodine, i svi kraljevi zemaljski slave Tvoje; kada Gospodin sagradi Sion i javi se u svojoj slavi. ALELUJA, aleluja (Ps. 97, 1). Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, jer divne stvari učini Gospodin. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (14, 1-11). U ono vrieme vrebali su na Isusa, kad je u subotu ušao u kuću nekoga farizejskog poglavice, da jede kruh. I pred njim je stajao čovjek, koji je imao vodenu bolest. Isus tada upita zakonoznance i farizeje: Je li slobodno liečiti u subotu? Oni su šutjeli, a on se ga dotače, izlieči ga i odpusti. Nato ih upita: Koji od vas ne bi na subotnji dan izvukao svoga magarca ili vola, kad bi mu pao u zdenac? Oni mu na to niesu mogli odgovoriti. Kad je vidio, kako uzvanici biraju prva mjesta, reče im prispodobu: Kada te tko pozove na svadbu, ne sjedaj na prvo mjesto, da ne bi među uzvanicima bio koji častniji od tebe, i da ne bi došao, koji je pozvao tebe i njega i kazao ti: Daj mjesto ovomu! Tada bi sa stidom morao sjesti na posljednje mjesto. Nego, kada te tko pozove, pođi i sjedni na posljednje mjesto, da kada dođe onaj, koji te je pozvao, reče ti: Prijatelju, pomakni se gore! Tada će ti biti čast pred onima, koji sjede zajedno s tobom. Jer *svaki, koji se uzvisuje, ponizit će se, a koji se ponizuje, uzvisit će se.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 39, 14, 15). Voljan budi, Gospodine da me izbaviš; nek se smetu i zastide

ujedno, koji traže moju dušu, da je uzmu; voljan budi, Gospodine, da mi pomogneš.

TAJNA. Očisti nas, molimo, Gospodine, učinkom ove žrtve i milostiv dovrši u nama, da zavriedimo biti njezini dionici, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 70, 16-18). Gospodine, opominjat ću se samo Tvoje pravednosti; Bože, Ti si me učio od moje mladosti, i sve do kasne starosti: Bože, nemoj me ostaviti!

POPRIČESTNA. Očisti, molimo, Gospodine, dobrostivo naše duše i obnovi ih nebeskim tajnama, da dosljedno i sadašnju primamo pomoć u tielu, kao i buduću, po G. n.

XVII. nedjelja po Duhovima

Naše je doba zato tako razcjepkano i razdvojeno, tako puno svađe, nemira i uzbune, jer današnji naraštaj ne poznaje više poniznosti ni krotkosti ni strpljivog snošenja ni ljubavi. Dajmo barem mi, koji se ponosimo da smo učenici Isukrstovi, brižno čuvajmo duhovnu vezu ljubavi i mira! Ljubav Boga i bližnjega jedina može staviti granice ljudskoj sebičnosti.

ULAZ (Ps. 118, 137). Pravedan si, Gospodine, i prav je Tvoj sud; učini sa svojm slugom po svojoj milosti (Ps. 118, 1). Blago onima, koji su čista života, koji žive po zakonu Gospodnjem, Slava Otcu... Pravedan si...

SLAVA.

MOLITVA. Daj, molimo, Gospodine, svomu narodu, da se ukloni od đavolske zaraze, a da pristaje čistom dušom za tobom, jedinim Bogom, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA EFEŽANIMA (4, 1-6). Braćo! Molim vas ja, sužanj radi Gospodina, da živite dostojno prema zvanju, u koje ste pozvani, sa svom poniznošću i krotkošću, sa strpljivošću podnoseći jedan drugoga u ljubavi, nastojte *povezani mirom čuvati jedinstvo duha:* Jedno tielo i jedan duh, kao što ste radi svoga zvanja pozvani u jednoj nadi. Jedan Gospodin, jedna vjera, jedan krst, jedan Bog i Otac svih, koji je nad svima i za sve i u svima nama, koji je blagoslovljen u vieke vjekova. Amen.

NA STEPENICAMA (Ps. 32, 12, 6). Blago narodu, kojemu je Gospodin njihov Bog; pleme-nu, koje izabra Gospodin za baštinu sebi. Riečju Gospodnjom utvrđena su nebesa i duhom usta njegovih sva sila njihova. ALELUJA, aleluja (Ps. 101, 2). Gospodine, usliši molitvu moju i vapaj moj k Tebi da dođe. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (22, 34-46). U ono vrieme pristupiše k Isusu farizeji i među njima jedan zakonoznanac kušajući ga upita: Učitelju, koja je najveća zapovied u zakonu? Isus mu odgovori: *Ljubi Gospodina Boga svoga svim srdcem svojim* i svom dušom svojom i svim umom svojim. Ovo je najveća i prva zapovied. A druga je ovoj jednaka: *Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe.* O ovim dvjema zapoviedima ovisi sav zakon i proroci. A kad se sabraše farizeji, upita ih Isus: Što vi mislite o Kristu, čiji je on sin? Odgovore mu: Davidov. Reče im: Pa kako ga David u duhu naziva Gospodinom, kad kaže: Reče Gospodin Gospodinu mojemu: Sjedi meni s desne, dok ne postavim tvoje neprijatelje za podnožje tvojim nogama?[1] Ako, dakle, David njega naziva Gospodinom, kako mu je sin? I nitko mu nije mogao odgo-

---

[1] Ps. 109, 1.

voriti ni rieči, niti se više itko usudio pitati ga od toga dana.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Dan. 9, 17-19). Molih se svojemu Bogu, ja, Daniel, govoreći: Usliši, Gospodine molitve svoga sluge, obasjaj svojim licem svoje svetište i milostiv pogledaj na ovaj puk, koji priziva Tvoje ime, Bože!

TAJNA. Smjerno molimo, Gospodine, veličanstvo Tvoje, da nas ove svetinje, što ih vršimo, oslobode i od prošlih i od budućih prestupaka, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 75. 12, 13). Zavjetujte i žrtvujte svi, koji ste unaokolo, Gospodinu Bogu svomu, svesilnomu, koji kroti duh knezovima, koji je strašan svim kraljevima zemaljskim.

POPRIČESTNA. Svemogući Bože, neka se Tvojim posvetilištima i naše opačine izciele i vječne nam pomoći proiziđu, po G. n.

XVIII. nedjelja po Duhovima

Danas počinje sv. Crkva pripravljati kršćane na drugi, slavni dolazak Spasiteljev, koji se slavi na 24. nedjelju po Duhovima. Onaj je uzeti u Kafarnaumu prava slika i prilika svih nas, dok smo na ovome svietu, okruženi nevoljama i pogiblima. No uztrajemo li u vjernom pouzdanju, čut ćemo i mi Isusov glas: ustani, sinko, i uniđi u kraljevstvo vječnoga mira! Radujmo se dakle, jer ćemo unići u dom Gospodnji!

ULAZ (Ps. 36, 18). Daj, Gospodine, mir onima, koji *Te čekaju,* da se tvoji proroci nađu vjerni, i usliši molitve svojega sluge i svoga naroda. (Ps. 121, 1). Radujem se, kad mi govore. Idemo u dom Gospodnji. Slava Otcu . . . Daj Gospodine . . .

SLAVA.

MOLITVA. Neka izpravi naša srdca, molimo, Gospodine, djelovanje Tvojega smilovanja, jer bez Tebe ne možemo Tebi ugoditi, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (I, 1, 4-8. Braćo! Neprestano zahvaljujem svomu Bogu za vas radi milosti Božje, koja vam je dana u Isusu Kristu. Jer ste se po njemu obogatili u svemu, u svakoj nauci i u svakom znanju, kako se u vama potvrdilo Kristovo svjedočanstvo, tako da vam ne manjka nijedne milosti. dok *očekujete pojavu Gospodina našega Isusa Krista,* koji će vas do kraja još utvrditi, da *budete bez krivice na dan dolazka Gospodina našega Isusa Krista.*

NA STEPENICAMA (Ps. 121, 1, 7). Radujem se, kad mi govore: Idemo u dom Gospodnji. Nek vlada mir u tvojim utvrdama i sigurnost u tvojim tornjevima. ALELUJA, aleluja. (Ps. 101, 16). Bojat će se narodi Tvojega imena, Gospodine, i svi kraljevi zemaljski Tvoje slave, Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO MATEJU (9, 1-8). U ono vrieme uđe Isus u lađu, prieđe preko jezera i dođe u svoj grad. I donesoše mu uzetoga, koji je ležao na postelji. Kad je Isus vidio njihovu vjeru, reče uzetomu: Uzdaj se, sinko, praštaju ti se tvoji griesi! A neki od književnika pomisliše u sebi: Ovaj huli! A jer je Isus razumio, što misle, upita: Što mislite zlo u svojim srdcima? Što je lakše reći: Praštaju ti se tvoji griesi, ili kazati: Ustani i hodi? Ali da znadete, da Sin čovječji ima na zemlji vlast opraštati griehe! Tada reče uzetomu: Ustani, uzmi svoju postelju i idi svojoj kući! I ustade i ode svojoj kući. Kad su ljudi vidjeli, pobojaše se i slavili su Boga, koji je dao ljudima takvu vlast.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Izlaz, 24, 4, 5). Posvetio je Mojsije žrtvenik Gospodinu prikazavši na njemu žrtve i prinesavši paljenice kao žrtvu večernju, ugodnu Gospodinu Bogu, pred licem sinova Izraelovih.

TAJNA. Bože, koji nas častnom izmjenom ove žrtve činiš dionicima višnjeg Božanstva, podaj, molimo, da se dostojnim vladanjem ravnamo prema Tvojoj istini, kao što je spoznajemo, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 95, 8, 9). Nosite žrtve i uđite u triemove njegove, poklonite se Gospodinu u svetom triemu njegovu.

POPRIČESTNA. Okriepljeni svetim darom prinosimo Ti hvale, Gospodine, moleći Tvoje milosrđe, da nas učiniš dostojnima njegova dioničtva, po G. n.

XIX. nedjelja po Duhovima

Sve jasnijim crtama slika sv. Crkva posljednje došašće Isusovo. Isus će biti Spasitelj onima, koji su se odazvali njegovu pozivu, vršili njegove zapoviedi i odjenuli se haljinom milosti posvetne. A onima drugima bit će pravedan i oštar Sudac. Molimo dakle Gospodina, da nam udieli pravu slobodu sinova Božjih, da se oslobodimo svega, što nas prieči u vršenju Božjega zakona.

ULAZ. Ja sam spasenje puka, veli Gospodin, iz koje god nevolje poviču k meni, uslišat ću ih i bit ću im Gospodin do vieka. (Ps. 77, 1). Čuj, narode moj, zakon moj, prigni svoje uho k riečima usta mojih. Slava Otcu ... Ja sam ...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući i milosrdni Bože, svekolike nam protivnosti umoljen odaleči, da u duši i tielu jednako olakšani, što je Tvoje slobodnim dušama izvršujemo, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA EFEŽANIMA (4, 23-28). Braćo! *Obnovite se duhom svoje pameti i obucite novoga čovjeka, koji je stvoren po Bogu u pravdi i iskrenoj svetosti.* Zato odbacite laž i govorite istinu svaki svomu bližnjemu, jer smo udovi jedan drugomu. Srdite se, ali nemojte griešiti; neka sunce ne zađe nad vašom srčbom. Ne dajte mjesta đavlu! Tko je krao, neka više ne krade, nego neka se radije trudi, da radi svojim rukama, što je dobro, da ima, odkuda će dati i potrebnomu.

NA STEPENICAMA (Ps. 140, 2). Vinula se preda Te molitva moja, Gospodine, kao kâd pred Tvojim licem, dizanje mojih ruku kao žrtva večernja. ALELUJA, aleluja. (Ps. 104, 1) Slavite Gospodina i zazivajte ime njegovo; *oglašujte među neznabožcima djela njegova,* Aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (22, 1-4). U ono vrieme govorio je Isus velikim svećenicima u prispodobama: Kraljevstvo je nebesko kao kralj, koji je priredio svojemu sinu svadbu. I posla svoje sluge, da pozovu uzvanike na svadbu. Ovi niesu htjeli doći. Opet posla druge sluge i reče im: Kažite uzvanicima: Pripravio sam svoj objed, moji su junci i hranjenici poklani i sve je gotovo. Dođite na svadbu! Ali oni ne mareći odu, netko u svoj zaselak, netko u svoju trgovinu. Ostali uhvate njegove sluge, pogrde ih i ubiju. Kad to ču kralj, razsrdi se, posla svoju vojsku, pogubi one ubojice, a njihov grad zapali. Tada reče svojim slugama: Svadba je doduše pripravljena, ali uzvanici niesu bili

dostojni. Idite, dakle, na razkršća, i kojegod nađete, pozovite na svadbu. Kad su njegovi sluge izašli na puteve, saberu sve, zle i dobre, koje su našli i svadbena se dvorana napuni gostiju. Ali kad uđe kralj da vidi goste, ugleda ondje čovjeka, koji nije bio odjeven u svadbeno ruho. I upita ga: Prijatelju, kako si ušao ovamo bez svadbenoga ruha? A on zaniemi. Kralj tada zapovjedi slugama: Svežite mu ruke i noge, bacite ga van u tamu! Ondje će biti plač i škripa zubima. Jer je mnogo zvanih, a malo izabranih.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 137, 7). Kad sam posred nevolje, Ti me, Gospodine, oživljuješ; pružaš ruku protiv srčbe mojih neprijatelja i spasava me desnica Tvoja.

TAJNA. Molimo, Gospodine, da nam ovi darovi, što ih prinosimo očima Tvojega veličanstva, budu na spasenje, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 118, 4, 5). Ti si zapoviedio, da se vjerno drže Tvoje naredbe. O kad bi bili putovi moji upravljeni, da vršim Tvoju pravdu!

POPRIČESTNA. Tvoje nas, Gospodine, ljekovito djelovanje i od naših opačina milostivo oslobodilo i Tvojim vazda priljubilo nalozima, po G. n.

XX. nedjelja po Duhovima

Molitve na Ulaz i Prikazanje sadržavaju plač Izraelaca u babilonskom sužanjstvu. Dajmo i mi oduška našem bolu u molitvi i psalmima, a ne nastojmo ga zatomiti u svjetskom veselju. Zahvaljujmo Bogu uviek i na svemu. On znade, što čini i njegovi su putovi pravedni. I u zlu namjerava on samo dobro, pa će nas u pravi čas pohoditi svojim milosrđem.

ULAZ. (DAN. 3, 21-35). Sve, što si učinio nama, Gospodine, u pravom si sudu učinio, jer sagriešismo proti Tebi i ne poslušasmo Tvojih zapoviedi; ali daj slavu svojemu imenu, i učini s nama *po množtvu svojega milosrđa*. (Ps. 118, 1) Blago onima, koji su čista života, koji žive po zàkonu Gospodnjem. Slava Otcu... Sve što...

SLAVA.

MOLITVA. Udieli, molimo, Gospodine, svojim vjernicima umilostivljen oproštenje i mir, da se ujedno očiste od svih grieha i nesmetanom Ti dušom služe, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA EFEŽANIMA (5, 15-21). Braćo! Gledajte dobro, kako da živite; izkoristite vrieme, ne kao ludi, nego kao mudri, jer su dani zli. Zato nemojte biti nerazboriti, nego razumijte, što je volja Božja. Ne opijajte se vinom, u kom je razuzdanost, nego se napunite Duhom Svetim i među sobom govorite u psalmima i himnima i duhovnim pjesmama, pjevajte i slavite Gospodina u svojim srdcima, uviek za sve zahvaljujte Bogu i Otcu Gospodina našega Isusa Krista. Pokoravajte se jedan drugomu u strahu Kristovu.

NA STEPENICAMA (Ps. 144, 15). Oči se sviju u Tebe ufaju, Gospodine, i Ti im daješ hranu na vrieme. Otvaraš svoju ruku i napunjaš blagoslovom sve, što živi. ALELUJA, aleluja. (Ps. 107, 2) Spremno je moje srdce, Bože, spremno je moje srdce: pjevat ću i hvalit ću Te, slavo moja, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (4, 46-53). U ono je vrieme bio neki kraljevski činovnik, čiji je sin bolovao u Kafarnaumu. Kad je ovaj dočuo, da je Isus došao iz Judeje u Gali-

leju, pođe k njemu i zamoli ga, da sađe i izlieči mu sina, koji je na umoru. Tada mu Isus reče: Ne vjerujete, ako ne vidite znakova i čudesa. Reče mu kraljevski činovnik: Gospodine, siđi prije nego mi umre sin. Isus mu reče: Idi, tvoj sin živi! I povjerova čovjek Isusovoj rieči i pođe. A kad je on već silazio, sretnu ga sluge i jave mu, da mu sin živi. On ih upita za uru, kad mu je krenulo na bolje. Odgovore: Pustila ga je groznica jučer u sedmoj uri. Tada upozna otac, da je to bila ona ura, kad mu je Isus rekao: Sin tvoj živi! I povjerova on i sva njegova kuća.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 136, 1). Nad riekama babilonskim sjeđasmo i plakasmo, opominjući se tebe, Sione.

TAJNA. Molimo, Gospodine, da nam ove tajne podadu nebeski liek i očiste opačine srdaca naših, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 118, 49). Opomeni se rieči Tvoje sluzi tvojemu, Gospodine, kojom mi nadu dade; ona me je utješila u mojoj smjernosti.

POPRIČESTNA. Da bismo, Gospodine, postali dostojni svetih darova, učini, molimo, da budemo vazda poslušni Tvojim zapoviedima, po G. n.

XXI. nedjelja po Duhovima

Kod sve prirodne plemenštine našega srdca i svih dobrih uzora ne možemo se odhrvati napastovanjima đavolskim i duhu pohlepe, bez milosti Božje. A milost Božja jaka je i svemoćna, kao i sam Bog, koji sve drži u svojoj ruci. Jedino, što joj se donekle i za čas može suprotiviti, jest naša slobodna volja. Ali konačno mora podleći stvor, koji se usudio protivno htjeti od svoga Stvoritelja — na sudnjem danu . . .

ULAZ (Est. 13, 9-11). *Na Tvojoj volji, Gospodine, sve je postavljeno, i nema toga, koji bi se mogao protiviti Tvojoj volji,* jer Ti učini sve, nebo i zemlju, i sve, što se u obsegu neba sadrži; Ti si Gospodin svemu. (Ps. 118) Blago onima, koji su čista života, koji žive po zakonu Gospodnjem. Slava Otcu . . . Na Tvojoj volji . . .

SLAVA.

MOLITVA. Čuvaj, molimo, Gospodine, svoju obitelj sveudiljnom ljubavlju, da od svih protivnosti po Tvojoj zaštiti bude slobodna i u dobrim djelima Tvojemu imenu odana, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA EFEŽANIMA (6, 10-17). Braćo! *Jačajte se u Gospodinu i u njegovoj silnoj jakosti.* Obucite se u Božje oružje, da možete stajati protiv đavolskih zasjeda. Jer se mi nemamo boriti protiv tiela i krvi, *nego protiv knezova i vlasti, protiv svjetskih upravitelja ove tame, protiv duhova zlobe u zraku.* Zato uzmite Božje oružje, da se možete oduprieti u zli dan i održati se, pošto ste sve svladali. Budite dakle jaki, neka vaši bokovi budu opasani istinom, obučeni u oklop pravde, noge obuvene spremnošću na evanđelje mira. U svemu pak uzmite štit vjere, kojim ćete moći pogasiti sve vatrene striele nečastivoga. Uzmite i spasonostnu kacigu i duhovni mač, koji je rieč Božja.

NA STEPENICAMA (Ps. 89, 1, 2, 3). Gospodine, Ti si nam utočište od koljena do koljena. Prije nego bregovi postaše i sazda se zemlja, od vieka, Ti si, Bože. ALELUJA, aleluja. (Ps 113). Kad *iziđe Izrael iz Egipta,* kuća Jakovljeva iz naroda tuđega. Aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (18, 23-35). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima ovu prispodobu: Nebesko je kraljevstvo kao kralj, koji je htio urediti račune sa svojim slugama. I kad poče obračunavati, dovedu mu jednoga, koji mu je dugovao deset tisuća talenata. A jer nije imao, da plati, zapovjedi njegov gospodar, da prodaju njega i njegovu ženu i djecu i sve, što je imao i da se izplati dug. Nato taj sluga padne na koljena i zamoli ga: Strpi se sa mnom i sve ću ti izplatiti! *A gospodar se smilova tomu sluzi, odpusti ga i oprosti mu dug.* A kad taj sluga izađe, nađe jednoga od svojih drugova, koji mu je dugovao sto dinara. I uhvati ga, poče ga daviti govoreći mu: Plati, što si dužan! I njegov drug padne na koljena i molio ga je: Strpi se sa mnom, i sve ću ti izplatiti! Ali on nije htio, nego pođe i baci ga u tamnicu, dok ne izplati duga. A kad su njegovi drugovi vidjeli, što se događa, bilo im je žao, odu i jave svomu gospodaru sve, što se dogodilo. Tada ga njegov gospodar pozove i reče mu: Zli slugo, jer si me molio, oprostio sam ti sav dug. Nije li, dakle, trebalo, da se i ti smiluješ svomu drugu, kako sam se i ja smilovao tebi? I razsrdi se njegov gospodar i predade ga mučiteljima, dok ne izplati svega duga. *Tako će učiniti i moj nebeski Otac vama, ako svaki od sveg srdca ne oprostite svomu bratu.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Job. 1). Bijaše čovjek u zemlji Hus, po imenu Job; priprost i pravedan, i bojeći se Boga, *koga sotona iska da ga kuša. I dade mu Gospodin vlast na imutak i na njegovo*

tielo, i pogubi sav imutak njegov i sinove, a i tielo njegovo udari težkom ranom.

TAJNA. Primi Gospodine, dobrostivo žrtve, kojima si htio da budeš ublažen, te nam svojom svemogućom milošću vratiš spasenje, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 118, 81). Duša je moja u spasenju Tvojemu i u Tvoju se rieč pouzdah: Kad ćeš suditi onima, što me gone? Opaki me gone; pomozi mi, Gospodine, Bože moj.

POPRIČESTNA. Primivši hranu bezsmrtnosti, molimo, Gospodine, da što ustima primismo, čistom dušom zadržimo, po G. n.

XXII. nedjelja po Duhovima

Sve se više približuje konac crkvene godine, spomen dolazka Isusova na koncu svieta. Molimo iz dubine srdca našeg milostivog Gospodina, da ovaj Kristov dan, kako ga zove sv. Pavao u Poslanici, dočekamo čisti i neokaljani.

ULAZ (Ps. 129, 3, 4). Ako gledaš na bezakonja, Gospodine, Gospodine, tko će obstati? Ali u Tebe je smilovanje, Bože naš! (Ps. 129, 1). *Iz dubine vapiem k Tebi,* Gospodine, Gospodine usliši glas moj. Slava Otcu . . . Ako gledaš . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, utočište naše i kreposti, bliz budi pobožnim molitvama svoje Crkve, jer Ti si sam početnik pobožnosti, i podaj, da *uspješno dostignemo,* što vjerno ištemo, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA FILIPLJANIMA (1, 6-11). Braćo! Uzdamo se u Gospodina Isusa, da će onaj, *koji je u vama započeo dobro djelo, i dovršiti do dneva Isusa Krista.* Kao što je pravo, da to mislim o

svima vama, jer sam duboko uvjeren, da ste svi vi sudionici moje radosti i u mojim okovima i u obrani i potvrdi evanđelja. Bog mi je svjedok, kako za svima vama čeznem ljubavlju Isusa Krista. I zato molim, da vaša ljubav sve više obiluje u znanju i svakom razumievanju, da odaberete, što je bolje, da budete *iskreni i bez priekora za dan Kristov,* napunjeni plodom pravde po Isusu Kristu na slavu i hvalu Božju.

NA STEPENICAMA (Ps. 132, 1, 2). Eto, kako je dobro i kako ugodno, kad braća prebivaju skupa! Kao pomast na glavi, koja se stače na bradu, bradu Aronovu. ALELUJA, aleluja. (Ps. 113, 11). Koji štuju Gospodina, neka se uzdaju u njega, on im je pomoćnik i zaštitnik, aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (22, 15-21). U ono vrieme odu farizeji i dogovore se, kako će Isusa uhvatiti u rieči. I pošalju k njemu svoje učenike s Herodovcima, koji rekoše: Učitelju, znamo, da si istinit i doista učiš Božju nauku bez obzira na ikoga, jer ne gledaš, tko je tko, reci nam dakle, što ti misliš, je li slobodno plaćati caru porez ili nije. A Isus znajući njihovu zlobu reče im: Što me kušate, licumjeri? Pokažite mi porezni novac. Oni mu pruže dinar. A Isus ih upita: Čija je ovo slika i nadpis? Odgovore mu: Careva. Tada im reče: *Dajte, dakle, caru carevo, a Bogu Božje!*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Est. 14, 12, 13). Opomeni me se Gospodine, *koji vladaš svakom vlašću,* i daj pravu rieč u moja usta, da budu ugodne moje rieči pred licem kneževim.

TAJNA. Daj, milostivi Bože, da ovaj spasonosni prinos i od vlastitih nas krivica neprestano rješava i od svih protivnosti brani, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Ps. 16, 6). Ja vapiem, jer me čuješ, Bože; prigni svoje uho i usliši moje rieči.

POPRIČESTNA. Primismo, Gospodine, darove svetoga otajstva, smjerno moleći, da bude koristna pomoć našoj slabosti, što si zapovjedio, da činimo na Tvoj spomen, koji živiš i kraljuješ.

XXIII. nedjelja po Duhovima

Danas nam pokazuje sv. Crkva svršetak svieta i početak vječnosti onako, kako bi Bog želio da bude. A na posljednju nedjelju p. D. gledat ćemo sudnji dan, kakav će doista biti, kakovim ga je učinio grieh. Danas nas uvjerava prorok Jeremija, sv. Pavao i sam Isus, da nam Bog želi samo dobro. Bog imade na umu mir i našu sreću, on je pripravan osloboditi nas iz sužanjstva i najtežih grieha i uzkrisiti nas na vječni život — ako to i mi sami hoćemo!

ULAZ (Jerem. 29, 11-14). Govori Gospodin: *Ja mislim misli mira,* a ne cviljenja; prizivat ćete me i ja ću vas uslišati, *i izvest ću vaše robovanje iz svih mjesta* (Ps. 34, 2). Blagoslovio si, Gospodine, svoju zemlju, *povratio si roblje Jakovljevo.* Slava Otcu . . . Govori Gospodin . . .

SLAVA.

MOLITVA. Odrieši, molimo, Gospodine, prekršaje Tvojih naroda, da se od spona grieha, kojih se svojom slabošću dobavismo, *Tvojom blagošću oslobodimo,* po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA FILIPLJANIMA (3, 17-21, 4, 1-3). Braćo! Ugledajte se na me i promatrajte one, koji žive po primjeru, koji imate u nama. Jer mnogi,

o kojima sam vam čestó govorio, a sada vam i sa suzama kažem, žive kao *neprijatelji Kristova križa*. Njihov svršetak je propast, njihov bog je trbuh, a slava u njihovoj sramoti, jer teže samo za zemaljskim stvarima. A naša je domovina na nebu, *odakle očekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista. On će po jakosti, koja može sebi pokoriti sve, preobraziti naše biedno tielo,* da bude jednako njegovu proslavljenom tielu. Zato, moja predraga i željkovana braćo, moja radosti i moj vienče, tako uztrajte, predragi, u Gospodinu! Evodiju molim i Sintihu prosim, da isto misle u Gospodinu. A i tebe, vjerni druže,[1] molim, pomozi onima, koji su se trudili u evanđelju s Klementom i mojim drugim pomoćnicima, kojih su imena u knjizi života.

NA STEPENICAMA (Ps. 43, 8, 9). *Oslobodio si nas, Gospodine,* od onih, koji nas mučiše i smeo si one, koji mrziše na nas. U Bogu ćemo se hvaliti cieli dan, i slavit ćemo Tvoje ime u vieke. ALELUJA, aleluja. (Ps. 129, 1, 2) *Iz dubine vapiem k Tebi,* Gospodine, Gospodine, usliši molitvu moju, aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (9, 18-26). U ono vrieme, dok je Isus govorio narodu, pristupi mu neki knez, pokloni mu se i reče: Gospodine, moja kći je sada preminula; dođi, metni na nju svoju ruku i oživjet će. Isus ustade i pođe za njim sa svojim učenicima. I žena, koja je dvanaest godina bolovala od gubitka krvi, pristupi otraga i dotače se okrajka njegove haljine. Jer je pomislila u sebi: Ozdravit ću, samo ako se dotaknem njegove haljine. A

1 Predstojnik kršćanske općine.

Isus se okrenu, ugleda je i reče: Uzdaj se, kćeri, ozdravila te je tvoja vjera! I žena ozdravi onoga časa. Kad je Isus došao do kneževe kuće i vidio sviraće i narod, koji je bučio, reče: Odstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I smijali su mu se. I kad je iztjerao narod, uđe u kuću, uze ruku djevojke i djevojka je ustala. I taj glas proču se po svemu onom kraju.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 129, 1-2). Iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine; Gospodine usliši molitvu moju; iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine.

TAJNA. Prinosimo Ti, Gospodine, žrtvu hvale, da poraste revnost naše službe, te milostivo savršiš ono, što si nevriednima udielio, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Mk., 11, 24). Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam.

POPRIČESTNA. Molimo Te, svemogući Bože, ne dopusti, da podlegnemo pogiblima i napastima, kad dopuštaš, da se po Tvojoj darežljivosti radujemo u božanskom pričešćenju, po G. n.

III. nedjelja, koja je preostala iza Bogojavljenja

Broj je nedjelja po Duhovima različit prema tome, da li se Uzkrs slavi ranije ili kasnije i dosljedno prema tomu, koliko je nedjelja bilo iza Bogojavljenja, a prije sedamdesetnice. Obično se događa, da je po koja nedjelja iza Bogojavljenja izpala. Ova se onda umeće iza XXIII. nedjelje po Duhovima i to tako, da se od nedjelja iza Bogojavljenja (III.—VI.) uzimlje Molitva, Tajna, Popričestna, Poslanica i Evanđelje, a sve je ostalo kao na XXIII. nedjelju po Duhovima. Na posljednju nedjelju po Duhovima moli se uviek misni obrazac str. 208.

ULAZ (Jerem. 29, 11-14). Govori Gospodin: *Ja mislim misli mira,* a ne cviljenja; prizivat ćete me i ja ću vas uslišati, *i izvest ću vaše robovanje iz svih mjesta.* (Ps. 84, 2) Blagoslovio si, Gospodine, zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo. Slava Otcu... Govori Gospodin...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, obazri se milostivo na našu nemoć i *pruži desnicu svojega veličanstva* da nas zaštitiš, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (12, 16-21. Braćo! Ne gradite se premudrima. Ne vraćajte nikomu za zlo. Nastojte oko dobra ne samo pred Bogom, nego i pred svima ljudima. Koliko je do vas, ako je moguće, budite u miru sa svima ljudima. Predragi, ne osvećujte se sami, nego dajte mjesto srčbi, jer je pisano: Osveta je moja, ja ću je vratiti, kaže Gospodin. Nego, ako je tvoj neprijatelj gladan, nahrani ga, ako je žedan, napoji ga. Jer ako to učiniš, zgrnut ćeš žeravicu na njegovu glavu. Ne daj, da te nadvlada zlo, nego zlo svladaj dobrim.

NA STEPENICAMA (Ps. 43, 8, 9). *Oslobodio si nas, Gospodine,* od onih, koji nas mučiše i smeo si one, koji mrziše na nas. U Bogu ćemo se hvaliti cieli dan, i slavit ćemo Tvoje ime u vieke. ALELUJA, aleluja. (Ps. 129, 1, 2). *Iz dubine vapiem k Tebi,* Gospodine; Gospodine, usliši molitvu moju, aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (8, 1-13). U ono vrieme, kad je Isus sišao s gore, išlo je za njim mnogo naroda. I dođe gubavac, koji mu se klanjao i reče: Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti! *A Isus pruži ruku,* dotače

ga se i reče: Hoću, budi čist! I odmah se očisti od svoje gube. A Isus mu reče: Pazi, nikomu ne kazuj, nego idi, pokaži se svećeniku i prinesi dar, koji je zapovjedio Mojsije njima za svjedočanstvo. A kad je ušao u Kafarnaum, pristupi k njemu stotnik, i zamoli ga: Gospodine, moj sluga leži u kući uzet i težko se muči. Tada mu Isus reče: Ja ću doći i izliečiti ga. Nato stotnik odgovori: Gospodine, niesam dostojan, da uđeš pod moj krov, nego samo reci riec, i ozdravit će moj sluga. Jer i ja sam čovjek pod vlašću, te imam pod sobom vojnike, pa kažem ovomu: Idi, i on ide, i drugomu: Dođi, i on dođe, a svome sluzi: učini to, i učini. Kad je Isus to čuo, zadivi se i reče onima, što su išli za njim: Zaista vam kažem, da tolike vjere niesam našao u Izraelu. Zato vam kažem, da će *mnogi doći s iztoka i zapada i sjesti će za stol u nebeskom kraljevstvu s Abrahamom, Izakom i Jakobom, a sinovi će* kraljevstva biti izbačeni u skrajnju tamu, gdje će biti plač i škripa zubi. A stotniku reče: Idi, i neka ti bude, kako si vjerovao. I u taj čas ozdravi sluga.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 129, 1-2). Iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine; Gospodine, usliši molitvu moju; iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine.

TAJNA. Prinosimo Ti, Gospodine, žrtvu hvale, da poraste revnost naše službe, te milostivo savršiš ono, što si nevriednima udielio, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Mk. 11, 24). Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, dostoj se učiniti nas dostojnima da primimo velike učinke tolikih tajna, kod kojih dopuštaš da sudjelujemo, po G. n. I. K.

IV. nedjelja, koja je preostala iza Bogojavljenja

ULAZ (Jerem. 29, 11-14). Govori Gospodin: *Ja mislim misli mira,* a ne cviljenja; prizvat ćete me i ja ću vas uslišati, *i izvest ću vaše robovanje iz svih mjesta.* (Ps. 84, 2) Blagoslovio si, Gospodine, zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo. Slava Otcu... Govori Gospodin...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, Ti znaš, da ljudske slaboće radi ne možemo *odolievati* tolikim *pogiblima;* podaj nam, dakle, molimo, zdravlje duše i tiela, da Tvojom pomoću nadvladamo ono, što zaradi grieha naših trpimo, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA RIMLJANIMA (13, 8-10). Braćo! Nikomu ništa ne dugujte, osim da se među sobom ljubite, jer koji ljubi bližnjega, izpunio je zakon. Jer: Ne čini preljuba, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ne poželi, i ako ima još kakva zapovied, uglavljuje se u ovoj: Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe. Tko ljubi bližnjega, ne čini zla. Izvršenje, dakle, zakona je ljubav.

NA STEPENICAMA (Ps. 43, 8, 9). *Oslobodio si nas Gospodine,* od onih, koji nas mučiše i smeo si one, koji mrziše na nas. U Bogu ćemo se hvaliti cieli dan, i slavit ćemo Tvoje ime u vieke. ALELUJA, aleluja. (Ps. 129, 1, 2) *Iz dubine vapiem k Tebi,* Gospodine; Gospodine usliši molitvu moju, aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (8, 23-27). U ono vrieme, kad je Isus ušao u lađu, pošli su za njim njegovi učenici. I nasta na moru velika oluja, tako, da su valovi prekrivali lađu, a on je spavao. I njegovi učenici pristupiše k njemu i probude ga govoreći: Gospodine, izbavi nas, pogibosmo! A Isus im reče: Što se plašite, malovjerni? Nato ustane, *zapovjedi vjetrovima i moru, i nasta velika tišina.* A ljudi su se čudili i pitali: Tko je ovaj, da ga slušaju vjetrovi i more?

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 129, 1-2). Iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine; Gospodine, usliši molitvu moju; iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine.

TAJNA. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da prikazani dar ove žrtve našu slabost od svakog zla čisti vazda i brani, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Mk. 11, 24). Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine Bože, da nas Tvoji darovi odalečuju od zemaljskih razkoši i nebeskom nas krepošću uviek obnavljaju, po G. n. I. K.

V. nedjelja, koja je preostala iza Bogojavljenja

ULAZ (Jerem. 29, 11-14). Govori Gospodin: *Ja mislim misli mira,* a ne cviljenja; prizivat ćete me i ja ću vas uslišati, *i izvest ću vaše robovanje iz svih mjesta* (Ps. 84, 2). Blagoslovio si, Gospodine, zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo. Slava Otcu... Govori Gospodin...

SLAVA.

MOLITVA. Čuvaj, molimo, Gospodine, svoju obitelj neprestanim pomilovanjem, pa jer se oslanja samo na nadu nebeskih milosti, zaštićuj je vazda svojim okriljem, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KOLOŠANIMA (3, 12-17). Braćo! Kao Božji izabranici, sveti i ljubljeni, budite od srdca milosrdni, blagi, ponizni, čedni, strpljivi. Podnosite jedan drugoga, i kao što je i Gospodin vama oprostio, tako i vi praštajte jedan drugomu, ako tko ima kakvu tužbu protiv drugoga. *Nada sve pak imajte ljubav, koja je veza savršenstva. I Kristov mir, na koji ste pozvani, neka zavlada u vašim srdcima* kao u jednom tielu. Budite i zahvalni! Kristova rieč neka se u vama nastani obilno, u svakoj mudrosti, da se učite i opominjete jedan drugoga psalmima, himnima i duhovnim pjesmama zahvalno pjevajući Bogu u svojim srdcima. I sve, štogod govorite ili činite, sve neka bude u ime Gospodina Isusa Krista zahvaljujući Bogu i Otcu po njemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 43, 8, 9). *Oslobodio si nas, Gospodine,* od onih, koji nas mučiše i smeo si one, koji mrziše na nas. U Bogu ćemo se hvaliti cieli dan, i slavit ćemo Tvoje ime u vieke. ALELUJA, aleluja (Ps. 129, 1, 2). *Iz dubine vapiem k Tebi,* Gospodine; Gospodine, usliši molitvu moju, aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (13, 24-30). U ono vrieme reče Isus narodu ovu prispodobu Nebesko je kraljevstvo kao čovjek, koji sije dobro sjeme na svojoj njivi. Kad su ljudi zaspali, dođe njegov neprijatelj, posija kukolj po pšenici i otide. A kad usjev uzraste i donese plod, pokaza se tada i kukolj. I dođoše gospodarevi sluge i rekoše mu: Gospodaru, zar ti niesi posijao dobro sjeme na svojoj njivi? Odkuda dakle kukolj? A on im reče: To je učinio neprijatelj. Tada ga sluge upitaše: Hoćeš li, da idemo i da ga poberemo? Odgovori im: Ne, da ne bi sabirući kukolj izčupali zajedno i pšenicu. Pustite, da oboje raste do žetve, a u vrieme žetve reći ću žeteocima: Poberite najprije kukolj i vežite ga u snopove, da se spali, a pšenicu skupite u moju žitnicu!

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 129, 1-2). Iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine, usliši molitvu moju; iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine.

TAJNA. Prinosimo Ti, Gospodine, žrtvu pomirnicu, da nam u svom smilovanju oprostiš naša zlodjela i srdca, koja se kolebaju, da Ti upravljaš, po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Mk. 11, 24). Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam.

POPRIČESTNA. Molimo Te, svemogući Bože, da doista postignemo spasenje, kojega smo zalog primili u ovim otajstvima, po G. n. I. K.

VI. nedjelja, koja je preostala iza Bogojavljenja

ULAZ (Jerem. 29, 11-14). Govori Gospodin: *Ja mislim misli mira,* a ne cviljenja; prizivat ćete me i ja ću vas uslišati, *i izvest ću vaše robovanje iz svih mjesta* (Ps. 84, 2). Blagoslovio

si, Gospodine, zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo. Slava Otcu... Govori Gospodin...

SLAVA.

MOLITVA. Podaj, molimo, svemogući Bože, da uviek težimo za onim, što je duhovno, i da riečima i djelima vršimo ono, što je Tebi ugodno, po G. n. I. K.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA SOLUNJANIMA (I, 1, 2-10). Braćo! Zahvaljujemo uviek Bogu za sve vas, spominjući vas u svojim molitvama, bez prestanka se sjećajući vaše djelotvorne vjere, truda i ljubavi i postojane nade u Gospodina našega Isusa Krista pred Bogom i Otcem našim, jer znamo, od Boga ljubljena braćo, da ste izabrani. Jer naše evanđelje nije k vama došlo samo po riečima, nego i po sili i po Duhu Svetom i punom uvjerenju, kako znate, kakvi smo među vama bili radi vas. Vi ste se ugledali u nas i u Gospodina, kad ste u velikoj nevolji primili nauku s radošću Duha Svetoga, tako da ste postali uzorom svim vjernima u Macedoniji i Ahaji. Jer se Gospodinova rieč razglasila od vas ne samo po Macedoniji i Ahaji, nego se vaša vjera u Boga proširila svuda, tako, da nam ne treba ništa govoriti. Oni sami propoviedaju o nama, kako smo ušli k vama i kako ste se *obratili k Bogu od idola, da služite živomu i pravomu Bogu i očekujete s neba Isusa, njegova Sina* (kojega je uzkrisio od mrtvih), koji nas je izbavio od buduće srčbe.

NA STEPENICAMA (Ps. 43, 8, 9). *Oslobodio si nas, Gospodine,* od onih, koji nas mučiše i smeo si one, koji mrziše na nas. U Bogu ćemo se hvaliti cieli dan, i slavit ćemo Tvoje ime u vieke. ALELUJA, aleluja (Ps. 129, 1, 2). *Iz dubine vapiem k Tebi,* Gospodine; Gospodine usliši molitvu moju, aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (13, 31-35). U ono vrieme reče Isus narodu ovu prispodobu: Nebesko je kraljevstvo kao zrno gorušice, koje čovjek uzme i posije na svojoj njivi. Ono je doduše najmanje od svega sjemenja, ali kad uzraste, veće je od svega povrća i postane stablom, tako, da dolaze ptice nebeske i stanuju na njegovim granama. Reče im drugu prispodobu: Nebesko je kraljevstvo kao kvasac, koji žena uzme i pomieša s tri mjere brašna, dok sve ne uzkisa. Isus je sve ovo govorio narodu u prispodobama. I nije mu govorio bez prispodoba, da se izpuni, što je rekao prorok: Otvorit ću svoja usta u prispodobama i objavit ću, što je bilo sakriveno od postanka svieta.[1]

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 129, 1-2). Iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine; Gospodine, usliši molitvu moju; iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine.

TAJNA. Molimo, Gospodine, da nas ovaj prinos čisti, obnavlja, upravlja i štiti, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Mk. 11, 24). Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, dopusti nam, da okriepljeni nebeskim slastima vazda težimo za svetim tajnama, koje nam daju pravi život, po G. n.

---

1 Ps. 77, 2.

Posljednja nedjelja po Duhovima

Posljednja nedjelja po Duhovima neposredno predhodi prvu nedjelju u Došašću, a ova je uviek ona nedjelja, koja je najbliža blagdanu sv. Andrije apostola (30. XI.).

Sve velike misli, opomene i pobude, koje je uz prošlu crkvenu godinu upravljala na nas, skuplja danas sveta Crkva u jedno. Tisućljetna se borba Boga s griehom i divsko hrvanje dobra i zla završava konačnom pobjedom Svemogućega. Bog vječnom i preobilnom nagradom nagrađuje sve one, koji su se pošteno borili na njegovoj strani. A Božje protivnike i sluge grieha baca osvetnica ruka vječne Pravde u vječni oganj.

Mislimo često na Promisao Božji! Bog hoće samo dobro. On je Bog ljubavi i mira. Gospodin nas je stvorio i odkupio krvlju svoga Srdca zato, da budemo s njime sretni u sve vieke. Molimo iz dubine srdca, da se spremni odazovemo njegovu sudu. Jesmo li danas spremni?

ULAZ (Jerem. 29, 11-14). Govori Gospodin: *Ja mislim misli mira,* a ne cviljenja; prizivat ćete me i ja ću vas uslišati, *i izvest ću vaše robovanje iz svih mjesta* (Ps. 84, 2). Blagoslovio si, Gospodine, zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo. Slava Otcu . . . Govori Gospodin . . .

SLAVA.

MOLITVA. Potakni, molimo, Gospodine, volje svojih vjernika, da s većim pregnućem nastoje zadobiti plod božanskih tajna i tako primiti veće pomoći Tvoje dobrote, po G. n.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KOLOŠANIMA (1, 9-14). Braćo! Ne prestajemo za vas moliti i prositi, da podpuno upoznate Božju volju sa svakom mudrošću i duhovnim razumievanjem. *Da živite dostojno Boga ugađajući mu u svemu:* da budete plodni svakim dobrim djelom i napredujete u spoznaji Boga. Da ojačani u svakoj kreposti po njegovoj slavnoj moći, podnosite sve podpuno strpljivo, veliko-

dušno i radostno. Da zahvaljujete Bogu Otcu, koji nas učini dostojnima, da budemo sudionici nasljedstva svetaca u svjetlosti. *On nas izbavi od vlasti tame i prenese u kraljevstvo svoga ljubljenoga Sina,* u kojemu imamo po njegovoj krvi odkup, oprost grieha.

NA STEPENICAMA (Ps. 43, 8, 9). *Oslobodio si nas, Gospodine,* od onih, koji nas mučiše i smeo si one, koji mrziše na nas. U Bogu ćemo se hvaliti cieli dan, i slavit ćemo Tvoje ime u vieke. ALELUJA, aleluja (Ps. 129, 1, 2). *Iz dubine vapiem k Tebi,* Gospodine; Gospodine, usliši molitvu moju, aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (24, 15-35). U ono vrieme reče Isus svojim učenicima: Kad vidite, da je na svetom mjestu gadna pustoš, o kojoj govori prorok Daniel (koji čita, neka razumije), tada, koji budu u Judeji, neka bježe u gore, i koji bude na krovu, neka ne silazi da što uzme iz svoje kuće, i koji bude na polju, neka se ne vraća natrag da uzme svoju haljinu. A težko trudnima i dojiljama u one dane! Molite, da vaš bieg ne bude zimi ili subotom. Jer tada će biti velika nevolja, kakve nije bilo od postanka svieta do sada, niti će je biti. I kad se ne bi skratili oni dani, nitko se ne bi spasio, ali će se oni dani skratiti radi izabranih. Ako vam tada tko reče: Evo, Krist je ovdje ili ondje, nemojte vjerovati. Jer će ustati lažni kristi i lažni proroci, koji će činiti velike znakove i čudesa, da bi, ako je moguće, zaveli i izabrane. Evo, kazao sam vam unapried. Ako vam, dakle, reknu: Eno ga u pustinji, nemojte izlaziti, evo ga u sobama, nemojte vjerovati. Jer kao što munja izlazi od iztoka i vidi se sve do zapada, tako

će biti i dolazak Sina čovječjega. Gdjegod bude lješina, tamo će se skupiti i orlovi. Odmah po nevolji onih dana sunce će pomrčati, mjesec ne će dati svoje svjetlosti, i zviezde će padati s neba, i pokrenut će se nebeske sile. *I tada će se pokazati znak Sina čovječjega na nebu,* proplakat će sva plemena na zemlji, *i vidjet će Sina čovječjega, gdje dolazi s velikom moći i veličanstvom na oblacima nebeskim.* I poslat će svoje anđele, koji će jakim glasom trublje sabrati njegove izabrane od četiri strane svieta, od jednoga do drugoga kraja neba. Naučite prispodobu od smokve: Kad se njezine grane pomlade i prolistaju, znate, da je blizu ljeto. Tako i vi, kad vidite sve ovo, znajte, da je blizu pred vratima. Zaista vam kažem: Ovaj naraštaj ne će proći, dok se ne izpuni sve ovo. *Nebo će i zemlja proći, ali ne će proći moje rieči.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 129, 1-2). Iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine; Gospodine, usliši molitvu moju; iz dubine vapiem k Tebi, Gospodine.

TAJNA. Milostiv budi, Gospodine, našim molbama i primivši prinose i molitve svojega puka, svih nas srdca k sebi obrati, da oslobođeni priеđemo k nebeskim željama. Po G. n.

PREDSLOVLJE PRESVETOG TROJSTVA.

PRIČESTNA (Mk. 11, 24). Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam.

POPRIČESTNA. Dopusti nam, molimo Te, Gospodine, da se krepošću ovih Svetinja, koje smo primili, izcieli sve, što je grješno u našoj duši, po G. n.

SVETAČKI BLAGDANI

Osim svetih vremena, koja se redaju oko najvećih kršćanskih blagdana, Božića i Uzkrsa, svetkuje sv. Crkva i druge spomendane iz života Isusova i Marijina, kao i spomendane Božjih anđela i svetaca. Svetačke blagdane slavi sv. Crkva redovito u dan njihove zemaljske smrti, kad su Božji ugodnici unišli u vječni život. Svetački su blagdani u misalu poredani onim redom, kako sliede u crkvenoj godini. Crkvena godina počinje s onom nedjeljom, koja je najbliža svetkovini sv. Andrija apostola (30. XI.). Prema tomu počinje niz svetačkih blagdana u crkvenoj godini s navečerjem sv. Andrije apostola 29. XI., a svršuje 26. XI. s blagdanom sv. Silvestra opata.

Poput Spasiteljevih svetkovina (osim muke i smrti), tako slavi sv. Crkva i svetkovine Bl. Djevice Marije, sv. anđela, sv. djevica i priznavalaca u b i e l o j boji.

Predragocjenu krv i križ Spasiteljev, kao i blagdane sv. mučenika, svetkuje sv. Crkva u c r v e n o j boji.

Smrt Sina Božjega i svakoga kršćanina oplakuje sv. Crkva u žalobnom c r n o m ruhu.

8. XII. Bezgrješno Začeće Bl. Dj. Marije

Okružen nepreglednim brojem kardinala i biskupa iz svih krajeva kršćanskoga svieta proglasio je papa Pijo IX. 8. prosinca 1854. u crkvi sv. Petra u Rimu: »Vlašću G. N. I. K., svetih apostola Petra i Pavla i Našom proglasujemo, određujemo i odlučujemo, da je od Boga objavljeno i stoga imadu svi čvrsto vjerovati, da je bl. Djevica Marija u prvom času svoga začeća bila radi zasluga Krista Isusa, Spasitelja roda ljudskoga, sačuvana netaknuta od svake ljage iztočnoga grieha«.

ULAZ (Izai. 6, 1, 10). Radujem se u Gospodinu i moja se duša veseli u mome Bogu, *jer me je odjenuo u haljine spasenja i ogrnuo plaštem svetosti,* kao zaručnicu u njezinu nakitu (Ps. 29, 2). Veličam Te, Gospodine, jer si me oslobodio i jer niesi dao da se moji neprijatelji raduju nada mnom. Slava Otcu . . . Radujem se . . .

SLAVA.

MOLITVA. Molimo Te, Bože, koji si neoskvrnjenim začećem blažene Djevice pripravio do-

stojno prebivalište svome Sinu, kao što si predvidjevši smrt svoga Sina Njegovu djevičansku Majku očuvao od svake ljage, tako da dopustiš, te i mi njezinim zagovorom očišćeni dođemo k Tebi, po istom Gospodinu našemu...

ČITANJE KNJIGE MUDROSTI (Posl. 8, 22-35). Gospodin me je imao u početku svojih puteva, prije nego je išta učinio na početku. Bila sam određena od vieka i od davnina prije nego je postala zemlja. Još nije bilo bezdana, a ja sam već bila začeta, izvori voda još niesu provalili, niti su postojali golemi skupovi gora: rodila sam se prije bregova. Još nije bio učinio ni zemlje ni rieka ni zemaljskih stožerâ. Bila sam tu, kad je pripravljao nebo, kad je stalnim zakonom i međom ograđivao bezdane, kad je gore učvršćivao uzduh i premjerao vodene izvore, kad je okolo udario granice moru, postavljao zakone vodama, da ne bi prelazile svojih međâ, kad je postavljao temelje zemlje. Bila sam s njim i upravljala sam svim stvarima i veselila sam se sve dane i sve vrieme igrala sam se pred njim, igrala sam se na zemaljskoj kugli, jer je moj užitak boraviti sa sinovima ljudskim. Zato me, djeco, poslušajte: Blago onima, koji idu mojim putevima! Slušajte moju nauku i budite mudri i nemojte je odbaciti. Blago čovjeku, koji me sluša i koji uviek bdije uz moja vrata i čuva ulaze u moju kuću. Tko nađe mene, naći će život i primit će spas od Gospodina!

NA STEPENICAMA (Judit. 13, 23; 15, 10). Blagoslovena si, Djevo Marijo, nad sve žene na zemlji. Ti si slava Jeruzalema, Ti si veselje Izraela, Ti si ponos našega naroda. ALELUJA, aleluja

(Cant. 4, 7). Sva si liepa, o Marijo, i iztočne ljage nema u Tebi. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (1, 26-28). U ono vrieme posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad Nazaret k djevici, zaručenoj s mužem, koji se zvao Josip, iz kuće Davidove, a djevica se zvala Marija. Kad je anđeo k njoj ušao, reče: Zdravo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama!

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Lk. 1, 28). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama! Aleluja.

TAJNA. Primi, Gospodine spasonosnu žrtvu, što je prinosimo o svetkovini neoskvrnjenoga začeća blažene djevice Marije i podaj, da nas, koji priznajemo, da si je svojom milošću unapried oslobodio od svake ljage, njezin zagovor izbavi od svake krivice; po G. n.

PREDSLOVLJE BL. DJ. MARIJE *(neoskvrnjenom začeću).*

PRIČESTNA. Valja da Te slavimo, o Djevice Marijo, jer Ti je svemogući učinio velike stvari.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, Bože naš, da otajstva, što smo ih primili, izlieče u nama rane onoga grieha, od koga si divnom povlasticom očuvao neoskvrnjeno začeće Blažene Djevice Marije, po G. n. I. K.

26. XII. Sv. Stjepan, prvomučenik.

Sv. je Stjepan mučen oko g. 35. Njegove su sv. moći zajedno s tielom sv. đakona Lovre sahranjene izpod velikog žrtvenika u bazilici sv. Lovre u Rimu.

ULAZ (Ps. 118, 23). *Sjedoše knezovi i dogovarahu se protiv mene,* i zločinci me progoniše. Pomozi mi, Gospodine, Bože moj, jer se Tvoj

sluga vježbao u Tvojim opravdanjima (Ps. isti). Blago onima, koji su čista života, koji hode u zakonu Gospodnjem. Slava Otcu... Sjedoše knezovi...

SLAVA.

MOLITVA. Daj nam, molimo, Gospodine, nasljedovati, što častimo, da naviknemo *ljubiti neprijatelje,* jer slavimo rođendan[1] onoga, koji je znao i za svoje progonitelje moliti Gospodina našega Isusa Krista, Sina Tvojega: Koji s Tobom živi i kraljuje...

SLAVA.

ČITANJE DJELA APOSTOLSKIH (6, 8-10; 7, 54-59). U one dane Stjepan pun milosti i jakosti činio je među narodom velika čudesa i znakove. Tada se dignu da se prepiru sa Stjepanom neki iz zbornice, koja se zove libertinska i cirenska i aleksandrijska i od onih, koji su bili iz Cilije i Azije. Ali ne mogoše odoljeti mudrosti i Duhu, kojim je govorio. Kad su to čuli, kipjeli su od srčbe u svojim srdcima i škripali zubima na njega. A Stjepan, pun Duha Svetoga, zagleda se u nebo i vidje slavu Božju i Isusa, gdje stoji s desne Božje i reče: Evo, vidim otvoreno nebo i Sina čovječjega, gdje stoji s desne Božje! A oni vičući svim grlom začepe svoje uši i svi zajedno navale na njega. Izbaciše ga iz grada i kamenovaše, a svjedoci odložiše svoje haljine do nogu mladića, imenom Savla. I kamenuju Stjepana, koji je zazivao i govorio: Gospodine Isuse, primi moj duh! Pade zatim na koljena i glasno

---

[1] Crkva slavi smrtni dan svojih svetaca kao »rođendan« (dies natalis), to će reći kao dan, kad su prešli u novi i vječni život.

zavika: Gospodine, ne uzmi im ovoga za grieh! I kad to reče, usnu u Gospodinu.

NA STEPENICAMA (Ps. 118). Sjedoše knezovi i dogovarahu se protiv mene i zločinci me progoniše. Pomozi mi, Gospodine, Bože moj: spasi me zaradi Tvoga milosrđa! ALELUJA, aleluja (Dj. ap. 7, 56). Viđim nebesa otvorena i Isusa, gdje stoji s desne strane sile Božje. Aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (23, 34-39). U ono vrieme reče Isus književnicima i farizejima: Evo, ja vam šaljem proroke i mudrace i književnike, a vi ćete jedne od njih ubiti i razpeti, a druge bičevati po svojim zbornicama i progoniti od grada do grada, da na vas dođe sva pravedna krv, koja je prolivena na zemlji od krvi pravednoga Abela do krvi Zaharije, sina Barahijina, kojega ubiste između hrama i oltara.[1] Zaista vam kažem, sve će to doći na ovaj naraštaj. *Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one, koji su ti poslani!* Koliko sam puta htio skupiti tvoju djecu, kao što kvočka skuplja svoje piliće pod krila, ali ti niesi htio! Evo, ostat će vam pusta vaša kuća. Jer kažem vam: Odsad me ne ćete vidjeti, dok ne rečete: Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje!

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Dj. ap. 7 i 8). Izabraše apostoli levitu Stjepana, puna vjere i Duha Svetoga, koga kamenovaše Židovi, dok je molio i govorio: Gospodine Isuse, primi duh moj! Aleluja.

TAJNA. Primi, Gospodine, darove za uspomenu Tvojih svetih: kako je njih muka učinila

---

[1] Zahariju je ubio u predvorju hrama kralj Joas. Umirući reče Zaharija: »Gospodin neka gleda i osveti!«

slavnima, tako da i nas pobožnost učini slobodnima od grieha, po G. n.

PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (Dj. ap. ,7 55). Vidim nebesa otvorena i Isusa, gdje stoji s desne strane sile Božje: Gospodine Isuse, primi duh moj i ne primi im ovo za grieh!

POPRIČESTNA. Neka nam pomognu, Gospodine, primljena otajstva i po zagovoru blaženoga mučenika Stjepana neka nas utvrde sveudiljnim okriljem. Po Gospodinu . . .

1. I. Blagdan Obrezanja G. N. I. Krista.

Nova građanska godina još je zatvorena i neizpisana knjiga sa zlatnim nadpisom: u ime Isusovo! Nastoj, da sadržaj odgovori nadpisu.

2. I. Blagdan presv. Imena Isusova.

Pobožnost presv. Imenu Isusovu širili su osobito sv. Bernardin sienski i sv. Ivan Kapistran. Papa Inocent XIII. odredi 1721. da sva Crkva svetkuje ovaj blagdan na I.nedjelju po Bogojavljenju. A Pijo X. prenese ovaj praznik na nedjelju između Nove godine i Bogojavljenja. Ne padne li u te dane, od 2. do 5. siečnja, nedjelja, tada se slavi Ime Isusovo 2. siečnja.

ULAZ (Fil. 2, 10-11). *U ime Isusovo* da se pokloni svako koljeno onih, koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom i svaki jezik da prizna na slavu Boga Otca: Isus Krist jest Gospodin. (Ps. 8, 2) Gospodine, Gospodine naš, kako je *divno ime Tvoje* po svoj zemlji! Slava Otcu . . . U ime Isusovo . . .

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si jedinorođenoga Sina Svoga postavio Spasiteljem ljudskom rodu i zapovjedio da se zove *Isus*, podaj milostivo, da smijemo u nebu uživati gledajući Njega, kojega *sveto ime častimo* na zemlji, po istom G. n.

ČITANJE DJELA APOSTOLSKIH (4, 8-12). U one se dane Petar napuni Duha Svetoga i progovori: Čujte, knezovi naroda i poglavari! Ako nas danas sudite radi dobra, koje smo učinili bolestnom čovjeku, znajte vi svi i sav izraelski puk, kako je on ozdravio: *U ime Isusa Krista Nazarećanina,* kojega ste vi razpeli, a Bog ga je uzkrisio od mrtvih, po njemu je ovaj pred vama zdrav. On je kamen, koji ste vi graditelji odbacili i koji je postao ugaoni kamen. *I nema spasa ni u komu drugom, jer pod nebom nije ljudima dano drugo ime, po kojemu bi se mi mogli spasiti.*

NA STEPENICAMA (Ps. 105, 4, 7). Spasi nas, Gospodine, Bože naš, i skupi nas iz narodâ, da *slavimo ime Tvoje,* i ponosimo se u Tvojoj slavi. (Izai 63, 16) Ti si, Gospodine, naš otac i naš odkupitelj, od vieka je ime Tvoje. ALELUJA, aleluja. (Ps. 144, 21) Hvalu Gospodnju neka kazuju moja usta, i neka svaki čovjek *blagosiva njegovo sveto ime.* Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (2, 21). U ono vrieme, kad se navršilo osam dana, da obrežu dječaka, *dadoše mu ime Isus,* kako ga je anđeo bio nazvao prije začeća.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 85, 12, 5). Hvalit ću Te, Gospodine, Bože moj, i *slavit ću Tvoje ime* na vieke, jer si Ti, Gospodine, blag i krotak i pun milosrđa za sve, koji Te prizivaju. Aleluja.

TAJNA. Blagoslov Tvoj, preblagi Bože, od kojega živi svako stvorenje, neka posveti, molimo, ovu našu žrtvu, što je Tebi prinosimo na slavu Sina Tvojega, Gospodina našega, Isusa Krista, da

ova žrtva hvale bude ugodna Tvojemu veličanstvu a nama koristna za spasenje, po istom G. n.
PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (Ps. 85, 9, 10). Svi narodi, koje si stvorio, doći će i poklonit će se pred Tobom, Gospodine, i *slavit će Tvoje ime,* jer Ti si velik, i činiš čudesa, Ti si jedini Bog, aleluja.

POPRIČESTNA. Svemogući, vječni Bože, koji si nas stvorio i odkupio, pogledaj milostivo naše zavjete i obazri se blagim i dobrostivim licem na žrtvu spasonosnoga prinosa, što je prikazasmo *na čast imena Sina Tvojega,* Gospodina našega, Isusa Krista, te ulij u nas svoju milost, da se pod slavnim imenom Isusovim, jamstvom vječnoga predopredieljenja, radujemo, što su naša imena upisana na nebesima, po istom G. n. I. K.

2. II. Sviećnica.

Svetkovinom se prikazanja Isusova u hramu završuje božično doba crkvene godine.

Kad se svrši blagoslov svieća i kad budu razdieljene blagoslovljene svieće, okrene se djakon narodu i poziva ga:

Pođimo u miru.

Zbor odgovara:

U ime Kristovo. Amen.

Tada kreće obhod s užeženim sviećama. Pjevaju se ove antifone:

Nakiti ložnicu svoju, Sione, i primi Kralja Krista, zagrli Mariju, koja je dver nebeska, jer ona nosi slavnoga Kralja nove svjetlosti. Popostaje Djevica noseć na rukama Sina prije danice, koga primi Simeon u naručje svoje i objavi narodima, da je on Gospodar života i smrti i Spasitelj svieta.

Odgovor dobi Simeon od Svetoga Duha, da ne će vidjeti smrti, dok ne vidi Krista Gospodnjega. I kad unesoše djećaka u hram, primi ga u naručaj svoj i blagoslovi Boga i reče: Sad odpuštaš, Gospodine, slugu svoga u miru.

Prikazaše za njega dvije grlice i dva mlada golubića, kao što je pisano u zakonu Gospodnjem. A kad se navršiše dani očišćenja Marijina po zakonu Mojsijevu, ponieše Isusa u Jeruzalem, da ga prinesu Gospodinu, kao što je pisano u zakonu Gospodnjem. Slava Otcu. Kao što je.

Iza obhoda sa sviećama sliedi sv. misa:

ULAZ (Ps. 47, 10). *Primili smo, Bože, Tvoje milosrđe usred Tvojega hrama;* kao što Tvoje ime, Bože, tako i Tvoja hvala dopire do krajeva zemaljskih, pravde je puna Tvoja desnica. (Ps. 47, 2). Velik je Gospodin i veoma slavan, u gradu Boga našega, *na svetoj svojoj gori.* Slava Otcu ... Primili smo ...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući vječni Bože, smjerno molimo Tvoje veličanstvo, učini, kao što se Jedinorođeni Tvoj današnji dan *sa biti našega tiela prikaza u hramu,* tako da se i mi Tebi prikazujemo očišćenim dušama, po G. n.

ČITANJE PROROKA MALAHIJE (3, 1-4). Ovo govori Gospodin Bog: Evo, ja šaljem svoga glasnika, koji će pripraviti put preda mnom. *I Gospodin, kojega vi tražite, i Anđeo zavjeta, kojega vi želite, doći će odmah u svoj hram.* Evo dolazi, govori Gospodin vojska. A tko može pomišljati na dan njegova dolazka, i tko će moći podnieti njegov pogled? Jer on će biti kao oganj, koji topi, i kao trava za pranje, i sjedit će kao onaj, koji tali i čisti srebro, i očistit će Levijeve

sinove i pretopit će ih kao zlato i srebro, a oni će prinositi žrtve Gospodinu u pravdi. *A žrtva Judina i Jeruzalemska bit će ugodna* kao i prošlih vjekova iz davnine, govori svemogući Gospodin.

NA STEPENICAMA (Ps. 47, 10, 11). *Primili smo, Bože, Tvoje milosrđe usred Tvojega hrama;* kao što Tvoje ime Bože, tako i Tvoja hvala dopire do krajeva zemaljskih. Što smo čuli, to vidimo u gradu Boga našega, *na Tvojoj svetoj gori.* ALELUJA, aleluja. Starac je nosio diete, a diete je upravljalo starcem. Aleluja.

Iza sedamdesetnice mjesto Aleluja moli se:

ZAVLAKA (Luka 2, 29-32). Sad odpuštaš s mirom svoga slugu, Gospodine, po rieči svojoj, jer vidješe oči moje spasenje Tvoje, koji si pripravio pred licem svih naroda; *svietlo da razsvietli neznabožce* i slavu naroda Tvoga.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO LUKI (2, 22-32). U ono vrieme, kad su se navršili dani Marijina očišćenja po Mojsijevu zakonu, donesu Isusa u Jeruzalem, da ga *prikažu Gospodinu,* kako je propisano u Gospodnjem zakonu: Svaki mužki prvorođenac bit će posvećen Gospodinu, i da prinesu žrtvu, kako je rečeno u Gospodnjem zakonu: par grlica ili dva golubića. A bio je u Jeruzalemu čovjek, koji se zvao Šimun. I taj pravedni i bogobojazni čovjek izčekivao je Izraelovu utjehu i Duh Sveti bio je u njemu. I objavi mu Duh Sveti, da ne će umrieti prije nego vidi Krista Gospodnjega. I dođe po nadahnuću u hram. I kad su donieli diete Isusa njegovi roditelji, da za njega učine prema propisu zakona, uze ga on u naručaj, zahvali Bogu i reče: Gospodine, sada u miru odpuštaš svoga slugu po svojoj rieči, *jer su vidjele moje oči tvoj spas, koji si*

pripravio svim narodima: Svietlo, da razsvietli neznabožce i slavu tvojemu narodu Izraelu.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 44, 3). Razlita je milost na Tvojim ustnama, toga radi blagoslovi te Bog u vieke, i u vieke vieka.

TAJNA. Usliši, Gospodine, naše molitve, i daj nam pomoć Tvoje blagosti, da darovi, što ih prinosimo, budu dostojni očima Tvojega veličanstva po G. n.

PREDSLOVLJE BOŽIĆNO.

PRIČESTNA (Luka 2, 26). Odgovor primi Šimun od Duha Svetoga, da ne će ugledati smrti, *dok ne vidi Krista Gospodnjega.*

POPRIČESTNA. Molimo, Gospodine, Bože naš, da ove presvete tajne, što si ih udielio za utvrđenje našega obnovljenja, budu nama po zagovoru blažene Marije, vazda Djevice, i sadašnji i budući liek, po G. n.

19. III. Sv. Josip.

Čovjek šutnje, sav okružen tišinom i šutnjom, a ipak — ili možda upravo zato — hranitelj i branitelj Rieči Božje, Sina Boga živoga! Sv. je Josip tip i uzor čovjeka u osrednjim životnim prilikama. Svojim rukama prehranjuje sebe, blaženu Djevicu i Spasitelja, no ne utapa se sav u brigama svagdašnjeg zemaljskog života, nego živi i životom duše, sretan u krugu svoje porodice i zadovoljan s onim položajem, koji mu je Gospodin dosudio.

ULAZ (Ps. 91, 13). *Pravednik* cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra, usađen u domu Gospodnjem, u triemovima hrama Boga našega (Ps. 91, 2). Dobro je slaviti Gospodina i pjevati Tvomu Imenu, Višnji! Slava Otcu . . . Pravednik . . .

SLAVA.

MOLITVA. Molimo Te, Gospodine, da nam pomognu zasluge zaručnika presvete Majke Tvoje, te zadobijemo njegovim zagovorom, što svojom slabоćom ne možemo postići, koji živiš...

ČITANJE KNJIGE MUDROSTI (Crkv. 45, 1-6). Mio je Bogu i ljudima i blagoslovljena je njegova uspomena. Gospodin mu je udielio sličnu slavu kao svetima i uzveličao ga je, da ga se plaše neprijatelji i na njegovu je rieč ublažio strahote. Proslavio ga je pred kraljevima, dao mu zapoviedi pred narodom i pokazao mu svoju slavu. *Posvetio ga je radi njegove vjere i krotkosti i izabrao ga od svih ljudi.* Dao mu je da čuje njegov glas i uveo ga u oblak. Naustice mu je dao zapoviedi, zakon života i stege.

NA STEPENICAMA (Ps. 20, 4). Gospodine, pretekao si ga sladkim blagoslovima, metnuo si na njegovu glavu vienac od dragog kamena. Života iska u Tebe i dade mu dužinu dana u vieke vieka. ALELUJA, aleluja (Ps. 91, 4). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra. Aleluja.

Poslije sedamdesetnice umjesto Aleluja . . .:

ZAVLAKA (Ps. 111, 1-3). Blago čovjeku, koji poštuje Boga, njegove zapoviedi žudi veoma. Silno na zemlji bit će njegovo potomstvo, blagoslovit će se rod pravednih. Slava i bogatstvo u njegovu domu, i njegova pravda ostaje u vieke vieka.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (1, 18-21). Kad je Marija, Isusova majka, bila zaručena s Josipom, prije nego se sastaše, ona je začela po Duhu Svetomu. A Josip, njezin muž, jer je bio pravedan i nije ju htio sramotiti, mislio je, da ju odpusti potajno. Dok je ovo razmišljao, pojavi mu se u snu anđeo, koji mu reče: Josipe, sine Davidov, nemoj se bojati k sebi uzeti Mariju, svoju ženu, jer što je začeto u njoj, od Duha je Svetoga. Rodit će sina, i daj mu ime Isus, jer će on spasiti svoj narod od njegovih grieha.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 88, 25). Pratit će ga moja istina i moja milost i snagom ću moga Imena uzdići njegovu moć.

TAJNA. Izvršujući, Gospodine, dužnost naše službe, ponizno Te molimo, da u nama čuvaš svoje darove zagovorom blaženoga Josipa, zaručnika Majke Sina Tvoga, Isusa Krista, Gospodina našega, jer Ti prinosimo žrtvu hvale svetkujući njegovu častnu svetkovinu, po istom G. n.

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, vazda i svagdje hvale uzdajemo i da Te na svetkovinu blaženog Josipa dužnim pjesmama veličamo, blagosiljamo i dičimo. Jer Ti si ovog pravednog muža Djevici dao za zaručnika i vjernog si i mudrog slugu postavio nad svojom porodicom, da kao otac čuva Jedinorođenoga Tvoga, Gospodina našega, Isusa Krista, koji je začet osjenom Duha Svetoga, po kojemu Tvoje veličanstvo hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti, Nebesa Te i nebeske sile i blaženi Serafini zadružnim klicanjem zajedno slave. Zapovjedi, molimo, da se i naši glasovi združe s njihovima poniznim izpoviedanjem govoreći:

PRIČESTNA (Mt. 1, 20). Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti Marije, žene svoje, jer ono, što se u njoj začelo, od Duha je Svetoga.

POPRIČESTNA. Bliz budi nama, molimo, milosrdni Bože, i po zagovoru blaženoga Josipa, priznavaoca, ublažen čuvaj svoje darove u nama, po G. n.

25. III. Navještenje bl. Djevice Marije.

Velika je Gospodnja rieč »neka bude« stvorila u početku nebo i zemlju i sve, što je na njima. A danas je ponizni djevičin uzklik »neka bude« dozvao vječnu Božansku Rieč s neba na zemlju u prečisto srdce Bl. Djevice.

ULAZ (Ps. 44, 13, 15, 16). Najmoćniji ove zemlje slavit će tebe; prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju (Aleluja, aleluja) (Ps. 44, 2). Iz mog srdca izvire divna pjesma: djela su moja namienjena Kralju! Slava Otcu. Najmoćniji.

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si htio, da po anđelovu navieštenju Rieč Tvoja uzme tielo u krilu blažene Djevice Marije, daj, molimo Te, da mi, koji vjerujemo, da je ona doista Bogorodica, njezinim zagovorom nađemo pomoć. Po istom G. n. I. K.

ČITANJE PROROKA IZAIJE (7, 10-15). U one dane reče Gospodin Ahazu: Traži od Gospodina svoga Boga znak za sebe, ili odozdo iz ponora ili odozgo s visine. Ahaz odgovori: Ne ću tražiti niti ću kušati Gospodina. Nato reče: Čujte vi iz kuće Davidove: Zar vam je malo, što dosađujete ljudima, pa dosađujete i momu Bogu? Zato će vam sam Gospodin dati znak: Evo, *djevica će začeti i roditi sina i dat će mu ime Emanuel.*[1] Jesti će maslo i med, da zna odbaciti zlo, a izabrati dobro.

NA STEPENICAMA (Ps. 44, 3, 4). Tvojim se ustnama razlio blagoslov, jer te Bog blagoslovio vječnim blagoslovom. Poradi istine i pravde i blagosti vodit će te divno tvoja desnica.

Iza sedamdesetnice:

ZAVLAKA (Ps. 44, 11, 12). O djevice, vidi i čuj: zaboravi svoj narod i dom svoga otca. Za ljepotom tvojom teži kralj, tvoj Gospodin, ti ćeš mu podati čast (Ps. 44, 13, 10). Najmoćniji ove zemlje slavit će tebe, pratit će te kćeri kraljevske (Ps. 44, 15, 16). Prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju, vode je u hram Kraljev.

U uzkrsno doba:

ALELUJA, aleluja (Lk. 1, 28). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s Tobom, blagoslovena Ti među ženama, aleluja (Br. 17, 8). Ogranak je Jese procvao, Djevica je rodila Boga-čovjeka, Bog je udielio ljudima mir, pomirivši u sebi vrhunac s nizinama, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (1, 26-38). U ono vrieme posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad Nazaret k djevici zaručenoj s mužem, koji se zvao Josip, iz kuće Davidove, a djevica se zvala Marija. Kad je anđeo k njoj ušao, reče: Zdravo milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama! Kad je ona to čula, uplaši se na ove rieči i razmišljala je, što znači taj pozdrav. A anđeo joj reče: Ne boj se, Marijo, jer si našla milost kod Boga: Evo, *začet ćeš i roditi sina i dat ćeš mu ime Isus.* On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. I

[1] »Bog s nama«, t. j. djevičin će sin biti Bog i čovjek.

Gospodin Bog dat će mu priestolje Davida, njegova otca, i vladat će nad Jakovljevim domom u vieke, i njegovu kraljevstvu ne će biti kraja. Marija upita anđela: Kako će to biti, kad ja ne poznam muža? Anđeo joj odgovori: Duh Sveti doći će nad Tebe i osjenit će te sila Svevišnjega; zato će i Sveto, koje ćeš ti roditi, biti Sin Božji. I tvoja je rođakinja Elizabeta začela sina u svojoj starosti, i njoj, koja je nerotkinja, ovo je šesti mjesec; jer Bogu nije ništa nemoguće. Na to Marija reče: Evo službenice Gospodnje, *neka mi bude po tvojoj rieči.*

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Lk. 1, 28). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s Tobom, blagoslovena Ti među ženama, blagosloven plod utrobe Tvoje.

TAJNA. Molimo Te, Gospodine, utvrdi u našim dušama tajne prave vjere, da mi, koji izpoviedamo, da je Djevica začela pravoga Boga i čovjeka, krepošću njegova spasonosnoga uzkrsnuća zavriedimo unići u vječnu radost, po istom G. n. I. K.

PREDSLOVLJE BL. DJ. MARIJE *(navieštenju).*

PRIČESTNA (Izai. 7, 14). Evo, Djevica će začeti i rodit će Sina i zvat će se ime njegovo Emanuel.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, ulij u naše duše svoju milost, da mi, koji smo po anđelovu navieštenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po njegovoj muci i križu budemo privedeni k slavi uzkrsnuća, po istom G. n. I. K.

29. VI. **Blagdan sv. apostola Petra i Pavla.**

Po svemu kršćanskom svietu slavi se od najstarijih vremena uspomena apostolskih prvaka na dan njihove mučeničke smrti u Rimu 67. god. po Kristovu rođenju.

Nad smrtnim ostatcima siromašnoga i maloukoga ribara iz Galileje diže se veličanstvena grobnica, kakove nema ni jedan mogućnik ovoga svieta: crkva sv. Petra. A nad grobom se progonjenoga Pavla diže divna bazilika — po veličini druga crkva na svietu.

Probudimo danas ponovno odanost, poslušnost i vjernost živomu nasljedniku sv. Petra i namjestniku Isusovu na zemlji, sv. Otcu Papi.

ULAZ (Dj. Ap. 12, 11). Sad zaista znadem, da je Gospodin poslao svojega anđela, te me izbavio iz ruke Herodove i svega, što je očekivao židovski narod (Ps. 138, 1, 2). Gospodine, Ti si me kušao i spoznao; Tebi je poznat moj počinak i moje ustajanje. Slava Otcu... Sad zaista...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si današnji dan posvetio mučeničtvom svojih apostola Petra i Pavla, daj Crkvi svojoj, da u svemu sliedi zapovied onih, od kojih je primila početak vjerovanja, po G. n. I. K.

ČITANJE DJELA APOSTOLSKIH (12, 1-11). U one dane podiže kralj Herod ruke, da muči neke od Crkve. I pogubi mačem Jakoba, Ivanova brata. Kad je vidio, da je to drago Židovima, dade uhvatiti i Petra. A bili su dani bezkvasnih hljebova. Kad ga je uhvatio, baci ga u tamnicu i preda, da ga čuvaju četiri straže, u svakoj po četiri vojnika, htijući ga po Vazmu izvesti pred narod. Tako su Petra čuvali u tamnici, a *Crkva je za njega neprestano molila Boga.* One noći, kad ga je Herod kanio izvesti

pred narod, Petar je okovan dvojim verigama spavao među dvojicom vojnika, a stražari su pred vratima čuvali tamnicu. Anđeo Gospodnji pristupi i svietlo obasja sobu, udari Petra u bok, probudi ga i reče: Ustani brzo! I padoše mu verige s ruku. Tada mu anđeo reče: Pripaši se i obuj se! On učini tako. I zapoviedi mu: Ogrni se svojom haljinom i idi za mnom! I kad je izišao, išao je za njim, a nije znao, da je to zbilja, što se događa po anđelu, nego je držao, da ima viđenje. A kad su prošli prvu i drugu stražu, dođoše do željeznih vrata, koja vode u grad. I ona im se sama otvoriše. Kad su izišli, prošli su jednu ulicu, i odmah odstupi od njega anđeo. A Petar se osviesti i reče: Sada zaista znam, da je Gospodin poslao svoga anđela, i izbavio me iz Herodove ruke i od svega, što je očekivao židovski narod.

NA STEPENICAMA (Ps. 44, 17, 18). Postavit ćeš ih knezovima po svoj zemlji, sjećat će se Tvoga imena, Gospodine! Mjesto otaca bit će sinovi Tvoji, zato će Te narod slaviti. ALELUJA, aleluja. (Mt. 16, 18). *Ti si Petar i na toj ću stieni sagraditi svoju Crkvu.* Aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (16, 13-19). U ono vrieme dođe Isus u krajeve Cezareje Filipove i upita svoje učenike: Što kažu ljudi: Tko je Sin čovječji? Oni odgovore: Jedni kažu, da je Ivan Krstitelj, drugi Ilija, a drugi da je Jeremija ili kojigod od proroka. Isus ih upita: A vi što kažete: Tko sam ja? Šimun Petar odgovori: Ti si Krist, Sin živoga Boga. Isus mu nato reče: Blago tebi, Šimune, sine Jonin! Jer ti to nije objavilo tielo i krv, nego moj nebeski Otac. A ja tebi kažem: *Ti si Petar, i na toj stieni sagradit ću svoju Crkvu, i paklena je vrata ne će nadvladati.* Tebi ću dati ključeve nebeskoga kraljevstva, i štogod svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebu, i štogod razriešiš na zemlji, bit će razriešeno i na nebu.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 44, 17 18). Postavit ćeš ih knezovima po svoj zemlji, sjećat će se imena Tvoga, Gospodine, od pokoljenja do pokoljenja.

TAJNA. Žrtve, Gospodine, koje prinosimo, da ih posvetimo Tvojemu imenu, neka prati molitva svetih apostola, koja neka nas i od grieha očisti i brani, po G. n. I. K.

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, Tebe, Gospodine, vječni Pastiru, smjerno moliti, da ne ostaviš svoga stada, nego da ga po blaženim svojim apostolima sveudiljnom zaštitom čuvaš, te Tvojim stadom upravljaju isti vođe, koje si Ti odredio da ga vode kao pastiri i namjestnici Tvoga djelovanja. I toga radi pjevamo pjesmu slave Tvoje s anđelima i s arkanđelima, s priestolima i s gospodstvima i sa svom silom nebeske vojske govoreći bez prestanka:

PRIČESTNA. (Mt. 16, 18). Ti si Petar, i na toj ću stieni sagraditi svoju Crkvu.

POPRIČESTNA. Po zagovoru svetih apostola čuvaj, Gospodine, od svake protivnosti one, koje si nahranio nebeskom hranom.

15. VIII. **Uznesenje Bl. Dj. Marije.**

Pobjeda Spasiteljeve Majke ne bi bila podpuna, da je smrt raztvorila prečisto tielo bez grieha začete Djevice. Smrt je posljedica i kazna iztočnoga grieha. Gospa, koju je njezin božanski Sin izuzeo i oslobodio od zakona grieha, nije bila podložna ni zakonu smrti.

Ona je doduše poput svoga Sina i Spasitelja umrla, ali je poput njega odmah i uzkrsnula i uznesena na nebo, gdje sa svojim Sinom vlada kao kraljica neba i zemlje.

ULAZ. Radujmo se svi u Gospodinu svetkujući blagdan u čast blažene Djevice Marije; radi njezina se uznesenja raduju anđeli i slave Sina Božjega. (Ps. 44, 2) Iz mog srdca izvire divna pjesma: djela su moja namienjena Kralju! Slava Otcu... Radujmo se...

SLAVA.

MOLITVA. Oprosti, Gospodine, griehe svojih službenika, da se mi, koji sami nismo vrstni da Ti djelima svojim ugodimo, spasemo zagovorom Roditeljice Tvoga Sina, Gospodina našega, koji s Tobom živi i kraljuje...

ČITANJE KNJIGE MUDROSTI (Crkv. 29, 11-13, 15-20). Tražila sam svuda mira i boravit ću u Gospodnjoj baštini. Tada mi je zapovjedio stvoritelj svih stvari, koji je i mene stvorio i počinuo je pod mojim šatorom i rekao mi: Nastani se kod Jakoba, imaj baštinu u Izraelu i pusti korienje među mojim izabranicima. I tako sam se utvrdila na Sionu i u svetom sam gradu počinula i u Jeruzalemu je sjedište moje vlasti. Ukorienila sam se u častnom narodu, koji imade dio svoje baštine u mojemu Bogu, a moj je boravak u zboru svetih. Uzdigla sam se kao cedar na Libanonu i kao čempres na gori Sionu, uzdigla sam se kao palma u Kadesu i kao nasad ruža u Jerihonu, kao liepa maslina u polju, i uzdigla sam se na trgovima kao platana uz vodu. Mirisala sam kao sladka korica i mirisavi balzam, mirisala sam ugodno kao izabrana mira.

NA STEPENICAMA (Ps. 44, 5, 11, 2). Istine radi i krotkosti i pravde vodit će te divno tvoja desnica. ALELUJA, aleluja. Uznesena je Marija na nebo, raduje se anđeoska vojska, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (10, 38-42). U ono vrieme uđe Isus u neko selo i primi ga u svoju kuću žena po imenu Marta. Ova je imala sestru Mariju, koja je sjedila do Isusovih nogu i slušala njihove rieči. A Marta, jer je nastojala da što bolje posluži, pristupi i reče: Gospodine, ti ne mariš, što me moja sestra ostavi samu da poslužujem? Reci joj dakle, da mi pomogne. Gospodin joj odgovori: Marta, Marta, brineš se i uznemiruješ za mnoge stvari, a samo je jedno potrebno. *Marija je izabrala najbolji dio,* koji se ne će oduzeti od nje.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE. Uznesena je Marija na nebo, raduju se anđeli, hvaleći blagosilju Gospodina. Aleluja.

TAJNA. Neka priteče, Gospodine, u pomoć Tvomu puku molitva Bogorodice, da oćutimo, kako odvjetuje za nas pred Tobom u nebeskoj slavi, premda znamo, da se preselila u prilici svoga tiela; po G. n.

PREDSLOVLJE Bl. Dj. MARIJE *(uznesenju)*

PRIČESTNA (Lk. 10, 42). Najbolji je dio izabrala Marija, koji se ne će uzeti od nje dovieka.

POPRIČESTNA. Postavši dionici nebeskoga stola molimo Tvoju blagodat, Gospodine, da se zagovorom Bogorodice, koju uznesenje štujemo, oslobodimo svih zala, što nam priete, po G. n.

8. IX. **Rođenje Bl. Djevice Marije.**

Majku Boga Velikoga slavi, dušo, pjevaj Njoj,
Odabrane svetkuj dane, posvećene Prečistoj!

ULAZ. Zdravo, sveta majko, što nam porodi kralja, koji vlada nebom i zemljom u vjekovječne vjekove! (Ps. 44, 2). Iz mog srdca izvire divna pjesma: djela su moja namienjena Kralju! Slava Otcu... Zdravo...

SLAVA.

MOLITVA. Udieli, Gospodine, dar nebeske milosti svojim slugama, da zavjetni blagdan rođenja blažene Djevice poda porast mira onima, kojima je njezino rođenje postalo početkom spasenja, po G. n.

Spomen sv. Hadriana, pape i mučenika, iz mise »U Tvojoj se moći«, 793.

ČITANJE KNJIGE MUDROSTI (Posl. 8, 22-35). Gospodin me je imao u početku svojih puteva, prije nego je išta učinio na početku. Bila sam određena od vieka i od davnina prije nego je postala zemlja. Još nije bilo bezdana, a ja sam već bila začeta, izvori voda još nisu provalili, niti su postojali golemi skupovi gora: rodila sam se prije bregova. Još nije bio učinio ni zemlje ni rieka ni zemaljskih stožera. Bila sam tu, kad je pripravljao nebo, kad je stalnim zakonom i međom ograđivao bezdane, kad je gore učvršćivao uzduh i premjerao vodene izvore, kad je okolo udario granice moru, postavljao zakone vodama, da ne bi prelazile svojih međa, kad je postavljao temelje zemlje. Bila sam s njim i upravljala sam svim stvarima i veselila sam se sve dane i sve vrieme igrala sam se pred njim, igrala sam se na zemaljskoj kugli, jer je moj užitak boraviti

sa sinovima ljudskim. Zato me, djeco, poslušajte: Blago onima, koji idu mojim putevima! Slušajte moju nauku i budite mudri i nemojte je odbaciti. Blago čovjeku, koji me sluša i koji uviek bdije uz moja vrata i čuva ulaze u moju kuću. Tko nađe mene, naći će život i primit će spas od Gospodina!

NA STEPENICAMA. Blagoslovena si i častna, Djevo Marijo, koja se bez povrede čistoće nađe mati Spasiteljeva. Bogorodice Djevo, u tvojem se, postavši čovjek, zatvori krilu, koga sav sviet ne obuhvata. ALELUJA, aleluja. Blažena si, sveta Djevice Marijo, i predostojna svake hvale, jer se iz tebe rodi sunce pravde, Krist, Bog naš. Aleluja.

† POČETAK SVETOGA EVANĐELJA PO MATEJU (1, 1-16). Knjiga rođenja Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova. Abraham je imao sina Izaka, Izak je imao sina Jakoba, Jakob je imao sina Judu i njegovu braću. Juda je imao sina Faresa i Zaru od Tamare, Fares je imao sina Ezrona, Ezron je imao sina Arama, Aram je imao sina Aminadaba, Aminadab je imao sina Nasona, Nason je imao sina Salmona, Salmon je imao sina Boza od Rahabe, Boz je imao sina Obeda od Rute, Obed je imao sina Jeseja, Jesej je imao sina kralja Davida, Kralj David je imao sina Salamona s Urijinom ženom, Salamon je imao sina Roboama, Roboam je imao sina Abiju, Abija je imao sina Asu, Asa je imao sina Jozafata, Jozafat je imao sina Jorama, Joram je imao sina Oziju, Ozija je imao sina Joatama, Joatam je imao sina Ahaza, Ahaz je imao sina Ezekiju, Ezekija je imao sina Manasiju, Manasija je imao sina Amona, Amon je imao

sina Joziju, Jozija je imao sina Jehoniju i njegovu braću u vrieme seobe u Babilon. A poslije seobe u Babilon Jehonija je imao sina Salatijela, Salatijel je imao sina Zorobabela, Zorobabel je imao sina Abijuda, Abijud je imao sina Elijacima, Elijacim je imao sina Azora, Azor je imao sina Sadoka, Sadok je imao sina Ahima, Ahim je imao sina Elijuda, Elijud je imao sina Eleazara, Eleazar je imao sina Matana, Matan je imao sina Jakoba, Jakob je imao sina Josipa, muža Marijina, od koje se rodio Isus, koji se zove Krist.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE. Blagoslovena si, Djevo Marijo, koja si nosila Stvoritelja svega; porodila si onoga, koji te je stvorio i dovieka ostaješ djevicom!

TAJNA. Pomagalo nam, Gospodine, čovječanstvo Tvoga Jedinca, koji rodivši se od Djevice materinog djevičanstva nije umanjio, nego ga je posvetio, da nas o blagdanu njezina rođenja oslobodi opačina i naš prinos učini Tebi prijatnim, Isus Krist, Gospodin naš, koji s Tobom živi i kraljuje . . .

Spomen sv. Hadriana, pape i mučenika, iz mise »U Tvojoj se moći«, str. 794.

PREDSLOVLJE BL. DJ. MARIJE *(rođenju)*.

PRIČESTNA. Blaženo krilo Marije Djevice, koje je nosilo Sina vječnoga Otca!

POPRIČESTNA. Primivši, Gospodine, zavjetna otajstva godišnje svetkovine, molimo Te, da nam udiele okrepu i za vremeniti i za vječni život, po G. n.

Spomen sv. Hadriana, pape i mučenika, iz mise »U Tvojoj se moći«.

Svetkovina Krista Kralja

slavi se po odredbi Pija XI. svake godine u zadnju nedjelju u listopadu.
O vječna Sliko Višnjega, od Svjetla Svietlo, Bože naš, Odkupitelju, slava ti i čast i sila kraljevska!
Ti sam od vieka nada si vremena svih i središte;
Tvoj Otac s pravom dade ti, da budeš vladar narodâ.

ULAZ (Odkr. 5, 12). Dostojno je Janje, koje je zaklano, da primi silu i bogatstvo i mudrost i jakost i čast i slavu. Njemu slava i kraljevstvo u vieke vjekova (Ps. 71, 1). Daj, Bože, pravdu svoju Kralju, i sudačku svoju vlast Sinu Kraljevu. Slava Otcu . . . Dostojno . . .

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, koji si po ljubljenom Sinu svome, Kralju vasione, htio sve obnoviti, dopusti milostivo, da se svi narodi, razdieljeni ranom grieha, podlože Njegovoj preblagoj vlasti, koji s Tobom živi i kraljuje, u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vieke vjekova. Amen.

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KOLOŠANIMA (1, 12-20). Braćo! Zahvaljujemo Bogu Otcu, koji nas učini dostojnima, da budemo subaštinici svetaca u svjetlosti. On nas izbavi od tamne vlasti i prenese u kraljevstvo svoga ljubljenoga Sina, u kojemu po njegovoj krvi imamo odkup i oprost grieha. On je slika nevidljivoga Boga, rođen prije svih stvorova. Jer je u njemu stvoreno sve na nebu i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo priestolja ili gospodstva ili poglavarstva ili vlasti. Sve je stvoreno po njemu i u njemu. On je prije svega i sve postoji po njemu. On je glava tiela Crkve, on je početak, prvienac uzkrsnuća od mrtvih, da u svemu bude prvi. Jer se svidjelo, da u njemu

stanuje sva punina i da po njemu pomiri sa sobom sve, bilo što je na zemlji, bilo što je na nebu, da po njegovoj krvi na križu sve smiri u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA (Ps. 11, 8, 11). On kraljuje od mora do mora, od velike rieke (Eufrata) do na kraj zemlje. Njemu će se pokloniti svi kraljevi zemaljski, svi će narodi služiti Njemu. ALELUJA, aleluja (Dan. 7, 14). Vlast je Njegova vlast vječna, koja se ne će skršiti i Njegova kraljevstva ne će nestati. Aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (18, 33-37). U ono vrieme reče Pilat Isusu: Jesi li ti židovski kralj? Isus ga upita: Govoriš li to sam od sebe ili su ti drugi kazali za mene? Pilat odgovori: Zar sam ja Židov? Tvoj narod i svećenički poglavari predali su te meni. Što si učinio? Isus odgovori: *Moje kraljevstvo nije od ovoga svieta.* Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svieta, moji bi se sluge borili, da ne budem predan Židovima. Ali moje kraljevstvo nije odavde. Tada mu Pilat reče: Dakle ti si kralj? Isus odgovori: Pravo kažeš: da, *ja sam kralj.* Ja sam se zato rodio i došao na sviet, da posvjedočim istinu. Svaki, koji je od istine, sluša moj glas.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 2, 8). Traži od mene i dat ću Ti narode u nasljedstvo i u posjed krajeve zemlje!

TAJNA. Gospodine, prinosimo Ti žrtvu ponovnog pomirenja ljudskoga roda moleći Te, da Onaj, kojega Ti u ovoj žrtvi prikazujemo, svim narodima daruje mir i jedinstvo, Isus Krist, Sin Tvoj, koji s Tobom živi i kraljuje...

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da Tebi uviek i svagdje zahvaljujemo: Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, koji si Jedinorođenoga Sina svoga, Gospodina našega, Isusa Krista, uljem slave pomazao za vječnoga svećenika i Kralja vasione; da prinesavši sebe samoga na žrtveniku križa za neokaljanu i pomirnu žrtvu izvrši tajne ljudskog odkupljenja i podloživši sva stvorenja svojoj vlasti vječno i sveobće kraljevstvo preda Tvome Veličanstvu, kraljevstvo istine i života, kraljevstvo posvećenja i milosti, kraljevstvo pravde i ljubavi. I toga radi pjevamo pjesmu Tvoje slave s anđelima i s arkanđelima, s priestolima i s gospodstvima i sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

PRIČESTNA (Ps. 28, 10). Stoluje Gospodin Kralj uvieke, Gospodin blagosiva narod svoj mirom.

POPRIČESTNA. Primivši hranu neumrlosti molimo Te, svemogući Bože, da mi, koji ovdje na zemlji vojujemo pod barjakom Krista Kralja, u nebeskim dvorovima uzmognemo neprestano kraljevati s Njime, koji s Tobom živi i kraljuje...

1. XI. Blagdan svih svetih

Sv. Bonifacije IV. pretvorio je 603. rimski poganski Panteon, to će reći hram, posvećen svim bogovima, u kršćansku crkvu i posvetio je na čast presvetoj Bogorodici i svim mučenicima Kristovim. Tako se započe na zapadu svetkovina svih svetih, koja se na iztoku odavna već slavila na prvu nedjelju poslije Duhova. Sv. Grgur III. papa odredi 731. za ovu svetkovinu prvi dan studenoga.

ULAZ. Radujmo se svi u Gospodinu slaveći svečani dan na čast svih svetih, kojih se svetkovini raduju anđeli i hvale Sina Božjega (Ps. 32,

1). Radujte se pravednici u Gospodinu, čestitima dolikuje pohvala. Slava Otcu... Radujmo...

SLAVA.

MOLITVA. Svemogući, vječni Bože, koji nam dade, da u jednoj slavi častimo zasluge svih svetih Tvojih, molimo, da nas radi umnoženih zagovornika daruješ željnim obiljem svoga smilovanja, po Gospodinu...

ČITANJE KNJIGE ODKRIVENJA BL. IVANA APOSTOLA (7, 2-12). U one dane vidio sam ja, Ivan, drugoga anđela, koji je uzlazio s iztoka i imao je znak živoga Boga. I četvorica anđela, koji su imali škoditi zemlji i moru, poviče jakim glasom: Ne naškodite ni zemlji ni moru ni drveću, dok ne označimo sluge našega Boga na njihovim čelima. I čuo sam broj označenih sto četrdeset četiri tisuće, označenih od svih plemena sinova Izraelovih. Od plemena Judina dvanaest tisuća označenih, od plemena Rubenova dvanaest tisuća označenih, od plemena Gadova dvanaest tisuća označenih, od plemena Aserova dvanaest tisuća označenih, od plemena Neftalijeva dvanaest tisuća označenih, od plemena Manasijeva dvanaest tisuća označenih, od plemena Šimunova dvanaest tisuća označenih, od plemena Levijeva dvanaest tisuća označenih, od plemena Izaharova dvanaest tisuća označenih, od plemena Zabulonova dvanaest tisuća označenih, od plemena Josipova dvanaest tisuća označenih, od plemena Benjaminova dvanaest tisuća označenih. Zatim sam vidio veliko množtvo, koje nije mogao nitko prebrojiti, od *svih naroda i plemena i puka i jezika, gdje stoje pred priestoljem i pred Janjetom, obučeni u biele haljine i u svojim rukama drže palme.* I klicali su jakim glasom: Spas

našemu Bogu, koji sjedi na priestolju i Janjetu. I stajali su oko priestolja svi anđeli i starješine i četiri životinje. I pali su na svoja lica pred priestoljem i poklonili su se Bogu govoreći: Amen, blagoslov i slava i mudrost i hvala i čast i sila i jakost našemu Bogu u vieke vjekova. Amen.

NA STEPENICAMA (Ps. 33, 10). Poštujte Gospodina, svi sveti njegovi; jer ništa nedostaje onima, koji ga poštuju i onima, koji ištu Gospodina, ne će se uzkratiti nijedno dobro. ALELUJA, aleluja (Mt. 11, 28). Dođite k meni svi, koji ste umorni i obterećeni, i ja ću vas okriepiti. Aleluja.

† SLIEDI SV. EVANĐELJE PO MATEJU (5, 1-12). U ono vrieme vidje Isus mnogo naroda, uzpne se na goru, i kad je sjeo, pristupiše mu njegovi učenici i poče ih poučavati: Blago siromašnima u duhu, jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blago krotkima, jer će oni nasliediti zemlju. Blago žalostnima, jer će se utješiti. Blago onima, koji gladuju i žeđaju pravde, jer će se nasititi. Blago milosrdnima, jer će postići milosrđe. Blago čistima u srdcu, jer će vidjeti Boga. Blago mirotvorcima, jer će se zvati sinovi Božji. Blago progonjenima radi pravde, jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blago vama, kad vas radi mene budu proklinjali i progonili i lažno govorili svako zlo protiv vas. Radujte se i veselite se, jer je obilna vaša plaća na nebu.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Mudr. 3, 1-3). Duše su pravednika u ruci Božjoj, i ne će ih se dotaći muka zlobe; činilo se luđačkim očima, da umiru, a oni su u miru. Aleluja.

TAJNA. Prinosimo Ti, Gospodine, darove naše odanosti, koji Ti bili ugodni poradi časti svih pravednika, i nama spasonosni radi Tvojega milosrđa; po Gospodinu . . .

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospodine sveti, Otče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodinu našemu, po kome veličanstvo Tvoje hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti. Nebesa Te i nebeske moći i blaženi Serafini zadružnim klicanjem zajedno slave. Zapovjedi, molimo, da se i naši glasovi združe s njihovima, smjernim izpoviedanjem govoreći:

PRIČESTNA (Mt. 5, 8). Blago onima, koji su čista srdca, jer će Boga vidjeti; blago miroljubivima, jer će se sinovi Božji nazvati; blago onima, koji trpe progonstvo pravde radi, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

POPRIČESTNA. Podaj, molimo, Gospodine, da se Tvoji narodi vazda vesele štujući Tvoje svete i da nas štiti njihov neprekidni zagovor. Po G n.

2. XI. **Spomen svih vjernih mrtvih**

Već sv. Augustin spominje obćenite molitve Crkve katoličke za sve vjerne preminule. Sv. je Odilo, opat u Cluny, uveo oko 998. u svim svojim samostanima »dušni dan« s mrtvačkom misom za sve pokojne kršćane. Ovaj je običaj u XIV. stoljeću poprimila i rimska crkva. Odredbom Benedikta XV. 1915. smije danas, kao i na Božić, svaki svećenik služiti tri sv. mise: jednu po svojoj nakani, drugu za sve vjerne mrtve, a treću za pokojne prema nakani Sv. Otca Pape.

Pođi danas na groblje i pomoli se za duše svojih rođaka i znanaca i svih vjernih mrtvih.

ULAZ. Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna neka im svietli (Ps. 64, 2, 3). Tebi pjevamo Bože, na Sionu, Tebi prinosimo naše zavjete u Jeruzalemu; usliši molitvu moju; *k Tebi će doći svaki smrtnik.* Pokoj vječni . . .

Ne moli se »Slava«.

MOLITVA. Bože, Stvoritelju i odkupitelju svih vjernika, podaj dušama Tvojih slugu i službenica oproštenje svih grieha, što su ga vazda željeli, koji živiš i kraljuješ . . .

ČITANJE POSLANICE BL. PAVLA APOSTOLA KORINĆANIMA (I, 15, 51-57). Braćo! Evo objavljujem vam tajnu: Svi ćemo zaista uzkrsnuti, ali se svi ne ćemo promieniti. Na jedanput, u tren oka, na glas posljednje trublje (jer će se oglasiti trublja), mrtvi će uzkrsnuti nerazpadljivi, a mi ćemo se promieniti. Zato treba da se ovo razpadljivo tielo obuče u nerazpadljivost i ovo smrtno u bezsmrtnost. Kad ovo smrtno tielo bude bezsmrtno, tada će se izpuniti rieč Pisma: Smrt je bila uništena pobjedom. *Smrti, gdje je tvoja pobjeda?* Smrti, gdje je tvoj žalac? Žalac smrti je grieh, a sila grieha je zakon. Hvala Bogu, koji nam je udielio pobjedu po Isusu Kristu, Gospodinu našemu.

NA STEPENICAMA. Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna neka im svietli (Ps. 111, 7). U vječnom će spomenu živjeti pravednik i ne će se bojati osude.

ZAVLAKA. Odrieši, Gospodine, duše svih vjernih od svake spone grieha. I daj, da s pomoću Tvoga milosrđa zavriede umaći osudi osvete i uživati blaženstvo vječnoga svietla.

POSLJEDNICA.

U dan onaj, u dan gnjeva
Ognjem sviet će sav da sieva,
Sa Sibilom David pjeva.

Kolik strah će na sve pasti,
Kada Sudac s višnjom vlasti,
Dođe pretrest ljudske strasti!

S trublje čudan zvuk romoni,
U sva groblja budeć roni
I pred priesto mrtve goni.

Smrt i narav zadivljene
Motre ljude oživljene,
Na sud Božji sakupljene.

Otvara se knjiga jada,
Knjiga grješna ljudskog rada,
Što će vagnut biti sada.

Kada Sudac sudit stane,
Sve će tajne biti znane,
Sve grjehote pokarane.

Što ću jadan tada zborit?
Komu ću se zagovorit,
Gdje i dobre strah će morit?

Kralju strašne veličine,
Dajuć spas ko dar s visine
Spasi mene pun miline!

Sjeti se, o Spase mio,
Da si za me putnik bio,
Ne daj mi u paklu dio.

Ištući me trudan hoda,
Spasenje mi križem poda,
Zar da bude to bez ploda?

Višnji Sudče, pravdo stroga,
Sagrješenja prosti mnoga
Prije dana osvetnoga.

Uzdišem ko krivac hudi,
Grieh mi stidom lice rudi,
Drhćuć prosim: ne osudi!

Mariju si opravdao,
Raj zločincu obećao
Pa i meni nadu dao.

Molitva mi nema moći,
Al ti blag si, ne daj poći
U plam vječni mojoj zloći.

K ovcama me svojim kreni,
Među jarad ne daj meni,
S desne strane mene djeni.

Kad potreseš grješnim svietom,
Plamenu ga predaš kletom,
Zovni mene s vojskom svetom.

Molim u svoj sniženosti,
Srdca puna skrušenosti:
Daj mi umriet u milosti.

Avaj dana suza, straha,
Kada grješni stvor iz praha
Pođe k sudu posljednjemu!

Sladki Spase, prosti njemu,
Milo duše pogledaj,
Pokoj vječni njima daj!
Amen.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO IVANU (5, 25-29). U ono vrieme reče Isus židovskomu narodu: Zaista, zaista vam kažem, da dolazi čas i već je tu, kad će mrtvi čuti glas Sina Božjega i koji budu čuli, oživjet će. Jer kao što Otac ima život u samomu sebi, tako je i Sinu dao, da ima život u samomu sebi. I dao mu je vlast da sudi, jer je Sin čovječji. Ne čudite se ovomu, jer ide čas, kada će svi, koji su u grobovima, čuti glas Sina Božjega. I koji su činili dobro, uzkrsnut će na život, a koji su činili zlo, uzkrsnut će na osudu.

PRIKAZANJE. Gospodine Isuse Kriste, kralju slave, izbavi duše svih vjernih mrtvih od paklenih kaznâ, iz dubokoga bezdna, izbavi ih iz usta lavljih, da ih ne proguta dubina, da ne padnu u tamu, nego da ih Tvoj stjegonoša sveti

Spomen svih vjernih mrtvih 2. XI. — prva misa 763

Mihael povede u sveto svietlo, što si ga nekoć obećao Abrahamu i njegovu potomstvu. Prinosimo Ti, Gospodine, žrtve, molitve i hvale, da ih primiš za one duše, kojih se danas spominjemo. Učini, Gospodine, da iz smrti prieđu u život, što si ga nekoć obećao Abrahamu i njegovu potomstvu.

TAJNA. Obazri se, molimo Te, blagi Gospodine, na žrtve, što Ti ih prinosimo za duše Tvojih sluga i službenica, da im daruješ i nagradu, kako si im darovao zaslugu kršćanske vjere, po G. n.

PREDSLOVLJE. Uistinu je dostojno i pra-

vedno, pravo i spasonosno, da Ti uviek i svagdje hvale uzdajemo, Gospodine sveti, Otče Svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodinu našemu. Jer nam je u njemu zasjala nada blaženoga uzkrsnuća, te premda nas ožalošćuje udes umiranja, ipak nas tješi obećanje budućeg uzkrsnuća. Jer Tvojim se vjernicima, Gospodine, život mienja, ne oduzimlje; i kad se razori kuća ovoga zemaljskoga boravka, pripravlja se vječni stan u nebesima. I zato pjevamo pjesmu Tvoje slave s anđelima i s arkanđelima, s priestoljima i gospodstvima i sa svom silom nebeske vojske govoreći bez prestanka:

PRIČESTNA. Svjetlost vječna neka im svietli, Gospodine, s Tvojim svetima u sve vieke, jer Ti si blag.

POPRIČESTNA. Molimo Te, Gospodine, da naše ponizne molitve pomognu dušama Tvojih sluga i službenica, te ih očistiš od svih grieha i učiniš dionicima Tvoga odkupljenja, koji živiš i kraljuješ.

PRIGODNE MISE

Misa za »Veni Sancte« kao na Duhove str. 132.

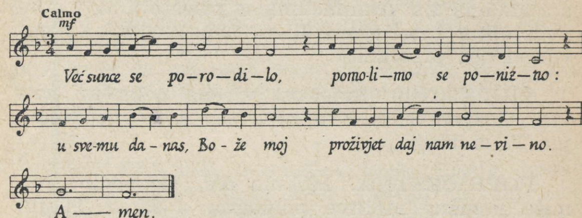
Misa za »Te Deum« kao na blagdan presv. Trojstva str. 137. i na kraju »Te Deum« str. 275

Misa za pokojne kao na dušni dan. str. 241.

DODATAK

Jutarnja molitva

Bože, u pomoć mi dođi.
Gospodine, pohiti da mi pomogneš.
Slava Otcu i Sinu i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku,
tako i sada, i vazda, i u vieke vjekova. Amen.

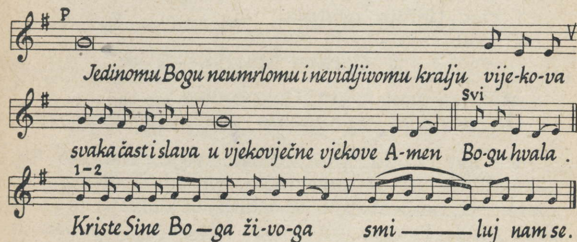
Već sunce se porodilo,
Pomolimo se ponizno:
U svemu danas, Bože naš.
Proživjet daj nam nevino!

Ti jezik naš obuzdavaj,
Da svađe ružne ne bude,
Ti blag nam oči zaklapaj,
Da taštih stvari ne vide.

Čistoću srdca štiti nam,
Sve nizko tjeraj od njega,
Ukroti postom, trieznošću
Pomamnost tiela našega.

Pa kada mine bieli dan,
I opet noć se povrati,
Sladkoće svieta prezrevši
Mi tebi ćemo pjevati.

Sva slava Otcu vječnomu
I jedinomu Sinu mu
Sa Tješiteljem Presvetim
I sad i vječnost čitavu. Amen.

Jedinomu Bogu, neumrlomu i nevidljivomu Kralju vjekova, svaka čast i slava u vjekovječne vjekove. Amen.

Kriste, Sine Boga živoga, smiluj nam se.
Kriste, Sine Boga živoga, smiluj nam se.

Pomolimo se.

Gospodine, Bože svemogući, koji si dao, da nam osvane ovaj dan, čuvaj nas svojom moću, da danas ne padnemo ni u koji grieh, već da uviek budu pravedne pred Tobom naše misli, rieči i djela. Po Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

Anđele Božji, čuvaru moj,
Danas i uviek uza me stoj;
Ruku mi pruži, vodi me ti,
Ti me od zala očuvaj svih.

Od nedjelje presv. Trojstva do Velike Sriede:

ANĐEO GOSPODNJI naviestio Mariji.
I ona je začela po Duhu Svetom.
Zdravo Marijo.

Evo službenice Gospodnje.
Neka mi bude po rieči tvojoj.
Zdravo Marijo.

I rieč tielom postala.
I prebivala među nama.
Zdravo Marijo.

Moli za nas sveta Bogorodice.
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

P o m o l i m o s e. Milost svoju, molimo Te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu navieštenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uzkrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Od Velike Subote na večer do uoči presv. Trojstva:

KRALJICE NEBA, raduj se, Aleluja.
Jer koga si bila dostojna nositi, Aleluja.
Uzkrsnu, kako je rekao, Aleluja.
Moli za nas Boga! Aleluja.
Veseli se i raduj se, Djevice Marijo, Aleluja.
Jer je uzkrsnuo Gospodin uistinu, Aleluja.

P o m o l i m o s e. Bože, koji si se dostojao sviet obradovati uzkrsnućem Sina svoga, Gospodina našega, Isusa Krista, daj, molimo Te, da po njegovoj Majci, Djevici Mariji, zadobijemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Zajednička se jutarnja molitva završuje:
Od presv. Trojstva do Velike sriede:

Salve Regina – Zdravo Kraljice

Sal-ve Re-gi-na Ma-ter mi-se-ri-cor-di-ae
Kra-lji-ce zdra-vo Maj-ko mi-lo-sr-đa

vi-ta dul-ce-do et spes no-stra sal- ve.
ži-vo-te sla-sti na-do na-ša zdra-vo.

Ad te cla-ma-mus ex-u-les fi-li-i He-vae.
Va-pi-mo k te-bi pro-gna-ni si-no-vi E-ve

Ad te sus-pi-ra-mus ge-men-tes et flen-tes in hac
Uz-di-še-mo k te-bi ža-lo-sni i tu-žni u do-

la-cry-ma-rum val-le. E-ja er-go ad-vo-ca-ta
li-ni o-voj su-znoj. O daj da-kle od-vjet-ni-ce

no-stra il-los tu-os mi-se-ri-cor-des o-cu-los
na-ša o-ne svo-je mi——lo-sti-ve o-či

ad nos con-ver — te. Et Je — sum be-ne-dictum
na nas svr — ni I I-su-sa bla-go-slo-vljen

fructum ven-tris tu-i nobis post hoc ex-i — li-um
plod kri-la tvo-ga po-slije o-vog pro-go-na Ti

o-sten-de. O — clemens. O — pi — a.
nam poka-ži. O — bla-ga. O — mi — la.

O — dul — cis Vir — go Ma-ri — a.
O — slat-ka Dje-vo Ma-ri — jo.

P: *Moli za nas sveta Bo-go-ro-di-ce!*
Svi: *Da dostojni postanemo obe — ća-nja Kri-sto-vih!*

Moli za nas sveta Bogorodice.
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Svemogući, vječni Bože, koji si sudjelovanjem Duha Svetoga tako pripravio tielo i dušu slavne Djevice i Majke Marije, da bude dostojno prebivalište Sinu Tvomu, podaj, da nas od sadašnjih zala i od vječne smrti oslobodi blagi zagovor one, koju pobožno i radostno spominjemo. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Od Velike subote na večer do uoči presv. Trojstva:

Regina coeli laetare – Kraljice neba raduj se

Re-gi — na coeli lae-ta-re al-le-lu-ia qui-a
Kralji-ce ne — ba ra-duj se a-le-lu-ja jer kog

quem me-ru-i-sti por-ta-re al-le-lu-ia re-sur-re-xit
si do-stoj-na bi-la no-si-ti a-le-lu-ja us-krsnu

si-cut dixit al-le-lu-ia o-ra pro no-bis Deum al-le-lu-ia.
ka-ko re-če a-le-lu-ja moli za nas Boga a-le-lu-ja.

P: *Veseli se i raduj se, Djevice Marijo al-le-lu-ia.*
Svi: *Jer uskrsnu Gospod doista a-le-lu-ja.*

Pomolimo se.

Bože, koji si dostojao obradovati sviet uzkrsnućem Sina svoga, Gospodina našega Isusa Krista, daj, molimo Te, da po njegovoj Majci, Djevici Mariji, zadobijemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu, Gospodinu našem.

Amen.

Večernja molitva

Razmislimo najprije, niesmo li danas počinili koji težki grieh?

Kako smo molili svoje redovite molitve (ako je nedjelja, ili zapoviedani blagdan: jesmo li bili kod sv. mise?).

Kakvi smo bili kod kuće, u školi, u crkvi, u družtvu, na šetnji, u svom poslu?

Jesmo li danas učinili koje dobro djelo?

Kajući se za svoje griehe molimo sa sv. Franjom Ksaverskim:

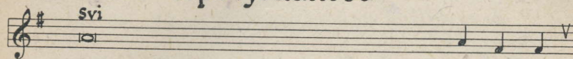
Ja ljubim Te, o Bože blag!
Ne zato, što je raj mi drag,
Ni zato, da med proklete
Ti bacio me ne bi.
Na križu, o moj Isuse,
Ti skroz me privi k sebi!

Ti čavle, koplje podnese
I nebrojene bolove,
Sve nesnosne sramote
I pote i strahote
I smrt — a za me sve to, sve
Za moje, vaj, grjehote!

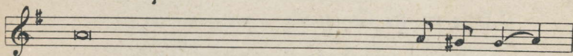
Pa kako da te ne ljubim,
O Isuse moj, srdcem svim!
Rad raja ne ljubim Te Tvog,
Ni od strâ ognja paklenog,
Ni rad probitka ikakvog;
Već ljubim te ko mene Ti
I viekom ću Te ljubiti
Tek što si Kraljem srdca mog,
Tek stoga, što si višnji Bog.

Kod zajedničke večernje molitve:

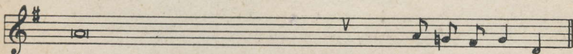
Confiteor - Ispovjedam se

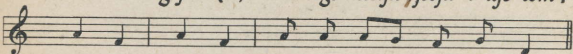
Ispovjedam se Bogu svemo——gu-će-mu
Blaženoj Mariji vazda Dje-vi-ci
blaženom Mihovilu Arkan-đe-lu
blaženom Ivanu Krsti-te-lju
svetim apostolima Petru i Pa-vlu

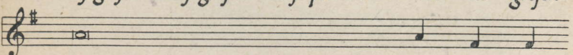
svima svetima i te-bi o-če

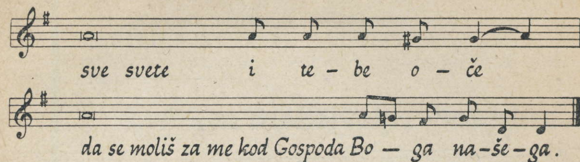
da sam sagrješio(la) vrlo mnogo mišlju riječju i dje-lom:

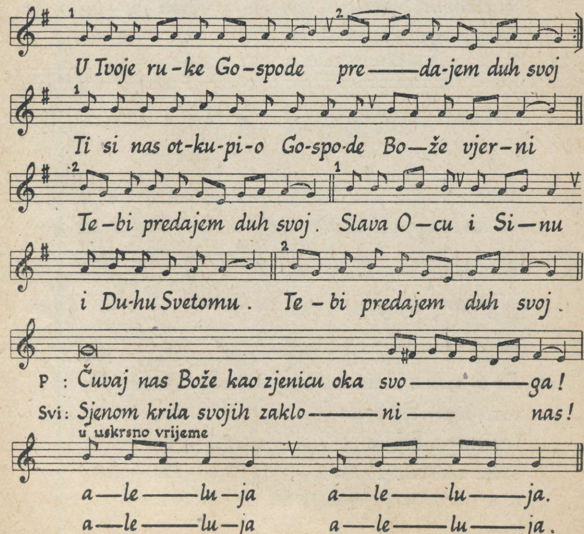
moj grijeh moj grijeh moj pre-ve—— li-ki grijeh

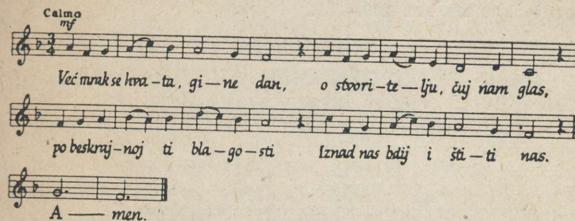
Za to molim blaženu Mariju vazda Dje — vi — cu
blaženoga Mihovila Arkan — đe — la
blaženoga Ivana Krsti — te — lja
svete apostole Petra i Pa — vla

Odrješenje, odpuštenje i oproštenje naših grieha neka nam poda svemogući i milosrdni Gospodin. Smilovao nam se svemogući Bog, odpustio nam naše griehe i priveo nas u život vječni.

U Tvoje ruke, Gospodine,
Predajem duh svoj.
U Tvoje ruke, Gospodine,
Predajem duh svoj.

Već mrak se hvata, gine dan,
O Stvoritelju, čuj nam glas,
Po bezkrajnoj ti blagosti
Iznad nas bdij i štiti nas.

Udalji sanje opake
I obsjene, što noć ih tkâ,
Obuzdaj našeg zlotvora,
Da tielo se ne okalja.

Podieli, Otče milostiv,
I Sine jednak Otcu svom,
Što s njim i Duhom Presvetim
U kraju vladaš vječitom. Amen.

Dostoj se, Gospodine, ovu noć
Očuvati nas od grieha.
Gospodine, usliši molitvu moju,
I vapaj moj k Tebi da dođe.

P o m o l i m o s e. Pohodi, molimo Te, Gospodine, ovaj stan i sve neprijateljske zasjede odagnaj daleko od njega. Anđeli Tvoji sveti stanovali u njemu, oni nas čuvali u miru, i blagoslov Tvój vazda bio nad nama. Amen.

Zajednička se večernja molitva završuje poput jutarnje kao na str. 249—251.

Sveta izpovied

MOLI ZA SPOZNANJE SVOJIH GRIEHA. Duše Sveti, vječni izvore svake svjetlosti, razprši tminu mojega razuma, da dobro upoznam zloću svojih grieha i da se za njih od srdca pokajem. Sveta Marijo, utočište grješnika, moli za me! Sveti anđele čuvaru, svjedoče mojih grieha, budi mi svjedokom i pomoćnikom pri mojoj pokori.

IZPIT SAVIESTI PREMA BOŽJIM I CRKVENIM ZAPOVIEDIMA:

Težki griesi, navedeni su kod svake zapoviedi Božje u prvom stavku. Kod ovih grieha treba da točno kažeš vrstu i broj, koliko se sjećaš. U drugom su stavku navedeni neki laki griesi, a u trećem je iztaknuto koje dobro djelo, koje je od osobite važnosti za tvoj život.

O *prvu* se Božju zapovied može ogriešiti:

t e ž k o : svojevoljno sumnjajući o vjeri — čitajući i šireći protuvjerske i protucrkvene spise i novine — stupajući u protuvjerska družtva — rugajući se vjeri i Crkvi — primajući nedostojno sv. sakramente — sujevjerjem, na pr. čarolijama ili zazivanjem duhova;

l a k o : zanemarivanjem molitve — raztresenošću i brbljanjem u crkvi.

Mislim li na Boga i na Njegovu svetu volju u svome životu i radu?

O *drugu* se zapovied Božju može ogriešiti:

t e ž k o : psujući Boga, svetce i svete stvari — proklinjanjem — krivo se kuneći — svojevoljnim kršenjem zavjeta, koji veže pod težki grieh, u velikoj stvari;

l a k o : kršenjem zavjeta u maloj stvari — uzaludnim izgovaranjem Božjega imena.

Nastojim li riečima i držanjem izkazivati Bogu dužno štovanje?

O *treću* se zapovied Božju može ogriešiti:

t e ž k o : svojevoljnim izostajanjem od sv. mise nedjeljom i zapoviedanim blagdanom.[1]

l a k o : svojevoljnim malim zakašnjenjem na sv. misu nedjeljom i zapoviedanim blagdanom — nemarnim ili nedoličnim vladanjem kod sv. mise.

Nastojim li od nedjeljne sv. mise crpsti korist za svoju dušu?

O *četvrtu* se zapovied Božju može ogriešiti:

t e ž k o : Ne slušajući roditelje, učitelje i poglavare u velikim stvarima — prkosnim i uvredljivim govorom prama njima — tvrdim i prezirnim vladanjem, osobito prema starim i nemoćnim roditeljima.

Ne radi li se o velikoj stvari, tada su to l a k i griesi.

Nastojim li osobito prema svojim roditeljima njegovati poslušnost, zahvalnost i uslužnost?

Kakve knjige i časopise čitam; kakova družtva i zabave polazim; što slušam na krugoval?

---

[1] Zapoviedani su blagdani u katoličkoj Crkvi: sve nedjelje, Božić, Nova Godina, Bogojavljenje, Spasovo, Tielovo, Velika Gospa, Bezgr. Začeće, Sv. Josip, Petrovo i Svi Sveti. (Can. 1247, § 1., § 3.).

Je li to sve dobro i od Crkve dozvoljeno? Tu može biti i težkih grieha.

O *petu* se zapovied Božju može ogriešiti:

težko: Neumjerenim uživanjem opojnih pića — mržnjom — težkim vriedanjem — svojevoljnom ozljedom svoga ili tuđega života ili zdravlja — velikom smutnjom ili zavođenjem na veliki grieh — pomažući drugoga u velikom griehu;

lako: srčbom — pravdanjem.

Nastojim li prama svome bližnjemu vršiti djela duhovnog i tjelesnog milosrđa?

O *šestu* se i *devetu* zapovied Božju može može ogriešiti:

težko: Svojevoljnim bezsramnim djelima — svojevoljnim bezsramnim željama — svojevoljnim i nepotrebnim bezsramnim: pogledima, razgovorima, mislima, čitanjem, doticanjima — polazeći nećudoredne komade u kazalištu ili slikokazu — na plesu, osobito modernim plesovima — nedoličnim zajedničkim kupanjem — nedoličnom nošnjom.

Niesu li te stvari sasvim svojevoljne i sviestne, kao na pr. u polusnu, tada su one laki grieh. U podpunom se snu ne može sagriešiti. Što je potrebno za higiensku čistoću i urednost tiela, nije, razumije se, nikakav grieh, ako je čedno učinjeno. Laki su griesi i takvi nepotrebni svojevoljni radoznali ili lakoumni pogledi, razgovori, misli, čitanje i t. d., koji niesu doduše sasvim uredni, ali niesu ni naumice bezsramni. No zla nakana može i od tih čina učiniti težki grieh.

Cienim li visoko čistoću svoga srdca, odnosno svetost kršćanskog braka?

O *sedmu* se i *desetu* zapovied Božju može ogriešiti:

težko: Velikom krađom i velikom štetom. Male su krađe i male štete laki grieh, no nižu li se jedna za drugom, može se i težko sagriešiti, kad se time počini velika šteta.

Nastojim li do u najmanju sitnicu poštivati tuđe dobro?

O *osmu* se zapovied Božju može ogriešiti:

težko: tko lažju, ogovorom ili klevetom nanese veliku štetu.

Inače je laž sama po sebi laki grieh.

Nastojim li biti u svemu istinoljubiv?

O *crkvene se zapoviedi* težko ogrješuje: Tko se ne uzdržava od mesa[1] ili ne posti[2] u određene dane — tko ne prima na tašte sv. pričesti.[3]

---

[1] Zakon nemrsa veže sve katolike, koji su navršili sedmu godinu, da u petke ne jedu mesa.

[2] Zakon posta veže sve katolike, koji su navršili dvadeset i prvu godinu do započete šestdesete, da samo jednom na dan jedu do sita, uzdržavajući se od mesa na Pepelnicu, korizmene petke i subote, kvaternu sriedu, petak i subotu, dan prije Duhova, Vel. Gospe, Svih Svetih i Božića; isto veže zakon posta bez nemrsa u sve ostale korizmene dane. Nedjeljom i zapoviedanim blagdanom, osim blagdana u korizmi, nema ni posta ni nemrsa. U Vel. subotu poslije podne prestaje post i nemrs. Ove obćenite crkvene zakone o postu i nemrsu primjenjuje, a ponajčešće i ublažuje svake godine biskup za svoju biskupiju i proglašuje to na početku korizme. Za vrieme ovog rata obvezuje post i nemrs samo na pepelnicu i na veliki petak.

[3] Osim sv. popudbine (Can. 838. § 1.); bolestnici koji već mjesec dana leže i nema nade, da bi brzo

POKAJ SE! Presveto Trojstvo, kajem se, i mrzim iz sveg srdca na sve griehe cielog svog života, jer gubim po njima pravo na nebo, a zaslužujem pakao; a najviše se kajem zato, što njima vrieđam Tebe, najveće i najsavršenije dobro, koje nada sve ljubim.

Ps. 50. Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđu svojem.

I po prevelikoj dobroti svojoj uništi krivicu moju.

Posve me operi od krivice moje i od grieha mojega očisti mene.

Jer ja znam krivicu svoju, i grieh je moj vazda preda mnom.

Tebi sam jedinomu sagriešio i pred tobom zlo učinio: pravedan ćeš biti, kad progovoriš, i čist, kada sudiš.

Jer gle, rođen sam u nepravdama, i u griesima me je začela majka moja.

Gle, ti ljubiš istinu, sakrivene i tajne stvari mudrosti svoje objavljuješ meni.

Poškropi me hisopom, da se očistim, operi me, da budem bjelji od sniega.

Objavi mi radost i veselje, i kliktat će kosti poniženе.

Odvrati lice svoje od grieha mojih i sve krivice moje uništi.

Srdce čisto stvori mi, Bože, i duh pravi obnovi u meni.

Ne odbaci me od sebe i Svetoga Duha svojega ne uzmi od mene.

---

ozdravili, smiju u dogovoru s izpovjednikom primiti sv. pričest jedan ili dvaput u tjednu, ako su i prije toga nešto p i l i (Can. 833. § 2).

Daj, da se opet radujem spasenju tvojem, i okriepi me duhom spremnim.

Učit ću bezbožnike putovima tvojim i grješnici će se k tebi obratiti.

Izbavi me od krvi prolivene, Bože, Bože, spasitelju moj, i jezik će moj klicati pravednosti Tvojoj.

Otvori, Gospodine, ustne moje, i usta će moja navješćivati hvalu Tvoju.

Da voliš žrtve, zacielo bih je prinio, ali se žrtve paljenice Tebi ne mile.

Žrtva je Bogu duh razkajan, srdca skrušena i ponižena, Bože, ne ćeš prezreti.

Slava Otcu . . .

OBEĆAJ! S milošću Božjom obećajem, da ću se kloniti grieha kao zmije, a zla družtva kao kuge. Ovo je obećanje za me tako ozbiljno, kao što ozbiljno želim u nebo doći. Da, većma volim umrieti, nego ikad težko sagriešiti. To obećanje upisujem u Tvoje božansko srdce, o Isuse, da se ondje nikad više ne izbriše. Amen.

PRIZNAJ SVOJE GRIEHE: *U izpoviedaonici:* Moja je zadnja izpovied bila pred . . .

Sada kaži griehe, redom prema Božjim i Crkvenim zapoviedima. Kod smrtnih grieha treba da kažeš vrstu i broj.

Kad Ti svećenik zada pokoru i daje sveto odrješenje, moli:

Za ove i za sve ostale griehe svega života svoga kajem se od svega srdca, što sam uvriedio Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje griehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i da ne ću više griešiti.

ZAHVALI SE! Presladki Isuse! Od srdca Ti zahvaljujem na velikom milosrđu, što si mi ga

sad pokazao. Odsad Ti želim vjerno i uztrajno služiti i radije umrieti, nego Te ikad težko uvriediti. Daj mi milost, da izvršim ovu svoju odluku.

Predobri Isuse! Blagoslovi moj razum, da iz njega nestanu sve zle i bezkoristne misli, a da u nj dođu samo dobre misli i svete i pobožne želje.

Blagoslovi moje srdce, da mi se napuni božanskom ljubavi i svim onim svetim čuvstvima, kojih je puno Tvoje presveto Srdce.

Blagoslovi moju volju, da se u svemu podudara s Tvojom, a da se opre svietu i đavlu!

Blagoslovi moje tielo i sva moja sjetila, da budu čista i posvećena i da unapred ne budu više oruđe grieha, već spremna na pokoru i dobra djela. Amen.

Sada izmoli određenu pokoru:

Sv. pričest

Priprava

Sv. Crkva želi da vjernici, kad je to moguće, primaju svetu pričest pod sv. misom odmah iza pričesti svećenika, jer se molitve, koje se u sv. misi govore poslije sv. pričesti, ne tiču samo svećenika, nego i drugih pričestnika. Prisustvujući dakle sv. misi prati pobožno čin sv. mise i moli one iste molitve, što ih moli svećenik kod žrtvenika, osobito one na str. 22-29. Dovedi sve to u vezu sa svojim duševnim stanjem i sa sv. pričešću i Tvoja će duša biti pripravna da primi svoga Spasitelja.

Nije li moguće da primiš sv. pričest pod misom, iza svećenikove pričesti, pripravi se na sv. pričest n. pr. razmatrajući evanđelje ili poslanicu odnosnog dana.

M. Izpoviedam se Bogu svemogućemu, * blaženoj Mariji, vazda Djevici, * blaženomu Mihaelu arkanđelu, * blaženomu Ivanu Krstitelju, * svetim apostolima Petru i Pavlu, * svima svetima * i tebi otče, * da sam vrlo mnogo sagriešio * mišlju, riečju i djelom * moj grieh, moj grieh, moj preveliki grieh! * Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, * blaženoga Mihaela arkanđela, * blaženoga Ivana Krstitelja, * svete apostole Petra i Pavla, * sve svete * i tebe, otče, * da se moliš za me Gospodinu Bogu našemu.

S. Smilovao vam se svemogući Bog, odpustio vam griehe vaše i priveo vas u život vječni. — Amen.

Odrješenje † odpuštenje i oproštenje vaših grieha neka vam poda svemogući i milosrdni Gospodin.

Amen.

Evo Jaganjac Božji, koji uzima griehe svieta!

Gospodine, nisam dostojan, * da uniđeš pod krov moj, * nego samo reci rieč i ozdravit će duša moja!

Gospodine, nisam dostojan, * da uniđeš pod krov moj, * nego samo reci rieč i ozdravit će duša moja!

Gospodine, nisam dostojan, * da uniđeš pod krov moj, * nego samo reci rieč i ozdravit će duša moja!

Primivši sv. pričest svaki za se:

Tielo Gospodina našega Isusa Krista čuvalo dušu moju za život vječni. Amen.

Zahvala

Moli koji od niže navedenih psalama ili himana i završi s dnevnom popričestnom molitvom. Sve to moli u vidu spasonosnih odluka i pobuda kod priprave za sv. pričest. I opet: ne hitaj, nego promatraj i kušaj, kako je sladak Gospodin! I onda: ne dieli svojih dnevnih težkoća i nevolja i slabosti od molitve ni od sv. pričesti. Sve reci Gospodinu, da uzmogneš živjeti u Gospodinu — ne Ti više, nego da Gospodin živi u Tebi.

Ps. 72. Gospodin je tako dobar svome puku, onima, koji su čista srdca!

Zašto dakle umalo da ne pođoh stranputice, umalo da ne padoh?

Zaviđao sam bezbožnima gledajući kako ugodno i dobro žive.

I nije mi bilo pravo, što ih Bog ne kazni smrću i drugim patnjama.

Mišljah: drugi ljudi trpe, a oni ni ne znaju, što je bol i muka.

Nije čudo, dakle, da su tako oholi, zlobni i bezbožni, uzrok je zloći njihova srdca njihova sreća.

Podsmievaju se Bogu, pakostno govore njihova usta i preziru druge ljude.

I zato se u njih ugledaju i neki iz vjernoga puka tražeći kod njih sretan i dug život.

Oni vele: »Zar znade Bog, što se zbiva na zemlji? Zar ima promisao Božji?«

»Ta eto: ovi su bezbožni i grješni i sretni uza to na zemlji, umnožavaju bogatstvo svoje!«

Pa i ja mišljah: nisam li uzalud čuvao čisto svoje srdce i umivao svoje ruke nevinošću?

Jer svaki dan sve više trpim i moje se muke obnavljaju svakoga jutra.

No tada se sjetih, da tako govore odmetnici, a ne Tvoji vjerni sinovi.

I stadoh razmišljati, da bih ovo razumio, ali to je bilo težko u mojim očima.

Dok ne uđoh u sveti Božji hram i ne vidjeh strašni njihov udes.

Pripravio si im, Gospodine, strašnu sudbinu, i upropastit ćeš ih poradi njihova zločina, dok oholo dižu glave.

I za čas će propasti i nestat će ih od nenadane strahote, poradi njihovih grieha.

Kao što nestaje sna, kad se čovjek probudi, tako ćeš ih, Gospodine, pred vjernim svojim pukom poniziti i u ništa ćeš obratiti njihovu utvaru.

Kad kipljaše dakle moje srdce i uznemirena bijaše moja duša, tada bijah neznalica pred Tobom!

Pa zašto da im zaviđam, kad sam svagda uza Te i Ti me držiš za desnu ruku da ne posrnem.

Po svojoj svetoj volji vodiš me i primit ćeš me u vječnu slavu.

Ta koga imam u nebu i što da želim na zemlji osim Tebe?

Čezne za Tobom tielo moje i srdce moje, Bože srdca moga i srećo dušo moje!

Jer evo: koji se odmetnuše od Tebe poginut će, Ti ćeš ih kazniti za njihovu nevjeru.

A meni je dobro biti blizu Boga srdca moga.

U Gospodina polažem sve svoje nade i kazivat ću njegova čudesa vjernomu puku.

Slava Otcu . . .

Ps. 115. Uzdao sam se u gospodina; a kad me snašla nevolja, potužio sam se Njemu.

I rekoh u svojoj tuzi: ljudska je pomoć lažna i varava, samo u Boga je spas!

Kako ću dakle zahvaliti Gospodinu za sva dobročinstva, koja mi je izkazao?

Uzet ću kalež spasenja, priniet ću žrtvu zahvalnicu i zazvat ću ime Gospodnje.

I izvršit ću obećanja, što ih zadah Gospodinu pred svim njegovim pukom!

Gospodin se brine za život svojih vjernika, i čuva ih od smrti.

I ja sam, Gospodine, sluga Tvoj i sin Tvoje službenice i zato si raztrgao moje okove!

Zbog toga ću izvršiti obećanja, koja sam Ti zadao, Gospodine, pred svim Tvojim pukom, u dvoru doma Gospodnjega, usred Jeruzalema.

Slava Otcu . . .

Ps. 105. Hvalite Gospodina, jer je dobar, jer je vječno njegovo milosrđe.

Tako neka zbore svi, koje je izbavio Gospodin, koje je izbavio od vlasti neprijateljeve.

I sakupio ih iz svih zemalja, od iztoka sunca i zapada, od sjevera i mora.

Lutali su po pjeskovitoj pustinji i nisu imali stana.

Bili su gladni i žedni i nestajalo im je života.

Tada zavapiše ka Gospodinu u svojoj tuzi i on ih je izbavio iz njihove nevolje.

Izveo ih na pravi put, da mogu naći novu otačbinu.

Neka dakle hvale Gospodina radi njegova milosrđa, radi divnih djela, što ih učini ljudima.

Nahranio je Gospodin i okriepio dušu gladnu i nemoćnu.

Neka hvale Gospodina, koji bijahu u tami i u smrtnoj sjeni, okovani u tugu i gvožđe.

Jer su se uzprotivili Božjemu zakonu i prezreli volju Višnjega:

Zato je Gospodin ponizio njihovo srdce bolom i stradanjem: pali su i obnemogli i nitko im nije mogao pomoći.

I zavapiše ka Gospodinu u svojoj tuzi, i on ih je izbavio iz njihove nevolje.

I izveo ih je iz tame i smrtnih sjena i razkidao njihove okove.

Slava Otcu . . .

Ps. 106. Neka hvale Gospodina radi njegova velikog milosrđa i radi divnih djela, što ih učini ljudima.

Jer je razbio mjedena vrata i slomio željezne prievornice.

Neka hvale Gospodina svi, koje je natrag primio sa zla puta, dok ih je kaznio za njihova bezzakonja.

Svaku je hranu odbijala njihova duša i već su bili na rubu smrtnoga ponora.

I zavapiše ka Gospodinu u svojoj tuzi i on ih je izbavio od njihove nevolje.

On posla svoju Rieč i ozdravi ih i iztrže ih iz njihovih grobova.

Neka dakle hvale Gospodina radi njegova milosrđa i radi divnih djela, što ih učini ljudima.

I neka prinesu žrtvu zahvalnicu i kazuju djela Gospodnja u zanosnim pjesmama.

Neka hvale Gospodina, koji plove morem i težko se muče na velikim vodama.

Oni su vidjeli djela Gospodnja i njegova čudesa u dubini.

Jednom rieči podiže Gospodin silni vjetar, koji diže morske valove.

Diže ih do nebesa i spušta do bezdna, a putnici se tresu i boje, ljuljaju se i posrću kao opojeni; sve im je umieće uzalud.

I zavapiše ka Gospodinu u svojoj tuzi, i on ih je izbavio iz njihove nevolje.

I obrati vihor u tišinu, i morski se valovi umiriše.

I razveseliše se putnici, jer ih je Gospodin doveo u luku njihovih željâ.

Neka dakle hvale Gospodina radi njegova milosrđa i radi divnih djela, što ih učini ljudima:

Slava Otcu . . .

Ps. 110. Hvalim Te, Gospodine, od svega srdca s pravednicima i pred svim ljudima.

Velika su djela Gospodnja, dragocjeni i savršeni darovi njegove ruke.

Svako je djelo Gospodnje slavno i veličanstveno, njegova pravednost traje do vieka.

Uspomenu nam je ostavio svojih čudesa milostivi Gospodin: hranu daje u pustinji onima, koji ga štuju.

On se uviek sjeća svoga zavjeta: objavio je svomu narodu snagu svojih djela.

Dajući mu obećanu zemlju, nasljedstvo narodâ; djela su ruku njegovih istinita i pravedna.

Stalne su sve njegove zapoviedi, što ih je dao na Sinaju: nepromjenljive i trajne u vieke vieka, osnovane na istini i pravdi.

Izbavljenje posla Gospodin svojemu narodu, zauviek sklopi savez s pukom svojim.

Sveto je i strašno ime njegovo: vrhunac je mudrosti klanjati se Gospodinu.

Mudri su samo oni, koji slušaju Gospodina: njegova slava ostaje u vieke viekâ.

Slava Otcu . . .

Ps. 102. Blagosivaj, dušo moja, Gospodina, i sve što je u meni, sveto ime njegovo.

Blagosivaj, dušo moja, Gospodina i ne zaboravljaj ni jednoga dobročinstva njegova.

On prašta sva tvoja bezzakonja, on ozdravlja sve tvoje nemoći.

On izbavlja od propasti život tvoj, on te kruni milošću i milosrđem.

On izpunja dobrima želju tvoju, obnavlja se kao u orla mladost tvoja.

Gospodin čini milosrđe i pravdu svima, koji trpe nepravdu.

Pokazao je svoje putove Mojsiju, sinovima Izraelovim svoju volju.

Milostiv je i milosrdan Gospodin, spor na gnjev i veoma milosrdan.

Ne gnjevi se vazda niti se dovieka srdi.

Ne postupa s nama po našim griesima i ne vraća nam po našim nepravdama.

Jer koliko je nebo visoko od zemlje, toliko je njegovo milosrđe za one, koji ga se boje.

Koliko je iztok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas naša bezzakonja.

Kao što je otcu žao sinova njegovih, tako i Gospodin žali one, koji ga štuju, jer zna građu našu.

Opominje se, da smo prah: dani su čovjekovi kao trava, kao cviet u polju, tako ocvjeta.

Dune u nj vjetar, i nestane ga, i ne zna više svoga mjesta.

A milosrđe je Gospodnje od vieka i do vieka na onima, koji ga štuju.

I pravda njegova na sinovima onih, koji drže zavjet njegov.

I sjećaju se zapoviedi njegovih, da ih izvršuju.

Gospodin je na nebesima postavio priestolje svoje, i kraljevstvo njegovo svima vlada.

Blagosivajte Gospodina, svi anđeli njegovi, koji ste silni krepošću i izvršujete rieč njegovu slušajući glas besjeda njegovih.

Blagosivajte Gospodina, sve vojske njegove, sluge njegove, koji vršite volju njegovu.

Blagosivajte Gospodina, sva djela njegova po svim mjestima gospodstva njegova, blagosivaj dušo moja, Gospodina.

Slava Otcu . . . .

Ps. 148. Hvalite Gospodina s nebesa, hvalite ga na visinama.

Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove.

Hvalite ga, nebesa nad nebesima i sve vode, što su iznad nebesa, neka hvale ime Gospodnje.

Jer on reče, i postadoše, zapovjedi, i stvoriše se.

Postavi ih za svagda i za viek vieka, dade im zakon, koji ne prolazi.

Hvalite Gospodina sa zemlje, nemani i sve bezdane.

Ognju, grade, snieže, lede, vjetrovi olujni, koji izvršuju rieč njegovu.

Gore i svi humovi, rodna drveta i svi cedri.

Zvieri i sva stoko, zmije i ptice krilate.

Kraljevi zemaljski i svi narodi, knezovi i svi suci zemaljski.

Mladići i djevice, starci sa svojom mladeži neka hvale ime Gospodnje, jer je samo njegovo ime uzvišeno.

Slava je njegova na nebu i na zemlji, dao je snagu narodu svomu.

Njemu treba da pjevaju svi svetci njegovi, sinovi naroda njegova, narod, koji mu je blizu.

Slava Otcu . . .

Klanjam ti se smjerno

Klanjam ti se smjerno, tajni Bože naš,
Što pod prilikama tim se sakrivaš,
Srdce ti se moje sasvim predaje,
Jer dok promatra te, sviest mu prestaje.
Vid i opip, okus varaju se tu,
Al za čvrstu vjeru, dosta je, što čuh,
Vjerujem u svemu Kristu Bogu svom,
Istine nad ovom nema Istinom.
Samo Bog na križu bješe oku skrit,
Ovdje je i čovjek tajnom obavit,
Vjerujem u oba, oba priznajem,
S razbojnikom isto skrušen vapijem.
Rana kao Toma ja ti ne vidim,
Ipak Bogom svojim priznajem te s njim;
Daj, da vjera moja uviek življe sja,
Da se ufam u te, da te ljubim ja.
Uspomeno smrti Spasa premilog,
Živi Kruše, što si život puka svog:

Daj da sveđ od tebe i moj živi duh,
Dokraj žića budi najslađi mu kruh.
Pelikane nježni, Spasitelju moj.
Blatna me u krvi peri presvetoj:
I kap njena može sviet da spasi ciel,
Da bez ljage bude, posve čist i biel.
Isuse, kog sad mi krije veo taj.
Žarku želju, molim, ti mi uslišaj:
Daj da odkrito ti lice ugledam
I u slavi tvojoj blažen uživam. Amen.

Molitva sv. Augustina

Gospodine Isuse, daj: da spoznam Tebe;
Da ne želim drugo osim Tebe,
Da napustim sebe, a ljubim Tebe;
Štogod radim, neka je poradi Tebe;
Da ponizujem sebe, a uzvisujem Tebe;
Da se odričem sebe, a živim za Tebe;
Štogod mi došlo, da primam od Tebe;
Da progonjam sebe, a sliedim Tebe;
I da uviek želim sliediti Tebe;
Da bježim od sebe, a utječem se k Tebi;
Da se bojim za sebe i da se bojim Tebe;
Da se ne uzdam u sebe, a ufam u Tebe;
Da ni za što ne marim, osim za Tebe;
Zovni me, da vidim Tebe;
Da budem dostojan obrane od Tebe;
Da budem među izabranim od Tebe;
Bit ću poslušan poradi Tebe.
Pogledaj na me, da ljubim Tebe —
I da naviek uživam uz Tebe! Amen.

Zdravo, Tielo Isusovo

Zdravo, Tielo Isusovo,
Na oltaru posvećeno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Svetim Duhom upućeno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Od Djevice porođeno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
U jaslice postavljeno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Vele gorko izmučeno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Za nas na križ pribijeno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Mrtvo u grob sahranjeno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Treći danak uzkrsnulo.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Na nebesa uzneseno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Z desna Otcu posađeno.
Zdravo, Tielo Isusovo,
Nam za hranu svima dano.
Zdravo, od meda slađi kruše,
Koji hraniš vjerne duše.
Zdravo, Trojstvo u Jedinstvu,
Zdravo, Isuse u Božanstvu.
Tebi hvala, Tebi dika,
Tebi hvala prevelika.
O Isuse, budi hvaljen,
Po sve vieke vieka. Amen.

Dušo Kristova

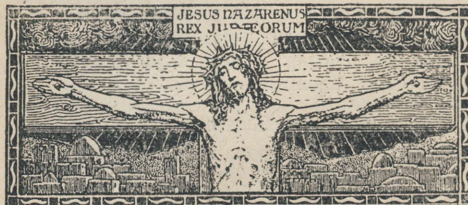
Dušo Kristova, posveti me.
Tielo Kristovo, spasi me.
Krvi Kristova, napoj me.
Vodo iz prsi Kristovih, operi me.
Muko Kristova, okriepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
Među rane svoje sakrij me.
Ne daj, da se odielim od Tebe.
Od neprijatelja zlobnoga brani me.
Na času smrti moje zovni me.
I odredi, da dođem do Tebe.
Da sa svetima Tvojim hvalim Te.
U nebu u sve vieke vjekova. Amen.

Molitva sv. Ignacija

Primi, Gospodine, svu moju slobodu. Primi pamćenje i razum i svu moju volju! Ti si mi darovao sve, što imam i posjedujem. A ja Ti opet sve to vraćam i predajem podpuno Tvojoj svetoj volji, da svime upravljaš. Daj mi samo da Tebe ljubim, i daj mi svoju milost, i dosta imam i ne tražim više ništa. Amen.

Molitva, kojom dobivaš podpuni oprost

poslije sv. pričesti

Evo, moj dobri i presladki Isuse, pred licem tvojim bacam se na koljena i sa najvećim žarom srdca molim te i zaklinjem: daj mi u srdce utisni živa čuvstva vjere, ufanja i ljubavi, te pravu pokoru za griehe moje i čvrstu odluku, da ih popravim. To molim promatrajući u sebi i gledajući u pameti tvojih pet rana i imajući pred očima ono, što prorok David reče o tebi, dobri Isuse: »Probadaju ruke moje i noge moje, broje sve kosti moje«.

Izmoli Otče naš, Zdravo Marijo, Slava Otcu, prema nakani Sv. Otca Pape.

Tebe Boga hvalimo

Tebe Boga hvalimo, Tebe Gospodinom priznajemo.
Tebe, vječnog Otca, sva zemlja poštuje.
Tebi svi anđeli, Tebi nebesa i sve vlasti,
Tebi kerubi i serafi kliču bez prestanka:
Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot.
Puna su nebesa i zemlja veličanstva slave Tvoje.

Tebe hvali slavni apostola zbor,
Tebe proroka dična četa,
Tebe mučenika svietla vojska,
Tebe po svem svietu sveta uzvisuje Crkva:
Otca neizmjernog veličanstva,
Častnoga Tvojeg istinog i jedinoga Sina.
I Svetoga Tješitelja Duha.

Ti, Kralju slave, Kriste.

Ti, da za naše spasenje postaneš čovjekom, nisi se strašio krila Djevice.

Ti si Otčev vjekovječni Sin.

Ti, svladavši oštrinu smrti, otvorio si vjernima kraljevstvo nebesko.

Ti sjediš s desna Bogu u slavi Otčevoj.
Vjerujemo, da ćeš doći kao Sudac.

Tebe dakle molimo, pomozi svojim slugama, koje si odkupio dragocjenom krvlju.

U vječnoj slavi da se ubrojimo među svete Tvoje.

Spasi puk svoj, Gospodine, i blagoslovi baštinu svoju.

I vladaj njima i uzdiži ih u sve vieke.

Iz dana u dan blagosivamo Tebe.

I hvalimo ime Tvoje u vieke i u vieke vjekova.

Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj sačuvati nas od grieha.

Smiluj se nama, Gospodine, smiluj se nama.
Nek bude milosrđe Tvoje, Gospodine, nad nama, kako se ufamo u Tebe.

U Tebe se, Gospodine, ufam: o da ne budem postiđen dovieka!

Blagoslovljen si, Gospodine, Bože otaca naših.
I dostojan hvale i slavan dovieka.
Blagosivajmo Otca i Sina sa Svetim Duhom.
Hvalimo i uzvisujmo ga uvieke.
Blagoslovljen si, Gospodine, na svodu nebeskom.

I dostojan hvale i slavan i uzvisivan dovieka.

Blagosivaj, dušo moja, Gospodina.

I ne zaboravljaj ni jednoga dobročinstva njegova.

Gospodine, usliši molitvu moju.
I vapaj moj k Tebi da dođe.

Pomolimo se. Bože, kojega milosrđu nema mjere i kojega dobrote bezkrajno je blago, premilostivomu veličanstvu tvomu zahvaljujemo na udieljenim darovima i molimo vazda tvoju blagost: ne ostavi onih, kojima na njihove molbe daješ, što prose, već ih pripravi na buduću nagradu. Amen.

KRIŽNI PUT

Svatko, tko obavi pobožnost Križnog Puta pred zakonito podignutim stajalištima, dobiva obilna oproštenja, i to po odluci Sv. Otca Pape Pija XI. od 17. kolovoza 1931. ovako:

1. Podpuno oproštenje svaki put, kad obavi ovu pobožnost.
2. Drugo podpuno oproštenje dobiva povrh toga svaki onaj, koji isti dan primi svetu pričest.
3. Podpuno oproštenje dobiva i svaki onaj, koji primi sv. pričest u vremenu od mjesec dana, nakon što je 10 puta obavio pobožnost Prižnoga Puta.
4. Oproštenje od 10 godina i 10 četrdesetnica (10 puta četrdeset dana) dobiva se za svaku pojedinu postaju Križnoga puta, ako tko bilo s kojeg opravdanog razloga ne može obaviti čitavu pobožnost.

Da se postignu ta oproštenja, nije propisana nikakva naročita ustmena molitva, nego je dosta probuditi skrušeno pokajanje.

Da dobiješ ta oproštenja, ne smiješ imati na duši nijednoga smrtnoga grieha.

Križni put treba da moliš skrušenim srdcem u crkvi, gdje je zakonito podignuto 14 stajališta.

Klekni ili stani pred svako stajalište, te razmišljaj dotično otajstvo muke Isusove. Ako moliš Križni Put zajedno s drugima i sa svećenikom u crkvi, onda je dosta, da se na svome mjestu okreneš licem prema dotičnom stajalištu, te sa svećenikom i ti poklekneš ili se barem nakloniš stajalištu.

Pobožnost Križnog Puta obavljaju katolici u Jeruzalemu svakog petka u 3 sata po podne po onim mjestima, kojima je Spasitelj nosio svoj Križ i bio razapet. Kod nas je običaj, da vjernici tu pobožnost zajednički obavljaju svakoga petka ili drugi koji određeni dan svakoga tjedna u korizmi.

Pripravna molitva

Klečeći pred velikim oltarom

U ime Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Premilostivi Bože, Isuse Kriste! Evo duša moja sa raztuženom Majkom tvojom Marijom ide za tobom i prati te na težkom putu tvoje pregorke muke. Okriepi me svojom milošću, da mogu strpljivo nositi svoj križ, što sam ga griesima svojim zaslužio. Daj mi jakost, da ne klonem i ne iznemognem na tom putu. Daj, da mi svaka postaja bude korak u nebo. Amen.

I. postaja

Isusa osuđuju na smrt

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj nedužnoga Isusa, gdje stoji pred sudcem! Slušaj, kako ga krivo potvaraju i tuže, a on ni ne otvara svojih usta! Razdraženi narod, koji ga je prije nekoliko dana slavio kao kralja, mahnito viče: »Propni ga, propni!« Odsudiše ga, a on prima drage volje odsudu, samo da nas oslobodi od odsude vječnoga prokletstva.

Pomolimo se. Gospodine Isuse! Na tu nepravednu odsudu pristao sam i ja po griehu. Ah, i ja sam te zlim življenjem svojim osudio. Oprosti mi! Daj mi milost, da i ja krotko i strpljivo primam krivi sud, te da se riešim odsude na vječne muke. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.
Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

II. postaja

Isus prima na se križ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj težki križ, što ga navališe na Isusa njegovi neprijatelji. Ne nosi ga on za sebe, već za tebe i za čitav sviet. Griesi tvoji i griesi sviju ljudi tište sveta ramena njegova, a ti još ne ćeš da se popraviš! Skini sa sebe što prije težko breme svojih grieha u skrušenoj valjanoj izpoviedi.

Pomolimo se. Preblagi Spasitelju, Isuse Kriste, Ti si dragovoljno primio na se križ, što ti ga prirediše griesi moji i griesi svega svieta. Daj mi milost, da oćutim težko breme svojih grieha, i da ih skrušeno oplačem. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.
Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

III. postaja

Isus pada prvi put pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Kako su težki griesi naši! Pod njihovim teretom pada onaj, koji sve drži svemožnom riečju svojom; a

pada zato, da se mi podignemo iz svojih zloća. Gledaj, kako Isus strpljivo podnosi svetogrdne i nemile udarce! A ti se tužiš na svaku maelnkost i nepromišljeno mrmljaš; ti, koji si i više toga zaslužio.

P o m o l i m o s e. Nedužni Isuse Kriste! Pod težinom grieha mojih padaš ti, da mene biednika podigneš. Okriepi me, dragi Isuse, da nikada više ne padnem u grieh. Daj mi milost, da me nikakvo zlo ne odieli od ljubavi tvoje. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.
Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

IV. postaja

Isus susreta svoju Majku

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj žalostnu Majku Isusovu, kako razplakana ide za svojim Sinom. Oh, kolika joj bol obuze srdce, kad ga vidje onako nagrđena i izmučena! A tko joj prouzroči toliku bol? Mi i naši griesi. Hoćemo li i nadalje svojim griesima zadavati bol svetoj Majci Spasiteljevoj? Ne, nikada više!

P o m o l i m o s e. Predragi Isuse! Molim te za onu tugu, što si podnio, kad si sreo Majku svoju: podieli mi pravu pobožnost prema svetoj Majci svojoj. A ti, prežalostna Majko, pomozi mi, da se uviek spominjem muke Sina tvoga, i da po njoj dođem u nebo. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.
Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

V. postaja

Simon Cirenac pomaže Isusu nositi križ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Spasitelj je tako iznemogao, da već ne može nositi križa, ali tvrdo srdce ljudsko nema smilovanja.. Isus je mnogoga bolestnika ozdravio, mnogomu mrtvacu povratio život: sada sam treba pomoći; ali mu nema nikoga u pomoć. Ne preosta dakle drugo neprijateljima njegovim, već da prisile Simona, te pomogne Isusu nositi križ. O sretna li Simona! A kako ti nosiš križ?

P o m o l i m o s e. Premili moj Isuse! Prosvietli me milošću svojom, da spoznam, kolika je vriednost tvojega križa; i daj mi milost, da križ, od tebe meni poslani, zagrlim i nosim drage volje, doklegod ti hoćeš. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.
Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

VI. postaja

Veronika pruža Isusu rubac

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Među silnom svjetinom, koja se naslađivala mukama Isusovim, našla se jedna pobožna žena, te požali Isusa. Ona mu pruži rubac, da otare svoje krvavo lice. A za nagradu vraća joj Spasitelj sliku svoga presvetog obraza utisnutu u rubac. Kako je liepo ogledalo dobila sveta Veronika! Ogledaj se često u to ogledalo!

P o m o l i m o s e. Predobri Isuse, koji si smrtnim znojem lica svojega meni spasio život: o daj povrati duši mojoj ljepotu, koju je na krštenju primila! Daj mi onako nježno srdce, kakvim ti je sveta Veronika pružila rubac, pa i meni utisni u srdce biljege muke svoje. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.
Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

VII. postaja

Isus pada drugi put pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Eto i opet pada Isus, da iz gliba grieha podigne tebe i sve ljude. Kako ga moraju boljeti rane na presvetom Tielu! Ali još više negoli rane, bole ga tvoji griesi, u koje jednako padaš. Prigni već jednom svoju oholu glavu, budi od srdca ponizan i nauči se Bogu za ljubav i za pokoru svojih grieha strpljivo podnositi svaki križ!

P o m o l i m o s e. Ljubljeni Isuse! Ti opet padaš pod težkim bremenom križa. Molim te za boli, što si ih oćutio kod ovoga pada, uzdigni me iz grieha mojih, i ne daj da se nikada više u njih povratim. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

VIII. postaja

Isus tješi jeruzalemske žene

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Bogoljubne žene požališe Isusa, kad ga vidješe svega krvava i izranjena; i zato uzeše nad njim plakati. A Isus im reče: »Kćeri Jeruzalemske! Ne oplakujte mene, nego oplakujte sebe i djecu svoju!« I tebi Isus veli isto, što je rekao ženama: »Ne oplakuj, sinko, mene, nego oplakuj sebe i griehe svoje!«

P o m o l i m o s e. Premili Isuse, koji voliš, da oplakujem griehe svoje, negoli muke tvoje; daj mi milost, da skrušenim srdcem oplačem griehe i uvrede, što sam ti ih nanio, i da zavriedim veseliti se s tobom u kraljevstvu nebeskom. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

IX. postaja

Isus pada treći put pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Po treći put pada Isus pod križem, ali ga ne prestaje nositi, dok ne dovrši djelo ljudskoga spasenja. Zašto ti ne ćeš da nosiš križ, koji te vodi u nebo? U križu je spasenje, u križu je zaštita i obrana, u križu je život. Zato prigrli križ, da živiš u vieke.

P o m o l i m o s e. Premili Isuse, koji si od silne muke i po treći put pao pod križem, ali se opet pridigao i prigrlio težki križ, da dovršiš za me žrtvu, daj mi jakost i uztrajnost, da sa strahom i trepetom mislim na spasenje duše svoje, i da me breme grieha ne obori u ponor vječni, odakle nema spasenja. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

X. postaja

Isusa svlače

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj kako krvnici Isusovi i odielo s njega svukoše. Oh, stranote! Gol stoji Bog, koji sve odieva! njegovo presveto i prečisto tielo ruglu se izvrgava. Zbog naše tašte gizde i puste taštine mora on podnositi toliku sramotu; mora biti bez odiela, da nas zaodjene odjećom nedužnosti, koju smo izgubili sramotnim mislima, riečima i djelima.

P o m o l i m o s e. Nedužni Isuse, koji si na Kalvariji bio sramotno svučen, daj mi milost, da i ja svučem sa sebe staru zlu ćud i zle požude. Daj, da sve, što je taštim ljudima sladko,

meni bude gorko, a ti jedini da mi budeš prava slast i utjeha. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu. Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

XI. postaja

Isusa pribijaju na križ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Pomisli, kako oštrim čavlima pribijaju na križ svete ruke Isusove, koje su toliko dobra učinile ljudima! Promisli, kako mu pribijaju noge, koje su koracale jedino za spasenje ljudsko. što si ti zaslužio, koji si rukama svojim tolike nepravde počinio; koji si često stupao po zabranjenom i krivom putu! Pravdi se Božjoj mora svakako podpuno zadovoljiti: bolje na ovom svietu, negoli na drugom.

Pomolimo se. Klanjam Ti se, Isuse, moj, i molim te za svetu muku tvoju: daj, da mi protrnu sva uda od svetoga straha; daj, da razapnem grješne požude tiela svoga, i da vazda budem tvoj. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu. Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

XII. postaja

Isus umire na križu

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

U groznim mukama visi Spasitelj na križu, a neprijatelji ga njegovi još ruže i grde. Ali on ih ne proklinje, već za njih moli: »Otče, oprosti im, jer ne znaju što čine!« Opraštaš li i ti svojim neprijateljima? Isus je umro, da mi živimo. Smrću svojom Isus je pobiedio smrt.

Pomolimo se. Strpljivi Isuse, koji si na križu izdahnuo: molim te, pritegni me k sebi na sveti križ! Zaslužio sam nesretnu smrt, ali te molim za pregorku smrt tvoju smiluj mi se, i daj, da jednoć s križem u ruci umrem u milosti tvojoj. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu. Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

XIII. postaja

Isusa skidaju s križa

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Promisli, koliku je bol morala oćutjeti blažena Djevica Marija, kad joj mrtvo tielo predragoga Sina položiše u krilo! Grieh probode mačem prevelike žalosti majčino srdce njezino. Oplači svoje griehe, i žali Majku, koja za te toliko trpi! Čuvaj se ponovnoga pada, da je opet ljuto ne ucviliš.

Pomolimo se. Raztužena Majko Isusova i Majko moja! Molim te za onu preljutu bol, što si je pretrpjela, kad si primila u krilo mrtvo tielo Božanskoga Sina: primi i moju dušu na samrti u svoje materinsko krilo! Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu. Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

XIV. postaja

Isusa polažu u grob

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te.
Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Pobožni Josip Arimatejac i Nikodem izkazaše Spasitelju posljednju počast, položivši mu sveto Tielo u novu grobnicu, u kojoj ne bijaše još nitko ukopan. Nu Tielo Isusovo nije ostalo u grobu; domalo je ustalo slavno iz groba i združilo se opet s dušom. I tebe će

jednoć položiti u grob. Gledaj, da ti tielo bude izmučeno trudom i naporom dobrih djela, da tako ustane slavno na vječni život.

Pomolimo se. Isuse, početniče života, daj, da na tvom grobu oživim novim životom, i da obumrvši posvema griehu, s tobom jednoć uzkrsnem na život vječni. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.
Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Završna molitva

Klečeći pred velikim oltarom

Predobri Isuse! Zahvaljujem ti na milosti, koju si mi udielio pri ovoj pobožnosti. Primi ovu moju bogoljubnost na slavu muke svoje, na zadovoljštinu za moje griehe, na utjehu i pomoć dušama u čistilištu: O ne daj, Isuse, da neizmjerna vriednost tvoje presvete Krvi bude za me izgubljena, nego mi udieli svoju milost i uvedi me iza ovoga života u vječnu radost. Amen.

Litanije svih svetih

Gospodine,	smiluj se.
Kriste,	smiluj se.
Gospodine,	smiluj se.
Kriste,	čuj nas.
Kriste,	usliši nas.
Otče, nebeski Bože,	smiluj nam se.
Sine, Odkupitelju svieta, Bože,	smiluj.
Duše sveti, Bože,	smiluj.
Sveto Trojstvo, jedan Bože,	smiluj.
Sveta Marijo,	moli za nas.
Sveta Bogorodice,	moli.
Sveta Djevo djevica,	moli.
Sveti Mihovile,	moli.

Sveti Gabriele,	moli.
Sveti Rafaele,	moli.
Svi sveti anđeli i arkanđeli,	molite.
Svi sveti redovi blaženih duhova,	molite.
Sveti Ivane Krstitelju,	moli.
Sveti Josipe,	moli.
Svi sveti patrijarsi i proroci,	molite.
Sveti Petre	moli.
Sveti Pavle,	moli.
Sveti Andrija,	moli.
Sveti Jakobe,	moli.
Sveti Ivane,	moli.
Sveti Toma,	moli.
Sveti Jakobe,	moli.
Sveti Filipe,	moli.
Sveti Bartole,	moli.
Sveti Mateju,	moli.
Sveti Šimune,	moli.
Sveti Tadeju,	moli.
Sveti Matija,	moli.
Sveti Barnaba,	moli.
Sveti Luka	moli.
Sveti Marko,	moli.
Svi sveti apostoli i evanđelisti,	molite.
Svi sveti učenici Gospodnji,	molite.
Svi sveti mladenci,	molite.
Sveti Stjepane,	moli.
Sveti Lovro,	moli.
Sveti Vinko,	moli.
Sveti Fabijane i Sebastijane,	molite.
Sveti Ivane i Pavle,	molite.
Sveti Kuzma i Damjane,	molite.
Sveti Gervazije i Protazije,	molite.
Svi sveti mučenici,	molite.

Sveti Silvestre, moli.
Sveti Grgure, moli.
Sveti Ambrozije, moli.
Sveti Augustine, moli.
Sveti Jeronime, moli.
Sveti Martine, moli.
Sveti Nikola, moli.
Svi sveti biskupi i izpovjednici. molite.
Svi sveti naučitelji, molite.
Sveti Antune, moli.
Sveti Benedikte, moli.
Sveti Bernarde, moli.
Sveti Dominiče, moli.
Sveti Franjo, moli.
Svi sveti svećenici i leviti, molite.
Svi sveti redovnici i pustinjaci, molite.
Sveta Marijo Magdaleno, moli.
Sveta Agato, moli.
Sveta Lucijo, moli.
Sveta Janjo, moli.
Sveta Cecilijo, moli.
Sveta Katarino, moli.
Sveta Anastazijo, moli.
Sve svete djevice i udovice, molite.
Svi sveci i svetice Božje, zagovarajte nas.
Milostiv budi — oprosti nam, Gospodine.
Milostiv budi — usliši nas, Gospodine.
Od svakoga zla, oslobodi nas, Gospodine.
Od svakoga grieha oslobodi.
Od srdčbe svoje, oslobodi.
Od nagle i nepripravne smrti, oslobodi.
Od zasjeda vražjih, oslobodi.
Od srčbe, mržnje i svake zle volje, oslobodi.

Od duha bludnosti, oslobodi.
Od groma i zla vremena, oslobodi.
Od biča potresa, oslobodi.
Od kuge, glada i rata, oslobodi.
Od smrti vječne, oslobodi.
Po otajstvu svetog utjelovljenja svoga, oslobodi.
Po došašću svojem, oslobodi.
Po rođenju svojem, oslobodi.
Po krštenju i svetom postu svojem, oslobodi.
Po križu i muci svojoj, oslobodi.
Po smrti i ukopu svojem, oslobodi.
Po svetom uzkrsnuću svojem, oslobodi.
Po čudesnom uzašašću svojem, oslobodi.
Po dolazku Duha Svetoga Utješitelja, oslobodi.
U dan sudnji, oslobodi.
Grješnici, molimo te, usliši nas.
Da nam oprostiš, molimo te.
Da nam odpustiš, molimo te.
Da se dostojiš na pravu nas pokoru privesti, molimo te.
Da se dostojiš svoju svetu Crkvu ravnati i uzdržati, molimo te.
Da se dostojiš poglavicu apostolskoga i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati, molimo te.
Da se dostojiš neprijatelje svete Crkve poniziti, molimo te.
Da se dostojiš kraljevima i vladarima kršćanskim mir i pravu slogu darovati, molimo te.
Da se dostojiš svemu puku kršćanskomu mir i jedinstvo udieliti, molimo te.
Da se dostojiš sve, koji lutaju, k crkvenome jedinstvu povratiti i sve nevjernike k svietlu evanđelja privesti, molimo te.

Da se dostojiš nas same u svetoj službi svojoj podkriepiti i uzdržati. molimo te.
Da duše naše k nebeskim željama uzdigneš, molimo te.
Da sve dobrotvore naše vječnim dobrima naplatiš, molimo te.
Da duše naše, braće, rođaka i dobrotvora naših od vječnoga prokletstva izbaviš, molimo te.
Da se dostojiš plodove zemlji dati i uzdržati, molimo te.
Da se dostojiš svim vjernim mrtvima pokoj vječni darovati, molimo te.
Da se dostojiš uslišiti nas, molimo te.
Sine Božji, Tebe molimo, usliši nas!
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj se nama.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

Otče naš *(tiho do)*: I ne uvedi nas u napast.
Nego izbavi nas od zla.

Ps. 69. Bože, u pomoć mi priteci, Gospodine, pohiti da mi pomogneš.

Nek se smetu i postide, koji traže dušu moju.
Još jednom neka se zasrame, koji mi hoće zlo.
Odmah neka se zasrame, koji mi govore: Neka, neka!
Nek se raduju i vesele u tebi svi, koji traže

tebe, i neka vazda govore: Veličao se Gospodin, koji ljube spasenje tvoje.

A ja sam siromah i ubog, Bože, pomozi mi.
Ti si pomoćnik moj i izbavitelj moj, Gospodine, ne kasni.
Slava Otcu . . .
Spasi sluge svoje,
Bože moj, koji se ufaju u tebe.
Budi nam, Gospodine, jaka tvrđa,
Protiv neprijatelja.
Ništa ne uspio neprijatelj protiv nas.
Ni sin bezakonja ne naudio nama.
Gospodine, ne učini nam po griesima našim.
I ne vrati nam po krivicama našim.

Molimo za papu našega I.

Gospodin ga sačuvao i poživio i blažena učinio na zemlji i ne dao ga na volju neprijateljima njegovim.

Molimo se za dobrotvore naše

Dostoj se, Gospodine, sve, koji nam dobro čine, poradi imena svojega nagraditi životom vječnim. Amen.

Molimo za vjerne mrtve

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svietlila njima.
Počivali u miru. Amen.

Za braću našu nenazočnu

Spasi sluge svoje, Bože moj, koji se ufaju u te.
Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.
I brani ih sa Siona.
Gospodine, usliši molitvu moju.
I vapaj moj k tebi da dođe.

Pomolimo se. Bože, komu je vlastito smilovati se vazda i oprostiti, primi molbu našu, da nas i sve sluge tvoje, koje stežu verige grieha, milosrđe tvoje dobrote milostivo odrieši.

Usliši, molimo, Gospodine, molbe onih, koji te ponizno mole, i oprosti griehe onima, koji ti se izpoviedaju, da nam zajedno oproštenje i mir dobrostivo udieliš.

Neizrecivo milosrđe svoje, Gospodine, milostivo nam ukaži, da nas zajedno i od grieha sviju odriešiš, i od kazna, koje za njih zaslužujemo, izbaviš.

Bože, koga grieh vrieđa, a pokora ublažuje, pogledaj milostivo ponizne molbe puka svojega i odvrati bičeve srčbe svoje, koje za griehe svoje zaslužujemo.

Svemogući, vječni Bože, smiluj se slugi svojemu Papi našemu I., i upravljaj ga po svojoj milosti na putu spasenja vječnoga, da s pomoću tvojom ono, što je tebi ugodno, želi i svom krepošću izvrši.

Bože, od koga su svete želje, pravi savjeti i pravedna djela, daj slugama svojim onaj mir, koji sviet ne može dati, da i srdca naša budu zapoviedima tvojim poslušna, i sadašnja vremena, bez straha od neprijatelja, po tvojoj zaštiti mirna.

Užezi ognjem Duha Svetoga srdce naše, Gospodine, da tebi čistim tielom služimo i neokaljanim srdcem omilimo.

Bože, stvoritelju i odkupitelju sviju vjernih, dušama službenika i službenica svojih udieli odpuštenje sviju grieha, da oproštenje, koje su vazda željele, pobožnim molbama postignu.

Djela naša, molimo, Gospodine, milošću svojom predteci i pomoću prati, da se svaka naša molitva i radnja tobom vazda počinje i početa da se s tobom dovršuje.

Svemogući vječni Bože, koji zajedno nad živima gospoduješ i nad mrtvima, i svima se smiluješ, za koje unapried znaš, da će vjerom i djelom biti tvoji, tebe ponizno molimo, da oni, za koje odlučismo moliti, i koji ili još sada živu na svietu, ili su se već preselili u vječnost, po zagovoru sviju svetih tvojih oproštenje svih svojih grieha milostivo zadobiju. Po Gospodinu našemu Isusu Kristu, Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vieke vjekova. Amen.

Uslišio nas svemogući i milostivi Gospodin. Amen.

I duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru. Amen.

Litanije Presvetog Imena Isusova

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Isuse, čuj nas.
Isuse, usliši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj nam se.
Sine, Odkupitelju svieta, Bože, smiluj.
Duše Sveti, Bože, smiluj.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj.
Isuse, Sine Boga živoga, smiluj.
Isuse, sjajnosti Otčeva, smiluj.
Isuse, jasnoćo svjetlosti vječne, smiluj.

Isuse, kralju slave, smiluj.
Isuse, sunce pravde, smiluj.
Isuse, sine Marije Djevice, smiluj.
Isuse ljubezni, smiluj.
Isuse divni, smiluj.
Isuse, Bože jaki. smiluj.
Isuse, Otče budućega vieka, smiluj.
Isuse, anđele, velikoga savjeta, smiluj.
Isuse mogući, smiluj.
Isuse strpljivi, smiluj.
Isuse poslušni, smiluj.
Isuse krotki i ponizni srdcem, smiluj.
Isuse, ljubitelju čistoće, smiluj.
Isuse, ljubitelju naš, smiluj.
Isuse, Bože mira, smiluj.
Isuse, početniče života, smiluj.
Isuse, uglede kreposti, smiluj.
Isuse, revnitelju duša, smiluj.
Isuse, Bože naš, smiluj.
Isuse, utočište naše, smiluj.
Isuse, otče ubogih, smiluj.
Isuse, blago vjernikâ, smiluj.
Isuse, dobri pastiru, smiluj.
Isuse, svjetlosti istinita, smiluj.
Isuse, mudrosti vječna, smiluj.
Isuse, dobroto bezkrajna, smiluj.
Isuse, pute i živote naš, smiluj.
Isuse, radosti anđelâ, smiluj.
Isuse, kralju patrijarkâ, smiluj.
Isuse, učitelju apostolâ, smiluj.
Isuse, naučitelju evanđelistâ, smiluj.
Isuse, jakosti mučenikâ, smiluj.
Isuse, svietlo izpovjednika, smiluj.

Isuse, čistoćo djevicâ, smiluj.
Isuse, kruno svih svetih, smiluj.
Milostiv budi, oprosti nam, Isuse.
Milostiv budi, usliši nas, Isuse.
Od svakoga zla, oslobodi nas, Isuse.
Od svakoga grieha, oslobodi.
Od srčbe svoje, oslobodi.
Od zasjeda vražjih, oslobodi.
Od duha bludnosti, oslobodi.
Od smrti vječne, oslobodi.
Od nemara za nadahnuća tvoja, oslobodi.
Po otajstvu svetoga utjelovljenja svoga, oslobodi.
Po rođenju svojem, oslobodi.
Po djetinjstvu svojem, oslobodi.
Po božanstvenom životu svojem, oslobodi.
Po trudovima svojim, oslobodi.
Po smrtnoj borbi i muci svojoj, oslobodi.
Po križu i osamljenosti svojoj, oslobodi.
Po smrtnoj stisci svojoj, oslobodi.
Po smrti i pokopu svojem, oslobodi.
Po uzkrsnuću svojem, oslobodi.
Po uzašašću svojem, oslobodi.
Po ustanovljenju presvetog oltarskog Otajstva, oslobodi.
Po radostima svojim, oslobodi.
Po slavi svojoj, oslobodi.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Isuse.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, usliši nas, Isuse.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj se nama, Isuse.

Isuse, čuj nas.
Isuse, usliši nas.

Pomolimo se. Gospodine Isuse Kriste, koji si kazao: Ištite i primit ćete; tražite, i naći ćete; kucajte i otvorit će vam se; daj nam, molimo te, božansku svoju ljubav, da te svim srdcem, ustima i djelom ljubimo i nikada te hvaliti ne prestanemo.

Daj nam, Gospodine, da se tvoga svetoga Imena bojimo i ujedno ga uviek ljubimo, jer nikada ne prestaješ one ravnati, koje u svojoj ljubavi utvrđuješ. Koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova. Amen.

Litanije Presvetog Srdca Isusova

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj nam se.
Sine, odkupitelju svieta, Bože, smiluj.
Duše Sveti, Bože, smiluj.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj.
Srdce Isusa, Sina Otca vječnoga, smiluj.

Srdce Isusovo, u krilu Djevice Matere od Duha Svetoga sazdano,
Srdce Isusovo, s Riečju Božjom bitno sjedinjeno,
Srdce Isusovo, Veličanstva bezkrajnoga,
Srdce Isusovo, hrame Božji sveti,
Srdce Isusovo, šatore Višnjega,
Srdce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska
Srdce Isusovo, žarko ognjište ljubavi,
Srdce Isusovo, pravde i ljubavi posudo,
Srdce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
Srdce Isusovo, kreposti sviju bezdno,
} Smiluj nam se!

Srdce Isusovo, svake hvale predostojno,
Srdce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca,
Srdce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja,
Srdce Isusovo, u kojem prebiva sva punina božanstva,
Srdce Isusovo, koje je Otcu vrlo omiljelo,
Srdce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo,
Srdce Isusovo, željo bregova vječnih,
Srdce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa,
Srdce Isusovo, bogato za sve, koji zazivaju tebe,
Srdce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srdce Isusovo, pomirbo grieha naših,
Srdce Isusovo, nasićeno pogrdama,
Srdce Isusovo, satrveno zbog opačina naših,
Srdce Isusovo, do smrti poslušno,
Srdce Isusovo, kopljem probodeno,
Srdce Isusovo, izvore sve utjehe,
Srdce Isusovo, živote i uzkrsnuće naše,
Srdce Isusovo, mire i pomirenje naše,
Srdce Isusovo, žrtvo za griehe,
Srdce Isusovo, spasenje onima, koji se ufaju u te,
Srdce Isusovo, ufanje onima, koji umiru u tebi,
Srdce Isusovo, milino sviju svetih,
} Smiluj nam se!

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj nam se.

Isuse blaga i ponizna Srdca
Učini srdce naše po Srdcu svojem.

P o m o l i m o s e. Svemogući vječni Bože, pogledaj na srdce preljubljenoga Sina svojega i na hvale i zadovoljštine, koje u ime grješnika tebi prikazuje, pa onima, koji milosrđe tvoje mole, oproštenje udieli umilostivljen, u ime istoga Sina svojega Isusa Krista, koji s tobom živi i kraljuje u vieke vjekova. Amen.

Litanije Lauretanske Bl. Djevice Marije

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj se.
Sine, odkupitelju svieta, Bože, smiluj.
Duše Sveti, Bože, smiluj.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj.
Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo Djevica,
Majko Kristova,
Majko Božje milosti,
Majko prebistra,
Majko prečista,
Majko neoskvrnjena,
Majko nepovrieđena,
Majko ljubezna,
moli za nas!

Majko divna,
Majko dobroga savjeta,
Majko Stvoriteljeva,
Majko Spasiteljeva,
Djevice premudra,
Djevice častna,
Djevice hvale dostojna,
Djevice moguća,
Djevice milostiva,
Djevice vjerna,
Ogledalo pravde,
Priestolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Posudo duhovna,
Posudo poštovana,
Posudo uzorna pobožnosti,
Ružo otajstvena,
Tornju Davidov,
Tornju bjelokostni,
Kućo zlatna,
Škrinjo zavjetna,
Vrata nebeska,
Zviezdo jutarnja,
Zdravlje bolestnih,
Utočište grješnikâ,
Utjeho žalostnih,
Pomoćnice kršćanâ,
Kraljice anđelâ,
Kraljica patrijarka,
Kraljice proroka,
Kraljice apostolâ,
Kraljice mučenikâ,
Kraljice izpoviedalacâ,
moli za nas!

Kraljice djevicâ,
Kraljice svih svetih,
Kraljice bez grieha iztočnoga začeta,
Kraljice svete krunice,
Kraljice mira, } moli za nas!

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj nam se.

Od Došašća do Božića:

Anđeo Gospodnji naviestio Mariji.
I ona začela po Duhu Svetom.

Pomolimo se. Bože, koji si htio, da po anđelovu naviještenju Rieč tvoja uzme tielo u krilu Blažene Djevice Marije, daj, molimo Te, da mi, koji je držimo doista Bogorodicom, po njezinu zagovoru nađemo pomoć u Tebe. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Od Božića do Sviećnice:

Po porođaju si, Djevice, neoskvrnjena ostala.
Bogorodice, zagovaraj nas.

Pomolimo se. Bože, koji si po plodnom djevičanstvu blažene Marije darovao ljudskome rodu dobra vječnoga spasenja, podaj, molimo te, da osjetimo zagovor one, po kojoj smo zavriedili primiti početnika života, Gospodina našega Isusa Krista, Sina Tvoga. Amen.

Od Sviećnice do Uzkrsa i poslije uzkrsnog vremena do Došašća:

Moli za nas, sveta Bogorodice.
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Dopusti nama, slugama svojim, molimo, Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju i da se slavnim zagovorom blažene Marije, vazda Djevice, izbavimo od sadašnje žalosti i naužijemo vječne radosti, po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

U uzkrsno vrieme:

Raduj se i veseli se, Djevice Marijo, aleluja.
Jer uzkrsnu Gospodin uistinu, aleluja.

Pomolimo se. Bože, koji si se dostojao razveseliti sviet uzkrsnućem Sina svoga, Gospodina našega, Isusa Krista, daj, molimo te, da po njegovoj Majci, Djevici Mariji, postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Krunica Bl. Djevice Marije

Najprije se prekrsti i izmoli Vjerovanje (držeći križić krunice), zatim reci Otčenaš (na veće zrno) i tri Zdrave Marije (na tri manja zrna). Potom ide pet desetaka, a svaka se desetka sastoji od 1 Otčenaša i 10 Zdravih Marija. Kod svake Zdrave Marije dodaj iza rieči »Isus« ono otajstvo, koje spada na tu desetku. Za to vrieme razmišljaj o tom otajstvu.

Na tri manja zrna:

1. Koji neka nam umnoži vjeru.
2. Koji neka nam utvrdi ufanje.
3. Koji neka nam usavrši ljubav.

Na desetke:

Krunica radostna

Od prve nedjelje Došašća do Korizme

1. Koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela.
2. Koga si, Djevice, idući Elizabeti u pohode nosila.

3. Koga si, Djevice, rodila.
4. Koga si, Djevice, u hramu prikazala.
5. Koga si, Djevice, u hramu našla.

Krunica žalostna

Od početka Korizme do Uzkrsa

1. Koji se za nas krvlju znojio.
2. Koji je za nas bio bičevan.
3. Koji je za nas bio trnjem okrunjen.
4. Koji je za nas težki križ nosio.
5. Koji je za nas bio propet.

Krunica slavna

Od Uzkrsa do Došašća

1. Koji je od mrtvih uzkrsnuo.
2. Koji je na nebo uzašao.
3. Koji je Duha Svetoga poslao.
4. Koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo.
5. Koji je tebe, Djevice, na nebu okrunio.

Za pokojne običaje se dodati i šesta desetka:

Koji neka se smiluje vjernim mrtvim.

Ova se desetka svrši uzdahom:

I duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru!

Moliš li Gospinu krunicu redovito svaki dan, možeš je moliti ovim redom: u nedjelju, sriedu i subotu krunicu slavnu, utorak i petak žalostnu, a ponedjeljak i četvrtak radostnu.

Spomeni se

Spomeni se, o predobrostiva Djevice Marijo, kako se nije nikad čulo, da si ikoga zapustila,

koji se k tebi u zaštitu utekao, tvoju pomoć zatražio i tvoju pomoć zaprosio. Ovim pouzdanjem obodren utječem se i ja k tebi, Djevice djevica, k tebi, Majko, dolazim i pred tobom eto stojim ja grješnik i uzdišem. Nemoj, Majko Rieči Božje, prezreti rieči mojih, nego ih milostivo poslušaj i usliši. Amen.

Pod tvoju zaštitu

Pod tvoju se zaštitu utječemo, o sveta Bogorodice! Ne prezri naših molitava, već nas uviek oslobađaj od svih pogibli, Djevice slavna i blagoslovena, Gospođo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči. Amen.

Litanije sv. Josipa

Gospodine,	smiluj se.
Kriste,	smiluj se.
Gospodine,	smiluj se.
Kriste,	čuj nas.
Kriste,	usliši nas.
Otče nebeski, Bože,	smiluj nam se.
Sine, odkupitelju svieta, Bože,	smiluj.
Duše Sveti, Bože,	smiluj.
Sveto Trojstvo, jedan Bože,	smiluj.

Sveta Marijo,
Sveti Josipe,
Slavni porode Davidov,
Svjetlosti patrijarkâ,
Zaručniče Bogorodice,
Stidljivi čuvaru Djevice,
Hranitelju Sina Božjega,
Brižni branitelju Kristov, } moli za nas!

Glavaru svete obitelji,
Josipe pravedni,
Josipe prečisti,
Josipe premudri,
Josipe jaki,
Josipe pokorni,
Josipe vjerni,
Ogledalo strpljivosti,
Ljubitelju siromaštva,
Uzore radnikâ,
Uresu domaćeg života,
Čuvaru djevicaâ,
Podporo obitelji,
Utjeho biednih,
Ufanje bolestnih,
Zaštitniče umirućih,
Strahu zlih duhova,
Pokrovitelju svete Crkve,

moli za nas!

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta,
oprosti nam Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta,
usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta,
smiluj nam se.

Postavio ga je gospodarom doma svojega.
I poglavicom svega imanja svojega.

Pomolimo se. Bože, koji si se neizkazanom providnosti dostojao izabrati blaženoga Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koga kao pokrovitelja častimo na zemlji, zavriedimo imati zagovornikom na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova. Amen.

KORALNA MISA

KYRIE

1-2-Svi
Ky-ri — e — e — le-i-son.
1-2-Svi
Chri-ste — e — le-i-son.
1-2
Ky-ri-e — e — le-i-son.
Svi
Ky-ri-e — e — le-i-son.

GLORIA

Svi
Glo-ri-a in ex-cel-sis De-o. Et in ter-ra pax ho-mi-ni-bus
1 2
bo-nae vo-lun-ta-tis. Lauda — mus te. Benedi-ci-mus te
1 2 1
A-do-ra — mus te Glo-ri-fi-ca-mus te. Grati-as a-gi-mus ti-bi
2
propter magnam glo-ri-am tu-am. Do-mi-ne De-us, Rex coelestis

1

De-us Pater o— mni-po-tens. Domine Fi-li u—ni-ge-ni-te,

2

Je—su Christe. Domine De-us A-gnus Dei, Fi-li-us

1

Pa— tris. Qui tollis peccata mun—di . mi-se-re—

2

re nobis . Qui tollis pecca ta mundi, susci-pe de-pre-ca-ti-o-nem

1

no——— stram. Qui sedes ad dexteram Patris, mise-re-re no-bis

2 1 2

Quoniam tu so-lus sanctus. Tu so-lus Do—mi—nus. Tu so-lus Al-

Svi

tis—si-mus Je—su Christe. Cum Sancto Spi—ri—tu

in glo-ri-a De-i Pa——tris A————men.

EVANĐELJE

Do-mi-nus vo-bi-scum. Et cum spiritu tu-o. Secundum Lucam.

Glori-a Ti-bi Domine.

CREDO

Svi

Credo in u-num De—um. Pa—trem omnipo-tentem, factorem

coeli et terrae, vi-si-bi-li-um o—— mni-um, et in-vi-si-

bi — li-um. Et in u-num Domi-num Je-sum Christum, Fi-li-um

2

De-i u-ni-ge-ni-tum. Et ex Pa-tre na — tum an-te o-mni-a

1

sae—cu-la: De-um de De-o lumen de lumi-ne Deum ve-rum

2

de De-o ve-ro. Genitum non fa—ctum consubstantialem Pa-tri:

1

per quem o-mni-a fa-cta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostram

2

salutem descendit de coelis. Et in-carnatus est de Spiritu Sancto

1

ex Mari-a Vir-gi-ne: Et ho-mo fa-ctus est. Cru-ci-fi——xus

e-ti-am pro no-bis: sub Ponti-o Pi-la-to passus et se-pul—tus est

Et resur-re-xit ter-ti-a di-e, se-cundum Scriptu-ras Et a-scen-dit

in coe — lum se-det ad dexteram Pa — tris. Et i-te-rum

venturus est cum glori-a ju-di-ca-re vi-vos et mortuos cujus regni

non e-rit fi-nis. Et in Spi-ri-tum Sanctum Dominum et vi-vi-fi-cantem

qui ex Patre Fi-li-o-que pro-ce-dit. Qui cum Patre et Fi-li-o simul

a-do-ra-tur et conglori-fi-ca-tur qui lo-cu-tus est per pro-phetas.

Et unam, sanctam, catho-li-cam et a-po-sto-li-cam Ec-cle-si-am.

Confi-te-or u-num ba-pti-sma in remissi-o-nem peccatorum.

Et ex-pecto resurre-cti-o-nem mortu-o-rum. Et vi-tam venturi

saecu-li. A — men.

ZA PREDSLOVLJE

Per o-mni-a sae-cu-la sae-cu-lo — rum. A-men.

Do-mi-nus vo — bi — scum. Et cum spi-ri-tu tu — o.

Sur — sum cor-da. Ha-be — mus ad Do-mi — num.

Do-mi-no De — o no-stro. Di-gnum et ju-stum est.

SANCTUS

San — ctus, San-ctus, San — ctus

Do — mi-nus De-us Sa —

ba-oth. Ple-ni sunt coe — li et ter — ra glo-ri-

a tu — a. Hosan-na in ex-cel — sis

BENEDICTUS

1

Be-ne-di —— ctus qui ve —— nit in no-mine Do — mi-ni

Svi

Hosan —— na in ex - cel —— sis .

AGNUS DEI

1

A —— gnus De — i , qui tol — lis pecca-ta mun — di :

Svi

mi-se — re-re no —— bis . 2 A-gnus De —— i ,

Svi

qui tol — lis pecca-ta mun — di : mi-se — re-re

1

no —— bis . A —— gnus De — i , qui tol — lis pecca-

Svi

ta mun — di : do-na no-bis pa —— cem .

ODGOVORI

Do-mi-nus vo-bi-scum . Et cum spi-ri-tu tu-o .

Sae-cu-lo-rum A-men

Sae-cu-lo — rum . A-men . vo-bi — scum .

Et cum spi-ri-tu tu-o .

De —— o ——

gra —— ti — as .

De — o —— gra ——

—— ti —— as .

De — o —— gra ——

—— ti —— as .

De-o gra-ti-as , al-le-lu-ja , a-le ——

lu —— ja .

III. nedjelja po Uzkrsu.

Svetkovina sv. Josipa, zaštitnika sv. Crkve.

ULAZ (Ps. 32, 21). Pomoćnik je i zaštitnik naš Gospodin, u njemu se raduje naše srdce i u njegovu je svetom imenu naša nada, aleluja, aleluja (Ps. 79, 2). Čuj, koji vladaš izabranim narodom, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu! Slava Otcu... Pomoćnik...

SLAVA.

MOLITVA. Bože, koji si neizrecivom Providnošću dostojao se izabrati blaženog Josipa za zaručnika Majke svoje, podaj, molimo, da zaslužimo imati kao zagovornika u nebu, koga na zemlji štujemo kao zaštitnika, koji živiš i kraljuješ...

ČITANJE KNJIGE STVORENJA (1. Mojs. 49, 22-26). Josip, sin koji raste, je kao bujni ogranak, divan izgledom: mladice su se razširile po zidu. Oni, koji su oboružani strjelicama, razsrdiše ga, porugaše mu se i zavidješe mu. Njegov se luk upirao na Jakoba, lanci njegovih mišica odriešeni su od ruke Svemožnoga (Boga) Jakovljeva. Odtuda je izišao pastir i stiena Izraelova. Bog tvoga otca bit će ti zaštitnikom i Svemogući blagoslovit će te blagoslovima neba odozgo, blagoslovima bezdana odozdo, blagoslovima grudi i krila. Blagoslovi tvoga otca umnoženi su blagoslovima njegovih otaca, dok se ne izpuni žudnja vječnih bregova. Neka se izliju nad Josipovom glavom i nad tjemenom onoga, koji je odabranik među svojom braćom!

ALELUJA, aleluja. U kojoj me god nevolji zazovu, uslišat ću ih i bit ću uviek njihov zaštitnik, aleluja. Učini, Josipe, da živimo nevinim životom i čuvaj nas zato uviek svojom zaštitom, aleluja.

† SLIEDI SVETO EVANĐELJE PO LUKI (3, 21-23). U ono vrieme, kad se krstio sav narod i Isus je bio kršten i molio je, otvori se nebo, i na njega siđe Duh Sveti u vidljivu obliku kao golub i ču se s neba glas: Ti si moj ljubljeni Sin, u tebi sam se obradovao! I kad je Isus započeo, bilo mu je oko trideset godina, i držali su, da je Josipov sin.

VJERUJEM.

PRIKAZANJE (Ps. 147, 12, 13). Hvali Jeruzaleme, Gospodina, jer on utvrđuje prievornice tvojih vrata, blagosiva tvoje sinove, aleluja.

TAJNA. Uzdajući se u zagovor zaručnika presvete Majke Tvoje molimo, Gospodine, Tvoje milosrđe, da učiniš, te naša srdca prezru sve zemaljsko i savršenom ljubavlju ljube Tebe, pravoga Boga, koji živiš...

PREDSLOVLJE O SV. JOSIPU kao 19. III., str. 223.

PRIČESTNA (Mt. 1, 16). A od Jakoba se rodi Josip, muž Marije, od koje je rođen Isus, koji se zove Krist, aleluja, aleluja.

POPRIČESTNA. Okriepljeni izvorom nebeskoga dara, molimo, Gospodine, Bože naš, kao što si nam dao da uživamo zaštitu bl. Josipa, tako nas njegovim zaslugama i zagovorom učini i dionicima nebeske slave, po G. n.

SADRŽAJ

Strana

Strana

